

Официален вестник на Европейския съюз

С 301

Издание
на български език

Информация и известия

Година 65
5 август 2022 г.

Съдържание

I Резолуции, препоръки и становища

РЕЗОЛЮЦИИ

Комитет на регионите

149-а пленарна сесия на КР, 27.4.2022 г. – 28.4.2022 г.

2022/С 301/01	Резолуция на Европейския комитет на регионите относно подкрепата на регионите и градовете в ЕС за Украйна	1
2022/С 301/02	Резолуция на Европейския комитет на регионите — REPowerEU: градовете и регионите ускоряват енергийния преход	6

СТАНОВИЩА

Комитет на регионите

149-а пленарна сесия на КР, 27.4.2022 г. – 28.4.2022 г.

2022/С 301/03	Становище на Европейския комитет на регионите — Укрепване на отношенията между ЕС и Обединеното кралство на поднационално равнище и преодоляване на териториалното въздействие от оттеглянето на Обединеното кралство от ЕС	11
2022/С 301/04	Становище на Европейския комитет на регионите — Нов европейски Баухаус. Красиво, устойчиво, заедно	16
2022/С 301/05	Становище на Европейския комитет на регионите — Европейски мисии	22
2022/С 301/06	Становище на Европейския комитет на регионите — Европейски орган за готовност и реакция при извънредни здравни ситуации	33
2022/С 301/07	Становище на Европейския комитет на регионите — Икономиката на ЕС след COVID-19: последици за икономическото управление	40
2022/С 301/08	Становище на Европейския комитет на регионите — Гарантиране на глобално минимално равнище на данъчно облагане на многонационалните групи в Съюза	45

2022/C 301/09	Становище на Европейския комитет на регионите — Европейска стратегия за университетите	51
2022/C 301/10	Становище на Европейския комитет на регионите — Бъдещи държавни помощи на ЕС в секторите на селското и горското стопанство и в селските райони	56
2022/C 301/11	Становище на Европейския комитет на регионите — Стратегия на ЕС за горите за 2030 г.	61

III Подготвителни актове

Комитет на регионите

149-а пленарна сесия на КР, 27.4.2022 г. – 28.4.2022 г.

2022/C 301/12	Становище на Европейския комитет на регионите — Към социално справедливо прилагане на Зеления пакт	70
2022/C 301/13	Становище на Европейския комитет на регионите — Укрепване на демокрацията и почтеността на изборите	102
2022/C 301/14	Становище на Европейския комитет на регионите „Гарантиране на функционирането на СТЕ и механизма за корекция на въглеродните емисии на границите в полза на градовете и регионите на ЕС“	116
2022/C 301/15	Становище на Европейския комитет на регионите — Изменение на Директивата за енергийната ефективност с цел постигане на новите цели в областта на климата до 2030 г.	139
2022/C 301/16	Становище на Европейския комитет на регионите — Изменение на Директивата за енергията от възобновяеми източници с цел постигане на новите цели в областта на климата до 2030 г.	184
2022/C 301/17	Становище на Европейския комитет на регионите — Преразглеждане на Регламента относно земеползването, промените в земеползването и горското стопанство (ЗПЗГС) и Регламента за разпределяне на усилията	221

I

(Резолюции, препоръки и становища)

РЕЗОЛЮЦИИ

КОМИТЕТ НА РЕГИОНИТЕ

149-А ПЛЕНАРНА СЕСИЯ НА КР, 27.4.2022 Г. – 28.4.2022 Г.

Резолюция на Европейския комитет на регионите относно подкрепата на регионите и градовете в ЕС за Украйна

(2022/С 301/01)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ КОМИТЕТ НА РЕГИОНИТЕ (КР),

1. осъжда непровокираното и неоправдано нахлуване на Руската федерация в Украйна на 24 февруари 2022 г., подкрепено от Беларус;
2. призовава за незабавно и безусловно прекратяване на огъня и откриване на безопасни хуманитарни коридори; Русия трябва незабавно да прекрати военните действия и да изтегли всички военни и паравоенни сили и административни служители от окупираните украински територии;
3. подчертава, че това нахлуване е престъпен акт срещу народа, суверенитета и териториалната цялост на Украйна, както и грубо нарушение на демократичните принципи и принципите на правовата държава; изтъква, че безразборните нападения срещу цивилни, включително кметове на градове и села, представляват военни престъпления, извършени от руската армия, и са в нарушение на международното право, по-специално на Устава на ООН, Заключителния акт от Хелзинки, Парижката харта за нова Европа и Меморандума от Будапеща; всички нарушения на правата на човека, военни престъпления и престъпления срещу човечеството на украинска територия трябва да бъдат документирани, разследвани и преследвани съдебно под юрисдикцията на Международния наказателен съд;
4. засвидетелства солидарността си с народа на Украйна, който защитава страната си срещу руските агресори; изразява дълбоката си скръб за загубата на човешки живот и човешкото страдание, причинени от руските зверства;
5. отново потвърждава подкрепата си за украинските местни и регионални власти и призовава за незабавното освобождаване на украинските кметове и длъжностни лица, отвлечени от руските окупационни сили в нарушение на Четвъртата Женевска конвенция;
6. посочва, че само украинският народ може да избира демократично своите лидери на национално, регионално и местно равнище, и заявява, че няма нито да признае, нито да сътрудничи на което и да е регионално или местно ръководство, наложено от Русия в Украйна;

Конкретни действия за солидарност с местните и регионалните власти

7. изтъква изключителната солидарност с хората, бягащи от войната в Украйна, демонстрирана от гражданите на ЕС; изразява загрижеността си относно депортирането на украински граждани против волята им в контролирани от Русия територии; поздравява органите на Европейския съюз за тяхното единство в контекста на войната на Русия срещу Украйна, за засилването на солидарността чрез пряка хуманитарна помощ и спешна помощ за гражданска защита, и за задействането на механизма за незабавна закрила за бягащите от войната; подчертава, че тази помощ ще трябва да се засили значително през следващите месеци, за да се избегне хуманитарна криза в граничните региони на ЕС;

8. поема ангажимент за по-нататъшно мобилизиране на градовете и регионите за предоставяне на помощ на бежанците от Украйна; изтъква по-специално необходимостта от логистична подкрепа в граничните региони за осигуряване на първоначален прием и транзитно преминаване;
9. приканва местните и регионалните власти в Европа да поискат или да предложат подкрепа чрез създадената от КР Платформа за информация и подкрепа „Помощ за Украйна“⁽¹⁾;
10. подкрепя призива на местните и регионалните власти в Украйна и ЕС за съживяване на съществуващите партньорства или създаване на нови, както и за побратимяване на градове и региони, с оглед на процеса на възстановяване;

Укрепване на европейската перспектива на Украйна

11. подчертава, че реформите за децентрализация и регионално развитие на Украйна допринесоха значително за утвърждаването на местната демокрация, укрепването на самоуправлението и цялостната устойчивост на местните общности в страната, което е важен елемент от украинската съпротива срещу руските агресори. Тези реформи бяха осъществени със значителна подкрепа от регионите и градовете в Европейския съюз, включително по линия на програмата „U-LEAD с Европа“, и с целенасочена подкрепа от КР посредством неговата работна група за Украйна и дейностите за партньорско сътрудничество. Успехът на тези реформи за децентрализация доближи Украйна до Европейския съюз и неговите ценности — свобода, демокрация и върховенство на закона;
12. призовава международната общност да изготви план за подпомагане и възстановяване за Украйна в подкрепа на нейната икономика, институции и обществени услуги, както и за възстановяване на разрушената ѝ инфраструктура; приветства в този контекст решението на Европейския съвет за създаване на доверителен фонд за солидарност с Украйна и призовава за международна конференция за набиране на средства сред партньорите; подчертава, че Русия, която е отговорна за причинените разрушения, трябва също да допринесе за възстановяването на Украйна с военни репарации;
13. подкрепя получаването от Украйна на статут на страна кандидатка за членство в ЕС в съответствие с член 49 от Договора за Европейския съюз и съгласно същата преразгледана методология на преговорите за присъединяване, прилагана за Западните Балкани, с по-силен акцент върху принципите на правовата държава и демократичните институции; подчертава, че към кандидатурите на Грузия и Молдова за членство в ЕС също следва да се подходи положително; междувременно интегрирането на Украйна в единния пазар на ЕС в съответствие със споразумението за асоцииране трябва да продължи незабавно;

Мерки за финансова подкрепа

14. приветства пакетите на Европейската комисия CARE (Действия по линия на сближаването за бежанците в Европа) и CARE+, както и гъвкавостта в рамките на REACT-EU, и изтъква ползите от прякото участие на регионалните и местните власти в планирането, управлението и изпълнението на пакетите CARE и REACT-EU; подчертава, че адаптирането на програмите на политиката на сближаване трябва да бъде в съответствие с принципа „да не се вреди на сближаването“, въведен наскоро в Осмия доклад за сближаването;
15. изтъква, че както по време на пандемията от COVID-19, така и при реагирането на последиците от войната в Украйна политиката на сближаване доказва, че при необходимост може да осигурява краткосрочни резултати; въпреки това настоява, че действителната цел на политиката на сближаване за укрепване на икономическото, социалното и териториалното сближаване чрез намаляване на различията между регионите не следва да се поставя в конкуренция с тези цели;
16. приветства спирането на програмите за трансгранично сътрудничество с участието на руски и беларуски партньори; призовава за укрепване на съществуващите програми между региони в ЕС (Полша, Унгария, Румъния, Словакия) и Украйна; подчертава, че финансовата подкрепа за местните и регионалните власти, граничещи с Украйна, и неграничещите с нея държави, които приемат най-голям брой бежанци, е твърде недостатъчна и трябва да бъде значително увеличена, като се има предвид тяхната роля не само за осигуряването на подслон за бежанците, но и за интегрирането им в системите на образование, здравеопазване и жилищно настаняване;
17. подкрепя създаването на постоянен резерв за кризи за справяне с бъдещи извънредни ситуации, който да допълва или укрепва съществуващите инструменти за извънредни ситуации и гъвкавост; призовава за създаването на единен инструмент на ЕС за украинските бежанци на местно равнище, който да обединява цялото налично финансиране, предоставяно на местните и регионалните власти за осигуряване на подслон на бежанците, с цел да се опрости, рационализира и ускори използването на средствата, с които те разполагат;

⁽¹⁾ Платформата за информация и подкрепа „Помощ за Украйна“ е координационна платформа, която осъществява връзка между регионите на транзитно преминаване и претоварените местни и регионални власти и тези от други държави — членки на ЕС, които имат капацитет да предоставят помощ.

18. отбелязва, че може да се наложи плановете за възстановяване и устойчивост на най-засегнатите държави членки и региони да бъдат преразгледани въз основа на подходящи консултации с регионалните власти, особено с оглед на нарастващото икономическо въздействие на войната върху държавите от ЕС;

Приемане на бежанци, бягащи от Украйна

19. подчертава, че местните и регионалните власти са в челните редици на усилията за осигуряване на прием на милионите бежанци в съседните държави, както и на вътрешно разселените лица в Украйна ⁽²⁾, в разгара на най-голямата бежанска криза в Европа от Втората световна война насам; изтъква, че всички бежанци, независимо от своя произход, политическа принадлежност или сексуална ориентация, следва да имат право на също толкова положителен прием като пристигащите от Украйна във всички региони и градове в ЕС;

20. приветства задействането на Директивата за временната закрила, която сега трябва да се прилага изцяло по добре координиран, щедър, приобщаващ и гъвкав начин, като се гарантира достъп до пазара на труда, жилищно настаняване, здравеопазване, образование и социална подкрепа за всички хора, бягащи от Украйна, с акцент върху уязвимите групи, особено жените и децата, и независимо от техния произход, етническа принадлежност, политическа принадлежност или сексуална ориентация;

21. обръща внимание на специфичните характеристики на Директива 2001/55/ЕО на Съвета ⁽³⁾ за временната закрила, която предоставя на бежанците свободата да избират държавата — членка на ЕС, в която искат да се установят временно (член 26), и подчертава, че признаването на правата на свободно движение и автономността на бежанците води до смекчаване на натиска върху националните системи за предоставяне на убежище и върху капацитета за приемане в граничните региони;

22. призовава за създаването на европейска схема за доброволно преместване, която да отчита капацитета за приемане на регионалните и местните власти; във връзка с това отново призовава на градовете и регионите в ЕС да бъде предоставен пряк достъп до финансиране от ЕС за миграция и интеграция; призовава Комисията да предложи работеща схема за разпределение на бежанците при бъдещи бежански кризи; призовава държавите — членки на ЕС, да признаят и да се придържат към тези доброволни ангажименти;

23. подчертава, че много украински бежанци, близо половината от които са малолетни или непълнолетни, са особено уязвими; отбелязва, че много от стотиците хиляди бягащи от войната деца са непридружени и се нуждаят от специална закрила и грижи; подкрепя приемането на „Пакет за закрила на детето“ за украинските деца бежанци, в който да се приоритизира необходимостта те да ходят на училище;

24. призовава за строги мерки за предотвратяване на трафика на хора, като се има предвид, че по-голямата част от бягащите от Украйна са жени и деца, а докладите за правата на човека показват нарастващ брой на случаите, в които те стават мишена и биват експлоатирани от организирани престъпни групи, особено с цел сексуална или трудова експлоатация;

25. подчертава, че трябва да се осигурят езикови курсове, образование и обучение; във връзка с това изтъква потенциала на мрежата на КР „Градове и региони за интеграция на мигрантите“;

Въздействие върху политиките на ЕС

26. насърчава предприемането на незабавни стъпки във всички европейски региони за намаляване на зависимостта на ЕС от трети държави, и по-специално от руския внос на енергия, и призовава Европейската комисия да подкрепи техните усилия;

27. подкрепя призива за пълна забрана на вноса в Европа на газ, петрол и въглища от Русия и насърчава местните и регионалните власти да започнат да изготвят извънредни планове в подготовка за последиците от такива санкции;

⁽²⁾ Ukraine Refugee Situation (Ситуацията с бежанците от Украйна) (unhcr.org)

⁽³⁾ Директива 2001/55/ЕО на Съвета от 20 юли 2001 година относно минималните стандарти за предоставяне на временна закрила в случай на масово навлизане на разселени лица и за мерките за поддържане на баланса между държавите-членки в полагането на усилия за прием на такива лица и понасяне на последиците от този прием (ОВ L 212, 7.8.2001 г., стр. 12).

28. счита, че планът REPowerEU⁽⁴⁾ е начин да се ускори преходът към чиста енергия, да се повиши енергийната сигурност на ЕС, да се намали зависимостта на ЕС от вноса на изкопаеми горива и суровини от трети държави, по-специално от Руската федерация, и така да се ограничат произтичащите от този внос политически, икономически и засягащи сигурността рискове; призовава за мащабни инвестиции и конкретни мерки за насърчаване на енергията от възобновяеми източници, енергийната ефективност и енергоспестяването, кръговостта, електрификацията и научните изследвания в областта на алтернативните устойчиви горива като наистина дългосрочни, сигурни и финансово достъпни решения;

29. изтъква, че последиците от войната не бива да подкопават действията в областта на климата и устойчивостта, предвидени както в Парижкото споразумение, така и в Програмата на ООН до 2030 г. за устойчиво развитие, и отново потвърждава своята ангажираност с Европейския зелен пакт, който е и начин да се укрепи стратегическата автономност на ЕС;

30. счита, че усилията на ЕС за повишаване на неговата енергийна независимост трябва да включват пълното изоставяне на проектите „Северен поток“ и „Северен поток 2“;

31. горещо приветства неотдавнашното синхронизиране на украинската и молдовската електроенергийна мрежа с европейската континентална мрежа;

32. подкрепя призива на украинските местни и регионални власти към международната общност да им помогне да се справят с причинените от нахлуването извънредни ситуации в областта на околната среда, включително в районите на атомните електроцентрали и химическите заводи;

33. приветства решението на Европейската комисия да започне преговори с Украйна за присъединяване на страната към програмата LIFE, за да може тя да получи финансиране в подкрепа на възстановяването на околната среда след причинените от руското нашествие разрушения, като замърсяване, унищожаване на екосистеми или други дългосрочни последици;

34. подчертава, че конфликтът неизбежно ще има тежки последици за хранително-вкусовия сектор на ЕС, като се има предвид, че Украйна и Русия са големи износители на редица селскостопански продукти (като зърно и маслодайни семена), както и на азотни торове; изтъква, че ЕС трябва да засили ангажимента си за постигане на резултати по отношение на устойчивите продоволствени системи и същевременно да гарантира достъпността на качествената храна за всички, като намали зависимостта си от вноса на основни селскостопански продукти и суровини; изразява дълбока загриженост относно факта, че нарушаването на износа от Украйна и Русия вече доведе до огромно повишаване на цените на селскостопанските стоки в световен план, и че последиците се усещат най-силно в най-бедните държави и региони в света;

Допълнителни съображения

35. подкрепя правата на руските и беларуските граждани, които протестират срещу войната на Путин и защитават правото си на честни избори, свобода на изразяване на мнение и свобода на събранията, и настоява за незабавното освобождаване на несправедливо задържаните демонстранти;

36. подкрепя по-нататъшните координирани строги санкции срещу Русия и Беларус с цел ефективно да се възпрепятства способността на Русия да продължи агресията; предлага Комисията да представи насоки относно прилагането и изпълнението на санкциите, като се има предвид, че все още има несъответствия, включително на регионално и местно равнище, между инструментите и процедурите, които се използват за проверка на статута на собственост на дружествата, активите и недвижимите имоти;

37. подчертава, че всички страни кандидатки и потенциални кандидатки за членство в ЕС следва да бъдат насърчени да спазват договорените на равнище ЕС санкции, за да демонстрират своята ангажираност с ЕС и неговите ценности;

38. осъжда руската пропаганда и слово на омразата, които подхранват конфликта и подпомагат извършителите на военни престъпления; призовава за ефективни мерки на европейско, национално, регионално и местно равнище за противодействие и разобличаване на тази пропаганда; изразява несъгласието си с демонстрациите в подкрепа на руската агресия в европейските градове;

⁽⁴⁾ Съобщение на Комисията относно „REPowerEU: Съвместни европейски действия за по-сигурна и устойчива енергия на достъпни цени“, 8 март 2022 г.

39. възлага на своя председател да изпрати настоящата резолюция на Европейската комисия, Европейския парламент, френското и чешкото председателство на Съвета на ЕС и председателя на Европейския съвет, както и на президента, правителството и парламента на Украйна.

Брюксел, 28 април 2022 г.

Председател
на Европейския комитет на регионите
Apostolos TZITZIKOSTAS

Резолюция на Европейския комитет на регионите — REPowerEU: градовете и регионите ускоряват енергийния преход

(2022/C 301/02)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ КОМИТЕТ НА РЕГИОНИТЕ (КР),

- като взе предвид все по-високите цени на енергията, които подкопават покупателната способност на домакинствата и предприятията от лятото на 2021 г. насам в резултат на глобалното търсене на енергия, по-специално на газ, в контекста на възстановяването от пандемията от COVID-19;
- като взе предвид съобщението на Европейската комисия (ЕК) от 13 октомври 2021 г. относно справянето с нарастващите цени на енергията и предложените в него мерки;
- като взе предвид непровокираното и неоправдано нахлуване в Украйна, което Руската федерация предприе на 24 февруари 2022 г. с подкрепата на Беларус;
- като взе предвид съобщението на ЕК относно „REPowerEU: Съвместни европейски действия за по-сигурна и устойчива енергия на достъпни цени“ от 8 март 2022 г.
- като взе предвид Версайската декларация, която държавните и правителствените ръководители от ЕС приеха по време на своята неформална среща на 10-11 март 2022 г.;
- като взе предвид съобщението на ЕК относно „Сигурност на доставките и достъпни цени на енергията“, предложението за регламент относно съхранението на газ и временната рамка за гъвкавост при криза съгласно правилата за държавната помощ от 23 март 2022 г.;
- като взе предвид съвместната работна група по въпросите на енергийната сигурност, която следва незабавно да бъде създадена от Европейската комисия и Съединените щати;
- като взе предвид заключенията на председателството на Европейския съвет от 24 и 25 март 2022 г.;
- като взе предвид текущата си работа по пакета „Подготвени за цел 55“ във вид на становища и в рамките на работната група „Зеленият пакт на местно равнище“;

Относно справянето с множество кризи

1. приветства предвидените от Европейската комисия инициативи за справяне с понастоящем високите цени на енергията, които се повишават от лятото на 2021 г. насам — проблем, който се изостря от противозаконната, непровокирана и неоправдана война на Руската федерация срещу Украйна; подчертава, че не е достатъчно само постепенно да се преустанови зависимостта ни от доставките на изкопаеми горива от Руската федерация; счита обаче, че посредством плана REPowerEU може да се ускори енергийният преход, да се намали зависимостта на ЕС от внос на енергия и суровини като цяло и следователно да се намалят политическите и икономическите рискове и рисковете за сигурността, произтичащи от този внос; въпреки това изразява дълбокото си съжаление, че не се упоменава ясно ролята на градовете и регионите във връзка с посрещането на настоящата енергийна криза и с предоставянето на дългосрочни решения за нейното преодоляване;
2. изразява загрижеността си относно очакваното асиметрично регионално въздействие на енергийната криза върху градовете и регионите на ЕС в отражение на различията във възможностите им да реагират на прекъсването на енергийните доставки и повишаването на цените на енергията, и призовава Европейската комисия и държавите членки надлежно да отчетат тези асиметрии при разработването и прилагането на съответните мерки;
3. изразява дълбока загриженост относно констатациите, представени в последния доклад от 2022 г. на Междуправителствения комитет по изменението на климата на тема „Въздействие, адаптиране и уязвимост“⁽¹⁾, в който се потвърждава, че много от последиците от изменението на климата вече са необратими; подчертава, че е важно да няма допълнително забавяне в мерките за адаптиране и смекчаване, в които местните и регионалните власти са ключови участници;

⁽¹⁾ https://report.ipcc.ch/ar6wg2/pdf/IPCC_AR6_WGII_FinalDraft_FullReport.pdf

4. подчертава, че целта за енергийната сигурност трябва в крайна сметка да подкрепя целта за неутралност по отношение на климата и енергийния преход. Пътят към сигурна, финансово достъпна и устойчива енергия е единственият ориентиран към бъдещето подход към настоящата криза; в този контекст призовава законодателите на ЕС да бъдат по-амбициозни и да ускорят приемането на пакета „Подготвени за цел 55“, в който се обръща специално внимание на становищата на КР относно преразглеждането на Директивата за енергията от възобновяеми източници (ДЕВИ), Директивата за енергийната ефективност (ДЕЕ) и Директивата относно енергийните характеристики на сградите (ДЕХС);

5. приветства признаването на принципа за поставяне на енергийната ефективност на първо място и отново изтъква решаващата роля на регионите и градовете на ЕС за повишаване на ползите от енергийната ефективност; призовава Комисията да включи в своята стратегия понятието „задоволяване на енергийните потребности“⁽²⁾ — подход, който има за цел да се достигне до положение, в което „всеки има достъп до всички енергийни услуги, от които се нуждае, и до голям процент от енергийните услуги, които иска, а същевременно енергийната система не оказва прекомерен натиск върху екологичните ограничения“;

6. подчертава ключовото значение, което имат съществуващите иновативни инструменти на управление за сътрудничеството и изграждането на капацитет, като например Конвентът на кметовете, консултантският център по въпросите на енергийната бедност, европейският пакт за климата, инициативата „Чиста енергия за островите в ЕС“ и други подобни инициативи на ЕС, като благоприятстват така необходимия преход към финансово достъпна, устойчива и сигурна енергия;

7. призовава Комисията и държавите членки да подкрепят създаването на звена за обслужване на едно гише за изпълнение на плана REPowerEU на регионално и местно равнище, в тясно сътрудничество с Европейската инвестиционна банка;

8. призовава Комисията да насърчава систематичното възпроизвеждане на най-добрите понастоящем практики чрез специална техническа и финансова подкрепа за МРВ с цел намаляване на първоначалната разходна тежест, свързана с мерките за енергийна ефективност, като се обръща особено внимание на уязвимите домакинства, на микропредприятията и малките предприятия и на потребителите;

9. счита, че наборът от мерки за справяне с нарастващите цени на енергията⁽³⁾ представлява първи опит да се предложат мерки за смекчаване на социалните последици от настоящата енергийна криза, но те са се оказали недостатъчно ефективни и следва да бъдат засилени; счита, че трябва да се постави акцент върху дългосрочните решения за енергийно независима Европа без изкопаеми горива с преобразуващи промени във всички сектори за изкореняване на бедността в областта на енергетиката и мобилността;

10. призовава Комисията да вземе предвид проблемите на регионите, зависими от изкопаеми горива, които не могат да бъдат свързани към континенталната мрежа, като например най-отдалечените региони, когато предоставя дългосрочни решения за задоволяване на енергийните потребности;

Относно съвместното насърчаване на производството на енергия от възобновяеми източници, енергийната ефективност и икономите на енергия чрез плана REPowerEU

11. призовава Комисията и държавите членки да гарантират, че се отдава приоритет на мащабните инвестиции и конкретните мерки за ускоряване на внедряването на възобновяеми енергийни източници и за повишаване на енергийната ефективност, икономите на енергия и научните изследвания в областта на алтернативните устойчиви горива и че те са изцяло свързани помежду си;

12. очаква предстоящото предложение на ЕК за гарантиране на по-бърза процедура за издаване на разрешителни в съответствие с принципа на субсидиарност в областта на енергията от възобновяеми източници и призовава за въвеждане на подобни действия за ключови проекти за енергийна ефективност; призовава Комисията да укрепи съществуващите инструменти за предоставяне на техническа подкрепа на местните и регионалните власти; в тази връзка приветства факта, че съобщението на ЕК относно стратегия за слънчевата енергия, което предстои да бъде публикувано през юни, ще съдържа предложение за европейска инициатива за соларни покриви; призовава държавите членки да въведат стимули за покупателна дейност, като например краткосрочни програми за отпускане на безвъзмездни средства за потребителите;

13. подчертава решаващата роля, която общественото одобрение на инфраструктурните проекти играе за ускоряване на процедурите за планиране и издаване на разрешителни, и призовава Комисията и държавите членки да насърчават разпространението на добри практики в тази област, като например практиките, посочени в неотдавнашния доклад относно инфраструктурата, изготвен от Мрежата от регионални центрове на КР;

⁽²⁾ <https://www.energysufficiency.org>

⁽³⁾ Справяне с нарастващите цени на енергията: набор от мерки за действие и подкрепа, 13 октомври 2021 г. (COM(2021) 660 final).

14. счита, че декарбонизацията на обществените и частните сгради е основна част от Европейския зелен пакт и ключов елемент в преодоляването на настоящата криза и намаляването на търсенето на газ; призовава Комисията да ускори както внедряването на термопомпи⁽⁴⁾ като част от плана REPowerEU, така и научните изследвания в областта на новаторските решения, чрез които сградният ни фонд да стане възможно най-интелигентен и неутрален по отношение на климата;

15. призовава Комисията да поощри публично-частните консорциуми за санирането на сгради на промишлените сектори и местните и регионалните власти, така че да могат да представят интегрирани пакети за саниране на сгради с подобрения в отоплението и охлаждането, да създадат програма за промишлена изолация, с която да привлекат икономически ефективни инвестиции с кратък срок на възвръщаемост и да подкрепят обучението на работната сила в областта на санирането;

16. отбелязва, че в съобщението относно REPowerEU не се поставя акцент върху потенциала за икономии на енергия и призовава Комисията и държавите членки да обмислят мерки за насърчаване на промяна в поведението, например кампании;

17. изразява съжаление относно забавянето в приемането на закона за възстановяване на природата и подчертава, че опазването и възстановяването на биологичното разнообразие са неразривно свързани с адаптирането към изменението на климата и трябва да продължат да бъдат основен стълб на екологичния преход в контекста на Европейския зелен пакт; призовава Комисията да включи изцяло регионалните и местните власти в определянето на предпочитаните области, в които в съответствие с принципа на субсидиарност да се изпълняват проекти за енергия от възобновяеми източници, за да се гарантира, че изцяло се спазва принципът за ненасяне на вреди;

18. счита, че енергийна сигурност и неутралност по отношение на климата могат да бъдат постигнати само ако Европейският съюз разчита на стабилен и напълно взаимосвързан вътрешен пазар на електроенергия и добре функциониращ пазар на въглеродни емисии; подчертава, че всякакви временни действия в краткосрочен план, например подобряване на запасите от газ от изкопаеми източници и увеличен внос на втечен природен газ, не бива да създават допълнителна зависимост и следва да бъдат „готови за използване на зелен газ“, така че да сме подготвени за неутралност по отношение на климата с водород от възобновяеми източници и други възобновяеми горива; призовава за завършване на нашите междусистемни връзки за газ, водород и електроенергия и за подобряването им в целия Европейски съюз, включително за пълна синхронизация на електроенергийната мрежа.

19. подчертава колко е важно изцяло да обхванем и да използваме приноса на „произвеждащите потребители“ и местните общности за енергия от възобновяеми източници и предлага по-нерестриктивно определение за интелигентните мрежи в рамката на трансевропейските енергийни мрежи (TEN-E) и инфраструктурата; подчертава, че е необходимо да се свържат новите малки производители към мрежите за ниско и средно напрежение; призовава Комисията да предостави рамка за обединяването на няколко по-малки проекта с гъвкавост, по-специално за граничните региони, така че те да могат да създадат определени обединени трансгранични проекти и евентуално да получат финансиране за тези свои усилия; подчертава, че Европейските групи за териториално сътрудничество (ЕГТС) могат да играят значителна роля в тези проекти; посочва незаменимата роля на селските райони в производството на енергия от възобновяеми източници;

20. подчертава, че настоящата енергийна криза представлява възможност за значително увеличаване на електрификацията и производството на водород от възобновяеми източници в качеството им на чисти решения за декарбонизация на нашата икономика; призовава Комисията да предложи амбициозни, конкретни действия за прилагане на инструмента „Ускорител на водорода“, включително строго определен график за всяко действие; като ключово действие в тази връзка призовава Комисията да създаде инициатива на ЕС за водородни долини, която следва да укрепи водородните долини, да предостави структурна подкрепа за европейската работа в мрежа и трансгранично сътрудничество и да събере финансиране от фонда на ЕС за иновации, както и по-голямо финансиране по линия на съвместната инициатива за партньорство за чист водород; приветства предложението за глобален европейски механизъм за водород и призовава за структурно участие на онези региони на ЕС, които вече са активни в тази област; призовава европейските законодатели да подкрепят по последователен начин ускореното навлизане на „зеления водород“, когато приемат пакета „Подготвени за цел 55“, включително законодателния пакет за декарбонизацията на газовия пазар;

21. призовава за актуализиране на действащите правила за държавната помощ, така че да станат оптимални за съфинансирането, експлоатацията и по-нататъшното развитие на публичната инфраструктура за презареждане с електроенергия, и счита, че свързаните с това инвестиционни разходи следва да отговарят на условията за подпомагане с публични средства, както беше посочено в неотдавнашния доклад за инфраструктурата на Мрежата от регионални центрове на КР;

⁽⁴⁾ Термопомпите, които приличат на климатици и се монтират отвън на сградите, отопляват жилищата чрез пренос, а не чрез генериране на топлина. Като използват електричество, те извличат топлината от външния въздух, земята или водата, концентрират я и след това я „изпомпват“ в сградата.

Към план REPowerEU в партньорство с градовете и регионите

22. подчертава, че предстоящият план REPowerEU следва да включва план за финансиране и насочване на съществуващо или ново финансиране от ЕС за местните и регионалните власти в подкрепа на изпълнението му; призовава държавите членки да пренасочат неизползваните средства от Механизма за възстановяване и устойчивост в подкрепа на местното планиране за енергийна сигурност и инвестиции във възобновяеми източници;

23. призовава в новосъздадената Координационна група по въпросите на енергийната бедност и уязвимите потребители като институционален партньор да бъде включена Комисията с цел улесняване на обмена на информация и координацията между Комисията и държавите членки по въпроси, свързани с разработването и изпълнението на предстоящия план REPowerEU, законодателството, програмите и политиките на Съюза, насочени към уязвимите домакинства и потребители, засегнати от енергийна бедност и бедност по отношение на мобилността на всички равнища. КР изразява готовност да допринесе за това междуинституционално сътрудничество чрез работната си група „Зеленият пакт на местно равнище“, като идентифицира пречките, начините и средствата за концентриране и засилване на мерките в рамките на „Подготвени за цел 55“ на местно и регионално равнище, включително чрез обмен на най-добри практики, опит и експертни познания;

24. отбелязва, че в Регламента относно Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР) се изисква минимален процент, не по-нисък от 30 %, от средствата във всички категории региони да бъдат предназначени за преход към една по-зелена, нисковъглеродна и устойчива Европа и нейните региони; призовава държавите членки и регионите да се възползват от възможностите, предлагани от европейските структурни и инвестиционни фондове (ЕСИФ) за финансиране на проекти, свързани с енергийния преход, включително в областта на енергийната ефективност, енергията от възобновяеми източници и разработването на интелигентни енергийни системи, мрежи и съхранение извън рамката на TEN-E;

25. приветства отправянето на специален призив в рамките на Инструмента за техническа подкрепа (ИТП) за подпомагане на държавите членки в постепенното преустановяване на зависимостта им от изкопаеми горива от Русия, но изразява съжаление относно краткия срок за подаване на искания за това специфично подпомагане; призовава Комисията да улесни достъпа до ИТП за местните и регионалните власти, особено тези в по-слабо развитите региони, които са изправени пред най-голям недостиг на капацитет, тъй като този недостиг ги възпира да използват по най-добрия начин подкрепата от Механизма за възстановяване и устойчивост при осъществяването на инвестиции и реформи; изразява готовност да подкрепи Комисията в гарантирането на ефективното използване на този инструмент от градовете и регионите;

26. определя ценообразуването за въглеродните емисии като изключително важен инструмент в подкрепа на повишените амбиции на ЕС в областта на климата и подкрепя подход, който обхваща всички сектори, за осъществяването на тези амбиции; приветства факта, че Комисията признава тези рискове, както и предложенията за справяне с тях, например изменение на насоките за държавната помощ в рамките на схемата на ЕС за търговия с емисии; подчертава, че някои от предложените мерки, например повишеното данъчно облагане на извънредни печалби, може да не са достатъчни за предоставяне на надеждна подкрепа; съзнава, че въвеждането на търгуване с емисии в секторите на автомобилния транспорт и строителството (СТЕ II), съчетано с недостатъчните инвестиции в тези сектори и повишаването на цените на горивата, би могло да изостри риска от енергийна бедност и бедност по отношение на мобилността; поради това призовава Комисията и съзаконодателите да въведат задължение за държавите членки да определят минимален процент, не по-нисък от 20 %, от приходите от търговете на емисионни квоти, който да бъде пряко управляван от местните и регионалните власти;

27. приветства приемането на временна рамка за помощ при кризи, която да позволи на държавите членки да използват гъвкавостта, предоставена в рамките на правилата за държавна помощ в подкрепа на икономиката в контекста на войната на Русия срещу Украйна; подчертава, че трябва внимателно да се наблюдават възможните отрицателни ефекти върху конкуренцията и изкривяване на единния пазар; отбелязва, че в неотдавнашния доклад на RegHub на КР относно инфраструктурата⁽⁵⁾ се споменава държавната помощ, и е на мнение, че действащите правила за държавна подкрепа не са оптимални за съфинансирането, експлоатацията и по-нататъшното развитие на публичната инфраструктура за зареждане с електроенергия; в бъдеще при тяхното преразглеждане следва инвестиционните разходи да се считат за отговарящи на условията за подпомагане с публични средства;

28. отбелязва със загриженост, че настоящата криза ще окаже огромно въздействие върху публичните финанси и поради това призовава Комисията да удължи прилагането на общата клауза за дерогация от Пакта за стабилност и растеж (ПСР) до договарянето на нова рамка за икономическо управление и не по-рано от края на 2023 г.; публичните инвестиции в подкрепа на екологичния преход, и по-специално енергийната ефективност и енергията от възобновяеми източници, следва да не се считат за структурни разходи в рамката за икономическо управление;

⁽⁵⁾ <https://cor.europa.eu/en/news/Pages/reghub-launches-consultation-on-21st-century-rules.aspx>

29. приветства мерките, предвидени в член 5 от Директивата за електроенергията по отношение на пазара на електроенергия, както и дадените насоки ⁽⁶⁾ относно възможността държавите членки да се намесват при определянето на цените за доставка на електроенергия; счита, че с оглед на настоящата геополитическа ситуация и последиците от нея за енергийния пазар, с увеличаването и нестабилността на цените на електроенергията от съществено значение в дългосрочен план ще бъде намесата на държавите членки в полза на потребителите, като се преследва двойната цел да се защитят уязвимите домакинства, микропредприятията и малките предприятия и да се засили конкуренцията. Въпреки това КР отново заявява ⁽⁷⁾, че тези мерки трябва да бъдат ограничени по продължителност и свързани с елемента на неотложност на енергийната криза и не бива да се превръщат в структурна промяна, която може да подкопае либерализацията на управлението на пазара на електроенергия; предлага с оглед на все по-ниските разходи за производството на електроенергия от възобновяеми източници да се обмисли отделяне на газа от електроенергията като възможна мярка, с която да се предотврати влияние на високите цени на газа върху цените на електроенергията;

30. приветства законодателното предложение за гарантиране на подходящо равнище на енергийните запаси в ЕС за следващата зима и след това; подчертава, че при определянето на такива минимални равнища следва да се вземат предвид регионалните оценки на риска;

31. подчертава, че е необходимо по-добро разбиране на регионалните потребности и възможности за преквалификация и повишаване на квалификацията; призовава Комисията да използва инициативи като „Еразъм+“ и „Хоризонт Европа“, за да гарантира по-тясно сътрудничество между промишлеността и академичните среди и да сложи начало на Пакта за умения в ключови промишлени екосистеми като секторите, свързани с водорода, слънчевата енергия, термопомпите и вятърната енергия; призовава държавите членки да ускорят използването на Европейския социален фонд +, Фонда за справедлив преход и Механизма за възстановяване и устойчивост (МВУ) с цел насърчаване на преквалификацията и повишаването на квалификацията на работната сила в съответствие с необходимостта от адаптиране на професионалните практики към кръговостта, използването на нисковъглеродни материали и нови технологии.

Брюксел, 28 април 2022 г.

Председател
на Европейския комитет на регионите
Apostolos TZITZIKOSTAS

⁽⁶⁾ Вж. приложение 1 към съобщението на Европейската комисия относно REPower EU.

⁽⁷⁾ Вж. член 20 от Становището на КР относно „Енергия от възобновяеми източници и вътрешен пазар на електроенергия“ (ОВ С 342, 12.10.2017 г., стр. 79) с докладчик D. Matoniene (LT/EKP).

СТАНОВИЩА

КОМИТЕТ НА РЕГИОНИТЕ

149-А ПЛЕНАРНА СЕСИЯ НА КР, 27.4.2022 Г. – 28.4.2022 Г.

Становище на Европейския комитет на регионите — Укрепване на отношенията между ЕС и Обединеното кралство на поднационално равнище и преодоляване на териториалното въздействие от оттеглянето на Обединеното кралство от ЕС

(2022/C 301/03)

Докладчик: Michael MURPHY (IE/ЕНП), член на Съвета на графство Типъреъри, кмет на окръг Clonmel Borough

ПОЛИТИЧЕСКИ ПРЕПОРЪКИ

ЕВРОПЕЙСКИЯТ КОМИТЕТ НА РЕГИОНИТЕ (КР),

Общи бележки

1. приветства Споразумението за търговия и сътрудничество (СТС) между Европейския съюз (ЕС) и Обединеното кралство, което влезе изцяло в сила на 1 май 2021 г. и предоставя стабилна правна рамка за двустранните отношения. КР подкрепя съвместен и отговорен подход към прилагането на СТС, включително Протокола за Северна Ирландия и зачитането на равнопоставените условия на конкуренция, и признава усилията на Европейската комисия за намиране на творчески решения, по-специално по въпроси, възникващи между Северна Ирландия и останалата част от Обединеното кралство;
2. припомня, че СТС ⁽¹⁾ представлява споразумение за свободна търговия (CST) ⁽²⁾, включващо сътрудничество по икономически, социални, екологични и свързани с рибарството въпроси, но предполага още „тясно партньорство в областта на сигурността на гражданите“ и всеобхватна рамка за управление. КР отбелязва, че СТС включва области на компетентност на държавите членки, които в някои държави — членки на ЕС, са в правомощията на регионите със законодателни правомощия;
3. поради това изразява съжаление, че СТС не е „териториално задълбочено“ и не признава надлежно ролята на местните и регионалните власти (МРВ) в отношенията между ЕС и Обединеното кралство, а в него МРВ се споменават само когато става въпрос за адаптиране на някои елементи на споразумението към конкретните регионални условия ⁽³⁾ или по много специфични въпроси, като например фискалните разпоредби ⁽⁴⁾. КР подчертава, че СТС включва определена роля за гражданското общество, което се счита за самостоятелен елемент от „институционалната рамка“ ⁽⁵⁾;
4. приветства сътрудничеството между Европейския съюз и Обединеното кралство в отговор на руската агресия в Украйна и подчертава, че местните власти в цяла Европа са на първа линия при предоставянето на практическа и хуманитарна подкрепа;

⁽¹⁾ Въз основа на член 217 от ДФЕС.

⁽²⁾ Въз основа на член 207 от ДФЕС.

⁽³⁾ Страница 61.

⁽⁴⁾ Страница 249.

⁽⁵⁾ Страница 23.

Стремеж към по-голямо институционално признаване на отношенията на поднационално равнище между ЕС и Обединеното кралство

5. подчертава, че контактната група „КР—Обединено кралство“, създадена през февруари 2020 г., е единственият институционален канал за осигуряване на форум за непрекъснат диалог и политическо партньорство между местните и регионалните власти в ЕС и Обединеното кралство и за обмен на ноу-хау, по-специално по трансгранични въпроси; отбелязва, че контактната група предоставя пространство за взаимна изгода и споделен интерес за обсъждане на проблеми или възможности, по-специално във връзка с тематични области, които не познават граници (напр. изменението на климата, туризма, цифровия и екологичния преход и общото културно наследство), произтичащи от оттеглянето на Обединеното кралство от ЕС. Също така предоставя на представителите на КР начин за обсъждане на такива въпроси с представители на местните и регионалните власти в Обединеното кралство и по този начин дава възможност на КР да поддържа и насърчава такива плодотворни отношения на поднационално равнище;

6. признава, че отношенията между ЕС и Обединеното кралство, като се вземе предвид безпрецедентното оттегляне на държава членка от ЕС, ще продължат да бъдат най-интензивните и многоизмерни отношения с трета държава и че отношенията на поднационално равнище заслужават признание. Поради това призовава за официално признаване на контактната група „КР—Обединено кралство“, включително в качеството ѝ на официален партньор на поднационално равнище между местните и регионалните власти в ЕС и Обединеното кралство в рамките на СТС, така че да извършва оценка на поднационалното измерение на ключовите политически и законодателни въпроси, които ще окажат въздействие върху двустранните отношения между Обединеното кралство и ЕС, аналогично на Парламентарната асамблея, Форум на гражданското общество и специализираните комитети за Обединеното кралство и ЕС в техните области на интерес. Освен това КР призовава МРВ в Обединеното кралство да продължат да работят с правителството на Обединеното кралство за официално признаване на контактната група;

7. настоятелно призовава Европейската комисия да преразгледа структурите на Съвместния съвет за партньорство, който наблюдава изпълнението и прилагането на СТС, за да се преодолее липсата на териториална задълбоченост чрез включване на МРВ в наблюдението и управлението на СТС. Установяването на местни диалози (техническо съгласуване) за разглеждане на теми, които са в областта на правомощията на местно равнище (рибарство, обучение, мобилност, териториално сътрудничество и други), би допринесло за подобряване на отношенията между ЕС и Обединеното кралство на макроравнище;

8. насърчава Европейския парламент да приеме официално взаимодействие по взаимно изгоден начин по въпроси от общ интерес между КР и делегацията на Европейския парламент в Обединеното кралство в Парламентарната асамблея за партньорство между ЕС и Обединеното кралство (PPA), за да се предоставят териториални доказателства относно прилагането на СТС;

9. оценява текущите преговори на политическо и техническо равнище за разрешаване на проблемите, произтичащи от прилагането на Протокола за Северна Ирландия, също така е запознат с текущата работа на Европейската комисия за финализиране на Договора за Гибралтар, но въпреки това подчертава, че такива все още недоразработени документи не бива да възпрепятстват належащото изразяване на волята на местните и регионалните власти да очертаят начини за сътрудничество;

Преодоляване на териториалното въздействие на излизането на Обединеното кралство от ЕС

10. счита, че от началото на 2020 г. все още е трудно да се разграничат последиците, произтичащи от преговорите и влизането в сила на СТС, от последиците от пандемията от COVID-19 ⁽⁶⁾. Приветства неотдавнашното проучване на КР на тема „Нови търговски и икономически отношения между ЕС и Обединеното кралство: въздействието върху регионите и градовете“, в което се прави изводът, че въздействията на Брексит върху секторите и регионите на ЕС са асиметрични, засягат по-тежко малките дружества, могат да намалят мобилността на човешкия капитал и сътрудничеството между предприятията в ЕС и Обединеното кралство и да окажат отрицателно въздействие върху регионите и общностите, участващи в междурегионални проекти с Обединеното кралство; приветства факта, че проучването потвърждава необходимостта от увеличаване на бюджета на резерва за приспособяване във връзка с последиците от Брексит с оглед на преодоляването на тези асиметрични въздействия в Европа;

11. признава, че териториалното въздействие на Брексит се усеща в регионите в целия ЕС и че проблемите са, наред с другото, икономически, екологични, социални, културни и образователни — от търговията в големите пристанища, които са особено изложени на риск, като тези на Антверпен, Кале, Корк, Дувър, Дъблин, Ротердам и Зеебрюге, до бъдещето на студентския обмен, университетските сектори, които си сътрудничат в областта на адаптирането към изменението на климата, регионалните търговски агенции, които определят алтернативни пазари и работят по въпросите на гражданите, включително мобилността и интеграцията;

⁽⁶⁾ Вж. глава VI от Годишния барометър на КР за 2021 г.: <https://cor.europa.eu/en/our-work/Documents/barometer-fullreport%20web.pdf>.

12. подчертава значението на резерва за приспособяване във връзка с последиците от Брексит за смекчаване на най-непосредствените разходи и за оценка на нуждите от по-дългосрочна оценка на въздействието на излизането на Обединеното кралство от ЕС, подпомагане на регионите и икономическите сектори на държавите членки, включително създаване на работни места и защита, като например схеми за работа с намалено работно време, преквалификация и обучение и определяне на обхвата на новите пазари;

13. поради това КР настоява за пълно спазване на разпоредбите на Регламента относно резерва за приспособяване, свързани с участието на регионите и местните общности в изпълнението на резерва за приспособяване и докладването на ниво NUTS 2. КР припомня също така, че с оглед на програмирането на средствата от резерва за приспособяване към последиците от Брексит, поиска да се постави акцент върху МСП, върху мерките, насочени към реинтеграцията на гражданите на ЕС, и върху техническата помощ. По отношение на разпределението на средствата КР се застъпи за минимален обхват/праг за новите морски гранични региони с Обединеното кралство и за разпределяне на пакета за рибарството без национална индексация;

14. понастоящем КР споделя загрижеността на регионалните партньори в Обединеното кралство, според които стратегическото планиране на регионалната политика страда от загубата на финансиране по линия на политиката на обличаване на ЕС и от липсата на сигурност при многогодишното програмиране;

Очертаване на нови пътища за сътрудничество извън СТС

15. подчертава готовността на местните сдружения на органите на местното самоуправление и местните органи в Обединеното кралство, и по-специално на децентрализираните нации, за продължаване и дори за укрепване на отношенията на поднационално равнище с партньорите от ЕС в епохата след излизането на Обединеното кралство от ЕС;

16. посочва, че е налице реална полза от признаването и насърчаването на отношенията на поднационално равнище, които са важни, тъй като местното съгласуване може да допринесе за по-добри отношения на макроравнище; например възстановяването на местното техническо съгласуване по въпросите на рибарството в областта на Англо-нормандските острови би могло да допринесе за подобряване на отношенията между ЕС и Обединеното кралство на макроравнище;

17. приветства факта, че макар Обединеното кралство вече да не участва в програмите на ЕС за финансиране, то продължава да е част от четири технически програми на ЕС: Хоризонт Европа, „Коперник“ и спътниково наблюдение, научни изследвания и обучение на Евратом и ITER. По-специално първите две посочени програми са от значение за местните и регионалните власти. Отбелязва, че съществуват редица инициативи, в които регионите на Обединеното кралство продължават да участват, като Шотландия и Уелс, които продължават да участват във финансираната от „Хоризонт Европа“ инициатива „Авангард за нов растеж“⁽⁷⁾ (която придружава промишлената трансформация след приобщаващ, интерактивен и предприемачески процес, изграден въз основа на RIS3/I3 за регионите), а Съветът на графство Кент участва в инициативата на Комитета на Протока⁽⁸⁾;

18. припомня, че някои региони на Обединеното кралство все още участват в текущия програмен период (до края на 2023 г.), включително Interreg за Северно море, Interreg за Ламанша и Interreg за Ирландия и Уелс, и отбелязва, че Обединеното кралство е основен източник на бюджетни средства за тези трансгранични програми в размер до една трета от бюджета. КР отбелязва, че местните и регионалните власти най-вероятно няма да могат да компенсират загубата на финансиране по Interreg чрез използване на регионални или местни фондове;

19. отбелязва, че във връзка с приключването на програмите, особено когато управляващите органи са установени в Обединеното кралство (Interreg за Франция (Ламанш) Англия, и за Ирландия и Уелс), те трябва да бъдат закрити при възможно най-добрите условия в интерес на британските бенефициери и бенефициерите от ЕС и в съответствие с изискванията на ЕС;

20. отчита, че единствената програма за трансгранично сътрудничество, която ще оцелее след Брексит след 2023 г., ще бъде програмата PEACE PLUS за периода 2021—2027 г., финансирана от ЕС с приблизително 1 милиард евро. PEACE PLUS ще обедини съществуващите компоненти на финансиране за EU PEACE и Interreg в единна съгласувана трансгранична програма за Северна Ирландия и граничните графства на Ирландия. Програмата продължава да дава съществен принос за изпълнението на Споразумението от Разпети петък;

21. отбелязва, че е възможно Обединеното кралство да участва в програмите Interreg, в които вече има силно участие на трети държави, като програмата за Северната периферия и Арктика, програмата за региона на Северно море и програмата за Северозападна Европа, ако правителството на Обединеното кралство се съгласи да финансира това участие;

⁽⁷⁾ <http://www.s3vanguardinitiative.eu/members>

⁽⁸⁾ Комитетът на Протока е многостранен форум за диалог, който предоставя на своите членове гъвкава рамка за съвместна работа в рамките на техните отговорности и за разширяване на сътрудничеството, така че да обхване и местните заинтересовани страни, като например доброволческия сектор, образованието или бизнеса.

22. подчертава, че е възможно създаването на Европейска група за териториално сътрудничество (ЕГТС) с участието на партньор само от една държава — членка на ЕС, включително нейните най-отдалечени региони, и един местен или регионален орган от Обединеното кралство, и предлага държавите — членки на ЕС, да обмислят използването на този инструмент, ако е в съответствие със териториалното сътрудничество на ЕС, в търсене на сътрудничество с Обединеното кралство;

23. изразява съжаление, че въздействието от излизането на Обединеното кралство от ЕС не е взето предвид от Европейската комисия в 8-ия доклад за сближаването. Въздействието от излизането допринесе за смущения в икономиката, междурегионалното сътрудничество, научноизследователските екосистеми, системите за обучение и демографията за определен брой региони на ЕС. Европейският комитет на регионите би желал в бъдещия подход за периода след 2027 г. да се отчитат в по-голяма степен геополитическите събития;

24. приветства факта, че градовете и регионите на Обединеното кралство все още участват активно в много мрежи и сдружения на ЕС, като Конгреса на местните и регионалните власти на Съвета на Европа, и се очаква да останат в рамките на определени европейски сдружения, като Конференцията на периферните морски региони (CPMR), Евроградовете и Съвета на европейските общини и региони (CEMR), и че тези механизми осигуряват отличен обмен на опит между МРВ в Обединеното кралство и в ЕС;

25. изразява увереност, че сътрудничеството между МРВ в ЕС и Обединеното кралство ще продължи чрез побратимяване, като се има предвид, че около 100 големи и малки градове ⁽⁹⁾ в Обединеното кралство имат връзка с градове в държавите — членки на ЕС; настоятелно призовава партньорствата да продължат да проучват възможните методи за финансиране в подкрепа на тази дейност, тъй като тези партньорства насърчават обмена на най-добри практики, взаимното разбиране и общите ценности и са от съществено значение за европейския начин на живот;

26. признава значението на образователния обмен за мобилността на студентите и съвместните научни изследвания, както и развитието на езиковите умения и междуличностните контакти, и подкрепя усилията на децентрализираните администрации на Обединеното кралство за откриване на нови пътища за сътрудничество извън рамката на СТС;

27. приветства по-специално уелската програма Taith („Пътуване“) ⁽¹⁰⁾, както и уелските и шотландските международни програми за обмен на знания, чрез които може поне отчасти да се компенсира оттеглянето на Обединеното кралство от „Еразъм+“ и да се запълнят пропуските, оставени от националната програма на Обединеното кралство „Туринг“ ⁽¹¹⁾;

28. отбелязва, че съществува видима тенденция към двустранна интеграция на отношенията на поднационално равнище, както се вижда от откриването на представителства на регионите на ЕС в Лондон и на други места в Обединеното кралство. Децентрализираните нации в Обединеното кралство изпълняват и програми за „глобални нации“, в които отдават приоритет на двустранните отношения с европейските региони. В Англия градовете и метрополните области също инициират проекти за двустранно сътрудничество; доказателство за това например е партньорството между Голям Манчестър и Северен Рейн-Вестфалия. Като приветства двустранните отношения, КР предлага тази двустранност да не бъде за сметка на местните и регионалните власти в държавите с по-слаб капацитет на поднационално равнище и тази подкрепа да не се възприема като конкурираща се с целта на КР да получи институционално признание на поднационалното измерение на отношенията между ЕС и Обединеното кралство;

29. смята, че има неизползвани възможности за сътрудничество между местните и регионалните власти в ЕС и Обединеното кралство за съвместно ангажиране с общи предизвикателства като предоставяне на хуманитарна помощ, устойчивото управление на Северно море, Ламанша и Ирландско море, както и глобалната борба срещу изменението на климата, изпълнението на целите за устойчиво развитие на местно и регионално равнище и преминаването към по-устойчив и цифров туризъм. В този смисъл подкрепя лансираната от Обединеното кралство и Франция идея за осигуряване на минимални заплати за моряците и работниците, обслужващи вътрешноевропейските връзки, включително между Обединеното кралство и Европейския съюз;

30. подчертава, че отношенията между регионите на ЕС и Обединеното кралство се основават и на общи културни наследства, езици и келтски (езикови) връзки, наред с другото, на споделени европейски ценности и истории сред нашите граждани;

⁽⁹⁾ Служба за национална статистика, Обединено кралство, данни за 2018 г., публикувани през септември 2020 г.: <https://www.ons.gov.uk/peoplepopulationandcommunity/populationandmigration/populationestimates/datasets/twinnedtownsandstercities>.

⁽¹⁰⁾ Петгодишна програма (2022—2026 г.), чието начало беше поставено през февруари 2022 г., с финансиране от правителството на Уелс в размер до 65 милиона британски лири.

⁽¹¹⁾ Програма, която не предлага реципрочност, има продължителност от една година и е предназначена за академичния състав, а не за студентите.

31. смята, че всички институции на ЕС са длъжни да разберат по-добре потенциала на отношенията и партньорствата на поднационално равнище между ЕС и Обединеното кралство, като признаят ключовата роля на местните и регионалните власти като най-близкото до гражданите равнище на управление;
32. счита, че създаването на всеобхватни консултативни структури за подготвеност за Брексит от страна на регионалните или местните органи е добър инструмент за подобряване на отношенията между Обединеното кралство и ЕС;
33. заключава, че при разглеждането на бъдещите предизвикателства и посоката на развитие на ЕС след излизането на Обединеното кралство от ЕС е необходимо допълнително да се разберат предизвикателствата и приоритетите на гражданите в ЕС и признава, че Конференцията за бъдещето на Европа (COFE) предоставя подходящ механизъм за тази цел.

Брюксел, 27 април 2022 г.

Председател
на Европейския комитет на регионите
Apostolos TZITZIKOSTAS

Становище на Европейския комитет на регионите — Нов европейски Баухаус. Красиво, устойчиво, заедно

(2022/C 301/04)

Докладчик:	Kieran MCCARTHY (IE/EA), член на местна асамблея: Съвет на графство Корк
Отправен документ:	Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите — Нов европейски Баухаус: красиво, устойчиво, заедно COM(2021) 573

ПОЛИТИЧЕСКИ ПРЕПОРЪКИ

ЕВРОПЕЙСКИЯТ КОМИТЕТ НА РЕГИОНИТЕ

Нов европейски Баухаус — въведение

1. приветства интердисциплинарната инициатива на Европейската комисия относно Новия европейски Баухаус, която допринася за изпълнението на Зеления пакт на ЕС, като добавя жизненоважно културно измерение и го доближава до гражданите. Новият европейски Баухаус постига това, като създава красиви, устойчиви и приобщаващи пространства и места, продукти и начини на живот, които улесняват партньорствата и изтъкват ползите от екологичното преконфигуриране и преход, опирайки се на конкретния опит на местно равнище;
2. отчита ентузиазма и вълната от обществена подкрепа за Новия европейски Баухаус от страна на широк кръг поддръжници, участници, организации на гражданското общество, мрежи, колективи, регионални центрове и платформи и живи лаборатории, наред с продължаващия интерес към и работа за стимулиране на творчеството и участие в бъдещия Нов европейски Баухаус, свързване и оформяне на неговите ценности и принципи;
3. изразява задоволството си във връзка с отчитането на ролята на МРВ в прилагането на принципите на Новия европейски Баухаус, тъй като те са в добра позиция да допринасят за разработването на политики и прилагането на Новия европейски Баухаус, в съответствие с принципа на субсидиарност;
4. счита, че в целия ЕС градовете и регионите са в челните редици на развитие, в чиято основа е културата, и че местното и регионалното равнище имат ключови отговорности по отношение на устойчиви градски, регионални и културни политики; поради това представителите на изборни длъжности на местно и регионално равнище са от основно значение, когато става въпрос за това Новият европейски Баухаус да стане по-достъпен и да ангажира членовете на обществеността в процеса на трансформация, за да се постигне напредък в изпълнението на тази инициатива;
5. подкрепя категорично Новия европейски Баухаус като ключова възможност за използване на творческия потенциал на регионите и общините и следователно за създаване на ползващи се с подкрепа и устойчиви решения, които ще доведат до успешното изпълнение на Зеления пакт;
6. отчита интердисциплинарния характер на Новия европейски Баухаус, който се вписва в редица програми и направления за финансиране от ЕС; подчертава обаче необходимостта от непрекъсната ангажираност от страна на настоящите и бъдещите партньори;
7. потвърждава отново първия ключов принцип на Новия европейски Баухаус, който подкрепя многостепенен и ориентиран към местните условия подход. Във връзка с това посочва, че промяната се извършва на местно и регионално равнище, където съществува и дълбоко усещане за териториална принадлежност;

8. изразява задоволство, че съгласно визията на Комисията селските райони следва да бъдат представени в Новия европейски Баухаус. Различните декларации ⁽¹⁾ и Пактът за селските райони предоставят рамка за бъдещето на политиката и действията за развитие на селските райони в Европа и са ключов инструмент за свързването на Новия европейски Баухаус със селските райони, които могат да бъдат окачествени и като „експериментални райони“ с осъществяването на малки по мащаб трансформиращи проекти;

9. подчертава, че Новият европейски Баухаус има потенциала да се превърне във важен инструмент за възстановяването, осигурявайки работни места на местно равнище и насърчавайки промяна в нагласата, насочена към устойчиво и ефективно териториално планиране, което ще окаже въздействие върху общественото поведение и мобилността и ще ги подобри;

Проблемни области

10. изразява загриженост, че в съобщението не се уточнява как ще се гарантира участието на МРВ; призовава за конкретни предложения относно начина, по който МРВ и КР ще бъдат включени в изпълнението на инициативата, като същевременно се отчита принципът на географски баланс, за да бъдат представени местните и регионалните власти в целия ЕС;

11. подчертава, че КР, заедно с другите институции на ЕС, следва да бъде част от посредническата мрежа от ключови партньори на Новия европейски Баухаус, която ще разработва и изпробва политики и инструменти за финансиране;

12. призовава КР и други институции на ЕС да бъдат привлечени за участие в Кръглата маса на високо равнище относно Новия европейски Баухаус;

13. посочва, че принципите на субсидиарност и пропорционалност ще определят на какво равнище ЕС и държавите членки ще използват политическите инструменти и законодателните мерки, предложени за изпълнението на Новия европейски Баухаус;

14. подчертава, че COVID-19 ще продължи да оказва въздействие в средносрочен и дългосрочен план и че това следва да бъде взето предвид при изпълнението на Новия европейски Баухаус; отбелязва, че при това трябва да се отчете отрицателното въздействие на пандемията върху бедността, социалните въпроси и заетостта;

15. призовава Комисията да гарантира, че местните и регионалните власти са в центъра на стратегията, като предоставя техническа помощ, адекватно финансиране и гъвкавост. Успехът на Новия европейски Баухаус ще зависи от устойчивостта и осъществимостта, като се вземат предвид различията между селските райони и градовете;

Финансиране на Новия европейски Баухаус

16. призовава за отпускане на достатъчно средства от държавните бюджети и програмите на политиката на сближаване на ЕС на местно и регионално равнище. Призовава обаче за постигането на баланс между творческите синергии в рамките на културното движение на Новия европейски Баухаус и параметрите на финансираните от ЕС програми;

17. счита, че биха могли да се използват допълнителни средства за финансиране на външна помощ за подпомагане на обмена на знания и за проучване на компетентностите на действащия персонал в публичния сектор в рамките на реципрочен и безпрепятствен обмен с участници от частния и третия сектор и участници на местно равнище;

18. счита, че предишният опит, награди и ресурси, които се съсредоточават върху качеството, естетиката и общностните въпроси, следвайки принципите на кръговата икономика, биха могли да предоставят стимули за инвеститорите и участниците в колективно финансиране;

19. призовава за публично-частни партньорства и инвестиции в по-широката област на културата и културното наследство съгласно Призива за действие от Венеция на *Europra Nostra* ⁽²⁾;

⁽¹⁾ Например Декларацията от Корк 2.0 от 2016 г. „По-добър живот в селските райони“.

⁽²⁾ Призив за действие от Венеция „За Нов европейски Ренесанс“, чиято цел е „да се даде възможност за по-тесни и по-силни синергии между бизнес общността и широката екосистема на културата, културното наследство и творческия сектор, наред с другото чрез укрепване на стратегически съюз между европейското движение за културно и природно наследство и Европейската инвестиционна банка и нейния институт“.

20. посочва, че Механизмът за възстановяване и устойчивост също представлява възможност за подкрепа на Новия европейски Баухаус в рамките на държавите членки и местните власти;

21. посочва, че Новият европейски Баухаус следва да бъде приведен в съответствие с Многогодишната финансова рамка за периода 2021—2027 г. и Европейската инициатива за градовете и че следва да се осигури адекватно финансиране за покриване на оперативните разходи на местните и регионалните власти, допринасящи за Новия европейски Баухаус; призовава за амбициозни пътни карти за изпълнението на Новия европейски Баухаус, които да се използват в рамките на ЦУР;

22. отправя искане при разработването и прилагането на стратегии, проекти и действия в рамките на Новия европейски Баухаус да се вземат предвид географският баланс, както и климатичното, икономическото, социалното и културното многообразие на ЕС, а също и възможностите за финансиране и разпределянето на средствата. Териториалното сближаване би трябвало да остане една от основните цели;

Показатели

23. подчертава, че местните и регионалните власти, в рамките на своите компетентности, следва да наблюдават до каква степен националните правителства използват Новия европейски Баухаус в различните програми, инструменти и процедури и очаква Европейската комисия да представи ясни показатели за този мониторинг;

24. изразява загриженост, че в настоящия цикъл на финансиране от ЕС (2021—2027 г.) няма показатели и това е пропусната възможност за измерване на успеха;

25. счита, че основните принципи на Новия европейски Баухаус следва да бъдат разработени в партньорство с местните и регионалните органи на управление и, че те следва да бъдат включени като критерии за качество на програмите на ЕС за финансиране с пряко или непряко въздействие върху застроената среда, развитието на градските и селските райони, културното наследство и културните ландшафти;

26. предлага да бъде създаден регионален набор от показатели за Новия европейски Баухаус, за да се създаде силна регионална политика за мониторинг, която да гарантира, че той се изпълнява на всички равнища и че регионалните инвестиции действат в съответствие с неговите принципи;

27. отбелязва, че МРВ отговарят за обширен сграден фонд от местни обществени сгради и за градски обществени пространства и играят важна регулаторна и финансираща роля при санирането на тези сгради и градски райони. Във връзка с това МРВ следва да се съсредоточат върху идентифицирането на регулаторните пречки и да допринасят за опростяването на регулирането и разработването на нови регулаторни подходи;

28. изтъква, че КР участва в разработването и подкрепата на стратегии в областта на климата, енергетиката и околната среда на местно и регионално равнище. Работната група „Зелен пакт на местно равнище“ би могла да се използва за популяризирането на принципите на Новия европейски Баухаус и за мониторинга на успешното му изпълнение;

29. подчертава, че диалогът между МРВ относно отворени иновативни концепции и процеси, интердисциплинарни подходи и компетентности е от решаващо значение. Това означава, че Новият европейски Баухаус би трябвало да бъде включен в Платформата за обмен на знания (ПОЗ) на КР, програмата „Науката среща регионите“ и проектите за сътрудничество, финансирани от други програми на ЕС;

30. подчертава, че Новият европейски Баухаус следва да насърчава равенството между половете. Равенството между половете следва да бъде хоризонтален критерий и е мощен и необходим фактор за устойчивото и балансирано развитие на политиката на сближаване;

Фестивал, награди и концепция за лаборатория на Новия европейски Баухаус

31. приветства първото издание на наградата „Нов европейски Баухаус“ и предлага да се установят синергии със съществуващите награди за жилищно настаняване, културно наследство, съвременна архитектура и ландшафт. Призовава също така за споделяне на добрите практики от Европейската година на културното наследство (2018 г.);

32. отчита създаването на Европейски печат за високи постижения като първа стъпка към концепцията за обозначение „Нов европейски Баухаус“, но изразява загриженост, че хората може да очакват обозначението „Нов европейски Баухаус“ да бъде свързано с финансиране. Използването на специално обозначение би могло да се счита за осезаем принос на КР към развитието на инициативата за Нов европейски Баухаус, както КР препоръча през 2021 г.;

33. приветства лабораторията на Новия европейски Баухаус и нейната методология за съвместно създаване, но отправя искане за допълнителна информация относно начина, по който тя ще функционира, и за включването на КР като активен член на лабораторията на Новия европейски Баухаус и в нейното управление;
34. отправя искане лабораторията да тества избраните за първото издание на наградата резултати/действия, да ги усъвършенства и да изготви прототипи;
35. изразява готовност да работи с националните правителства, чрез регионалните центрове на КР, за разработването на регулаторни лаборатории и изпитването на нови регулаторни подходи;
36. отбелязва, че Новият европейски Баухаус следва да се основава на съществуващите добри практики в градовете и регионите на ЕС и да създаде публично достъпна платформа за ресурси;
37. приветства фестивала на Новия европейски Баухаус като осезаем и видим начин за по-нататъшно насърчаване на ангажираността на МРВ и членовете на обществеността и за представяне на проекти на местно и регионално равнище;
38. изтъква успешната работа, извършена от URBACT, Европейското териториално сътрудничество (ETC) и „Хоризонт 2020“ за разработване на ефективни интерактивни инструменти, които да се използват по целесъобразност;
39. посочва, че Новият европейски Баухаус следва да бъде свързан с мисиите на „Хоризонт 2020“, по-специално с посветените на адаптирането към изменението на климата и на неутралните по отношение на климата и интелигентни градове;
40. изтъква отново евентуалните ползи от използването на инструмента на Европейската група за териториално сътрудничество (ЕГТС) за проекти за многостепенно управление с участието на няколко държави или еврорегион;
41. отбелязва, че Новият европейски Баухаус свързва трите стълба на Програмата на ЕС за градовете (по-добро регулиране, по-добро финансиране и по-добри знания ⁽³⁾) и има за цел да ги изпълни;
42. отбелязва текущите иновативни дейности за градско развитие („Градската лаборатория“ на Европа) и предстоящата Европейска инициатива за градовете. Призовава Новият европейски Баухаус да бъде обвързан с партньорствата по Програмата на ЕС за градовете, тъй като тази програма работи по концепции, свързани със Зеления пакт и Новия европейски Баухаус, в продължение на почти четири години;
43. счита, че Новият европейски Баухаус трябва да играе роля в прилагането на Лайпцигската харта от 2021 г. и Декларацията от Любляна от 2021 г., в които се призовава за интегрирани подходи, ориентиран към местните условия подход, многостепенно управление, методи на участие и съвместно създаване;
44. счита, че европейските столици на културата, европейските столици на иновациите, европейските младежки столици и европейските зелени столици могат да играят важна роля за популяризирането на Новия европейски Баухаус;
45. приветства създаването на национални точки за контакт за Новия европейски Баухаус и ги призовава да работят в тясно сътрудничество с МРВ и други заинтересовани страни, включително гражданското общество, за да се гарантира, че движението Нов европейски Баухаус може да продължи да се разраства „от долу нагоре“;
46. предлага да се създаде програма за обучение за 100 заинтересовани града въз основа на принципите на Новия европейски Баухаус. За тази цел биха могли да се използват методологиите на програмата „Цифрови градове“ или на програмата „100 интелигентни града“ и нейната концепция за „пазар“ (market place concept);

Концепции за застроена среда, архитектура и саниране

47. подчертава, че застроената среда е отражение на дадена общност и отговорността за цялостното ѝ качество остава в ръцете на органите от публичния сектор и заинтересованите страни, включително гражданското общество, в тясно сътрудничество с обществеността;

⁽³⁾ Както е посочено в Пакта от Амстердам.

48. посочва, че богатото и разнообразно културно и архитектурно наследство на Европа е важен еталон за качеството на нашата застроена среда по отношение на опита на ползвателите и материалните активи;
49. изразява задоволство, че Новият европейски Баухаус отчита решаващата роля на градоустройственото планиране за постигането на устойчиво градско развитие;
50. изразява задоволство, че Новият европейски Баухаус отчита необходимостта от споделена култура на висококачествена архитектура. Това ще изисква повишаване на осведомеността, разпространение на информация и насърчаване на ролята на културата и културното наследство, висококачествената архитектура и застроената среда;
51. подчертава, че Комисията следва да помогне на сградния и строителния сектор да се справят с неустойчивото използване на ресурсите и отпадъците и да насърчава кръговостта, с акцент върху повторната употреба и рециклирането на материалите. Това би могло да се постигне чрез запълване на празнотите в знанията и уменията и цифровизиране на проектирането;
52. отбелязва, че Новият европейски Баухаус може да намери начини за намаляване на бюрокрацията, за да направи санирането по-лесно и по-ефективно от гледна точка на разходите; справянето с предизвикателствата, свързани с модернизирани много стари сгради и културно наследство, изисква услугите на архитекти и други експерти, както и на висококвалифицирани занаятчии ⁽⁴⁾;
53. потвърждава категорично решаващата роля на МРВ, за да се гарантира, че санирането на сградите отговаря на изискванията на градоустройството и териториалното устройство, насърчава политиките за борба с обезлюдяването и се извършва при спазване на критериите за социална справедливост и екологичните критерии. Посочва, че методологиите на държавите членки по отношение на вълната на саниране не трябва да отслабват тази основна координационна роля;
54. призовава отново за това европейският семестър да отчита в по-голяма степен въпросите, свързани с градовете: координацията на икономическите и социалните политики в ЕС трябва да обхваща жилищата на достъпни цени, неравенството и дългосрочните инвестиции;
55. приветства посланието на Новия европейски Баухаус относно проучването на решения за осигуряване на достъп до финансово достъпни и достойни жилища, особено за младите хора и други уязвими социални групи;
56. подчертава, че новият Баухаус трябва да бъде свързан с плана за действие на Европейския стълб на социалните права и с декларацията от социалната среща на високо равнище в Порто през 2021 г., за да допринесе за обсъждането на проблематиката, свързана със социалните и финансово достъпни жилища след COVID-19 на европейско равнище;
57. призовава за насърчаване на синергиите между изкуството, архитектурата, ландшафтната и вътрешната архитектура, териториалното устройство, дизайна и занаятчийството, както и иновативни модели на обучение за архитекти и други специалисти;
58. призовава и за установяване на връзка с Европейската програма за умения, за да се допринесе за насърчаването и по-доброто разбиране — чрез Новия европейски Баухаус — на регионалните потребности и възможности, свързани с уменията, в областта на градоустройството, строителството, устойчивото използване на строителните материали, както и за да се намали миграцията на квалифицирана работна сила, която би могла да доведе до спад на местната икономика по отношение на производството. В това отношение Програмата в областта на цифровите технологии за Европа играе важна роля, тъй като цифровите технологии могат да предоставят на гражданите възможности за съвместно създаване на тяхната среда и са жизненоважен инструмент на всички етапи от разработването на инициативите на Новия европейски Баухаус;
59. призовава Новият европейски Баухаус да се ангажира с предишни партньорства по Програмата на ЕС за градовете, особено във връзка с капацитета за действия в областта на климата, предложението за екологизиране на градовете и използването на обществени пространства; от особено значение са партньорствата за устойчиво земеползване и природосъобразни решения, кръговата икономика и културата и културното наследство;
60. изтъква, че Новият европейски Баухаус е силен инструмент за разгръщането на потенциала на инициативи в областта на социалната икономика, тъй като се основава на сътрудничество и гражданска ангажираност. Подобни инициативи засилват социалното, икономическото, териториалното и културното сближаване и повишават доверието на местно равнище в целия ЕС;

⁽⁴⁾ Както се посочва в Зелената книга за европейското наследство на Europa Nostra.

Принципи за качество на културното наследство

61. подкрепя призива за действие от Венеция за нов европейски Ренесанс на *Europa Nostra* и нейната декларация относно общото наследство и памет;
62. призовава за установяване на синергии между принципите от Давос за качество на културата на застроената среда, Новия европейски Баухаус и европейските принципи за качество на финансираните от ЕС интервенции с потенциално въздействие върху културното наследство, както и за включването на тези синергии във всички европейски политики и програми за финансиране;
63. счита, че културното наследство е жизненоважно измерение на Новия европейски Баухаус; вълната на саниране трябва да има „душа“ и идентичност, като същевременно насърчава цялостна визия за начина, по който искаме да развиваме нашите градове и региони;
64. призовава за това КР да работи със заинтересованите страни за популяризиране на Новия европейски Баухаус и наградата „Кмет на годината със заслуги за опазване на културното наследство на годината“;
65. призовава за тясно обвързване между културното наследство и Европейския зелен пакт, съгласно Зелената книга за европейското културно наследство ⁽³⁾;
66. споделя виждането, че трябва да бъдат мобилизирани публични средства за основани на културата екологични стратегии чрез пилотни проекти и инициативи на Новия европейски Баухаус, насочени към жизненоважните културни измерения на екологичния преход и въз основа на различните възможности на местните общности и регионите;

Заклучения

67. отправя искане към Европейската комисия да установи по-добри връзки между Новия европейски Баухаус и съществуващите концептуални рамки, свързани с културата и с насоченост към естетиката и дизайна. Това би превърнало принципите в действия и би дало възможност на Новия европейски Баухаус да използва потенциала на творчеството, културата и културното наследство на местните и регионалните власти за обновяване и съживяване на кварталите в целия ЕС. Поради това предлага ваучерна схема за лабораториите на Новия европейски Баухаус, с помощта на която заинтересованите градове и региони да могат да получат ваучер, даващ правото да получат необходимата подкрепа за организирането на лаборатория на Новия европейски Баухаус в техния избиращ район. Условие за получаването на такъв ваучер следва да бъде 1) лабораторията на Новия европейски Баухаус да „създава съвместно, да изготвя прототипи и да изпитва инструментите, решенията и политическите действия, които ще улеснят трансформацията на място“ и 2) резултатите от лабораторията на Новия европейски Баухаус да бъдат представени на регионалния или градския съвет;
68. призовава за установяване на синергии между инициативата за Нов европейски Баухаус и процесите за ангажиране на хората в Европа (като например Конференцията за бъдещето на Европа) и стратегиите и планове за действие за насърчаване на архитектурното и естетическото качество (като вълната на саниране на Програмата на ЕС за градовете);
69. счита, че Новият европейски Баухаус трябва да се превърне в истинско движение с участието на МРВ и да не бъде свеждан до поредния проект, наложен „от горе“. Изграждането на европейски начин на живот, който зачита околната среда, е от решаващо значение за всички градове и хора в ЕС. Това трябва да бъде проект за всички, а не само за малцина. Ангажираността трябва да започне с хората по места и да надхвърли големите градски райони. Достъпността за обикновените хора и организациите на гражданското общество е важен положителен аспект на инициативата за Нов европейски Баухаус. За да бъде успешна, тази инициатива трябва да бъде приобщаваща в социално, културно и териториално отношение.

Брюксел, 27 април 2022 г.

Председател
на Европейския комитет на регионите
Apostolos TZITZIKOSTAS

⁽³⁾ „Поставяне на общото наследство на Европа в сърцето на Европейския зелен пакт“, публикувана от *Europa Nostra*.

Становище на Европейския комитет на регионите — Европейски мисии

(2022/C 301/05)

Докладчик:	Markku MARKKULA (FI/ЕНП), председател на регион Хелзинки
Отправен документ:	Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите относно европейските мисии COM(2021) 609 final

ПОЛИТИЧЕСКИ ПРЕПОРЪКИ

ЕВРОПЕЙСКИЯТ КОМИТЕТ НА РЕГИОНИТЕ

1. приветства мисиите на ЕС като координирано усилие на Комисията за обединяване на необходимите ресурси по отношение на програмите за финансиране, политиките и разпоредбите, както и други дейности за мобилизиране и активизиране на участници от публичния и частния сектор, за да постигнат съвместно реално и трайно въздействие с цел да се насърчи възприемането от обществото на нови решения и подходи. КР подчертава необходимостта от приобщаващ подход, при който мисиите на ЕС, наред с политиката на сближаване в целия ЕС, и всички други инструменти за финансиране на ЕС следва да се използват за насърчаване на териториалното сближаване и постигане на целите за устойчиво развитие;
2. подчертава ⁽¹⁾, че в контекста на Конференцията за бъдещето на Европа европейските мисии, като нов и жизненоважен инструмент за справяне с наболените обществени предизвикателства, са реален тест за въздействието на ЕС и доверието в него. Те трябва да се ползват с голяма легитимност и да бъдат широко приети. Европейската комисия открои ролята на градовете и регионите с всички техни заинтересовани страни и граждани като жизненоважна за постигането на амбициозните цели на мисиите на ЕС;
3. потвърждава своето заявление ⁽²⁾, че подкрепя осъществяването на мисии на ЕС като смела стъпка напред в усилията за посрещане на обществените предизвикателства, и изтъква необходимостта от ефективна система на многостепенно управление, която да съчетава мисиите на ЕС със стратегии за местно и регионално развитие, стратегии за интелигентна специализация, мерки за възстановяване след COVID и финансиране за иновации по линия на структурните фондове;
4. настоятелно призовава ключовите лица, отговорни за вземането на решения в ЕС и държавите членки, да реагират бързо и решително на положението в Украйна, включително при стартирането на мисиите на ЕС, особено на мисията за градовете. Критериите за финансиране по линия на фондовете „NextGenerationEU“ и други източници на публично финансиране трябва да бъдат гъвкави, за да бъдат включени в дейностите на мисията за градовете за формиране на европейски магистрали за преобразуване на енергия. Те следва да подкрепят публично-частните научни изследвания в разработването на нови решения за енергийната система. По-специално градовете и други публични участници могат да използват иновативни обществени поръчки заедно с предприятията, за да ускорят внедряването на възобновяеми енергийни източници и да създадат устойчиви, иновативни енергийни решения, които да заменят изкопаемите горива, които държавите — членки на ЕС, сега закупуват от Русия;
5. приветства факта, че в съобщението относно европейските мисии ⁽³⁾ надлежно се признава значението на местните и регионалните власти за изпълнението, както и за етапите на проектиране и комуникация във връзка с европейските мисии;

⁽¹⁾ Пленарна сесия на КР, 27 януари 2022 г., Резолюция относно Конференцията за бъдещето на Европа (ОВ С 270, 13.7.2022 г., стр. 1).

⁽²⁾ Пленарна сесия на КР, 1—2 декември 2021 г., Резолюция относно работната програма на Европейската комисия за 2022 г. (ОВ С 97, 28.2.2022 г., стр. 1).

⁽³⁾ Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите относно европейските мисии (COM(2021) 609 final).

6. подчертава, че предвид съвместното създаване на знания и ноу-хау изпълнението на мисиите на ЕС трябва да бъде заложено в ежедневната работа с акцент върху развитието и обновяването на процесите на градовете и регионите. По този начин ще се създадат систематични синергии с политиката на сближаване на ЕС, използването на структурните фондове и други специални инструменти. Освен това така ще се демонстрира в световен план потенциалът на регионите, местните общности и ролята на общините за осъществяването на целевите преходи;

Мисиите на ЕС като амбициозен нов инструмент за справяне с големите обществени предизвикателства

7. признава, че мисиите на ЕС са запланивани като „нов“ и „жизненоважен“ инструмент, както посочи Европейската комисия: „Мисиите на ЕС са нов начин за намиране на конкретни решения на някои от най-големите ни предизвикателства чрез постигане на конкретни резултати и въздействие до 2030 г., като на научните изследвания и иновациите се предоставя нова роля, съчетана с нови форми на управление и сътрудничество, както и чрез ангажиране на гражданите“⁽⁴⁾;

8. припомня, че всяка мисия на ЕС следва да определя ясна пътна карта и да създава системен нов подход на многостепенно управление и методологии за експериментиране, създаване на прототипи, наблюдение и разпространение на всички равнища на управление. Необходимо е да се обърне специално внимание на създаването на портфейли от действия както на равнището на ЕС, така и на регионално/местно равнище, и на тяхното ефективно разпространение на всички етапи от планирането и изпълнението. Това изисква участието и ангажираността на местните и регионалните власти и партньорства в споделянето на ефективен опит в областта на иновативното управление;

9. посочва необходимостта от отпускане на финансиране по линия на мисиите на местно и регионално равнище за съвместно създаване на нестандартни революционни мерки в много „заплетени ситуации“, които твърде често блокират адекватния напредък в намирането на нови решения и постигането на въздействие. Това изисква нови европейски партньорства, основани на местните и регионалните интереси, определени в стратегиите за интелигентна специализация. Мисиите на ЕС следва да използват опита от съвместния пилотен проект на КР и Съвместния изследователски център „Партньорства за регионални иновации“;

10. призовава мисиите на ЕС да подчертаят напредъка по отношение на човечеството и ориентираността към човека, при което устойчивостта във всичките ѝ измерения — екологично, икономическо, социално и културно — е двигател на промяната за постигане на амбициозните цели на мисиите на ЕС. Качеството на живот може да се повиши само чрез съзнателна съвместна работа в сложни субекти. В това отношение трябва да намерим по-добър баланс между материалното и нематериалното благосъстояние в Европа и в световен мащаб. Природата прави възможен живота на тази планета. Трябва да зачитаме човешката зависимост от природата;

11. подчертава, че мисиите на ЕС трябва съвместно да създадат нови начини за действие. Развитието изисква всички участници да придобиват нови умения чрез обединяване на технологиите и научните изследвания с ориентиран към човека подход, ангажиране с осъществяване на процесите на екологична и цифрова трансформация и осигуряване на достъп до необходимите ресурси. Изискванията са от съществено значение за създаването на добре функциониращи регионални и местни екосистеми за научни изследвания, развойна дейност и иновации (НИРДИ), които изграждат нови иновативни мостове на познанието за свързване на най-добрите европейски създатели на знания с регионалните и местните живи лаборатории и с други центрове за експериментиране, както и с демонстрационни дейности като водещите инициативи. С тяхна помощ всички градове и региони могат да създадат процеси на възприемане на добрия опит и изграждане на партньорски мрежи, за да използват концепциите и решенията на пионерите в областта на интелигентните и устойчиви практики;

12. посочва, че регионалното и местното управление, прогнозирането и увеличаването на инвестициите в НИРДИ са крайъгълните камъни на портфейлите на мисиите на ЕС, състоящи се от професионално организирани действия на европейско, национално, регионално и местно равнище. Организацията в рамките на мисиите на ЕС увеличава сътрудничеството, мотивацията и способностите, с други думи — конкурентоспособността, чрез съвместно създаване на нови портфейли и действия. Тази организация включва много паралелни стъпки и дейности за многостепенно управление в различни системи. Трябва да бъдат използвани както публични, така и частни финансови инструменти, и да се предостави подкрепа, особено на по-слабо развитите региони, за да се насърчат всички региони да подобрят своите системи за НИРДИ и да се допринесе за изпълнението на мисиите на ЕС;

13. припомня своята основна роля, базираща се на натрупания опит, с неговите шест комисии и кампании като „Зеленият пакт на местно равнище“ и „Предприемчиви европейски региони“ (ПЕР), в осъществяването на мисиите на ЕС и отбелязва, че КР осигурява естествена точка за достъп за сътрудничество с публичния и частния сектор, промишлеността и услугите, както и с гражданите;

⁽⁴⁾ Политическа програма на Европейското научноизследователско пространство — Преглед на действията за периода 2022—2024 г., Европейска комисия 2021 г.

Ролята на градовете и регионите в мисиите на ЕС

14. подчертава, че в съответствие със съвместния план за действие, подписан през 2020 г. от члена на Комисията Мария Габриел и КР, КР с държавите членки и европейските региони и градове е готов да играе активна роля в съвместното създаване на система за многостепенно управление за постигане на целите на мисиите на ЕС. Мерките за гарантиране на необходимото развитие ще се основават на регионални, ориентирани към местните условия екосистеми за иновации и стратегии за интелигентна специализация (S3/S4);

15. може да оказва влияние върху цялостните процеси на мисиите на ЕС, да информира лицата, отговорни за вземането на решения, и да мобилизира регионите и градовете да се превърнат в активни участници по различни начини и т.н. Плановите във връзка с мисиите на ЕС имат силно ориентирано към регионалните и местните условия измерение, а механизмите за изпълнение включват предложения, в центъра на които са регионите и градовете и техните екосистеми в областта на НИРДИ. По този начин КР може да си сътрудничи активно с всички партньори, за да гарантира, че този нов политически инструмент „от долу нагоре“ ще доведе до желаното въздействие;

16. е съгласен — като използва всички комисии на КР, отговарящи за различни теми на мисиите — да подпомогне ангажирането на възможно най-много градове и региони, за да се гарантира, че регионалното и местното равнище подкрепят мисиите на ЕС чрез:

- а) осъществяване на информационни кампании, пряк диалог и други съвместни отворени и интерактивни процеси за ангажиране, насочени към различни групи включително и към деца на възраст под 18 години;
- б) осигуряване на ангажимента на водещите общности за експериментирание с иновативни решения в реални условия;
- в) осигуряване на приноса на демонстрационните общности за процесите на мащабно внедряване на иновативни решения и за разпространение на най-добрите решения за използване в цяла Европа;
- г) гарантиране, че европейското многообразие на регионите, с техните многобройни общности от заинтересовани страни и граждани, като цяло е включено в дейностите по изпълнение на мисиите;

17. призовава държавите членки да подкрепят изпълнението на мисиите на ЕС чрез създаване на полезни взаимодействия с националните и регионалните програми и улесняване на достъпа до европейско и национално финансиране;

18. настоява да се гарантира, че всички градски и селски райони и регионите (водещи, средно развити и изоставащи) имат достатъчен капацитет и способности за иновации в своите общности и получават подкрепа чрез съответните процеси на обучение, които им позволяват да функционират и като платформи за доставчици на услуги за множество участници, подпомагащи другите, включително всички групи участници. Местните/регионалните процеси за създаване на стойност трябва да бъдат организирани на равнището на ефективните вериги и потоци за създаване на стойност чрез сътрудничество, за да се доразвият екосистемите;

19. подчертава, че като решаващо предварително условие за амбициозните цели са необходими лица, отговарящи за вземането на решения, държавни служители и специалисти в областта на иновациите, които да придобият компетентностите да функционират като агенти на промяната за придобиването на нови знания и умения.

Трите особено важни процеса са:

- а) оперативните процеси на обучение на градовете и регионите, с акцент върху интегрирането на свързаните с мисиите дейности в другите местни дейности, за да бъдат част от обичайното стратегическо и оперативно вземане на решения,
- б) мотивиране и подпомагане на дружествата, научноизследователските институти, университетите, образователните институти и техните териториални и тематични екосистеми да допринесат за съвместното създаване на нови, иновативни водещи решения и
- в) използването на нови приобщаващи методи в иновациите.

Средствата в рамките на тези процеси следва да включват широкообхватни партньорства, иновативни обществени поръчки, бързо разработване на прототипи и експериментирание с нови решения;

20. припомня, че съществуват изпробвани процеси, но те изискват ангажираността на отделни градове и региони и специалното сътрудничество, организирано от екипите за мисиите на ЕС. Отпускането на средства за европейски партньорства ще стимулира придобиването на тези критични фактори в множество европейски градове и региони. Няколко съществуващи инструменти на ЕС, като например JRC, Interreg, ИСП, Европейският институт за иновации и технологии (EIT) и неговите общности на знание и иновации (ОЗИ) могат да играят съществена роля в това отношение;

21. подчертава необходимостта от преразглеждане на всички финансови инструменти на ЕС в подкрепа на дейностите във връзка с мисиите, особено на местно и регионално равнище. Средствата по „Хоризонт“ не са лесно достъпни за регионите и градовете и все още не са приведени в достатъчна степен в съответствие с новите стратегически цели на мисиите на ЕС. Много региони срещат значителни трудности при достъпа до финансиране с множество покани за представяне на предложения, високоспециализирани критерии и сложни системи. Така например много региони са изправени пред проблеми, свързани с финансирането за повишаване на квалификацията на работната си сила с цел ускоряване на екологичния преход, който е от съществено значение в мисиите на ЕС. Това ще изисква преразглеждане, за да се опрости достъпът до фондовете на ЕС;

Насоки за изпълнение на мисиите на ЕС с по-голямо влияние

22. подчертава необходимостта от подпомагане на създаването на динамични партньорства, които да бъдат отчасти официализирани, но и отчасти гъвкави реципрочни ангажименти, за договорите за партньорство между мисиите на ЕС и демонстрационните градове и региони, за да се повиши общоевропейското въздействие на важните задачи и работата на разпределените демонстрационни проекти;

23. подкрепя гъвкавото използване и подчертава активното концептуално развитие на договорите на градовете и регионите, които са предложени в планове за изпълнение на мисиите на ЕС;

24. предлага да се създаде концепция за Знак за мисия на ЕС за градовете и регионите, които ще поемат отговорността като водещи демонстратори и поддръжници на европейския екологичен и цифров преход при постигането на целите на мисиите на ЕС и разпространението на резултатите от техните иновативни решения, и призовава да се използва опитът от вече съществуващи практики, като например Конвента на кметовете;

25. предлага различни начини за използване на Знака за мисия на ЕС, за да се създаде полезно взаимодействие с други съответни инициативи на ЕС и други свързани инициативи и използването на инструменти за финансиране като фонда InvestEU, Механизма за възстановяване и устойчивост, Инструментите за междурегионални инвестиции в иновации I3, Interreg Европа, Механизма за свързване на Европа, „Цифрова Европа“, програмата в областта на здравеопазването EU4Health, ЕИБ и Европейския институт за иновации и технологии. КР предлага да се създаде общеевропейска система, чрез която както ЕС, така и държавите членки да използват Знака за мисия на ЕС, за да се опростят процесите на кандидатстване. Знакът би трябвало да подпомага достъпа до средства на ЕС и национални фондове в подкрепа на дейностите на местно и регионално равнище за постигане на амбициозните цели на мисиите на ЕС и същевременно за усъвършенстване на местните и регионалните процедури;

26. посочва, че на местно и регионално равнище центровете на ЕНП могат да бъдат един от най-ефективните инструменти за съгласуване на регионалните стратегии за НИИ, включително стратегиите за интелигентна специализация (S3/S4), с националните и европейските стратегии, ЕНП, „Хоризонт Европа“ и мисиите на ЕС. По този начин центровете на ЕНП могат да допринесат за възникването на структурни проекти, които се включват по-специално в мисиите на ЕС и мобилизират различните източници на финансиране около тях, така че би било полезно, когато е възможно, Знакът за мисиите на ЕС да се свързва с центровете на ЕНП;

27. припомня необходимостта да бъдат създадени и използвани ефективни процедури за управление на знанията с цел осъществяване на мисиите на ЕС чрез използване на най-добрите знания в световен и регионален мащаб, като се зачитат етичните критерии на новата стратегия на Комисията за придаване на международно измерение на научните изследвания и иновациите. С цел използване и разпространение на резултатите „Хоризонт Европа“ и другите инструменти трябва да бъдат по-динамични за експериментирание и създаване на прототипи в реални условия;

28. подчертава, че мисиите на ЕС следва да се изпълняват посредством отворен процес и процес на участието, включващ всички значими заинтересовани страни на местно, регионално, европейско и световно равнище⁽³⁾. По-специално ангажирането на регионалните и местните власти и гражданите ще бъде от решаващо значение за успешното изпълнение на мисиите на ЕС. В това отношение във всяка от мисиите следва да се осигури пряк диалог с тези заинтересовани страни. КР е готов да бъде силен съюзник на мисиите на ЕС;

29. посочва, че експериментите и демонстрациите в рамките на мисиите на ЕС следва да бъдат насочени към организиране на дейности за разширяване на границите на науката, усвояване на дълбоки технологии и съчетаване на цифрови, физически, екологични и биологични иновации — както и редовен преглед и споделяне на най-авангардните резултати. Стратегиите за интелигентна специализация като концепции за регионално сътрудничество с промишлеността и научните изследвания следва да имат приоритетно място в мисиите на ЕС;

⁽³⁾ Становище относно „Хоризонт Европа“: Девата рамкова програма за научни изследвания и иновации“ (COR-2018-03891) (ОВ C 461, 21.12.2018 г., стр. 79).

Прогнозирането и обществените иновации са от решаващо значение за мисиите на ЕС и това, което те създават

30. потвърждава, че предизвикателствата са сложни и че са налице само част от необходимите научни и технологични знания. Постигането на целите е възможно с мащабни прогнозни дейности, увеличаване на инвестициите в НИРД, създаване на прототипи в реални условия, експериментирание и разпространение на резултатите;

31. признава значителния потенциал на научните изследвания за всички видове иновации и за справянето с големите обществени предизвикателства. Като цяло очаква за тази цел вземането на политически решения в по-голяма степен да е основано на доказателства, подкрепено с научни изследвания и насочено към създаването на благоприятни условия за обществени иновации, като същевременно те се внедряват достатъчно бързо в практиките и процесите от реалния живот;

32. припомня, че амбициозните цели на мисиите на ЕС могат да бъдат постигнати само чрез подкрепа за ефективни процеси на обучение за регионални и организационни политически лидери, ръководители, експерти и граждани. Концепциите, определени от европейските градове/региони, трябва да бъдат съобразени с положението в региона чрез системно професионално развитие, основано на ученето за всички чрез практика на местно равнище;

33. подчертава, че мисиите на ЕС би трябвало да се съсредоточат върху използването на потенциала на нематериалните активи и интелектуалния капитал. Включването на тези знания в процеса на вземане на политически решения, особено за създаване на интелигентни градове, съсредоточени върху човека, където акцентът е върху устойчивостта, може да бъде от основно значение за стимулиране на инвестициите в човешки капитал, структурен капитал, релационен капитал и НИРДИ като цяло;

34. изтъква значението на преминаването към действия въз основа на основните твърдения в европейската политика в областта на научните изследвания, развойната дейност и технологиите, определени в Доклада на ЕС за стратегическо прогнозиране за 2021 г. ⁽⁶⁾, и по-специално:

- а) Следващите десетилетия ще бъдат белязани от все по-голямо преразпределение на световната сила, като геоикономическият център на тежестта ще се измести на изток.
- б) ЕС се съревновава на световната сцена за стартово преимущество при определянето на стандарти.
- в) ЕС трябва да заеме по-твърда позиция в разработването и производството на приобщаващи технологии от следващо поколение.
- г) Движеща сила за трансформацията са не само конкретни технологии, но и хиперсвързаността.
- д) Суровините от изключителна важност са от съществено значение за двойния преход на ЕС.
- е) Цифровият суверенитет на ЕС ще зависи от капацитета за съхранение, извличане и обработване на данни, като същевременно се удовлетворяват изискванията за доверие, сигурност и основни права.
- ж) Стратегическата автономност на ЕС трябва да се насърчава.
- з) Един интелигентен микс от политики за промишлеността, научните изследвания и търговията, съчетани с международни партньорства, би могъл да гарантира устойчиво и разнообразно предлагане;

35. посочва, че при преминаването към действия развитието на технологиите следва повече отколкото досега да бъде съгласувано със социално-икономическото развитие и да се осъществява в реални условия, като по този начин се гарантира бързото използване и разпространение на резултатите;

36. предлага да се увеличи междуинституционалното сътрудничество в ЕС в областта на прогнозирането, със специална роля на Съвместния изследователски център (JRC), службите на Европейския парламент за парламентарни изследвания и КР. КР предлага на национално, регионално и общинско равнище да се помисли за организирането на специални граждански научни дейности на участието като цяло и преди всичко за младите хора, по-специално за студентите и учениците от средните училища, за предприемачите, и за вземане на политически решения чрез създаване на комисии за бъдещото насочване към прогнозиране и оценка на технологиите;

⁽⁶⁾ Доклад на ЕС за стратегическо прогнозиране за 2021 г. (COM(2021) 750 final).

Нов подход към политиката в областта на технологиите, научните изследвания и развойната дейност чрез мисиите на ЕС

37. подчертава, че обществената и поведенческата трансформация в подкрепа на целите на мисиите на ЕС трябва да бъде приобщаваща и положителна чрез широко прилагане на създаването на прототипи и експериментирането като методологичен подход;

38. припомня, че научните изследвания и иновациите са в основата на мисиите на ЕС. Сложните обществени предизвикателства могат да се преодолеят единствено чрез увеличаване на инвестициите в НИРДИ. Както европейското научноизследователско пространство, така и промишлените проучвания дават ясни доказателства ⁽⁷⁾, че ЕС изостава от своите основни световни конкуренти по отношение на интензитета на научноизследователска и развойна дейност в стопанския сектор, и по-специално във високотехнологичните сектори, както и по отношение на разгръщането на иновативните МСП, което има неблагоприятни последици за производителността и конкурентоспособността;

39. изразява съгласие с целите на ЕНП ⁽⁸⁾ за даване на тласък на възстановяването на Европа и за подкрепа на осъществяването на екологичния и социалния преход и цифровата трансформация, подпомагайки основаната на иновации конкуренция и насърчавайки технологичния суверенитет във възлови стратегически области (напр. изкуствен интелект, роботика, киберсикурност, информационна екология, микроелектроника, квантови изчислителни технологии, 5G, акумулаторни батерии от следващо поколение, възобновяема енергия, водородни технологии, архитектурна среда с нулеви емисии, интелигентна мобилност и т.н.) в синхрон с модела на отворена стратегическа автономност;

40. призовава за основи на търсенето политики за въглеродна неутралност, които да обхващат въглеродния отпечатък и положителния въглероден отпечатък като критерии за устойчиви обществени поръчки. В допълнение към въглеродния отпечатък КР изтъква и значението на положителния въглероден отпечатък — нов подход към оказването на въздействие върху климата и неговото изчисляване, с който се демонстрира положителното въздействие на благоприятните за климата продукти и услуги ⁽⁹⁾;

41. одобрява мерки на НИРДИ в промишлеността за положителен въглероден отпечатък при създаването на нови разширени продукти, системи и други иновативни решения, които играят съществена роля за постигането на целите в областта на климата, и посочва, че без значително ускоряване на иновациите в областта на чистата енергия целите за нулеви нетни емисии няма да бъдат постижими;

42. припомня необходимостта от нови технологии. Докладът на Международната агенция по енергетика (IEA) ⁽¹⁰⁾ представя аналитични данни, според които 25 % от намаляването на въглеродните емисии, необходимо за да поеме климатът на Земята по устойчив път, ще дойдат от добре разработени технологии. За сравнение 41 % от необходимите технологии ще дойдат от нови технологии, които са в начална фаза на внедряване, а 34 % ще дойдат от технологии на етапа на демонстрация, създаване на прототипи или такива, които все още дори не са измислени;

43. изтъква значението и сложността на измерването на емисиите на парникови газове. При основното измерване на емисиите на парникови газове се използват обхвати 1 и 2. Когато се използва и обхват 3, могат да бъдат постигнати целите за нулеви нетни емисии и отрицателни нетни емисии. Обхват 3 включва всички други непреки емисии, възникващи по цялата верига за създаване на стойност;

44. подчертава ролята на мисиите на ЕС, които са в основата на приоритетите на ЕС за осъществяване на практика на екологичния и цифровия преход. Европейската комисия стартира пилотната фаза на инициативата „Центрове на ЕНП“, за да се улесни регионалното сътрудничество в областта на НИРДИ и да се обменят най-добрите практики с цел да се увеличи максимално стойността на създаването, разпространението и използването на знания. КР призовава мисиите на ЕС да проучат използването на центровете на ЕНП като инструмент за свързване на местни и регионални екосистеми за НИИ и да си партнират активно с лицата, които вземат решения на местно и регионално равнище, в пилотното внедряване на ЕНП, за да развият конкретно сътрудничество;

45. подчертава, че системата от центрове на ЕНП се опитва да осигури липсващите елементи в пейзажа на ЕНП и европейското пространство за образование, за да се създадат силни европейски общества на знания в цяла Европа, които да осигурят прехода на обществата към екологичен, устойчив и цифров растеж. Мрежата от центрове на ЕНП в идеалния случай ще гарантира, че местните и регионалните екосистеми за НИРДИ ще станат интегрална част от екосистемата за НИРДИ в цяла Европа;

⁽⁷⁾ Ново ЕНП за научни изследвания и иновации (COM(2020) 628 final).

⁽⁸⁾ Ново ЕНП за научни изследвания и иновации (COM(2020) 628 final).

⁽⁹⁾ Пленарна сесия на КР на 1 юли 2021 г., становище относно „Изграждане на устойчива на изменението на климата Европа — новата стратегия на ЕС за адаптиране към изменението на климата“ (ОВ С 440, 29.10.2021 г., стр. 42).

⁽¹⁰⁾ IEA Energy Technology Perspectives 2020 (Международна агенция по енергетика, Перспективи за енергийните технологии, 2020 г.).

46. подкрепя предоставянето на възможност за активен местен принос за интегрирано прилагане на центровете в рамките на ЕНП, друго експериментиране в регионалните екосистеми и мисиите на ЕС при експериментирането, бързото създаване на прототипи, изпитването, демонстрирането и разпространението на научните изследвания и иновациите в градовете и регионите;

47. признава, че използването на различни регионални и местни познания, идеи и извлечени поуки е от съществено значение за създаването на общоевропейски подход към действията в областта на иновациите. Споделянето на извлечените поуки с градовете и регионите, както и с петте мисии на ЕС, е от съществено значение. КР препоръчва да се създаде на ранен етап мрежа за съвместно обучение, чрез която да могат да бъдат споделяни и разпространявани основни познания както за процеса, така и за съдържанието — в намален мащаб в други градове/региони и разширени в други мисии на ЕС, както и в Европа като цяло;

48. призовава заключенията на Съвета относно мисиите на ЕС да бъдат публикувани по време на френското председателство, за да се даде възможност и за укрепване на концепцията за центровете на ЕНП, на които мисиите трябва да разчитат, за да бъдат успешно интегрирани на местно и регионално равнище. Освен това в тези заключения следва да се подчертае значението на научноизследователската инфраструктура, която е силно подкрепена от градовете и регионите и е от решаващо значение за разгръщането на мисиите на ЕС;

49. потвърждава, че въпреки че изпълнението на мисиите, за които вече е взето решение, е приоритет, трябва да продължи без прекъсване обмислянето на перспективата за създаване на нови мисии при възникването на големи нови колективни предизвикателства. След създаването на Европейския орган за готовност и реакция при извънредни здравни ситуации (HERA) същественият въпрос за организиране на европейските общества, така че да са подготвени за заплахи за здравето и здравни кризи и да се справят с тяхното управление, би трябвало да бъде включен в обмисляне на нова мисия, съсредоточена върху това предизвикателство, като се има предвид неговият системен, междусекторен и многостранен характер;

Опитът на КР: полезно взаимодействие между мисиите на ЕС и другите основни инструменти на политиката

50. настоятелно призовава мисиите на ЕС да се основават на натрупания опит и знания от съществуващите инициативи и програми на ЕС, за да работят в синергия. Системната промяна изисква съвместно създаване на екосистеми на трансформация, основани на учене и НИРДИ, с интердисциплинарно научно и оперативно полезно взаимодействие в цяла Европа, обхващащо всичките пет мисии на ЕС;

51. отново изтъква необходимостта от засилване на нагласата за открито сътрудничество и разрастване на местното сътрудничество и европейските партньорства за създаване на новото, съсредоточено върху човека устойчиво бъдеще за Европа. Потенциалните възможности зависят във всички части на Европа до голяма степен от местното и регионалното равнище. Скоростта е от съществено значение. Големите обществени предизвикателства трябва да бъдат преодоляни през следващите няколко години. Основополагащи за това са знанията и ученето;

52. предлага да се обърне специално внимание на етапите в изпълнението от страна на градовете и регионите на мисиите на ЕС с подкрепящата роля на КР, включително многостепенно управление, финансиране и успешно изпълнение, по отношение на начина, по който амбициозните цели могат да бъдат постигнати чрез ефективното им интегриране в политиките на ЕС в областта на научните изследвания и иновациите, по-специално стратегиите за интелигентна специализация (S3/S4), центровете на ЕНП, „Новия европейски Баухаус“ и другите най-значими инициативи, програми и инструменти в рамките на многостепенните политики на ЕС;

53. ангажира се да организира дейности за обучение в сътрудничество с JRC в подкрепа на дейностите на мисиите на ЕС по функциите „Градска наука“ и „Науката среща регионите“ чрез увеличаване на дейностите с широкообхватно въздействие и споделяне на резултатите от мисиите на ЕС. Краткосрочните мерки не са адекватен отговор за постигане на действително необходимото. Полезно действие е да се подкрепи създаването на мрежа от регионални центрове на бъдещето, за да се стимулират творчеството и предприемаческата нагласа, и тези центрове да бъдат обвързани с новия Баухаус, работата по ЦУР на ООН и лабораториите на ЮНЕСКО за грамотност по отношение на бъдещето, за да се гарантира както краткосрочната, така и дългосрочната устойчивост на предприетите инициативи;

54. насърчава задълбочаването на сътрудничеството с европейските мрежи, които активно увеличават НИРДИ за справяне с обществените предизвикателства, като например Асоциацията на европейските университети (EUA), Европейската асоциация на организациите за научни изследвания и технологии (EARTO) и Мрежата на европейските региони за изследователска дейност и иновации (ERRIN). Освен това всяка мисия на ЕС следва да си сътрудничи ефективно със своите специфични за темите мрежи като Съвета на европейските общини и региони (CEOP), Евроградове и Конференцията на периферните морски региони (CPMR). КР си сътрудничи усилено с всички тези мрежи на заинтересованите страни, за да гарантира, че мисиите на ЕС като нов инструмент на политиката „от долу нагоре“ пораждат желаното въздействие;

55. настоятелно изтъква, че е важно да се засилят способностите на регионите и градовете за кандидатстване за финансиране по линия на мисиите на ЕС и да се използва опитът на финансираните от ЕС *малки* инициативи като Европейската мрежа от живи лаборатории (ENoLL), инициативата „Авангард за нов растеж чрез интелигентна специализация“, „Цифровизация на градовете“, „Отворени и гъвкави интелигентни градове“, инициативата „Градска наука“ и Living-in.EU (европейския начин за цифрова трансформация в градовете и общностите). Това ще подобри устойчивостта, способността за реагиране и активното участие на градовете и регионите в европейските реформи и ще подпомогне приобщаването на гражданите от целия ЕС. Това на свой ред ще послужи за увеличаване на въздействието на инициативите на ЕС и ще гарантира по-широко и по-справедливо разпределение на ресурсите, за да може навсякъде да има по-подходящи условия за набиране на средства от източници от и извън ЕС и за постигане на водеща роля в развитието;

Препоръки по конкретните мисии

56. подчертава значението на сътрудничеството между мисиите на всички равнища на управление. КР подчертава, че мисиите на ЕС заедно имат ясен общ акцент върху създаването на устойчиво интелигентно бъдеще. Това може да се прояви чрез намиране на решения за съвместно създаване и основани на НИРДИ решения:

- Адаптиране към изменението на климата: управление на наводнения, горски пожари и други бедствия, природосъобразни решения, осигуряване на климатична устойчивост на критичната инфраструктура, системи за наблюдение и предупреждаване за въздействието върху здравето на населението;
- Рак: укрепване на здравето като цяло, засилване на превантивните мерки, по-специално чрез насърчаване на здравословни навици;
- Океани и води: опазване и възстановяване на водните екосистеми, намаляване на замърсяването и постигане на неутралност по отношение на климата на синята икономика;
- Неутрални по отношение на климата градове: напредък по отношение на междусекторните екологични, инфраструктурни и промишлени решения, които допринасят за въглеродната неутралност на градовете;
- Почви: предотвратяване на замърсяването при земеползването и опазване при всички обстоятелства на свежи и здравословни подпочвени води;

57. предлага следните специфични за мисиите дейности за увеличаване на въздействието на мисиите на ЕС:

а) Адаптиране към изменението на климата

КР подчертава, че мисията за адаптиране към изменението на климата следва да има съществена цялостна роля, особено по отношение на прогнозирането и мотивирането на всички участници в Европа да допринасят активно за мисиите на ЕС. Тази мисия следва да се съсредоточи върху осведомеността на обществото и да постигне общ ангажимент за създаване на широкомащабни систематични решения. По-специално тя трябва да се справи с предизвикателствата на екологичната трансформация на промишлеността, жилищния фонд и мобилността. Загубите, дължащи се на изменението на климата, вече възлизат средно на 12 милиарда евро годишно и ЕС би трябвало да извършва макрофискални анализи в областта на климата, за да убеди в ускоряването на мерките за адаптиране, успоредно със смекчаването на последиците. Подходът за защита на хората от изменението на климата трябва да включва и социалните аспекти и предизвикателствата на сближаването;

б) Рак

КР подчертава значението на водещите световни научни изследвания и насърчава изследователите и новаторите да засилят европейското и междусекторното сътрудничество сред заинтересованите страни за успеха на тази мисия. КР подчертава значението на разширяването на ваксинацията срещу HPV и биобанкирането и достъпа до най-иновативните терапии, както и значението на разпространението на най-добри практики сред държавите и регионите. Едно от основните предизвикателства са различията в достъпа до грижи при ракови заболявания между и в рамките на държавите и регионите от ЕС, както и в качеството на живот на болните. Поради това подобряването на достъпа до ранен скрининг, нови диагностични инструменти и иновативни лечения на ракови заболявания в европейските държави и региони е от жизненоважно значение и изисква инвестиции в инфраструктура, оборудване, цифрова трансформация на здравеопазването, здравни работници и нови модели за полагане на грижи. Друго предизвикателство е достъпът до лечение и медицински продукти на достъпни цени, както и качеството на индивидуализираната подкрепа за пациентите и социалните иновации в подкрепа на лицата, полагащи грижи;

в) Възстановяване на нашите океани и води до 2030 г.

КР подчертава, че възстановяването на доброто състояние на океаните и водите и осигуряването на прясна вода са глобални съдбовни въпроси в краткосрочна и дългосрочна перспектива. Проблемите със замърсяването могат да бъдат решени единствено чрез подчертаване на международното измерение: измерението на морските басейни като Средиземно море, Атлантическия океан, Балтийско море, Черно море и басейна на река Дунав, и чрез засилване на сътрудничеството между

регионите. Необходимо е да се обърне специално внимание на Арктика. КР призовава за нови общи усилия в областта на морето и водите, които ще бъдат ключови за възобновяването на европейския проект; подчертава, че специалният акцент върху научните изследвания и технологиите за чиста вода и подобряването на ефективността на водоснабдяването е от жизненоважно значение за мисията, както и за синята икономика с акцент върху предприемачеството, устойчивия туризъм, декарбонизацията на морския транспорт и възобновяемите морски енергии. Те ще създадат нови широки възможности за трансгранично и нестандартно бизнес сътрудничество; КР подчертава необходимостта от мобилизиране на градовете и регионите за изграждане на европейски мрежи, които да обединяват местните екосистеми за морски иновации около веригите за създаване на стойност и да създават иновации в морските промишлени отрасли;

г) *Неутрални по отношение на климата и интелигентни градове*

КР настоява, че Европа се нуждае от активни градове с водеща роля, за да намери съвместно нови спешни решения и да споделя резултатите от своите изпитвания с останалите — всички градове и региони в цяла Европа трябва да бъдат ангажирани и подкрепени. Водещите градове следва да се използват като иновационни центрове, създаващи съвместно възпроизводими и пряко приложими решения, които да бъдат разпространени във всички други европейски градове в прехода им към неутралност по отношение на климата до 2050 г. Градовете, които са кандидатствали, но не са били избрани, следва да бъдат групирани от Европейската комисия в разширени групи, за да могат по много начини да използват напредъка и резултатите от водещите градове, включително като директно прилагат възпроизводими решения. Вече съществуващите успешни програми и проекти или свързаните с тях „зелени инициативи“ са изброени в допълнението към плана за изпълнение на тази мисия. Извлечените поуки следва да се използват като основа за създаването на многостепенни пътни карти за постигане на неутралност по отношение на климата на градовете. Следва със съвместни инструменти да се изграждат общности на трансформация с множество участници, така че да се избегне изолираното функциониране на всяка общност. КР подчертава, че изготвянето на съобразени с градовете договори за климата от страна на участващите градове е основан на търсенето процес, който следва да дава възможност за местни решения, но се нуждае от силна подкрепа на национално и регионално равнище;

д) *Пакт за почвите за Европа*

КР подчертава необходимостта от системно мислене и инструментално управление на прехода, включително НИРДИ и обучение, за да се постигнат целите на мисията за опазване на почвите, която обхваща всички видове земеползване, и да се проучат нови пътища за по-амбициозна трансформация на политиката на ЕС в областта на ОСП. От решаващо значение за успеха на мисията е да се увеличи улавянето на въглерод в селското стопанство и горите, да се препроектират системите за селскостопанско производство и да се създадат транснационални клъстери от живи лаборатории. Подкрепата за биологичното разнообразие и предпочитанията на гражданите към горски биологични продукти и устойчиви храни от местни източници са необходими в селските и градските райони. Друг важен въпрос е как горските дейности да придобият привлекателен и икономически устойчив облик без да губят доходоносност, така че да се подкрепи постигането на целите на мисията за опазване на почвите;

Ролята на КР за подпомагането на европейската и световната трансформация

58. подчертава, че хората живеят и работят в градовете и регионите, и че всички дейности на мисиите на ЕС следва да бъдат насочени към хората: от заинтересованите страни от бизнеса, академичните среди и правителствения сектор до отделните граждани от всички възрасти и с всякакъв произход. КР, JRC и другите съответни участници познават различни ефективни и доказани технологии за участие на гражданите — от търсене на предприемачески потенциал до лагери за обществени иновации, които да бъдат използвани за осигуряване на ангажимента на гражданите;

59. изразява готовност да работи за достигане до местните общности, за да се повиши осведомеността за мисиите на ЕС като такива и да им се помогне да се общува с гражданите и предприятията в Европа;

60. подчертава, че мисиите на ЕС ще бъдат успешни само ако се постави акцент върху преодоляването на разликите по отношение на знанията и иновациите в Европа и върху разликите в областта на иновациите между Европа и САЩ. Необходимо е вниманието да се съсредоточи върху амбициозни конкретни и приобщаващи мерки от реалния живот, като се използват резултатите от НИРДИ;

61. подчертава, че новите развития в областта на НИРДИ са изискване за успеха на мисиите на ЕС. Това означава нови широкообхватни решения за осигуряване на взаимно допълване и насърчаване на полезните взаимодействия с рамковите програми на Съюза за научни изследвания и иновации и с други програми и фондове на Съюза и глобални програми и фондове. Нова стъпка е пилотното въвеждане на системата от центрове на ЕНП, което би трябвало да насърчи използването на всички съответни инициативи на ЕС в областта на НИРДИ като съществена част от изготвянето на регионалните политики;

62. посочва, че изпълнението на мисиите на ЕС ще насърчи лидерството на местно и регионално равнище, но и в световен мащаб. Чрез засилване на ролята на градовете и регионите в рамките на Конвента на кметовете и другите глобални мрежи КР следва да създаде полезно взаимодействие между мисиите на ЕС и дейностите във връзка с ЦУР на ООН и кампаниите Race to Zero („Надпревара към нулеви емисии“) и Race to Resilience („Надпревара към устойчивост спрямо изменението на климата“). Чрез засилване на водещата роля в световен мащаб на градовете и регионите на ЕС може да се подкрепят и усилията на КР за официално признаване на поднационалните правителства в рамките на РКООНИК и при подготовката за 27-ата конференция на страните;

Обобщение на изключително важните фактори за успех

63. припомня, че Европа трябва да подсили конкурентоспособността си в световен мащаб въз основа на знания, партньорства в цяла Европа, способности и таланти, които да работят за бъдещето — приобщаващ подход, при който всеки да бъде включен. Европа има възможност да поеме ролята на световен лидер, който осъществява политики на сътрудничество за постигането на ЦУР и справянето с изменението на климата;

64. подчертава, че действията в реални условия са ключови за мисиите на ЕС. Научните изследвания са от съществено значение за създаването на нови решения и за определянето на най-добрите начини за постигане на напредък — подходящите приложения са жизненоважни за постигането на резултати. Мисиите на ЕС ще бъдат успешни, ако се срещнат с местна благоприятна екосистема. Става въпрос не само за технологии и научни изследвания, а преди всичко за ориентиран към човека подход, който изгражда компетентности, разглежда местните рискове и получава достъп до най-добрите европейски ресурси. Човешките аспекти на иновациите са от съществено значение за съвместното създаване на устойчиви решения;

65. заявява, че мисиите на ЕС са от съществено значение за подпомагане на превръщането на Европа в по-екологичен, по-здравословен, по-приобщаващ и устойчив континент. За да се постигнат амбициозните цели, всяка мисия на ЕС трябва да действа като обширен портфейл от действия. Тези европейски портфейли трябва да се формират въз основа на всеобхватни ръководени на регионално и местно равнище портфейли от действия, включително интегрирани научноизследователски проекти, политически и законодателни мерки и дейности по изпълнението на местно равнище;

66. настоятелно изтъква необходимостта от съфинансиране и подкрепа на ежедневната работа на градовете и регионите при създаването на стойност и възприемането на най-добрия опит с цел разпространение на най-добрите процеси и действия за ежедневното благосъстояние на гражданите. Ролята на демонстрационните общности е да бъдат пионери, разработчици и водещи изпитатели на системни промени за всички останали;

67. изразява готовност да си сътрудничи с мисиите на ЕС, за да направи привлекателни процесите на сравнителен анализ и възприемане на добрия опит между демонстрационни градове/региони и други. Инструментите за финансиране трябва да бъдат гъвкави и иновативни и да насърчават реалните интереси на градовете/регионите;

68. подчертава, че ключовите въпроси са как градовете и регионите да се научат да организират необходимите дейности и как да се привличат частни промишлени и други инвестиции за дейностите. Мрежата от центрове на ЕНП в идеалния случай ще гарантира, че местните и регионалните екосистеми за НИРДИ ще станат неразделна част от екосистемата за НИРДИ в цяла Европа;

69. призовава за по-добра обществена и технологична предвидимост и засилено сътрудничество като изключително важни фактори за успех за ускоряване на промишлените и другите инвестиции за постигане на въглеродна неутралност и на другите цели на мисиите на ЕС. Ориентираната към мисии политика е много подходяща за засилване на измерението „от долу нагоре“ на уникалната система на ЕС за многостепенно управление: извлечените поуки могат и ще бъдат активно споделяни между държавите членки. Необходимо е по-съществено внимание и интегриране на целите на мисиите на ЕС при разработването на бъдещото законодателство; примери за това са ценообразуването на въглеродните емисии и пакетът „Подготвени за цел 55“;

70. подчертава, че най-новите насоки, планове и необходими нови научни и технологични знания и иновации в областта на промишлената политика и политиката в сферата на иновациите на равнището на ЕС трябва да бъдат интегрирани в мисиите на ЕС и да бъдат разработени и превърнати в решения и практики в реалния живот чрез ефективно управление на знанията „от долу нагоре“ и други действия;

71. признава необходимостта от цифрови платформи на мисиите на ЕС с цел ускоряване на трансфера и управлението на знания, подкрепата на виртуалното сътрудничество и установяването на партньорства, опростяване на процесите на финансиране и т.н. Те трябва да бъдат създадени съвместно с представителите на градовете и регионите;

72. обобщава, че новите адекватни и ефективни работни процеси са от съществено значение за гарантиране на успеха на мисиите на ЕС. Тези процеси трябва да отразяват поуки от „Отворени иновации 2.0“, различните инициативи на четворната спирала и много други с оглед на съвместното създаване на привлекателно основано на участието управление от следващо поколение. Трябва да участват всички граждани — от младите хора до възрастните хора. Дейностите на мисията следва да вземат предвид различните аспекти на различните поколения и да създават иновативни и отговорни начини за постигане на ангажираността, необходима за създаването на устойчиво бъдеще за Европа.

Брюксел, 27 април 2022 г.

Председател
на Европейския комитет на регионите
Apostolos TZITZIKOSTAS

Становище на Европейския комитет на регионите — Европейски орган за готовност и реакция при извънредни здравни ситуации

(2022/C 301/06)

Докладчик: Christophe CLERGEAU (FR/ПЕС), член на Регионалния съвет на Пеи дьо ла Лоар**ПОЛИТИЧЕСКИ ПРЕПОРЪКИ****Общи бележки**

1. Европейският комитет на регионите припомня, че през март 2020 г. неговото председателство призова Европейската комисия и държавите членки да създадат европейски здравен механизъм ⁽¹⁾ и че Комитетът доразви тази идея в последващото си становище от 2020 г. относно „Механизъм на ЕС за извънредни ситуации в областта на общественото здраве“ ⁽²⁾; констатира, че Комисията е почерпила вдъхновение от тези предложения при изготвянето на съобщението си COM(2021) 576.

Дебатът относно създаването на HERA се провежда в контекст, характеризиращ се с продължаващата епидемия от COVID-19, която ни насърчава повече от всякога да превърнем здравеопазването в приоритет за Европейския съюз. Целта, която се преследва със създаването на HERA, обаче е по-широка и обхваща всички видове рискове за човешкото здраве, от голям мащаб и/или с трансграничен характер, както и фазите на готовност за действие и управление на кризи, към които следва да се добавят предизвикателствата, свързани с превенцията и издръжливостта на обществата и териториите; всичко това се вписва в по-широкия контекст на войната в Украйна, която оказва огромно въздействие върху здравните услуги, инфраструктурата и трансграничното сътрудничество, които вече бяха сериозно претоварени и омаломощени по време на най-тежката фаза на пандемията от COVID.

2. Европейският комитет на регионите подкрепя създаването на HERA като орган, отговарящ за подготовката и управлението на здравни кризи, като се вземе предвид обаче, от една страна, фактът, че държавите членки носят основната отговорност за превенцията, общественото здраве и здравеопазването, готовността и управлението на кризи, и от друга страна, важната роля на регионите, тъй като две трети от държавите членки в Европа имат децентрализирани здравни системи, организирани по различни начини. Той подчертава необходимостта от цялостна визия за защитата на населението, докато действията на Комисията остават разпръснати между множество центрове за вземане на решения, както и нуждата от подкрепа, която ЕС трябва да предостави на държавите и регионите.

3. Независимо от произхода си, здравните кризи представляват опасност за населението, което засягат по много неравномерен начин, но и заплаха за съществуването на самата европейска интеграция, ако тя не е в състояние да им отговори по бърз, ефикасен, последователен и солидарен начин. Кризата с COVID-19 постави на изпитание солидарността между европейците, целостта на вътрешния пазар и сътрудничеството в рамките на Шенгенското пространство. Според Европейския комитет на регионите кризата показва също, че целите на ЕС за здравна безопасност и защита на населението „не могат да бъдат постигнати в достатъчна степен от държавите членки, както на централно, така и на регионално и местно равнище“, и че следователно засилената намеса на ЕС в тази област е в съответствие с принципа на субсидиарност ⁽³⁾.

4. Въпреки че управлението на системите за здравеопазване и грижи е национална компетентност, Комисията е натоварена с важна роля по отношение на защитата на здравето на населението и поддържането на функционирането на единния пазар, в съответствие с Договорите, които включват защитата на здравето на хората като основно изискване и предоставят защитна роля на достиженията на правото на ЕС. Тази намеса трябва да се осъществява в тясно сътрудничество с държавите членки и легитимира активно участие на Европейския парламент. Европейският комитет на регионите би искал да изрази мнението си в този дебат, първо, защото в контекст на криза действията на местно равнище в близост до хората са от съществено значение за гарантиране на защитата на населението, второ, защото много региони разполагат с важни правомощия в областта на здравеопазването и накрая, защото подкрепата на регионите в областта на иновациите и промишлеността е ключов елемент за осигуряването на мерки за противодействие, които позволяват справяне с кризите.

⁽¹⁾ <https://cor.europa.eu/bg/news/Pages/COVID-19-CoR-President-calls-for-a-EU-Health-Emergency-Mechanism-to-support-regions-and-cities.aspx>

⁽²⁾ ОВ C 440, 18.12.2020 г., стр. 15.

⁽³⁾ <https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:12008M005:BG:HTML>.

Обхватът на интервенция на HERA, неговото управление и пътят на укрепване на неговата позиция

5. Европейският комитет на регионите се застъпва за предоставяне на много широко поле за намеса от страна на HERA, както предлага и Комисията, при зачитане на правомощията на други съществуващи органи ⁽⁴⁾. Става въпрос за посрещане на заплахите за човешкото здраве, които могат да бъдат естествени, случайни или умишлени, включително вследствие на терористични актове, както и с пандемичен, биологичен, екологичен, ядрен или неизвестен произход.

6. Той подчертава, че освен обхвата на намесата обхватът на дейностите на HERA е много широк, тъй като става въпрос за идентифицирането и анализа на рисковете преди настъпването на кризи, за насърчаването на прогнозирането, за укрепването на капацитета на обществата и териториите за справяне с кризи, за определянето на сценарии за управление, включително подходящи ответни действия, за укрепването на промишлената и научноизследователската екосистема и екосистемата за иновации, за да се разработят и изготвят подходящи мерки за противодействие, и накрая, да се гарантира наличието им във всички градове и региони на Съюза и за всички групи от населението.

(7) Като се имат предвид тези огромни предизвикателства, Европейският комитет на регионите изразява загриженост относно способността на HERA да изпълнява успешно задачите си.

8. Въпреки че създаването на HERA под формата на вътрешна служба на Комисията трябва да се разбира като прагматичен избор, който позволява бърз напредък и най-добра координация между различните дейности на Комисията, този избор следва да бъде само временен и да бъде преразгледан в подходящия момент. Статутът на вътрешна служба на Комисията не бива да бъде спирачка за набирането на специализиран и висококвалифициран персонал, необходим за подготовката и управлението на здравни кризи. Важно е да се гарантира независимост при вземането на решения в съответствие с принципите на субсидиарност и пропорционалност, която е безусловно необходима за напълно независим анализ на рисковете и за незабавното предприемане на необходимите мерки за защита на живота на хората.

9. Планът за действие за 2022 г., публикуван на 10 февруари, предвижда годишен бюджет от 1,3 милиарда евро, което представлява положителен сигнал, но не съответства на бюджетната прогноза от 6 милиарда евро за 6 години. Прегледът на този годишен бюджет показва важното значение на закупуването на мерки за противодействие и създаването и управлението на европейски запаси (675,5 милиона евро), без да се споменава въздействието върху финансирането на другите европейски мерки за гражданска защита, на подкрепата за нови производствени мощности (160 милиона евро) и на програмите за научни изследвания в рамките на „Хоризонт Европа“ (350 милиона евро), по-голямата част от които не са нови. Това оставя само 100 милиона евро за действия за предвиждане на рисковете и адаптиране на здравните системи.

10. Трето слабо място на HERA е неговото управление. То е строго ограничено до Комисията и държавите членки, свеждайки ролята на Европейския парламент до тази на наблюдател и изключвайки всички заинтересовани страни, градовете и регионите, както и представителите на гражданското общество, от постоянните органи на HERA. Това управление не е нито адекватно, нито ефективно, тъй като готовността за действие при кризи и тяхното управление включват широк кръг участници и много разнообразен експертен опит. Градовете и регионите, многообразието от здравни специалисти, пациентските организации, другите ключови участници от научноизследователските среди, НПО в областта на здравеопазването и солидарността са безусловно необходими участници в усилията за успешно справяне с кризи и трябва да бъдат взети изцяло предвид. Различните заинтересовани страни би трябвало поне да бъдат постоянни членове на консултативния форум, който следва да може да отправя препоръки към управителните органи на HERA и да участва в различните аспекти на неговата работа.

11. Европейският комитет на регионите признава върховенството на националните правомощия и решаващото значение на съвместната работа на Комисията и държавите членки, но призовава Комисията и Съвета да се върнат към отворен и приобщаващ метод на координация със заинтересованите страни и да отредят пълноценна роля на представителите на местните и регионалните власти и на Европейския парламент, независимо от правните съображения.

12. Оперативните действия на HERA изглеждат съсредоточени върху предоставянето на медицински мерки за противодействие. Управлението на кризи обаче е свързано с много други аспекти, особено в областта на превенцията и гражданската защита. Европейският комитет на регионите счита, че терминът „мерки за противодействие“ следва да обхваща всички лекарства и фармацевтични продукти, включително техните активни вещества, както и всички антибиотици, ваксини, тестове и диагностика, медицински изделия и консумативи, средствата за лична защита, болничното и местното оборудване, но също така и информационните системи и системите за наблюдение на инфекциозни болести и нови замърсители. Всички тези ресурси са необходими за справяне с кризи и за защита на хората и тяхното здраве.

⁽⁴⁾ По-специално Координационният център за реагиране при извънредни ситуации (ERCC — гражданска защита), Европейската агенция по лекарствата (EMA) и Европейският център за профилактика и контрол върху заболяванията (ECDC).

13. Той призовава да се обърне еднакво внимание на развитието на издръжливостта на обществата и на обща култура на управление на кризи и бедствия. В този контекст следва да се засили подкрепата за Европейския механизъм за гражданска защита, чийто бюджет не следва да бъде отслабен поради създаването на HERA. Включването на термина „извънредни“ в наименованието на HERA не следва да създава объркване или да принуждава органа да дублира механизмите за управление на кризи, които вече са разработени в рамките на Механизма за гражданска защита на Съюза, чийто крайъгълен камък е Координационният център за реагиране при извънредни ситуации (ERCC) на Комисията. Необходими са много силна координация и ясно разделение на ролите между тези два инструмента на Комисията, които биха могли да бъдат обединени в бъдеще. Необходимо е също така да се направи разграничение между мерките на преразгледания законодателен акт относно трансграничните заплахи за здравето, по който понастоящем се водят преговори между Съвета и Парламента, и задачите на ЕМА, и по-специално на Европейския център за профилактика и контрол върху заболяванията (ECDC).

14. Разработването на многогодишния стратегически план на HERA е абсолютен приоритет и в него трябва да бъдат привлечени за участие и Европейският парламент, градовете и регионите, както и заинтересованите страни. В този план следва да се определи равнището на ресурсите, необходими за ефективното изпълнение на многобройните задачи на HERA, да се опишат етапите на неговото разрастване и да се предвидят показатели за мониторинг. В стратегическия план следва също така да се уточнят и механизмите за сътрудничество между HERA и другите инструменти за намеса на ЕС, включително Европейската агенция по лекарствата (ЕМА), Европейския център за профилактика и контрол върху заболяванията (ECDC) и Механизма за гражданска защита, и да се посочи как те също могат да бъдат укрепени, за да изпълняват пълноценно своята роля в координация с HERA.

Подготовка на Европа за кризи и бедствия, ефективна защита на цялото население във всички градове и региони на Съюза

15. Опитът с Covid-19 показва, че няма ефективни действия без обща реакция на европейско равнище, която трябва да се адаптира спрямо различните национални, регионални и местни потребности и обстоятелства. HERA трябва да работи и за по-висока и съгласувана европейска амбиция по отношение на защитата на населението при кризи. Понастоящем обаче Covid-19 изтъква неравенствата между териториите и социалните неравенства по отношение на достъпа до грижи и ваксиниране, които отслабват реакцията при здравни кризи и застрашават Европа като цяло.

16. Европейският комитет на регионите би желал HERA да извърши анализ на уязвимостта на териториите и населението спрямо здравни кризи. Този анализ на уязвимостта трябва да отчете наличността на запасите в цяла Европа и оперативния капацитет за достигане до цялото население и приоритетно до лицата с най-крехко здраве, и онези, които живеят в положение на изключване и несигурност. Той следва да обхване и способността на здравните системи, болниците и другите здравни заведения да увеличават капацитета си в случай на криза, за да поддържат във възможно най-голяма степен планираните грижи, като същевременно приемат допълнителните пациенти в резултат на кризата.

17. Поради това Комитетът счита, че е от съществено значение HERA да разработи в сътрудничество с другите компетентни органи на ЕС „табло с показатели за уязвимостта по отношение на здравната безопасност“ и да създаде, заедно с държавите членки и регионите, програми за реагиране при извънредни ситуации и за „стрес тестове“ за здравните системи. Въз основа на резултатите от тези тестове Комисията и Съветът следва да изготвят препоръки към държавите членки и регионите за укрепване на техните здравни системи, капацитета на териториите за реагиране в областта на здравеопазването и еднаквата защита на различните групи от населението, когато това е необходимо, и тези препоръки трябва да бъдат предмет на наблюдение.

18. Аналогично, HERA следва да допринася за разработването на научноизследователски програми в рамките на програма „Хоризонт“, насочени към най-уязвимите групи от населението (лица в положение на бедност и изключване, малцинства, бежанци, жени — жертви на насилие, възрастни хора и хора с увреждания, лица с коморбидни фактори и др.), за които опитът с Covid-19 показва, че често са първите жертви. Тези научноизследователски програми следва също така да обърнат специално внимание на неравенствата по отношение на достъпа до здравеопазване за възрастните хора, психичното здраве на децата и младите хора, взаимното допълване между болничното лечение и първичните медицински грижи и иновациите, по-специално цифровите, в организацията на здравните системи. Те винаги трябва да включват основан на пола подход, който да гарантира, че потребностите на жените се отчитат по подходящ начин.

19. Подготовката на населението за бъдещи бедствия и епидемии е основна задача, за която HERA трябва да допринесе. На европейско равнище се нуждаем и от засилване и координация на програмите за превенция в областта на общественото здравеопазване, за насърчване на здравето и за борба с цифровото разделение и дезинформацията. Тези мерки за превенция в областта на здравеопазването трябва да обхващат всички публични политики. Намесата на HERA трябва да се вписва в една по-амбициозна европейска политика за превенция, определена в рамките на програмата EU4Health, която следва да бъде укрепена и да отчита в по-голяма степен и предизвикателствата, свързани с психичното здраве, уврежданията и борбата с хроничните болести;

20. Необходимо е също така да се извлекат конкретни поуки от кризата с COVID-19 и войната в Украйна с помощта на научни изследвания. Поради това следва да се предприемат мерки, с цел да се подсигури бърза реакция на здравните системи и ускорено прилагане на мерки за противодействие по места (модулни болници, мобилни и опростени медицински изделия, мобилни медицински звена, малки центрове за ваксинация, мобилизиране на достатъчно квалифициран медицински персонал и др.).

21. Особено внимание ще трябва да се обърне на специфичните предизвикателства, пред които са изправени изолираните селски райони, планинските райони и най-отдалечените региони. Трябва да се отбележи, че този набор от действия до голяма степен липсва в работната програма на HERA за 2022 г., за което Европейският комитет на регионите изразява съжаление, и призовава това да бъде преразгледано още през 2023 г.

22. Според Европейския комитет на регионите този набор от мерки не застрашава правомощията на държавите членки, а напротив, представлява възможност за всяка държава, в координация с регионите, да осигури по-ефективна защита на своето население.

23. Подробен анализ от страна на Европейската комисия на разходите за здравеопазване, осъществявани в рамките на кохезионните фондове и Механизма за възстановяване и устойчивост през годините на пандемията, би могъл да бъде полезен за управлението на бъдещи кризи. Добрите практики на национално, регионално и местно равнище също биха могли да бъдат подчертани при разработването на бъдещи действия за предотвратяване и управление на здравни кризи.

24. Европейският комитет на регионите отправя искане разходите за укрепване на здравната система и за подготвеност за посрещане на кризи, които неизбежно ще се увеличат, да бъдат предмет на научен подход в рамките на европейския семестър и да бъдат постоянно допустими по линия на фондовете на политиката на сближаване вследствие на инициативата за инвестиции в отговор на коронавируса. Той изразява загриженост, че до момента разходите за здравеопазване представляваха само много малка част от плана за възстановяване и призовава за по-голяма подкрепа за издръжливостта и подготвеността на градовете и регионите в областта на здравеопазването и гражданската защита.

25. Той припомня, че градовете и регионите следва да играят активна роля наред с ЕС и държавите членки в разработването на тези нови подходи за защитата на населението. Това важи в още по-голяма степен, когато те притежават специфични правомощия в областта на здравеопазването и управляват болничната и здравната система. Тази роля трябва да бъде призната на национално и европейско равнище в съответствие с принципа на активна субсидиарност.

Поуки, които трябва да бъдат извлечени от войната в Украйна

26. Европейският комитет на регионите приветства участието на HERA в кампанията за ваксиниране на украинските бежанци в ЕС и подкрепата му за Механизма за гражданска защита на ЕС, който гарантира ваксини за децата и други основни медицински материали, благодарение на подкрепата на фармацевтичната промишленост и министерствата на здравеопазването.

27. Европейският комитет на регионите счита, че войната в Украйна ни припомня категорично, че Европа трябва да бъде подготвена за всички видове кризи: също както COVID-19 избухна без предупреждение в нашите територии, също толкова неочакван беше и военният конфликт в непосредствено съседство с ЕС. Въздействието му върху здравните системи, особено в Централна и Източна Европа, непрекъснато нараства и трябва да бъде наблюдавано отблизо, за да се избегне достигането на критична точка на необратимост. Капацитетът на HERA за анализ и прогнозиране трябва бързо да бъде развит, за да се гарантира, че Европейският съюз няма да се окаже неподготвен за следващото предстоящо бедствие.

28. Ето защо той отново потвърждава, че във всички държави членки и във всички региони на ЕС трябва да се даде приоритет на укрепването на капацитета на здравните системи за бързо адаптиране към непредвидени събития. За тази цел „наборът от показатели за уязвимостта на здравната сигурност“ и програмите за „стрес тестове“ на здравните системи изглеждат приоритетно действие повече от всякога.

29. Европейският комитет на регионите обръща внимание както на риска от излагане на радиация поради възможни щети на гражданската ядрена инфраструктура, така и на рисковете, свързани с прекъсване на лечението на хронични заболявания, включително рак и ХИВ (Украйна има един от най-високите проценти на разпространение на ХИВ в Европа); тези рискове вероятно ще засегнат и здравните системи на приемащите държави.

30. Войната в Украйна, която доведе до пристигането на милиони неваксинирани лица в ЕС, е стимул за засилване на международното сътрудничество в областта на достъпа до мерки за противодействие, по-специално до ваксини, като се даде приоритет на съседните ни държави. Ето защо Европейският комитет на регионите изразява загриженост поради факта, че тези мерки присъстват в недостатъчна степен в рамките на работната програма на HERA за 2022 г.

Промислена политика и политика в областта на обществените поръчки в полза на здравеопазването

31. Европейският комитет на регионите приветства инициативите, предприети от началото на кризата, с цел ускоряване на наличието на мерки за противодействие, и проекта за регламент на Съвета относно мерките за управление на кризи. Той обаче счита, че настоящите предложения все още не представляват достатъчен механизъм за постигане на ефективна готовност при здравни кризи.

32. Комитетът подчертава необходимостта от промишлена политика и политика в областта на иновациите, предшествващи кризите, и абсолютната необходимост от създаване на нова регулаторна и интервенционна рамка за постигането на суверенитет на ЕС в областта на здравеопазването и изграждането на неговия капацитет за индустриализиране на продуктите от научноизследователската дейност и иновациите.

33. Той счита, че Европейският съюз следва да си осигури средствата за производство на своя територия на „основните“ мерки за противодействие, които до голяма степен са общи за управлението на различни видове кризи. Производството на тези „основни“ лекарства, включително активни вещества за тях, медицински изделия, тестове, диагностика и оборудване в Европа може да бъде резултат единствено от проактивна политика за обществени поръчки с потенциално по-високи разходи за доставка. Понастоящем нищо не дава възможност да се разбере как европейските правила и принципи на действие ще позволят постигането на тази основна цел.

34. Комитетът изразява дълбока загриженост относно затрудненията на много предприятия, които в началото на кризата направили инвестиции за справяне с недостига по искане на публичните органи, а сега са пренебрегнати в полза на закупуването на продукти извън ЕС. Той счита, че не са извлечени необходимите поуки от кризата и че този въпрос трябва да бъде разгледан спешно. По-специално той призовава при всяка възможност националните и европейските стратегически запаси да бъдат попълвани и обновявани с продукти, произведени в Европа.

35. Ето защо Европейският комитет на регионите призовава Европейската комисия да проучи и да предложи подходяща законодателна рамка, която да позволява дерогации от правилата за държавните помощи и обществените поръчки, по-специално по отношение на „основните“ мерки за противодействие. Това, което понастоящем се случва в областта на полупроводниците (европейски законодателен акт за интегралните схеми), би трябвало да може да се случи в областта на здравеопазването.

36. Тази нова правна рамка би трябвало да направи по-гъвкави правилата за обществените поръчки, особено иновативните, да засили контрола върху чуждестранните инвестиции и да даде възможност за предоставяне на достатъчна пряка подкрепа, за да допринесе ефикасно за ускоряването на разработването и пускането на пазара на медицински иновации, като например ваксини. Понастоящем от правна гледна точка в Европейския съюз не може да предприеме същия вид интервенция като Обединеното кралство или Съединените щати, което застрашава достъпа му до ваксини.

37. Европейският комитет на регионите изразява загриженост относно изгубеното време, съжаление, че публикуването на работната програма на HERA за 2022 г. не беше придружено от стартирането на инициатива в тази насока, и призовава Комисията бързо да представи предложение на Парламента и на Съвета.

38. Европейският комитет на регионите отбелязва постигнатия в последно време напредък в структурирането на научните изследвания и иновациите в областта на готовността за посрещане на здравни кризи. Френското председателство всъщност заяви твърдата си подкрепа за този важен проект от общоевропейски интерес (ВПОИ) „с цел да се укрепи промишлената политика в здравната сфера и стратегическото позициониране на Съюза в този сектор, като се насърчат иновациите в различните сегменти на сектора на здравеопазването“. Освен това през април 2021 г. Комисията започна консултации за стартиране на публично-публично европейско партньорство в областта на готовността за посрещане на пандемии в рамките на работната програма на „Хоризонт Европа“ за периода 2023—2024 г., с цел да се координират научните изследвания, извършвани от държавите членки. Понастоящем обаче не съществува рамка за съгласуване на всички действия по „Хоризонт Европа“, които могат да допринесат за мисиите на HERA и планирания бюджет от 1,7 млрд. евро, при положение че над 4 млрд. евро бяха мобилизирани в рамките на предходните две рамкови програми за научни изследвания в областта на пандемията и ваксините. С оглед на това Европейският комитет на регионите отправя искане:

- да се създаде плуралистичен и включващ заинтересованите страни научен съвет на HERA, който да определи научните приоритети и да изготви пътна карта за научните изследвания и иновациите, с която „Хоризонт Европа“ следва да бъде съобразена;
- да се приложи засилена фискална мобилизация в рамките на „Хоризонт Европа“, за да се отговори на нуждите на HERA в областта на научните изследвания и иновациите;
- да се помисли за създаването на бъдеща „мисия“, посветена на готовността и управлението на здравни кризи, която да даде възможност за междусекторен подход в рамките на „Хоризонт Европа“, научна и оперативна координация и участие на всички заинтересовани страни, като се обърне специално внимание на насърчаването на публично-частните партньорства.

39. Научните изследвания в областта на антимикробната резистентност са основен приоритет на HERA. Прекомерната употреба на антимикробни средства, както в животновъдството, така и в хуманната медицина, е бомба със закъснител. Ако не бъде намерено бързо решение на този проблем, вероятно скоро ще се сблъскаме със ситуация, при която вече няма да има „нито лекарство, нито лечение“. Почти всички нови антибиотици, пуснати на пазара през последните десетилетия, са разновидности на групите антибиотици, открити през 80-те години на миналия век. До момента Комисията не е постигнала убедителни резултати в тази област, както става ясно от доклада на Сметната палата от 2019 г. ⁽⁵⁾ Затова е необходимо да се укрепят услуги за превенция в здравеопазването, така че те да координират всички участници в контрола върху употребата на антимикробни средства на териториално, болнично и общностно равнище, както и да се инвестира в научни изследвания за нови антибиотици и алтернативни методи за профилактика.

40. Една нова законодателна рамка ще позволи да се развие стратегическо партньорство между ЕС и фармацевтичната промишленост, с цел да се отчетат по-добре здравните цели от общ интерес. Пряката подкрепа от ЕС следва да бъде съпроводена от индустриализация в Европа, привилегирован достъп до продукти и право на контрол върху цената на мерките за противодействие и политиката в областта на лицензирането.

41. В това отношение следва да се обърне внимание и на предвидените действия по отношение на научноизследователската дейност и иновациите и ролята на HERA в тази област. Необходимо е да се подобри бързо прилагането на този компонент в рамките на „Хоризонт Европа“, за да може HERA бързо да се съобие с пътна карта в областта на научноизследователската дейност и иновациите, позволяваща да се изясни начинът, по който ще се използва сумата от 1,8 милиарда евро в неговия бюджет по линия на тази програма.

42. Европейският комитет на регионите подчертава необходимостта незабавно да се укрепят тъканта на иновативните МСП в областта на медицинските мерки за противодействие, но също и на всички видове изделия и оборудване за защита на хората и справяне с кризи. Най-напред следва да се подкрепи създаването на предприятия и иновациите, което е от компетентността на градовете и регионите, а след това да им се помогне да се разраснат и да изградят капацитет за провеждане на клинични изпитвания и производство на продукти в Европа.

43. Това включва значителни инвестиции и увеличаване на капитала на съответните дружества. Поради това изглежда необходимо да се мобилизира Европейският съвет по иновациите (ЕСИ) с цел по-добро структуриране на европейската иновационна екосистема около разработването на мерки за противодействие и управление на здравните кризи и да се укрепят инструментите за намеса в рисков капитал и развойна дейност, за да се даде възможност на иновативните дружества да се разраснат, оставяйки в Европа. Тези интервенции следва също така да дадат възможност за споделяне на промишления риск от разработването и прилагането на мерки за противодействие.

44. Ефективността на медицинските мерки за противодействие върви ръка за ръка с по-гъвкавото управление на клиничните изпитвания, като същевременно се гарантират спазването на етичните правила и защитата на личните данни. HERA трябва да предложи по-силна рамка за сътрудничество с ЕМА за координиране на средно- и широкомащабните клинични изпитвания, чиято липса беше болезнено осезаема в разгара на кризата с COVID-19. Инициативите „Vaccelerate“ и „Nera incubator“ са окуражаваща първа стъпка към преодоляването на тези пропуски, но трябва да се установят по-ясни оперативни връзки с националните органи, за да се премахнат по-бързо всички пречки от регулаторен или протоколен характер. Прегледът на новата европейска фармацевтична стратегия следва да позволи извършването на важни промени, по-специално централизирането на разрешенията за клинични изпитвания на лекарствени продукти, подлежащи на разрешение за пускане на европейския пазар.

45. Научноизследователската инфраструктура също е от решаващо значение. В борбата със сериозните трансгранични здравни бедствия е изключително важно да има подходящи съоръжения за анализ, високопроизводителни изчислителни технологии, хранилища на данни от епидемиологични изследвания и всеобхватни кохортни изследвания, за да се анализират възникващите заплахи и да се проучат примерни сценарии за ответни действия.

Международни действия, основани на превенцията и солидарността

46. Европейският комитет на регионите счита, че предприемането на действия при възникване на нови рискове за здравето е в интерес на Европа, за да се ограничи излагането на Съюза на рискове. Поради това HERA трябва да разполага със средства за работа в мрежа с множество партньори (включително, на международно равнище, Организацията на обединените нации и Съвета на Европа) и за участие в интервенции извън ЕС, в сътрудничество със съответните държави, веднага след като бъдат установени рисковете, чрез мобилизиране на значителни ресурси. Това сътрудничество следва да обхваща и подготвителната фаза, и по-специално действията за превенция, намаляване на уязвимостта и подготовка на обществата за кризи. За тази цел HERA ще трябва да развива партньорства с участници от гражданското общество, местни и международни НПО и многостранни организации, участващи в програми за превенция на риска.

⁽⁵⁾ <https://www.eca.europa.eu/en/Pages/DocItem.aspx?did={8892C8C4-6776-4B27-BE36-C181456EED71}>

47. Отказът от правата за интелектуална собственост върху ваксините и други медицински продукти не е достатъчно решение, ако по-слабо развитите държави не разполагат с капацитет за самостоятелно развиване на производство. Европейският комитет на регионите призовава за регламентиране на пределни цени на някои лекарства при необходимост и за въвеждане на задължение за фармацевтичната промишленост да предоставя лицензи за производство, както предлага СТО. Той призовава за това политиките на Съюза да допринасят за разработването на продукти, адаптирани към специфичния контекст на най-слабо развитите страни. Той би желал Съюзът да се ангажира с активна политика на трансфер на технологии и подкрепа на местното производство и да предоставя подходяща пряка помощ за допринасяне за осигуряването на еднакво здравно осигуряване на населението, навсякъде където това е необходимо.

48. Европейският комитет на регионите отбелязва и споделя големите очаквания на европейските граждани ЕС да поеме много по-съществена роля в областта на здравеопазването. Той посочва, че настоящата много рестриктивна формулировка на член 168 от Договорите понастоящем е пречка за това, и счита, че въпросът за засилването на европейските правомощия в областта на здравната безопасност следва да бъде включен в дневния ред след приключването на Конференцията за бъдещето на Европа. Правомощията на ЕС в областта на вътрешния пазар вече би трябвало да позволяват по-нататъшни действия на Съюза в областта на здравеопазването, програмата EU4Health следва да бъде укрепена, а министрите на здравеопазването от ЕС би следвало да заседават редовно като специална конфигурация на Съвета, вместо да бъдат просто придатък на заседанията на Съвета по заетост, социална политика, здравеопазване и потребителски въпроси (EPSCO) два пъти годишно.

Брюксел, 27 април 2022 г.

Председател
на Европейския комитет на регионите
Apostolos TZITZIKOSTAS

Становище на Европейския комитет на регионите — Икономиката на ЕС след COVID-19: последици за икономическото управление

(2022/C 301/07)

Докладчик:	Elio DI RUPO (BE/ПЕС), министър-председател на Валония
Отправен документ:	Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейската централна банка, Европейския икономически и социален комитет, Комитета на регионите — Икономиката на ЕС след COVID-19: последици за икономическото управление COM(2021) 662 final

ПОЛИТИЧЕСКИ ПРЕПОРЪКИ

ЕВРОПЕЙСКИЯТ КОМИТЕТ НА РЕГИОНИТЕ (ЕКР),

1. приветства съобщението на Европейската комисия „Икономиката на ЕС след пандемията от COVID-19: последици за икономическото управление“ и изразената в него готовност за реформа на икономическите и бюджетните правила, като се отчита и въздействието на кризата, предизвикана от COVID-19; приветства и обявяването на представянето на законодателно предложение в средата на 2022 г.;
2. счита, че реформата на европейското икономическо управление трябва да вземе предвид и предложенията на гражданите, обсъдени в контекста на Конференцията за бъдещето на Европа;
3. припомня констатациите, по-специално тези в докладите „Барометър“ за 2020 г. и 2021 г.⁽¹⁾, съгласно които многостранното въздействие на кризата с COVID-19 е асиметрично и има силно териториално измерение; то засилва някои вече съществуващи различия между регионите на различните държави членки, както и в рамките на държавите членки, като се има предвид, че местните и регионалните власти остават на първа линия в борбата с пандемията и последиците от нея, а също и в прилагането на мерките за подкрепа на гражданите и предприятията и в подготовката на постепенно и устойчиво възстановяване;
4. отбелязва, че гражданите в целия ЕС се обръщат към публичните органи, държавите, регионите, местните и регионалните власти, за да им помогнат да се справят не само с последиците от пандемията от COVID-19, но и с желания от ЕС екологичен и цифров преход, а понастоящем и с последиците от войната в Украйна;
5. подчертава, че още преди кризата с COVID-19 имаше значително изоставане в инвестициите в някои държави членки, като например за обновяването на инфраструктура и санирането на сгради, и че заради предоставянето на средства за справяне с кризата се отлагат публични инвестиции; колкото по-дълго се бавят тези инвестиции, толкова по-скъпи стават;
6. отбелязва, че ЕС се намира в решаващ момент и че трябва да намери начините и средствата, с които да гарантира сближаването и просперитета на европейските граждани;

Реакция на кризата

7. приветства успеха на програмата SURE, финансирана с облигации, емитирани от Европейската комисия, и призовава Комисията да предприеме подходящи последващи действия, като представи бяла книга, в която въз основа на оценка на програмата SURE да бъдат представени политическите варианти за създаването на постоянна европейска презастрахователна схема за обезщетения при безработица;
8. приветства също успеха на екосъобразните облигации, емитирани за NextGenerationEU — най-голямата емисия на екосъобразни облигации в света — които ще спомогнат за финансирането на инвестиции в областта на климата чрез Механизма за възстановяване и устойчивост (MBU);

⁽¹⁾ Европейски комитет на регионите, Годишен регионален и местен барометър на ЕС за 2020 г., 12 октомври 2020 г. и Годишен регионален и местен барометър на ЕС за 2021 г., 12 октомври 2021 г.

9. потвърждава своята подкрепа за активирането — за първи път в историята на еврозоната — на общата клауза за дерогация от Пакта за стабилност и растеж (ПСР); това активиране изигра важна роля в реакцията на държавите членки, регионите и местните и регионалните власти на тази криза, като позволи пълноценното използване на публичните бюджети за смекчаване на последиците и по-специално на социалните последици от пандемията от COVID-19;

10. подчертава, че войната в Украйна показва значението на енергийната независимост за Европейския съюз, и подчертава, че енергийният преход трябва да бъде ускорен; изразява опасение обаче, че класифицирането на газа и ядрената енергия като устойчиви в Регламента за таксономията ще предостави стимули, които са в разрез с бързото развитие на енергията от възобновяеми източници;

11. отбелязва, че публичният дълг се увеличи в резултат на тези мерки: през 2020 г. равнището на публичния дълг се увеличи с 13 процентни пункта, достигайки 92 % от БВП за ЕС като цяло и 100 % за еврозоната ⁽²⁾;

12. счита, че ако клаузата за дерогация от ПСР беше дезактивирана в настоящата рамка за икономическо управление, в контекста на енергийна криза, геополитическа нестабилност и период на възстановяване след пандемията от COVID-19, необходимото намаляване на дълга би довело до връщане към политиките на строги икономии и поради това би имало висока икономическа, социална и екологична цена; поради тази причина призовава общата клауза за дерогация да продължи да се прилага до възможно най-бързото въвеждане на преразгледана рамка за икономическо управление;

13. подкрепя анализа на Европейския фискален съвет (ЕФС) относно необходимостта от реформа на ПСР с цел постигане на устойчивост на публичния дълг, с едно основно оперативно правило — разсрочени публични разходи, с цел постепенно намаляване на съотношението на дълга до поносими равнища с темп, съобразен с националните условия ⁽³⁾;

Преразгледана рамка за управление

14. подчертава, че европейската рамка за икономическо управление оказва значително въздействие върху всички равнища на управление, и по-специално върху местните и регионалните органи на управление, които са отговорни за почти една трета от публичните разходи и за повече от половината от публичните инвестиции в ЕС като цяло, с големи различия между държавите членки ⁽⁴⁾;

15. отново заявява, че ПСР и другите елементи от рамката за икономическо управление страдат от пет основни недостатъка: нежелани проциклични ефекти, висока степен на сложност, липса на ефективност, недостатъчно отчитане на показателите, свързани с устойчивото развитие и благосъстоянието, както и липса на прозрачност и демократична легитимност;

16. счита, че една преразгледана европейска рамка за икономическо управление трябва да гарантира прозрачно вземане на решения с участието на европейските и националните парламенти и, в зависимост от вътрешните правомощия на държавите членки, на парламентарните асамблеи със законодателни правомощия. Трябва да има възможност и за включване на местните и регионалните власти, социалните партньори, гражданското общество и академичната общност;

17. счита, че в тази преразгледана рамка трябва също така да се вземе предвид твърде високото равнище на публичния дълг, който трябва да се намалява постепенно, тъй като не може да бъде намален значително за кратко време вследствие на: последиците от кризата с COVID-19, разходите, причинени от природните бедствия и други извънредни обстоятелства, силната диференциация между и в рамките на държавите членки, новата макроикономическа ситуация (много ниски лихвени проценти по облигациите, границите, достигнати от паричната политика, както и голямата несигурност по отношение на инфлацията, лихвените проценти и пазара на труда), необходимостта да се избягват политики на строги икономии и екологичните, енергийните, технологичните и социалните изисквания;

18. отново изразява позицията си в полза на премахването на единодушното вземане на решения в областта на данъчното облагане, за да се даде възможност на ЕС да взема необходимите решения с квалифицирано мнозинство, както това се прави в други области на политиката, тъй като това ще даде възможност за напредък в борбата срещу данъчните злоупотреби и обмена на информация между държавите членки. Тази разпоредба продължава да зачита компетентността на национално, регионално или местно равнище за събиране на данъци или определяне на данъчни ставки;

⁽²⁾ Европейска комисия, *Европейска икономическа прогноза от есента на 2021 г.*, Институционален документ 160, ноември 2021 г.

⁽³⁾ Вж. годишния доклад на ЕФС за 2021 г.: <https://bit.ly/3HqqvIQ>.

⁽⁴⁾ По данни за 2018 г. Източник: Евростат, код на данните: TEC00023 и TEC00022.

19. отново настоява националните правителства, регионалните и местните власти, както и гражданите, да могат ясно да разбират правилата, които трябва да се прилагат; с оглед на това приветства позицията на Комисията в подкрепа на опростени фискални правила чрез използване на измерими показатели; припомня, че е от първостепенно значение да се интегрира антицикличната стабилизация, изчистена от циклични промени;

20. счита, че една рамка за управление, чиято цел е да има стабилни бюджети, трябва да се базира не само на обосновани разходи, но и на стабилни и балансирани приходи; припомня, че отклонението от данъчно облагане и данъчните измами в ЕС всяка година лишават публичните бюджети от няколкостотин милиарда евро и че борбата срещу данъчните измами е една от ключовите области, в които все повече европейци искат по-голяма европейска намеса;

21. счита, че икономическото управление трябва да се основава на баланс между показателите, свързани с бюджетната дисциплина, и показателите, свързани със социалното сближаване, осигуряването на инфраструктура и услуги от общ икономически интерес за всички граждани, като например общественото здраве и благосъстоянието; поради това счита, че в съответствие с процедурата при макроикономически дисбаланси (ПМД), която включва по-разнообразни показатели, като равнището на безработица, реформираното икономическо управление трябва да вземе предвид и други екологични и социални цели; тези опасения не могат да останат на втори план спрямо показателите за фискална дисциплина;

22. отново предлага ПМД да бъде разширена и да включи допълнителни показатели, свързани с регионалните различия, и счита, че тя би могла също така да вземе предвид напредъка, постигнат в изпълнението на целите за устойчиво развитие (ЦУР), които обхващат не само опазването на околната среда, но и социални, икономически и управленски критерии, и които се подкрепят от 193 държави по света;

23. посочва, че корективните мерки, предприети в рамките на процедурите относно макроикономически дисбаланси на държавите членки, оказват различно въздействие в различните региони и са особено пагубни за регионите с по-слабо диверсифицирани икономики, като най-отдалечените региони, които имат структурни и извънредни ограничения, посочени в член 349 от ДФЕС. Тези региони са силно чувствителни към външни сътресения и рестриктивните икономически политики оказват по-голямо въздействие върху намаляването на инвестициите и заетостта в тях;

Рационално насърчаване на публичните инвестиции

24. все още смята, че европейската рамка за икономическо управление е отчасти отговорна за резкия спад на публичните инвестиции в резултат на кризата в еврозоната, тъй като не отчита в достатъчна степен разграничението между текущи и дългосрочни инвестиционни разходи; в периода между 2009 г. и 2018 г. равнището на публичните инвестиции в ЕС като цяло спадна с 20 % като дял от БВП; инвестициите на местните и регионалните власти намаляха с близо 25 % и 40 % или повече в няколко държави членки, които са сред най-засегнатите от кризата⁽⁵⁾; счита, че е наложително да се избегне повторението на такъв сценарий след кризата с COVID-19; отбелязва, че инвестициите на местно и регионално равнище могат да играят ключова роля за съживяването на икономиката;

25. припомня, че Европейският фискален съвет установи, че държавите с високо равнище на публични инвестиции са били склонни да ги намалят значително по време на процедурата при прекомерен дефицит (ППД)⁽⁶⁾, и че самата Комисия отбелязва, че фискалната рамка не е предотвратила спада на инвестициите⁽⁷⁾;

26. подчертава, че в становището си относно тълкувателното съобщение от 2015 г. по темата⁽⁸⁾ КР вече прие, че съществуващата гъвкавост по отношение на инвестициите в ПСР е твърде рестриктивна и ограничена. Освен това тя беше поискана само от две държави членки и дори при това положение оказва само минимално въздействие;

⁽⁵⁾ Евростат, код на данните: TEC00022..

⁽⁶⁾ Европейски фискален съвет, Assessment of the EU fiscal rules with a focus on the six-pack and two-pack legislation (Оценка на фискалните правила на ЕС с акцент върху пакета от шест и пакета от два законодателни акта), стр. 76.

⁽⁷⁾ Европейска комисия, Преглед на икономическото управление (COM(2020) 55 final от 5 февруари 2020 г.)

⁽⁸⁾ Становище на КР относно „Пълноценно използване на гъвкавостта, заложена в действащите разпоредби на Пакта за стабилност и растеж“ (COR-2015-01185) (ОВ С 313, 22.9.2015 г., стр. 22), докладчик: Olga Zrihen (ВЕ/ПЕС), прието на 9 юли 2015 г.

27. подчертава, че в същото време ЕС изпитва огромна нужда от финансиране, за да посрещне настоящите големи предизвикателства: според Комисията 650 милиарда евро годишно само за екологичния и цифровия преход ⁽⁹⁾, и почти 200 милиарда евро годишно за социалната инфраструктура ⁽¹⁰⁾;

28. счита, че в настоящия контекст на извънредна необходимост от инвестиции възпрепятстването на финансирането на публични инвестиции заради дефицит, включително на местните и регионалните власти, както това се прави в настоящата фискална рамка, може да създаде стимул за недостатъчни инвестиции в ущърб на бъдещите поколения и бъдещите цели, като например целите на ЕС в областта на климата;

29. приветства факта, че Комисията най-накрая ясно признава необходимостта рамката за управление да насърчава инвестициите, и по-специално публичните инвестиции за опазване на околната среда, цифровизация и укрепване на устойчивостта;

30. още веднъж отправя искането, което е изразявал многократно, за „златно правило за съфинансиране“, което предвижда публичните разходи, правени от държавите членки и местните и регионалните власти в рамките на съфинансирането по структурните и инвестиционните фондове, в съответствие със съответните ограничения за съфинансиране, приложими в ЕС, да не бъдат включвани сред националните или еквивалентни структурни разходи, дефинирани в ПСР; подчертава, че публичните държавни инвестиции, като например устойчивият екологичен, цифров и социален преход и поддържането на европейската конкурентоспособност, са важни за бъдещите поколения и поради това следва да бъдат третираны по подходящ начин, когато става въпрос за публични държавни инвестиции;

31. подчертава, че поради самия характер на проекта, подкрепян от структурните и инвестиционните фондове, „златното“ правило за съфинансиране автоматично би благоприятствало усилията за справяне с настоящите големи предизвикателства и за осъществяване на европейските приоритети: икономическо, социално и териториално сближаване, засилване на устойчивостта, прилагане на социалните, екологичните и цифровите политики, и т. н. Ако им се предостави благоприятно третиране във финансовата рамка, това би повишило степента на цялостна съгласуваност на европейските политики;

32. призовава Комисията, след като преформулира предложенията си, вземайки предвид икономическите и бюджетните шети, причинени от COVID-19, да представи бяла книга за преразглеждане на икономическото управление въз основа на евентуалното създаване на такова „златно правило“, в съответствие със съответните ограничения за съфинансиране, приложими в ЕС. В своята оценка Комисията следва да разгледа и други инструменти, като например правило за разходите, което въз основа на тенденцията за икономически растеж и равнището на задлъжнялост налага ограничение на годишния растеж на общите правителствени разходи и което може да служи за запазване на общественото доверие чрез увеличаване на прозрачността, намаляване на административната тежест и постигане на баланс между бюджетната дисциплина и запазването на достатъчен капацитет за публични инвестиции;

33. припомня, че тези разходи по определение са инвестиции от общ европейски интерес с доказан ефект на ливъридж по отношение на устойчивия растеж и укрепването на социалното сближаване;

34. освен това препоръчва да се въведе „златно правило за екологията и социалното сближаване“, което да изключва от счетоводното отчитане публичните инвестиции в проекти, насочени към насърчаване на прехода към устойчиво от екологична, икономическа и социална гледна точка общество, както е определено в ЦУР и в Зеления пакт, тъй като тези инвестиции са признати като особено важни не само за възстановяването от кризата с COVID-19, но и за просперитета и качеството на живот на бъдещите поколения;

35. счита, че друго решение би могло да бъде освобождаването на сектора на местното и регионалното управление от действието на правилата на Пакта за стабилност и растеж. Публичните инвестиции в този сектор на равнището на Европейския съюз през 2019 г. възлизат на 49,2 % от общите публични инвестиции ⁽¹¹⁾, докато брутният дълг на сектора на местното управление в Европейския съюз е едва 6,0 % от брутния вътрешен продукт на Европейския съюз ⁽¹²⁾ и следователно не е причината за големия публичен дълг. Освен това секторът на местното управление поема само дълг за инвестиции, а не за макроикономическа стабилизация с текущите разходи, а местните органи на управление подлежат на вътрешен бюджетен контрол от страна на регионалните или националните власти. Комитетът настоятелно призовава Комисията да проучи възможността за освобождаване на местните органи от задължението да прилагат правилата на Пакта за стабилност и растеж;

⁽⁹⁾ Европейска комисия, „Икономиката на ЕС след COVID-19: последици за икономическото управление“ (COM(2021) 662 final от 19 октомври 2020 г.).

⁽¹⁰⁾ Европейска комисия, Commission Staff Working Document: Identifying Europe's recovery needs („Работен документ на службите на Комисията — Установяване на свързаните с възстановяването нужди на Европа“, на английски език) (SWD(2020) 98 final от 27 май 2020 г.).

⁽¹¹⁾ Източник: Национални сметки Евростат.

⁽¹²⁾ Източник: Национални сметки Евростат.

36. счита, че като цяло е необходимо да се вземе предвид принципът „да не се вреди на сближаването“, упоменат в съобщението на Комисията относно Осмия доклад за сближаването, за да се гарантира взаимно допълване и взаимодействие между политиката на сближаване и другите политики на ЕС, като така се избегнат както възпрепятстването на процеса на сближаване, така и увеличаването на регионалните различия;

37. призовава Комисията да представи до края на 2022 г. законодателно предложение за преработване на рамката за икономическо управление, което да се основава по-специално на въвеждането на тези златни правила, съчетани с правилото за разходите, което може да постигне баланс между бюджетната дисциплина и запазването на достатъчен капацитет за публични инвестиции;

38. въпреки това предлага — с цел да се гарантира, че разходите, които правителствата смятат за съобразни с едното или другото златно правило, са наистина такива — тяхното прилагане да бъде проследявано/наблюдавано на две равнища: от независими национални фискални съвети и от Европейския фискален съвет, който ще представя публични годишни доклади на Съвета и на Европейския парламент;

Задълбочен преглед на европейския семестър

39. припомня, че икономическото управление, което се прилага на практика чрез координационния цикъл на европейския семестър, страда от липса на ефективност при изпълнението на реформите;

40. подчертава също така, че обхватът на реформите в рамките на европейския семестър никога не е бил определян в европейски правни текстове, по-специално с оглед на тяхното значение и добавена стойност на европейско равнище. Тази липса на определение ограничава възможното взаимодействие между реформите, предприети на национално равнище, и политиките на ЕС (финансово законодателство и програми) и създава проблеми с оглед на принципа на субсидиарност;

41. счита, че европейският семестър трябва да бъде — наравно със своите икономически и бюджетни цели и в синергия с тях — рамката за изпълнение на изискванията за екологично и социално сближаване, определени в целите на ООН за устойчиво развитие (ЦУР), които ЕС и неговите държави членки са поели ангажимент да постигнат до 2030 г.;

42. изразява убеждение, че предложението му за кодекс на поведение за участието на местните и регионалните власти в европейския семестър ⁽¹³⁾ може да коригира тази липса на ефективност на семестъра, тъй като така ще се отчитат в по-голяма степен местните и регионалните реалности, и че неговото прилагане продължава да бъде необходимо, особено като се има предвид, че националните планове в контекста на МВУ се базират отчасти на препоръките по страни на европейския семестър;

43. счита, че такова двойно преориентиране на семестъра както по отношение на неговите цели, така и по отношение на процеса на неговото функциониране, може да укрепи неговата демократична легитимност, както и тази на европейската система за икономическо управление като цяло, която остава твърде слаба.

Брюксел, 27 април 2022 г.

Председател
на Европейския комитет на регионите
Apostolos TZITZIKOSTAS

⁽¹³⁾ Становище на КР относно „Усъвършенстване на управлението на европейския семестър: Кодекс на поведение за участието на местните и регионалните власти“ (COR-2016-05386)) (ОВ С 306, 15.9.2017 г., стр. 24), докладчик: Rob Jonkman (NL/EKP), прието на 11 май 2017 г.

Становище на Европейския комитет на регионите — Гарантиране на глобално минимално равнище на данъчно облагане на многонационалните групи в Съюза

(2022/C 301/08)

Главен докладчик: Federico BORGNA (IT/PES)

Отправен документ: Предложение за директива на Съвета за гарантиране на глобално минимално равнище на данъчно облагане на многонационалните групи в Съюза
COM(2021) 823 final

I. ЗАКЛЮЧЕНИЯ И ПРЕПОРЪКИ

Изменение 1

Съображение 7

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
Въпреки че е необходимо да се гарантира възпиране на практиките за избягване на данъци, следва също така да се предотвратяват неблагоприятните въздействия върху по-малките МНП на вътрешния пазар. За тази цел настоящата директива следва да се прилага само по отношение на намиращите се в Съюза образувания, които са членове на многонационални групи от предприятия (МГП) или на големи национални групи, достигащи годишния праг от най-малко 750 000 000 EUR консолидирани приходи. Този праг би бил в съответствие с прага на съществуващите международни данъчни правила, като например правилата за отчитане по държави. Образуванията, попадащи в приложното поле на настоящата директива, се наричат съставни образувания. Някои образувания следва да бъдат изключени от обхвата въз основа на тяхната специфична цел и статут. Изключват се тези от тях, които не са ориентирани към печалба и извършват дейности от общ интерес и по тези причини вероятно не подлежат на данъчно облагане в държавата членка, в която се намират. С цел защита на тези специфични интереси е необходимо от приложното поле на директивата да бъдат изключени държавните субекти, международните организации, организациите с нестопанска цел и пенсионните фондове. Инвестиционните фондове и дружествата за инвестиции в недвижими имоти също следва да бъдат изключени от обхвата на директивата, когато са на върха на веригата на собственост, тъй като за така наречените преходни („flow-through“) образувания полученият доход се облага на равнището на собствениците.	Необходимо е да се гарантира възпиране на практиките за избягване на данъци. В същото време следва да се предотвратяват неблагоприятните въздействия върху по-малките МНП на вътрешния пазар. За тази цел настоящата директива следва да се прилага само по отношение на намиращите се в Съюза образувания, които са членове на МГП или на големи национални групи, достигащи годишния праг от най-малко 750 000 000 EUR консолидирани приходи. Този праг би бил в съответствие с прага на съществуващите международни данъчни правила, като например правилата за отчитане по държави. Образуванията, попадащи в приложното поле на настоящата директива, се наричат съставни образувания. Някои образувания следва да бъдат изключени от обхвата въз основа на тяхната специфична цел и статут. Изключват се тези от тях, които не са ориентирани към печалба и извършват дейности от общ интерес и по тези причини вероятно не подлежат на данъчно облагане в държавата членка, в която се намират. С цел защита на тези специфични интереси е необходимо от приложното поле на директивата да бъдат изключени държавните субекти (включително местните и регионалните власти и техните сдружения), международните организации, организациите с нестопанска цел и пенсионните фондове.

Изложение на мотивите

Предложеното изменение не се нуждае от обяснение.

Изменение 2

Член 2, параграф 3, буква а)

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
а) държавно образование, международна организация, организация с нестопанска цел, пенсионен фонд, инвестиционно образование, което е крайно образование майка, и дружество за инвестиции в недвижими имоти, което е крайно образование майка;	а) държавно образование (включително местни и регионални власти и техните сдружения), международна организация, организация с нестопанска цел, пенсионен фонд;

Изложение на мотивите

Уточняване на текста. Предложеното изменение не се нуждае от обяснение.

Изменение 3

Член 3, параграф 31, буква г)

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
г) на държавно образование, международна организация, организация с нестопанска цел, пенсионен фонд, инвестиционно образование, което не е част от МГП, или животозастрахователно дружество, доколкото дивидентът е получен във връзка с дейности на пенсионен фонд, което подлежи на данъчно облагане по същия начин като пенсионен фонд;	г) на държавно образование (включително местни и регионални власти и техните сдружения), международна организация, организация с нестопанска цел, пенсионен фонд;

Изложение на мотивите

Уточняване на текста. Предложеното изменение не се нуждае от обяснение.

Изменение 4

Член 11

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
Прилагане на ППОНД в рамките на една МГП Когато крайното образование майка на дадена МГП се намира в юрисдикция на трета държава, която не прилага възприето правило за включване на дохода, държавите членки гарантират, че съставните му образования, намиращи се в Съюза, подлежат в държавата членка, в която се намират, на допълнителен данък за данъчната година („допълнителен данък по ППОНД“) за размера, разпределен на тази държава членка в съответствие с член 13. Съставните образования, които са инвестиционни образования и пенсионни фондове, не подлежат на облагане с допълнителния данък по ППОНД.	Прилагане на ППОНД в рамките на една МГП Когато крайното образование майка на дадена МГП се намира в юрисдикция на трета държава, която не прилага възприето правило за включване на дохода, държавите членки гарантират, че съставните му образования, намиращи се в Съюза, подлежат в държавата членка, в която се намират, на допълнителен данък за данъчната година („допълнителен данък по ППОНД“) за размера, разпределен на тази държава членка в съответствие с член 13. Пенсионните фондове не подлежат на облагане с допълнителен данък по ППОНД.

Изложение на мотивите

Предложеното изменение не се нуждае от обяснение.

Изменение 5**Член 12**

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
Прилагане на ППОНД в юрисдикцията на крайното образувание майка Когато крайното образувание майка на дадена МПП се намира в юрисдикция с ниска данъчна ставка, държавите членки гарантират, че съставните му образувания, намиращи се в държава членка, подлежат на облагане с допълнителен данък по ППОНД за данъчната година и за размера, разпределен на тази държава членка в съответствие с член 13, по отношение на облаганите с ниска данъчна ставка съставни образувания, които се намират в юрисдикцията на крайното образувание майка, независимо дали тази юрисдикция прилага, или не възприето правило за включване на дохода. Съставните образувания, които са инвестиционни образувания и пенсионни фондове, не подлежат на облагане с допълнителния данък по ППОНД.	Прилагане на ППОНД в юрисдикцията на крайното образувание майка Когато крайното образувание майка на дадена МПП се намира в юрисдикция с ниска данъчна ставка, държавите членки гарантират, че съставните му образувания, намиращи се в държава членка, подлежат на облагане с допълнителен данък по ППОНД за данъчната година и за размера, разпределен на тази държава членка в съответствие с член 13, по отношение на облаганите с ниска данъчна ставка съставни образувания, които се намират в юрисдикцията на крайното образувание майка, независимо дали тази юрисдикция прилага, или не възприето правило за включване на дохода. Пенсионните фондове не подлежат на облагане с допълнителен данък по ППОНД.

Изложение на мотивите

Предложеното изменение не се нуждае от обяснение.

Изменение 6**Член 36, параграф 2, буква б)**

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
в) държавно образувание, международна организация, организация с нестопанска цел или пенсионен фонд, различен от образувание за пенсионни услуги, които са местно лице за данъчни цели в същата юрисдикция, в която се намира крайното образувание майка, и които държат участие в собствеността, представляващо право на 5 % или по-малко от печалбите и активите на крайното образувание майка.	б) на държавно образувание (включително местни и регионални власти и техните сдружения), международна организация, организация с нестопанска цел или пенсионен фонд.

Изложение на мотивите

Уточняване на текста. Предложеното изменение не се нуждае от обяснение.

Изменение 7**Член 37, параграф 3, буква в)**

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
б) държавно образувание, международна организация, организация с нестопанска цел или пенсионен фонд, различен от образувание за пенсионни услуги, които са местно лице за данъчни цели в същата юрисдикция, в която се намира крайното образувание майка, и които държат участие в собствеността, представляващо право на 5 % или по-малко от печалбите и активите на крайното образувание майка.	в) на държавно образувание (включително местни и регионални власти и техните сдружения), международна организация, организация с нестопанска цел или пенсионен фонд.

Изложение на мотивите

Уточняване на текста. Предложеното изменение не се нуждае от обяснение.

Изменение 8

Член 53 а (нов)

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
	<i>Три години след влизането в сила на настоящата директива Европейската комисия прави преглед на резултатите от нея и може да предложи изменение на директивата, по-специално по отношение на адаптирането на определенията относно прага на оборота и минималната данъчна ставка, в съответствие с развитието на ситуацията на международно равнище.</i>

Изложение на мотивите

При липсата на оценка на въздействието от страна на Европейската комисия при изготвянето на настоящата директива, прегледът е още по-важен, за да се анализират резултатите и последиците от нейното прилагане.

II. ПОЛИТИЧЕСКИ ПРЕПОРЪКИ

ЕВРОПЕЙСКИЯТ КОМИТЕТ НА РЕГИОНИТЕ (ЕКР),

Общи наблюдения

1. приветства предложението за директива на Съвета относно гарантиране на глобално минимално равнище на данъчно облагане на многонационалните групи в Съюза ⁽¹⁾;
2. отново заявява, че член 3 от Договора за Европейския съюз (ДЕС) включва устойчивото развитие на Европа, основаващо се на балансиран икономически растеж и ценова стабилност, силно конкурентна социална пазарна икономика, която има за цел пълна заетост и социален прогрес, и че член 113 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) предвижда, че Съветът, с единодушие, се стреми да гарантира създаването и функционирането на вътрешния пазар и да предотвратява нарушаването на конкуренцията;
3. счита, че досега извършената от ОИСР работа за разработване на мерки за борба със свиването на данъчната основа и прехвърлянето на печалби извън ЕС може да окаже значително положително въздействие върху местната и регионалната действителност не само по отношение на по-високите данъчни приходи, с които разполагат държавите членки, но и с оглед на гарантирането на по-голяма равнопоставеност и конкурентоспособност за МСП, които, на национално и местно равнище, понастоящем понасят по-неблагоприятни данъчни условия, с благоприятни последици за заетостта и работниците;
4. изразява убеждение, че въвеждането на предложението за минимално равнище на данъчно облагане е първата стъпка към създаването на единна система за данъчно облагане в рамките на ЕС, която е крайно необходима, за да се премине към подходяща конкуренция между предприятията на европейския вътрешен пазар, да се повиши конкурентоспособността на Европа и да се избегне произволното преместване или затваряне на производствени центрове, което има сериозни последици за работниците, принудени да търсят нова работа или да извършват изморителни пътувания, за да не загубят работата си;
5. счита, че е абсолютно необходимо правилата да не увеличават бюрокрацията за предприятията, като по този начин възпрепятстват тяхното развитие, особено в областта на научните изследвания и иновациите и неутралността по отношение на климата, които са още по-важни за осигуряването на необходимия цифров и екологичен преход.

Пълно хармонизиране на правилата в ЕС

6. изразява надежда, че прилагането на директивата от държавите — членки на ЕС, ще се извършва съгласувано и последователно, но също така и в пълно съответствие със Споразумението на ОИСР: липсата на хармонизация между минималните данъчни правила в рамките на ЕС или между ЕС и трети държави би могла да доведе до потенциални спорове във връзка с двойното данъчно облагане, с пряко отрицателно въздействие върху голям брой предприятия, лидери на световно равнище, и потенциално отражение върху техните доставчици (често МСП) във връзка със събраните данъчни приходи, търговията и инвестициите;

⁽¹⁾ COM(2021) 823 final

7. счита, че е от съществено значение коментарите на ОИСР и допълнителните технически подробности относно примерните правила да бъдат изцяло включени в директивата на ЕС и да не се предмет на прибрзано транспониране, без да се изключва възможността в бъдеще да се въведат мерки с регламент;

8. подчертава, че е важно при окончателното изготвяне на директивата и нейното последващо прилагане да се използва обща и недвусмислена терминология: някои от новите определения, използвани в директивата, може да не са приведени в пълно съответствие с определенията, които вече са установени в международното данъчно право: за да се гарантира по-голяма правна сигурност, от решаващо значение ще бъде извършването на кръстосана проверка на преводите на директивата на ЕС, за да се постигне прецизно съгласуване с понятията от данъчното право на отделните държави;

9. призовава, що се отнася до големите национални групи, да се положат всички възможни усилия, за да се гарантира, че новото минимално равнище на данъчно облагане е в съответствие с правото на ЕС, за да се избегне правна несигурност, и настоятелно насърчава въвеждането, когато е възможно, на мерки за опростяване за тези чисто национални групи. Понастоящем не е ясно колко големи чисто национални групи съществуват в ЕС и какви биха били фискалните и административните разходи за такава мярка.

Взаимодействие и еднакви условия на конкуренция с трети държави

10. изразява желание при транспонирането на минималното равнище на данъчно облагане на ОИСР в законодателството на ЕС да се консултира постоянно със своите глобални партньори и да отстоява политическите си насоки, за да не се допуска европейските предприятия да бъдат изправени пред по-строги правила от преките си конкуренти и ЕС да се превърне в по-малко отворена бизнес среда, с по-нисък икономически растеж, по-малко работни места, ограничен капацитет и ресурси да отговори на предизвикателствата, свързани с иновациите. По-специално счита, че неучастието на САЩ в стълб 1 би могло да подкопае целта и баланса на Споразумението на ОИСР като цяло;

11. призовава ЕС да следи отблизо влиянието на въвеждането на системата от стълб 2 върху поведението на инвеститорите и дружествата, за да разбере как новите правила ще засегнат инвестициите, работните места, растежа, търговията или данъчната тежест. Този мониторинг е от съществено значение, за да се избегнат отрицателните странични ефекти върху работниците (под формата на по-ниски заплати), потребителите (чрез по-високи цени) или акционерите (чрез по-ниски дивиденди). Тъй като е жизненоважно всички основни търговски партньори на ЕС да прилагат минималното равнище на данъчно облагане, от съществено значение е третите държави да спазват международните правила, за да не се допусне дружествата от ЕС да бъдат подложени на по-строг режим от останалите и оставени на произвола на една некоординирана глобална система;

12. подчертава, че правилото за плащания, обложени с по-нисък данък (ППОНД), може до известна степен да ограничи неравностойните условия на конкуренция между предприятията, но това не решава напълно проблема, по-специално защото правилото е много сложно за прилагане на практика и би могло да направи ЕС по-малко привлекателен, например за научноизследователски и развойни дейности или инвестиции в енергийния и климатичния преход;

13. счита, че е от съществено значение да се избягва възможността за двойно данъчно облагане на предприятията от ЕС, например поради липсата на координация между свиването на данъчната основа и прехвърлянето на печалби (BEPS) или европейските правила за включване на доходите и американските разпоредби BEAT или GILTI.

Хармонизиране със стимулите и други данъчни правила на ЕС

14. предлага, като част от значителното намаляване на данъчното облагане на корпоративните печалби на европейско равнище (намаляние наполовина през последните 25 години), да се извърши оценка на многобройните мерки за борба с избягването на данъци, предприети през последните десет години, и да се оценят тяхната ефикасност, ефективност и съгласуваност, както и добавената стойност на ЕС по отношение на данъчните приходи (включително как държавите членки са приложили това законодателство в своята одитна дейност);

15. призовава Комисията да прецени дали механизмът на ЕС за разрешаване на спорове от 2017 г. може да се използва за стълб 2 или са необходими промени;

16. счита, че Комисията и данъчните органи на държавите членки би трябвало да актуализират и реструктурират своите данъчни системи, за да гарантират, че те все още могат да насърчават (екологосъобразните) иновации, растежа и работните места. През последните десетилетия държавите са разработили и приложили редица национални данъци и стимули за насърчаване на заетостта и иновациите в местните икономики. Най-скорошното и важно явление е увеличаването на данъчните стимули, специално предназначени за насърчаване на опазването на климата, сигурността на енергийните доставки и НИРД в рамките на Европейския зелен пакт: някои от данъчните стимули, използвани понастоящем в държавите членки, вече няма да бъдат възможни или ще бъдат по-малко привлекателни от гледна точка на инвестициите след въвеждането на директивата. Поради това би било полезно Комисията да изготви ръководство, за да изясни как бъдещите данъчни стимули да бъдат разработени в съответствие с изискванията на стълб 2 (например стимули, предлагащи облекчения на данъците върху заплатите или социалноосигурителните вноски на научните работници, или схеми за ускорено начисляване на дохода с цел насърчаване на инвестициите);

17. счита, че е от съществено значение държавите от ЕС да продължат да предоставят данъчни стимули за привличане на чуждестранни инвестиции, но при условие че стимулират дейността на реалната икономика чрез наемане на повече служители, по-високо заплащане на работниците или инвестиране в материални активи: многонационалните предприятия разчитат и на местните МСП за производствените фактори в своите вериги за създаване на стойност и тяхното присъствие може да доведе до допълнителни положителни странични ефекти за местния предприемачески контекст;

18. подкрепя призива на бизнес средите за въвеждане на фаза на изпитване при прилагането на предвидените санкции, например през първата година на прилагане, за да се даде възможност на всички предприятия да се запознаят с новите правила, така че санкциите, налагани на неспазващите правилата субекти, да са пропорционални и да не включват тези, които не спазват правилата поради късно приспособяване към процедурите, а не с конкретна преднамерена умисъл;

19. предлага, по отношение на изискванията за депозит, информацията за предприятията да се съобщава единствено чрез официален обмен на информация между данъчните администрации, при спазване на строга поверителност и подходящи условия за използване, за да се предотврати неконтролирано изтичане на чувствителна информация, без обаче да се нарушават изискванията за прозрачност, както е посочено в изготвената от ОИСР „Препоръка на Съвета относно общите подходи за официално подкрепяните експортни кредити и екологичната и социалната комплексна проверка“;

20. изразява желание за опростяване на административните процедури, за да се ограничат разходите за адаптиране към новите правила както на предприятията, така и на данъчните органи: необходимо е да се положат всички възможни усилия административната тежест да се поддържа на възможно най-ниско равнище. Законодателство, което не е прекалено сложно, може да помогне на предприятията да се запознаят по-лесно с новите правила, както и да съкрати необходимия преходен период, и ще улесни данъчните власти при проверката на ефективното прилагане на новите правила.

Брюксел, 28 април 2022 г.

Председател
на Европейския комитет на регионите
Apostolos TZITZIKOSTAS

Становище на Европейския комитет на регионите — Европейска стратегия за университетите

(2022/C 301/09)

Докладчик:	Emil BOG (RO/ЕНП), кмет на Клуж-Напока
Отправен документ:	Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите — Относно европейска стратегия за университетите COM(2022) 16

ПОЛИТИЧЕСКИ ПРЕПОРЪКИ

ЕВРОПЕЙСКИЯТ КОМИТЕТ НА РЕГИОНИТЕ (ЕКР),

1. приветства ангажимента на Съюза да насърчава високите постижения в образованието и подкрепата му в тази насока; във връзка с това подчертава важната роля на европейската стратегия за университетите в рамките на „пакета за висшето образование“, който ще даде възможност за постигане на европейското пространство за образование до 2025 г.;
2. подчертава, че цивилизацията, която укрепва демократичните ценности в Европа, може да бъде поддържана само ако се инвестира в човешкия капитал. В основата на ученето през целия живот е наличието на отлична образователна система, в чийто център стоят силните университети;
3. подчертава, че е важно да се подобри качеството на преподаването и научните изследвания в европейските университети и да се гарантира наличието, на местно и регионално равнище, на необходимата подкрепа за постигане на конкретните цели на тази стратегическа амбиция;
4. признава водещата роля на университетите в обществото и техния принос за устойчивото, адаптивно, приобщаващо и основано на демократичните ценности развитие както на държавите членки, така и на местните общности и региони. Ролята на университетите е още по-важна в кризисни ситуации, когато те могат да спомогнат за преодоляването на кризата и да насърчат възстановяването след нея ⁽¹⁾;
5. подчертава решаващата роля на университетите за справяне с глобалните предизвикателства. ЕС отдавна подчертава необходимостта от по-тесни връзки между научните изследвания, преподаването, ученето и иновациите в университетите, като същевременно се подобрява финансирането за висшите учебни заведения, за да се консолидира необходимото ниво на качество. Университетите като източник на нови знания в областта на научните изследвания и иновациите играят съществена роля за решаването на неотложните обществени проблеми, установени от мисиите на ЕС;
6. обръща внимание на факта, че университетите трябва да се разглеждат като съществен компонент на европейската култура и че многообразието на академичния сектор, включително образователните институции, научноизследователските институции и професионалните училища и др., е стратегически актив;

⁽¹⁾ Howard, G., Weinstein, R., Yang, Y. (2021), Do universities improve local economic resilience? (Допринасят ли университетите за подобряване на местната икономическа устойчивост?), IZA DP № 4422, на разположение онлайн (на английски език) на адрес: <https://docs.iza.org/dp14422.pdf>.

7. отбелязва, че присъствието на университети на местно и регионално равнище в повечето случаи представлява значително конкурентно предимство за общностите, в които те се намират ⁽²⁾. Например инвеститорите са заинтересовани и привлечени от общности с висококвалифицирана работна сила и възможности за сътрудничество с академичните среди и за трансфер на технологии и ноу-хау от университетите към стопанския сектор. Присъствието на университет също така генерира значителни приходи в съответните общности ⁽³⁾, тъй като студентите, преподавателите и други служители изразходват значителни суми в тях (налице е значителен мултиплициращ ефект по отношение на потреблението, генерирано от университетите). Освен тези икономически измерими ползи присъствието на университетите създава космополитен климат на местно равнище, характеризира се с присъствието на международни студенти и преподаватели, както и с ценности на толерантност, културно, религиозно и етническо многообразие, наред с други ⁽⁴⁾;
8. приветства многостепенния подход, предложен в европейската стратегия за университетите, който предвижда съгласуване на целите на публичната политика и инвестициите на европейско, национално, регионално и местно равнище; подчертава обаче, че по-силното местно и регионално измерение би било от полза за разработването и прилагането на идеалния академичен модел в бъдеще;
9. подчертава значението на създаването на стратегически партньорства между местните и регионалните власти и университетите, включително при разработването на стратегиите за местно и регионално развитие. Университетите играят решаваща роля за развитието на ориентирани към местните условия екосистеми, за които регионалните стратегии за интелигентна специализация предоставят добра основа;
10. посочва, че местните и регионалните власти могат да подкрепят университетите чрез създаване и укрепване на условията, свързани с местния и регионалния контекст (достъп до редица инфраструктури и услуги, качество на живот, приобщаваща околна среда и др.), които могат да повишат конкурентоспособността на университетите на световния пазар;
11. подчертава, че в рамките на ЕС вече съществува отлична традиция на сътрудничество между университети от различни държави членки в рамките на програмата „Еразъм +“ и че това следва да продължи;
12. отбелязва, че ролята на университетите в обществото се развива и те поемат нови функции в допълнение към традиционните (главно в областта на образованието и научните изследвания) ⁽⁵⁾. Понастоящем университетите се преосмислят като ключови участници по-конкретно в областта на технологични и социални иновации, предприемачество и трансфер на технологии към икономиката. Те не са изолирани от общностите и обществото, а се превръщат в участници, които могат да допринесат значително за решаването на обществени проблеми ⁽⁶⁾;
13. подчертава, че университетите са ключови участници в насърчаването на цели от първостепенно значение за ЕС, като например екологичния и цифровия преход. Те имат солиден експертен опит в тези области и същевременно могат да прилагат и разпространяват добри практики в тази област сред местните общности, в които развиват дейността си;
14. отбелязва, че университетите могат да предоставят решения и създават инструменти за справяне с редица основни проблеми, пред които е изправен ЕС, като изтичането на мозъци ⁽⁷⁾ и обезлюдяването на селските райони. Отрицателните последици от това явление и значението на движението на мозъци са тясно свързани със сътрудничеството и партньорствата между университетите, местните и регионалните власти, бизнеса и гражданското общество; подчертава необходимостта от значително увеличаване на усилията за намаляване на разделението в Европа в областта на знанието и иновациите и за преодоляване на различията в областта на иновациите между Европа и САЩ;

⁽²⁾ Fonseca, L., Nieth, L. (2021), The role of universities in regional development strategies: A comparison across actors and policy stages (Ролята на университетите в стратегиите за регионално развитие: сравнение между участниците и на всички етапи от изготвянето на политиките), *European Urban and Regional Studies*, 22(3); Goddard, J., Puukka, J. (2008), The engagement of higher education institutions in regional development: an overview of the opportunities and challenges (Ангажираността на висшите учебни заведения в регионалното развитие: обща картина на възможностите и предизвикателствата), *Higher Education Management and Policy*, 20(2): 11–41.

⁽³⁾ Chirca, A., Lazar, D.T. (2021), Cluj-Napoca without students: an estimation of the gap in the city's economy (Cluj-Napoca без студентите: оценка на пропуснатите ползи за икономиката на града), *Transylvanian Review of Administrative Sciences*, 66E: 44 — 59.

⁽⁴⁾ Goddard, J., Vallance, P. (2014), The University and the city (Университетът и градът) *Higher Education*, 68 (2): 319–321.

⁽⁵⁾ Liddle J., Addiddle G.D. (2022), The Changing Role of Universities in Society: Key Influences in The Role of Universities and HEIs in the Vulnerability Agenda. Rethinking University-Community Policy Connections (Развитието на ролята на университетите: основните влияния в ролята, която играят университетите и висшите учебни заведения в стратегията за борба с уязвимостта. Преосмисляне на стратегическите връзки между университета и общността). Palgrave Macmillan, Cham. https://doi.org/10.1007/978-3-030-89086-5_3.

⁽⁶⁾ Myklebust, J.P., Smidt, H. (2021), What is the role of universities in global upskilling? (Каква е ролята на университетите в подобряването на уменията на световно равнище?), *University World News*, достъпно онлайн <https://www.universityworldnews.com/post.php?story=20210129110449887>.

⁽⁷⁾ Hammerbauer, M., Pavletić, P., Vespa, M. (2021) Brain drain in higher education in European context (Изтичането на мозъците във висшето образование в европейски контекст), Окончателен доклад — ESC41, достъпен онлайн на адрес <https://www.esu-online.org/wp-content/uploads/2021/03/Brain-Drain-final-report-ESC41-Google-Docs.pdf>.

15. подчертава значението на постоянното и широкомащабно идентифициране и използване на най-добри практики на местно и регионално равнище в сътрудничество между местните и регионалните власти и университетите. В този контекст създаването на транснационални мрежи, насочени към разпространяване на добри практики и широко включване на заинтересованите страни във висшето образование, е приоритет за местните и регионалните власти в държавите членки. Подобна мрежа би могла да бъде включена в европейската стратегия за университетите;

16. обръща внимание на факта, че университетите са изправени пред значителни предизвикателства и пречки в този процес на трансформация и поемане на нови отговорности. Всички държави членки най-вероятно са изправени пред финансови затруднения. Във връзка с това Комитетът предлага да се изготви инвестиционна стратегия, която да отчита финансирането на регионално, национално и европейско равнище, и призовава за отчитане на сътрудничеството между публичния, частния и нестопанския сектор с цел укрепване на капацитета на европейските университети. Освен това КР отбелязва, че съществуват предизвикателства, свързани с равнището на академична автономност и/или политическа намеса във важни решения относно финансирането на университетите, набирането и подбора на преподаватели, свободата на изразяване, избора на теми и ориентацията на научноизследователските дейности, възможностите за свободна комуникация, без цензура на резултатите от научните изследвания и др.;

17. подчертава, че е важно местните и регионалните власти в държавите членки да участват активно в укрепването на многообразието на местните и регионалните екосистеми и в насърчаването на сътрудничеството и доверието между различните сектори на общностите. Комитетът отбелязва, че на местно и регионално равнище университетите трябва да се разглеждат като част от по-широки екосистеми, обхващащи широк кръг от заинтересовани страни⁽⁸⁾. За да могат университетите да предоставят нови умения за творческо решаване на проблеми, използването на технологии или ефективната комуникация в общността, сътрудничеството между университетите и съответните местни участници е от съществено значение;

18. отбелязва, че задълбочаването на транснационалното сътрудничество между университетите и развитието на европейското измерение на висшето образование са ключови приоритети на европейската стратегия за университетите. Във връзка с това Комитетът счита, че местните и регионалните власти могат да предприемат мерки за подкрепа, когато е целесъобразно, на транснационалното академично сътрудничество (инициативата „Европейски университети“ в рамките на „Еразъм +“ е важен инструмент в тази област за университетските алианси, насочени към високи постижения). Местните и регионалните власти могат да подкрепят практиките, предложени в стратегията, като например инициативата за европейска студентска карта. Тази карта може да бъде призната не само на университетско равнище, но и в контекста на отношенията между транснационални студенти, изследователи и преподаватели, от една страна, и местните администрации, от друга страна (напр. разрешения за пребиваване, карти за обществен транспорт и достъп до музеи);

19. подчертава, че в рамките на европейската стратегия за университетите местните и регионалните власти в държавите членки трябва да действат като посредници, способни да обединяват различни заинтересовани страни от общността около инициативи и проекти от интерес за университетите. Освен това КР отбелязва, че в много държави членки местните и регионалните власти не носят пряка отговорност за финансирането на университетите. Те обаче могат да улеснят финансирането на университетите и техните инициативи от различни фондове, създавайки полезни взаимодействия на местно и регионално равнище;

20. отчита, че университетите са изправени пред необходимостта да преосмислят учебните програми, за да отговорят възможно най-ефективно на бързия напредък в областта на технологиите, на екологичния и цифровия преход и на структурните промени в европейските пазари на труда, с оглед на които се изискват нови умения⁽⁹⁾. Комитетът подчертава също, че местните и регионалните власти могат да играят важна роля в този процес на реструктуриране на учебните програми и развиване на съответните нови умения; Комитетът същевременно подчертава, че макар университетите значително да допринасят за повишаване на пригодността за заетост и икономическата конкурентоспособност в рамките на глобализираната икономика, трябва да се запази автономният характер на висшето образование;

21. подчертава ролята на местните и регионалните власти за създаването и укрепването на местните и регионалните екосистеми, които насърчават активното сътрудничество и изграждането на мрежи между поднационалните органи на управление, бизнеса, промишлеността и академичните среди. Местните и регионалните власти трябва да действат като инициатори и посредници в тези екосистеми, като откриват възможности за сътрудничество, разпределят различни ресурси, включително финансови, необходими за изграждане на мрежи и дейности за сътрудничество, и подкрепят създаването на структури като образователни центрове на местно и/или регионално равнище. Това са отлични инструменти, предназначени

⁽⁸⁾ Reichert, S. (2019), The Role of Universities in Regional Innovation Ecosystems (Ролята на университетите в регионалните иновационни екосистеми), проучване на Асоциацията на европейските университети, достъпно онлайн на https://www.eua.eu/downloads/publications/eua%20innovation%20ecosystem%20report_final_digital.pdf.

⁽⁹⁾ Jackson, N. J. (2011) Learning for a complex world: A lifewide concept of learning, education and personal development (Ученето за един сложен свят: концепция учене, образование и личностно развитие, която обхваща всички аспекти на живота). Bloomington, IN: Author House; Williams, S., Dodd, L. J., Steele, C., & Randall, R. (2015), A systematic review of current understandings of employability (Систематичен преглед на настоящите концепции за пригодността за заетост), *Journal of Education and Work*, Vol. 29, брой 8, 2006 г., стр. 877—901.

да осигурят форум за диалог и сътрудничество между основните участници във формалното образование в подкрепа на младите хора в професионалното им обучение. Въз основа на тези образователни центрове местните и регионалните власти могат, в партньорство с други участници в екосистемите, да прилагат инструменти като фондове за иновации, микрофинансиране с безвъзмездни средства за стартиращи предприятия в няколко ключови области и др.;

22. счита, че начинът, по който студентите трябва да учат днес, е почти напълно различен от този в миналото; следва да им се предоставят възможности за прилагане на теоретични концепции в реални ситуации и за решаване на проблеми, които те виждат в рамките на своите общности. Местните и регионалните власти могат да улеснят, в сътрудничество с университетите и други участници в местната екосистема, такъв образователен опит, например чрез подпомагане на „живите лаборатории“, представяне на въпросите на обществената политика за анализ от студентите, разработване на общи стратегически проекти в полза на общността или улесняване на сътрудничеството с други заинтересовани страни от общността;

23. счита, че местните и регионалните власти, в партньорство с университетите и други участници в местната или регионалната екосистема, могат значително да подкрепят младите предприемачи, включително студенти или висшисти, като улесняват достъпа им до ключови ресурси, предназначени за иновации. Много млади хора/студенти се нуждаят от ресурси като лаборатории, нови технологии, нови връзки за разработване на бизнес проекти и/или продукти и услуги. Местните и регионалните власти могат, в партньорство с други субекти с такива ресурси, да улеснят достъпа на младите предприемачи до ресурси за иновации (работни пространства, обучение, консултации и др.);

24. подчертава, че местните и регионалните власти могат да развият интелигентни отношения с университетите в областта на развитието на общностите. Важно е университетите да създават знания и услуги в полза на общностите, в които развият дейността си. Местните и регионалните власти имат възможност да улеснят тези отношения чрез създаване на програми за постоянно включване на университетите в решаването на проблемите, пред които са изправени общностите, чрез използване на университетски консултантски и експертни услуги и чрез разпространяване на нови най-добри практики, така че повече общности и публични власти да могат да ги прилагат. Общественото признание и насърчаването на участието на университетите също играят особено важна роля за легитимирането на различните академични и/или професионални среди, като насърчават университетите да насърчават участието на преподаватели, изследователи и студенти на местно равнище;

25. подчертава, че различни местни и регионални общности от всякакъв мащаб могат да се възползват в еднаква степен от присъствието на университети. Местните власти могат да допринесат значително за развитието и привлекателността на университетите, като създават условия за високо качество на живот и насърчават нагласи и поведение, които благоприятстват толерантността, приобщаването, културното многообразие и сигурността в публичното пространство. Университетите могат да установяват определени дейности и филиали не само в големите градски центрове, но и в средните и малките градове. Местните и регионалните власти могат да насърчават създаването на университетски разширения и/или научноизследователски институции в тези по-малки общности, като подкрепят и прилагат различни мерки, като например достъпни възможности за настаняване на студентите, възможност за използване на обществени сгради за целите на преподаването, научните изследвания и разпространението на знания, като разработват показатели за добро качество на живот и извличат определени ползи, които големите градски центрове не предлагат;

26. счита, че цифровата трансформация на местно и регионално равнище може да бъде ускорена чрез сътрудничество с университетите и пълноценно използване на техните ресурси в тази област. В отношенията си с местните и регионалните власти те могат да предоставят консултации или да прилагат стратегии за цифрова трансформация на местно или регионално равнище. Що се отнася до цифровите умения, университетите, в партньорство с местните власти, могат да предлагат краткосрочни курсове или приобщаващо обучение за всички, с акцент върху определени групи, изложени на риск от изключване (като възрастните хора или нискоквалифицираните лица);

27. счита, че местните и регионалните власти могат да подкрепят развитието на хибридни комплекси за стимулиране на процеса на цифрова трансформация в общностите и университетите, като гарантират равни възможности, насърчават социалната интеграция, подобряват конкурентоспособността на младите хора на пазара на труда, укрепват работата с младежта, недискриминацията и межкултурното разбирателство. Хибридните комплекси следва да обърнат внимание на комуникацията, за да се гарантират равни възможности и на разпространението на информацията, за да се гарантира, че тя е действително достъпна за всички отговарящи на условията млади хора, особено за тези, които живеят в периферните региони. Местните и регионалните власти могат също така да подкрепят финансово отварянето на тези хибридни комплекси за различни заинтересовани участници от общността, по-конкретно групите, изложени на риск или в неравностойно положение, уязвимите и изложени на риск млади хора (незаети с работа, учене или обучение, безработни млади хора, жени, бежанци, хора с увреждания, пенсионери и др.). В политиките на ЕС и на държавите членки трябва да се даде приоритет на приобщаването на младите хора, изложени на риск.

28. подчертава, че университетите имат познания и значителен експертен опит в областта на екологичния преход. Те могат също така да бъдат пример за добра практика с образователна и информационна роля в този преход. Университетите, в партньорство с местните и регионалните власти, могат да развият зелени комплекси и да участват активно в процесите на обновяване на градската среда, като предлагат на общността такива комплекси или модели на сгради в областта на енергийната ефективност или екодизайна;

29. приветства включването на ясна пътна карта, годишни показатели и референтни показатели за изпълнението на стратегията, както КР вече препоръча, за да се оценява напредъкът към постигането на целите на европейското пространство за образование. Обръща все пак внимание на необходимостта от включване на местно и регионално измерение при създаването на Европейската обсерватория за висшето образование, което би дало възможност за използване на европейския набор от показатели и на местно и регионално равнище;

30. отбелязва, че местните и регионалните власти могат да подкрепят европейските университети в усилията им за интернационализация и насърчаване на ролята на Европейския съюз на международната сцена. Това ще включва подкрепа за участието на европейските университети в амбициозни транснационални алианси, насочени към развитие на дългосрочно системно сътрудничество в областта на образованието, научните изследвания и иновациите и предоставяне на постоянни възможности за университетска мобилност за студенти, преподаватели, изследователи и служители.

Брюксел, 28 април 2022 г.

Председател
на Европейския комитет на регионите
Apostolos TZITZIKOSTAS

Становище на Европейския комитет на регионите — Бъдещи държавни помощи на ЕС в секторите на селското и горското стопанство и в селските райони

(2022/C 301/10)

Докладчик: Guido MILANA (ПЕС/ИТ), член на Общинския съвет на Олевано, Романо

ПОЛИТИЧЕСКИ ПРЕПОРЪКИ

ЕВРОПЕЙСКИЯТ КОМИТЕТ НА РЕГИОНИТЕ

1. приветства неотдавнашните предложения на Европейската комисия за отпускане на държавни помощи за селското стопанство, които ще се прилагат от 1 януари 2023 г.;
2. припомня, че в член 107, параграф 1 от Договора за функционирането на ЕС по отношение на държавните помощи, предоставени на предприятия, е посочено, че когато такива помощи биха могли да нарушат конкуренцията между държавите членки, те са несъвместими с вътрешния пазар, като същевременно се въвеждат някои дерогации;
3. припомня, че за секторите на селското и горското стопанство и селските райони Комисията оценява наличието на такова нарушаване, като основава своя анализ на насоките за предоставяне на държавни помощи в секторите на селското и горското стопанство и в селските райони, и че тези насоки обхващат програмния период 2014—2022 г.;
4. подчертава, че в член 81 от Регламент (ЕС) № 1305/2013 на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾ относно подпомагане на развитието на селските райони от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони се предвижда финансирането за мерки, които не са обхванати от приложение I към ДФЕС, да се осъществява чрез правилата за държавните помощи;
5. подчертава, че в това приваждане в съответствие е предвидено продължителността на правилата за държавните помощи да бъде в съобразена със срока на действие на правилата за развитие на селските райони;
6. отбелязва, че за тази цел Комисията започна консултация през 2019 г. и че резултатите от тази консултация са изложени в работния документ на службите на Комисията SWD (2021) 107 final ⁽²⁾;
7. припомня, че междувременно Парламентът и Съветът на ЕС приеха регламентите за новата ОСП, по-специално Регламент (ЕС) 2021/2115 на Европейския парламент и на Съвета ⁽³⁾, с който се определят правилата за подпомагане за стратегическите планове, предвид становището на Комитета на регионите относно новата обща селскостопанска политика (ОСП);
8. подчертава, че новите предложения за предоставяне на държавни помощи трябва да отчитат и да продължат да бъдат в съответствие с новата ОСП;
9. подчертава, че от земеделските стопанства ще се изисква да прилагат стратегиите на Зеления пакт, по-специално стратегията за биологичното разнообразие и стратегията „От фермата до трапезата“;

⁽¹⁾ Регламент (ЕС) № 1305/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. относно подпомагане на развитието на селските райони от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР) и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1698/2005 на Съвета (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 487).

⁽²⁾ Вж. Работен документ на службите на Комисията: „Оценка на инструментите, приложими към държавните помощи в секторите на селското и горското стопанство и в селските райони“ (бел.прев.— неофициален превод на заглавието).

⁽³⁾ Регламент (ЕС) 2021/2115 на Съвета и Европейския парламент от 2 декември 2021 година за установяване на правила за подпомагане за стратегическите планове, които трябва да бъдат изготвени от държавите членки по линия на общата селскостопанска политика (стратегически планове по ОСП) и финансирани от Европейския фонд за гарантиране на земеделието (ЕФГЗ) и от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР), и за отмяна на регламенти (ЕС) № 1305/2013 и (ЕС) № 1307/2013 (ОВ L 435, 6.12.2021 г., стр. 1).

10. подчертава, че е от съществено значение на селскостопанските и горските предприятия да бъде оказвано съдействие за екологичния преход, особено на по-малките предприятия, разположени в стратегически райони, които играят важна роля за закрила и защита на територията;
11. призовава настоятелно Комисията да изисква за вносните продукти прилагането на европейски производствени стандарти и реципрочност или огледални клаузи, равностойни на изискваните за производителите от ЕС;
12. призовава Комисията да увеличи броя на граничните проверки и да изисква процедури като студена обработка за вносните продукти;
13. припомня, че Комитетът на регионите вече изрази вижданията си относно двете стратегии със становищата си *„Биологичното разнообразие на градовете и регионите след 2020 г. във връзка с 15-ата конференция на страните по Конвенцията на ООН за биологичното разнообразие и стратегията на ЕС за биологичното разнообразие за 2030 г.“*⁽⁴⁾ и *„От фермата до трапезата — местното и регионалното изatering“*⁽⁵⁾;
14. подчертава ключовата роля на местните власти при определянето и управлението на някои процедури, свързани с отпускането на компенсации, по-специално такива, които са свързани с управлението на риска в селското стопанство;
15. припомня, че регионите, провинциите и общините не само участват в изготвянето на националните стратегически планове, предвидени в Регламент (ЕС) 2021/2115, но също така са бенефициери на интервенции за развитие на селските райони и допринасят за определянето на подхода „от долу нагоре“, предвиден в инициативата LEADER;
16. отбелязва, че от 2014 г. до 2019 г. държавните помощи, предоставени в селскостопанския сектор на европейско равнище, са спаднали от 7,6 милиарда на 6 милиарда евро, но са се увеличили през периода на пандемията от COVID-19;
17. подчертава, че през този период секторите на селското и горското стопанство и хранително-вкусовият сектор никога не са преставали да произвеждат, гарантирайки сигурността на доставките, както изисква член 39 на ДФЕС;
18. подчертава, че войната между Русия и Украйна създаде ситуация на нестабилност на пазарите за суровини и при доставките на храни;
19. подчертава ролята, която ОСП би трябвало да играе за това по отношение на самостоятелното снабдяване и гарантирането на продоволствената сигурност;
20. припомня, че такива доставки бяха възможни и благодарение на възможността за ползване на *ad hoc* помощта, определена от Комисията за справяне с икономическата криза, причинена от COVID;
21. отбелязва освен това, че по-голямата част от държавните помощи, с изключение на специфичните помощи, предназначени за кризата, предизвикана от COVID-19, са били предоставени основно в рамките на планове за развитие на селските райони, и по-специално за мерките извън целите на приложение I към Договора (селскостопански продукти);
22. отбелязва, че процедурата за включване на държавните помощи в ПРСР се оказва сложна;
23. отбелязва, че въпреки че Регламент (ЕС) № 1305/2013 относно подпомагането от ЕЗФРСР за постигане на целите за развитие на селските райони и насоките за предоставяне на държавни помощи в секторите на селското и горското стопанство и селските райони за периода 2014—2020 г. са много сходни, интервенциите за развитие на селските райони невинаги са в пълно съответствие с правилата за държавната помощ;
24. отбелязва факта, че консултациите, започнати от Комисията, разкриха някои аспекти на настоящите правила за държавната помощ, които вече не са актуални;
25. подчертава, че целта за осигуряване на еднакви условия на конкуренция за всички предприятия в Европейския съюз продължава да бъде основна цел;

⁽⁴⁾ ОВ С 440, 18.12.2020 г., стр. 20.

⁽⁵⁾ ОВ С 37, 2.2.2021 г., стр. 22.

26. отбелязва, че някои действия трябва да бъдат запазени и адаптирани, по-специално по отношение на управлението на риска;
27. отбелязва, че помощите за сектора на горското стопанство се използват предимно за интервенции в областта на развитието на селските райони и че предвид важната роля на горите ще бъде необходимо помощите да се направят по-лесни за прилагане;
28. счита, че е необходимо да се оказва подкрепа на земеделските и горските стопанства при осъществяването на екологичния преход, и особено на микропредприятията, местните дребни земеделски стопани и късите вериги за доставки на храни, които, с оглед на силното увеличение на цените на храните и на разходите за вложени ресурси като енергия и торове, което беше допълнително изострено от войната в Украйна, сами не биха били в състояние да се справят с тези обстоятелства; с оглед на това приветства съобщението на Европейската комисия относно „Гарантиране на продоволствената сигурност и повишаване на устойчивостта на продоволствените системи“;
29. предлага да се уеднаквят критериите, свързани със задълженията за информиране и публичност, по-специално по отношение на сроковете за уведомяване за схеми за помощ, които са предмет на регламентите за групово освобождаване;
30. подчертава, че наскоро приетата реформа на ОСП се основава на принципа на субсидиарност и поради това е важно правилата за държавните помощи също да зачитат този принцип, без, при това, да се нарушава конкуренцията между земеделските стопани в различните държави членки;
31. счита, че е от съществено значение този принцип на субсидиарност да се запази, особено що се отнася до ролята на местните и регионалните власти, които са най-близо до териториалните инстанции, които играят съществена роля в управлението на мерките на местно равнище.

За целта Комитетът предлага:

Опростяване

32. да не се задължават държавите членки ежегодно да изпращат уведомления за събитията, които могат да бъдат приравнени към природни бедствия, болести по животните или растенията или нашествия на вредители, тъй като, в случай че бъдат признати за такива от националните органи, не е нужно на Комисията да се изпращат допълнителни уведомления;
33. да не се задължават държавите членки да публикуват информация за отделните бенефициери на помощ под 75 000 EUR за селскостопанско производство и 500 000 EUR за преработка и търговия със селскостопански продукти;
34. да не се усложняват процедурите, свързани с частта от общата оценка на помощта, за която е постъпило уведомление;
35. да се предвиди възможност за предоставяне на инвестиционна помощ чрез Регламента за групово освобождаване в селското стопанство (РГОСС) ⁽⁶⁾, дори за продуктите от един сектор, по-специално когато тази помощ е предназначена за компенсиране на последиците от събития, приравнени към природни бедствия, или за компенсиране на щети, причинени от болести по животните или растенията или вредители;
36. да се предвиди подход за „обслужване на едно гише“ по отношение на уведомяването за държавна помощ в НСП, посочено в Регламент (ЕС) 2021/2115;
37. да се определи *lex specialis* за прилагането на Регламента *de minimis* в селското стопанство, като се имат предвид големите различия между селскостопанския сектор и другите сектори. По-специално се отправя искане таванът *de minimis* да се увеличи на 50 000 EUR за тригодишния период и да се предвиди сума (напр. 1 000 EUR), под която се изключва прилагането на Регламента *de minimis* (помощи в много малък размер);
38. да се измени Регламентът *de minimis* за селскостопанския сектор, така че да се опрости, по-специално като се премахне проверката на изискването за едно и също предприятие;
39. да се остави изготвянето на определение за предприятие в затруднено положение на държавите членки;
40. да се опростят административните процедури за предоставяне на помощ на местните власти, особено когато те са бенефициери на мерки за държавна помощ. По-специално, искането е те да не бъдат квалифицирани като големи предприятия;

⁽⁶⁾ Регламент (ЕС) № 702/2014 на Комисията от 25 юни 2014 г. относно деклариране на някои категории помощи в секторите на селското и горското стопанство и в селските райони за съвместими с вътрешния пазар в приложение на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз и за отмяна на Регламент (ЕС) № 1857/2006 на Комисията (ОВ L 193, 1.7.2014 г., стр. 1).

41. да се създадат опростени процедури, за да могат местните и регионалните власти да управляват, на първо място, териториалните нужди и извънредни ситуации;
42. да се опростят процедурите за предоставяне на държавни помощи за рекламни и насърчителни дейности, и най-вече да НЕ се смятат за помощ общите дейности на институционално равнище за насърчаване, които не посочват конкретни марки и не насърчават потребителите да купуват даден продукт;
43. опростените разходи понастоящем се считат за съвместими с правилата за държавните помощи само в случаите на помощи, които получават съфинансиране от източници от ЕС. Призовава да се предостави възможност за използване на опростени варианти за разходите, независимо от наличието на европейско съфинансиране. Изглежда няма валидна обосновка за продължаване използването на различни методи за изчисляване на допустимите разходи в зависимост от финансовия източник на схемата за помощ;

Екологизиране

44. да се оказва съдействие на земеделските и горските стопанства, особено на микропредприятията, при осъществяването на екологичния преход;
45. да се осигури подходяща гъвкавост при прилагането на правилата за държавна помощ в случай на криза като породената от COVID-19 и от войната в Украйна, като се предвидят подходящи и последователни тавани на помощта, за да се гарантира на земеделските стопани възможността да продължат да произвеждат храни, а на потребителите — справедливи потребителски цени, като също така се опростят процедурите за прилагане и предоставяне на помощ и същевременно се намалят административните формалности, по-специално за крайните бенефициери;
46. да се опростят някои процедури за предоставяне на държавна помощ за инвестиции в производството на енергия от възобновяеми източници, по-специално по отношение на размера на стимулиращия ефект;
47. да се въведат по-високи проценти на инвестиции за селскостопанските МСП, инвестиращи в екологичен преход;
48. да се създаде *ad hoc* помощ за улавянето на въглероден диоксид в земеделието (carbon farming), с която земеделските стопани да се възнаграждават за тази важна задача;
49. счита, че разпокъсаността на земеделските стопанства е отрицателен фактор, който възпрепятства възможността им да останат на пазара и да започнат екологичния преход, който селското стопанство се очаква да осъществи;

Териториално сближаване

50. смята, че е от съществено значение да се предефинира понятието за МСП в селскостопанския сектор и да се преразгледа определението за микропредприятие, посочено в член 2, параграф 3 от приложение I към Регламент (ЕС) № 702/2014, за да се създаде специално определение за селскостопанския сектор предвид неговия специфичен характер, и поради това предлага да се определи нов вид „микропредприятие“ в селското стопанство;
51. да се помага на малките и средните земеделски и горски стопанства в планинските и вътрешните райони и най-отдалечените региони да изпълняват ролята си за защита и опазване на територията;
52. да се предоставят възнаграждения за ролята в опазването и защитата на местообитанията на МСП от селскостопанския сектор, които отговарят на параметрите, посочени в параграф 50, и които се намират в планински, вътрешни или необлагодетелствани райони, така, както са определени от държавите членки в техните национални стратегически планове;
53. призовава също така стопанствата, разположение във високопланински райони, да имат възможността да закупуват земя над ограничението от 10 % от общите допустими разходи за съответната операция, както е посочено в член 73, параграф 3, буква в) от Регламент (ЕС) 2021/2115, за да се даде възможност за комасация на земята, необходима за това те да останат икономически активни и да изпълняват задачите си за защита и опазване на територията;
54. да се даде възможност на сектора на горското стопанство да се възползва от процедурата за освобождаване от уведомяване и извън интервенциите по линия на НСП;
55. отново за сектора на горското стопанство, интервенциите в областта на инфраструктурата по подразбиране да могат да НЕ се считат за помощ, когато се отнасят до инвестиции в непроизводствени дейности;

56. да се изменят действащите правила за управление на риска, по-специално като се намали на 20 % прага за щета, за определянето на събития, които могат да бъдат приравнени към природни бедствия, както е предвидено в Регламент (ЕС) 2021/2115;
57. да се предвиди увеличаване на прага на обезщетение за преференциалното застраховане и други инструменти за управление на риска, както е предвидено в член 76 от Регламент (ЕС) 2021/2115; този праг следва да бъде съвместим със запазването на настоящите разходи за застраховане на земеделските стопанства;
58. помощите за обезщетение за щети, причинени от защитени животни, да бъдат освободени от задължението за уведомяване;
59. за такива щети да бъде възможно да се предоставя обезщетение за загуба на доходи, както вече е предвидено по отношение на щети, водещи до загуба на производствено оборудване;
60. в допълнение към щетите, причинени от защитени животни, да може да се предвиди и обезщетение за други животни, като определението за такива животни се остави на националните, регионалните и местните власти, тъй като наличието на такива животни е различно в отделните държави;
61. дейности на институционално равнище за насърчаване, които не посочват конкретни марки, да НЕ се считат за помощ;
62. би трябвало да се осигури достатъчна подкрепа за създаването на предприятия за неселскостопански дейности в селските райони, като помощта в ограничен размер се приведе в съответствие с тавана за създаване на селскостопански предприятия (100 000 EUR). Не е оправдано да се прави разграничение, което да вреди на диверсификацията на предприятията в селските райони, защото, при всички случаи, става дума за много малки суми;
63. за да се помогне на МСП, които са бенефициери на водени от общностите проекти за местно развитие (ВОМР) или проекти на оперативни групи, е целесъобразно:
- да се разшири обхватът така, че да обхване местните власти, местните групи за действие, университетите и други органи, без значение на техния размер, с оглед на голямото разнообразие на тези проекти, в които участват съвместно много субекти от различно естество;
 - да се увеличи общият размер на ограничената помощ, отпускана за проект, на 300 000 EUR за проектите за водено от общностите местно развитие и на 500 000 EUR за проектите на оперативните групи в рамките на ЕПИ.

Брюксел, 28 април 2022 г.

Председател
на Европейския комитет на регионите
Apostolos TZITZIKOSTAS

Становище на Европейския комитет на регионите — Стратегия на ЕС за горите за 2030 г.

(2022/C 301/11)

Докладчик: Joan CALABUIG RULL (ES/ПЕС), регионален секретар по въпросите на Европейския съюз и външните отношения на правителството на Валенсия

ПОЛИТИЧЕСКИ ПРЕПОРЪКИ

ЕВРОПЕЙСКИЯТ КОМИТЕТ НА РЕГИОНИТЕ

Общи бележки

1. приветства факта, че със стратегията на ЕС за горите (СЕГ) се създава политическа рамка за управление и опазване на европейските гори, чиято цел е да се подобрят техните екосистемни услуги, да се осигури поминък, особено в селските райони, и да се допринесе за горска биоикономика, базирана на устойчиво управление на горите (УУГ) като основан на природата многофункционален инструмент; за тази цел се предлага съчетание от регулаторни и финансови мерки в рамките на план до 2030 г.;
2. счита, че стратегията на ЕС за горите за 2030 г., която заменя стратегията, приета през 2013 г.⁽¹⁾ и оценена през 2018 г.⁽²⁾, създава рамка за европейско сътрудничество в областта на горите, като подчертава ключовата роля на устойчивото управление на горите за гарантиране на благосъстоянието и поминъка на гражданите, опазването на биологичното разнообразие и устойчивите на изменението на климата екосистеми;
3. приветства оценката и коригирането на някои изолирани горски практики в определени региони с цел опазване на биологичното разнообразие, качеството и устойчивостта на почвите и водите и устойчивостта спрямо смущенията, породени от изменението на климата (недостиг на вода, урагани, снеговалежи, вредители и горски пожари);
4. признава централната роля на горската екосистема в Европейския зелен пакт⁽³⁾, Европейския пакт за климата⁽⁴⁾, Европейския закон за климата⁽⁵⁾ и Стратегията за биологичното разнообразие до 2030 г.⁽⁶⁾ и подчертава, че различните сектори, свързани с горите, включително тези, които оползотворяват недобивните ползи от горите, могат и трябва да допринесат за устойчива, неутрална по отношение на климата и конкурентоспособна в социално-икономическо отношение кръгова биоикономика;
5. отбелязва, че секторът на горското стопанство е изключен от първия доклад на експертната платформа относно екологичните критерии на европейската таксономия поради факта, че горите са чувствителен сектор, в който е трудно да се намери баланс между различните нужди и интереси на заинтересованите страни. Отбелязва също така, че становището на експертите не е обвързващо за Европейската комисия;
6. отправя искане към Комисията да подходи по балансиран, екологичен, социален и икономически справедлив начин към целите в областта на климата и биологичното разнообразие и целите на горската биоикономика като един от основните стълбове на Европейския зелен пакт;
7. изтъква, че държавите членки и местните и регионалните власти с компетентност в областта на горското стопанство са разработили и приложили национални и/или регионални стратегии, политики, програми и инструменти за УУГ, и поради това подчертава значението на сътрудничеството и конструктивния диалог между държавите членки, Комисията, заинтересованите страни и гражданското общество в областта на горското стопанство;

⁽¹⁾ COM(2013) 659 final.

⁽²⁾ COM(2018) 811 final.

⁽³⁾ Европейски зелен пакт, https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal_bg

⁽⁴⁾ COM(2020) 788 final.

⁽⁵⁾ Регламент (ЕС) 2021/1119 на Европейския парламент и на Съвета от 30 юни 2021 г. за създаване на рамката за постигане на неутралност по отношение на климата и за изменение на регламенти (ЕО) № 401/2009 и (ЕС) 2018/1999 (Европейски закон за климата) (ОВ L 243, 9.7.2021 г., стр. 1).

⁽⁶⁾ COM(2020) 380 final.

8. подчертава, че горите носят множество ползи за обществото като цяло чрез пълен набор от екосистемни услуги, включително несвързани с дърводобива, поради което решенията относно горите са важни за широк кръг от граждани и за стопанистващите гори;

Необходимост от засилване на диалога със заинтересованите страни в областта на горското стопанство, местните и регионалните власти, държавите членки и Комисията

9. оценява много положително определянето на рамка и общи цели на европейско равнище, но настоятелно призовава да се избягва всяко отслабване на субсидиарността и на ролята на държавите членки в тази област с оглед на разнообразието на горите в Европа и да се приеме по-добре адаптиран регионален подход. Освен това КР споделя мнението, че макар в Договорите „политиката в областта на горите“ да не е посочена сред изричните правомощия на ЕС, ЕС разполага с широк набор от правомощия по свързани въпроси, които са упражнени в правни текстове, отнасящи се до въпроси, свързани с горското стопанство;

10. изтъква също така, че управлението на горите оказва значително въздействие, особено в слабо населените и вътрешните райони, в които основаната на горите икономика е основен източник на препитание;

11. препоръчва в процеса на изготвяне на документите да се засилят комуникацията, диалогът и участието на държавите членки, местните и регионалните власти и участниците от сектора (публични и частни собственици, професионални сдружения, предприятия от горското стопанство, експерти по опазване на природата, изследователи, включително учени в областта на климата, и др.), тъй като счита, че досегашният дебат беше ограничен и може да се подобри в рамките на съществуващите органи за участие, както беше направено при предишните стратегии, за да се постигне максимален консенсус сред всички заинтересовани страни, извличащи полза от нашите гори. В разрез с горепосоченото, беше представен окончателен документ с твърдението, че голяма част от съдържанието му вече фигурира в стратегията за биологичното разнообразие;

12. препоръчва заинтересованите страни, които са особено засегнати от предвидените в СЕГ мерки (регионалните и местните власти, гражданското общество и предприятията), да бъдат включени в тяхното прилагане, като се намали до минимум административната тежест, особено за собствениците на гори и предприятията, но също и за местните и регионалните власти;

Необходимост от постигане на консенсус на равнище на ЕС

13. изразява съжаление относно липсата на политически консенсус в ЕС, като се има предвид, че през последните седмици/месеци нарастват критиките към СЕГ в настоящия ѝ вид, както е видно от изявленията на органи на Съюза като Европейския икономически и социален комитет (Становище NAT/831 относно „Нова стратегия на ЕС за горите за 2030 г.“⁽⁷⁾), различни национални и регионални правителства и подкрепящите ги политически партии, членове на Европейския парламент от различни политически групи и представители на сектора на горското стопанство (сдружения на публични и частни собственици на гори, горски администрации на местните и регионалните власти, стопански асоциации и национални и регионални секторни платформи);

14. изразява съжаление, че не се спазват заключенията на Съвета, постигнати по време на германското председателство, за засилено бъдещо сътрудничество в ЕС, в които се предлага подход „от горе надолу“, без да се отчитат в достатъчна степен съществуващите структури (напр. регионални/национални инвентаризации на горите). Този подход се основава на спецификации и мерки изключително от страна на Комисията, която не отговаря за политиката в областта на горите, и не предвижда достатъчно участие на отговорния консултативен комитет;

15. отчита общите цели на СЕГ за гарантиране на добри практики в областта на управлението на горите в държавите членки и регионалните и местните власти, но насочва вниманието на Комисията към необходимостта от постигане на баланс между екологичните, социалните и икономическите функции на управлението на горите, по-специално опазването като вариант на управление; подчертава колко е важно да се зачитат и запазят многообразието на горите, практиките в областта на планирането и УУГ и периодите на ротация в държавите членки и регионалните и местните власти;

⁽⁷⁾ ОВ С 152, 6.4.2022 г., стр. 169.

16. отбелязва, че според ключовите участници в сектора на горското стопанство (частни и публични собственици, специалисти, предприятия и голяма част от научната общност в областта на горското стопанство) подходът на СЕГ не съответства напълно на реалността по места, като изтъква факта, че практиките на УУТ изглежда не са насочени в правилната посока, поради което трябва значително да се променят;

17. признава, че данните показват намаляване на биологичното разнообразие в някои територии, както и неподходящ природозащитен статус на местообитанията по „Натура 2000“, отчасти поради липсата на подходяща рамка от стимули за отговарящите за тях субекти (цени, компенсации за външни фактори, адаптирана спрямо регионалните условия и рационална регулаторна рамка); това са ключови аспекти, които следва да бъдат разглеждани в СЕГ с отпускането на допълнителни ресурси от бюджетите на ЕС и държавите членки; призовава за по-тясно сътрудничество за насърчване на усилията за възстановяване на екосистемите, включително цели за възстановяване на увредените горски екосистеми;

18. счита, че многофункционалното горско стопанство е инструмент на устойчивото управление на горите, който е твърдо установен в по-голямата част от регионите, особено в най-засегнатите от въздействието на изменението на климата, и че собствениците и специалистите, които стопанисват горите, като цяло са ангажирани с опазването на биологичното разнообразие и останалите предоставяни от горите екосистемни услуги, както и с ограничаването на опасността от и възникването на горски пожари, като същевременно работят за повишаване на тяхната устойчивост, жизненост и растеж, което ги превръща в активни участници, допринасящи за местните икономики и поминъка в селските райони;

19. препоръчва прилагането на подход, който да е в много по-голяма степен системен и да включва многообразието и сложността на УУТ, с други показатели освен съотношението добив и прираст, правата на собственост и реалността, пред която са изправени собствениците, специалистите, публичните и частните предприятия и местните и регионалните власти, както и постиженията на устойчивото развитие, реализирани от европейския сектор на горското стопанство, и счита, че защитата на горите в някои райони не може да се отдели от подкрепата, включително икономическата подкрепа, за активно устойчиво управление, насочено към максимално увеличаване на положителните външни ефекти от екосистемните услуги и избягване на деградацията, включително влошаването на състоянието на околната среда, в резултат на изоставянето на горските площи;

20. в контекста на биологичното разнообразие следва да се отбележи, че благодарение на някои най-отдалечени региони ЕС разполага с първични, амазонични и субтропични гори, които осигуряват уникална лаборатория за научни изследвания, специализация и иновации (напр. фармацевтични изследвания и валоризация на растителни екстракти). Биологичното разнообразие на тези региони представлява 80 % от европейското биологично разнообразие и е от основно значение за екологичния баланс на планетата. Органите на местната и регионалната власт са пазители на това безценно съкровище и трябва да оказват подходяща подкрепа за неговото управление и опазване;

21. счита, че въпреки че стратегията на ЕС за горите е тясно свързана със стратегията за биологичното разнообразие и действително може да осигури съгласуваност в това отношение, следва да се възприеме друг, по-приобщаващ и систематичен подход, за да може нейните действия да бъдат приведени в съответствие по ефективен и последователен начин с целите на общите политики за екологичен преход и изменение на климата, така че да се постигнат целите на ЕС в областта на околната среда, социалната сфера и растежа, включително екологичните работни места. По този начин стратегията на ЕС за горите ще отговори на необходимостта от съгласуваност с релевантните политики на ЕС по отношение на устойчивото управление на горите и ще насърчи потенциала на сектора да допринесе за постигането на целите за устойчиво развитие, утвърдени в Европейския зелен пакт;

Необходимост от по-голяма хоризонтална насоченост в службите на Комисията

22. оценява положително СЕГ като резултат от съвместната работа на ГД „Земеделие и развитие на селските райони“, ГД „Околна среда“ и ГД „Действия по климата“, но препоръчва интегриране на различните звена на Комисията, работещи в сектора на горското стопанство (ГД „Вътрешен пазар, промишленост, предприемачество и МСП“, ГД „Енергетика“ и ГД „Регионална и селищна политика“), за да може всички социални, икономически и екологични аспекти и последици да бъдат включени в рамките на системен и приобщаващ подход; в противен случай техният подход може да е непълен и частичен;

23. препоръчва ясно да се определи ролята на Постоянния комитет по горите като централен участник в управлението на СЕГ, така че да бъдат представени гледните точки на сектора и на други ключови заинтересовани страни и да се даде възможност за активно използване на горите в различните региони на ЕС;

24. препоръчва също така да се обърне внимание на морфологията на ландшафта, тъй като са необходими както иновации, така и инвестиции в инфраструктура, за да се улесни логистиката и да се даде възможност за цифровизация, която да модернизира веригите за създаване на стойност в областта на горското стопанство като лостове за противодействие на загубата на ресурси и обезлюдяването, както и да се предвиди подходяща система от стимули;

Ролята на регионалното и местното равнище

25. препоръчва териториалното измерение на горите да се разглежда като земеползване (техният дял от земята нараства и понастоящем е 43 %), тъй като голяма част от тях са разположени предимно в обезлюдени региони (хинтерланд: планини, студени климатични условия, застрашени от наводнения зони, неплодородни почви), като се интегрират политиките на държавите членки и регионалните и местните органи в областта на управлението на земята и обезлюдяването;

26. счита, че е необходимо да се признае принципът на субсидиарност, но също и споделяната компетентност по отношение на горите заради различните законодателни актове в областта на околната среда и опазването на ландшафта, които оказват въздействие върху политиката за горското стопанство, като се вземат предвид различните насоки във връзка с горите, включително, но не само, практиките в областта на горското стопанство и различията между горските стопанства в държавите членки в контекста на биологичното, социалното, икономическото и културното многообразие на горите в различните региони на ЕС;

27. изтъква, че основните аспекти на СЕГ следва да определят съгласувани принципи на европейско равнище. Националното равнище обаче трябва да може да определя средствата, необходими за постигането на тези цели, така че те да са съобразени с политиките и разпоредбите на регионалните и местните власти, отговарящи за горското стопанство; подчертава, че УУГ, конкурентоспособността и рентабилността на сектора като цяло и подходящата политическа съгласуваност са гарантите за опазването на горите;

Необходимост от съвместимост между екологичните, социалните и икономическите функции на горите, за да се отговори на основните предизвикателства пред ЕС

28. счита, че значението на пълния спектър от продукти и услуги на горското стопанство трябва да бъде отчетено в достатъчна степен в СЕГ, поради което стратегията за биоикономиката и УУГ трябва да гарантират баланса между функциите на горите, включително предоставянето на различни екосистемни услуги. Ако се даде предимство на един аспект, балансът се променя;

29. подчертава, че през 2018 г. секторът на горското стопанство (управление и добив на дървен материал, промишлена преработка на дървесина и хартия) е осигурил пряка заетост на 2,1 милиона души в ЕС, което е генериало брутна добавена стойност в размер на 109,855 млрд. евро. Освен това 1,2 милиона души са работили в производството на дървени мебели и хартиения печат, което е генериало брутна добавена стойност в размер съответно на 25 и 31 млрд. евро. През 2018 г. 397 000 предприятия са извършвали дейност в горските промишлени отрасли, което представлява 15 % от производствените предприятия. Към това следва да се добавят още 4 милиона работни места в биоенергетиката, строителството с дървен материал и недървесните горски продукти;

30. отбелязва, че опазването на биологичното разнообразие, възстановяването на екосистемите и увеличаването на поглъщателите на въглерод са основните елементи на СЕГ, но произтичащата от това липса на съгласуваност с целите в областта на климата и устойчивия социално-икономически растеж е един от най-проблематичните аспекти;

31. отбелязва социалното измерение на горите в ЕС, тъй като 60 % от горските площи принадлежат на над 16 милиона частни собственици, по-голямата част от които са малки собственици, разпръснати във всички региони, със средно тринадесет хектара на собственик;

32. счита, че принципите на устойчивото управление на горите включват устойчивостта в глобален мащаб, т.е. екологичните, икономическите и социалните аспекти. Поради това устойчивото управление на горите следва да се разбира като най-добрия начин за управление чрез опазване или опазване чрез управление и следователно като средство за преодоляване на предполагаемото разделение между опазване и управление, което се среща по-скоро в политическия дискурс, отколкото в реалната практика на управление по места;

33. посочва, че горите, които са собственост на местните и регионалните власти, представляват приблизително 14 % (22 милиона хектара) от общата горска площ. Местните и регионалните власти не само са собственици на гори, но и управляват изпълнението на политиката и бюджета в областта на горите, прилагат законодателството и оказват подкрепа на частните собственици в устойчивото управление на горите, винаги в съответствие със свързаните с горите политики, които са от правомощията на държавите членки, както и с инициативите на ЕС, произтичащи от различни секторни политики, като се стремят винаги да съчетават екологичните, социалните и икономическите функции на горите;

34. отбелязва, че в съпровождащите процеса дискусии беше направено погрешно разграничение между екологичните и социално-икономическите функции на горите, което доведе до изкривяване на дебата и отклони вниманието от основната цел за устойчиво развитие: опазване на здравето на нашите гори в дългосрочен план, способност за справяне с климатичната криза чрез устойчиви екосистеми, устойчиво управление на ресурсите и отговорна и ефективна преработка на продуктите от горското стопанство, с цел да се гарантират благосъстоянието и начинът на живот на милиони европейски граждани;

35. препоръчва да се подсилят съдържанието на СЕГ по отношение на някои екологични цели (вода, почва, ландшафт), както и да се акцентира в по-голяма степен върху ключовия принос на промишлено и устойчиво преработените и третирани продукти от горското стопанство за биоикономиката като основен стълб на Европейския зелен пакт. Що се отнася до тези продукти от горското стопанство, следва да се финансират иновативни в технологично отношение процеси, за да се насърчат различните предприятия, по-специално тези за първична преработка, които са слабото звено от веригата на горското стопанство и дърводобивната и дървопреработвателната промишленост, и които имат най-голям потенциал да използват по най-добрия начин местните ресурси;

36. препоръчва да се постави по-голям акцент върху определенията и мерките в областта на УУТ с цел подобряване на водните цикли и опазването на почвите, особено в средиземноморските и планинските екосистеми, и отбелязва, че трябва да се укрепят показателите, за да се подобри устойчивото управление на горите, което е предпоставка за дългосрочното предоставяне на екосистемни услуги;

37. препоръчва да се предефинират целите, за да се осигури по-голяма видимост на гарантирането на устойчив баланс и съвместимост между екологичните, социалните и икономическите функции на горите, които се основават на УУТ и са многофункционални, в различните горски райони (бореални, континентални, средиземноморски, планински, градски гори), без да се пренебрегват опазването на биологичното разнообразие и другите екологични услуги;

38. счита, че СЕГ следва да постави по-ясен акцент върху значението на насърчаването на приобщаването и равенството в сектора на горското стопанство; смята също така, че в съответствие с новата стратегия на ЕС за равенство между половете от март 2020 г. новата СЕГ следва да насърчава равното участие на жените и мъжете на пазара на труда, така че секторът на горското стопанство да достигне пълния си потенциал;

39. препоръчва да се изтъкне ролята на горите в най-отдалечените, планинските или най-необлагодетелстваните райони, където горската площ има по-голям дял и съществува по-голям риск от обезлюдяване, и където освен това горските вериги за създаване на стойност са основните източници на заетост и икономическа дейност, свързани с използването и първичната обработка на горските ресурси;

40. отбелязва, че ролята на горите за развитието на кръгова биоикономика е представена по-скоро от гледна точка на риска, отколкото на възможностите, и подчертава важната роля, която продуктите на биологична основа играят за декарбонизацията чрез намаляване на потреблението на горива и материали, произведени от изкопаеми ресурси — една от основните цели, определени от Комисията; декарбонизацията обаче трябва да отчита оценката на жизнения цикъл на продуктите от горското стопанство и да благоприятства производството на дълготрайни продукти;

41. препоръчва да се насърчи преработката на продукти от дървен материал и недървесни горски продукти на местно равнище, за да се намали въздействието върху околната среда;

42. приветства препоръката на гражданския панел на Конференцията за бъдещето на Европа, в която се призовава да се обърне специално внимание на повторното залесяване на експлоатирани или унищожени гори и залесяването на районите с деградираща почва, както и да се насърчават по-отговорни решения за по-добро използване на дървесината⁽⁸⁾;

43. препоръчва да се предефинират целите и синергиите на СЕГ със стратегията за биоикономиката от 2012 г., преразгледана през 2018 г.⁽⁹⁾, като се интегрират и насърчат продуктите от горското стопанство — както дървесни (не само дървесина за строителството, но и биологични композитни материали, биогорива, продукти за биорафинерии и продукти с висока добавена стойност за химическата, хранителната и парфюмерийно-козметичната промишленост), така и недървесни (корк, гъби, горски плодове, ароматни и лечебни растения, смоли), като се вземат предвид техният принос за смекчаване на

⁽⁸⁾ Препоръка на гражданския панел на Конференцията за бъдещето на Европа относно изменението на климата и околната среда.

⁽⁹⁾ COM(2018) 673 final и SWD(2018) 431 final.

последичите от изменението на климата в ролята им на въглеродни поглъщатели през целия им жизнен цикъл и ефектът на заместване на други материали, които несъмнено отделят емисии на парникови газове;

44. препоръчва да се предефинират целите и синергиите с новия План за действие относно кръговата икономика от 2020 г.⁽¹⁰⁾, като основен стълб на Европейския зелен пакт, като се насърчи оползотворяването и рециклирането на продуктите от горското стопанство във всички техни вериги за преработка и оползотворяване на отпадъците;

45. препоръчва създаването на система за трансфер на най-добри практики от по-голямата част от предприятията (оптимизирано, рационално и отговорно използване, сертифициране на системата за надзор, екодизайн, енергийна ефективност, оползотворяване на отпадъците като материал или източник на енергия) към целия промишлен сектор в областта на горското стопанство;

46. изтъква, че целта на СЕГ следва да отчита значението на горите не само като поглъщатели на въглерод, но и като въглеродни запаси, които биха могли да бъдат увеличени като основен спомагателен фактор за постигането на целта на ЕС за неутралност по отношение на климата до 2050 г.; подчертава, че ефектът на заместване на горските продукти следва да отчита въздействието през целия жизнен цикъл, за да се оползотвори цялостният потенциал на сектора на горското стопанство за смекчаване на последиците от изменението на климата; отбелязва, че нетният ефект на горите като поглъщател на въглерод намалява с напредването на тяхната възраст;

47. препоръчва да се установят ясни определения за горите, като поне се направи разграничение между девствените гори, които никога не са били стопанисвани (0,7 % от общия брой), и горите, които са били стопанисвани в миналото и през последните десетилетия са били изоставени, за да се защитят ефективно вековните гори, особено в някои региони на Централна и Източна Европа, както и да се съживят планините, където управлението е било изоставено с произтичащия от това риск от горски пожари, болести и вредители;

48. счита, че биоенергията трябва да се счита за възможност за осъществяване на действия по устойчиво управление на горите и за възобновяем източник за целите на процесите на промишлена преработка на страничните продукти и рециклирането, в съответствие с Директивата за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници от 2018 г.⁽¹¹⁾; счита, че биоенергията е важна за енергийната сигурност на Европа и нейната независимост от изкопаемите горива;

49. препоръчва да се преразгледат предложените промени на критериите за устойчивост на биоенергията или възпроизводството на гори, тъй като някои от предложените мерки могат да увеличат тежестта за регионалните и местните власти в качеството им на собственици на гори и на институции, отговарящи за УУГ в много държави членки, предвид факта, че ограниченията, свързани със стриктната законова защита на 10 % от горите, ще доведат до много значителни компенсации без ясен финансов ангажимент от страна на Комисията; счита, че следва да се прилагат критериите за устойчивост на биоенергията, залегнали в Директивата за енергията от възобновяеми източници от 2018 г.;

50. счита, че социално-икономическата роля на сектора на горското стопанство е важна за развитието на селските райони и местните икономики в много региони, и изразява съжаление, че СЕГ не включва като приоритетна цел ясното и недвусмислено увеличаване на използването на дървесни горски ресурси и недървесни продукти от горското стопанство, както и тяхната промишлена преработка от страна на европейските предприятия (повечето от които са МСП, разположени в селските райони), въз основа на УУГ и в рамките на зелената биоикономика;

51. счита, че стратегията на ЕС за горите следва да насърчава и укрепва образованието в областта на устойчивото управление на горите на всички равнища, особено в училищата и организациите на гражданското общество, но също и в рамките на медийни кампании, като начин за преодоляване на липсата на познания у европейските граждани относно устойчивото управление на горите и неговото тройно екологично, икономическо и социално измерение;

⁽¹⁰⁾ COM(2020) 98 final.

⁽¹¹⁾ Директива (ЕС) 2018/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018 г. за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници (ОВ L 328, 21.12.2018 г, стр. 82).

52. счита, че СЕГ следва да включва международно измерение, насочено към спиране на глобалното обезлесяване и загубата на биологично разнообразие, въз основа на опита и трансфера на знания и добри практики в областта на УУТ в държавите членки и в преобладаващото мнозинство от местните и регионалните администрации; в този контекст приветства предложението на Комисията за регламент относно предоставянето на пазара на Съюза, както и износа от Съюза на определени стоки и продукти, свързани с обезлесяването и деградацията на горите, и за отмяна на Регламент (ЕС) № 995/2010⁽¹²⁾, който има за цел ограничаване на вноса на стоки, свързани с обезлесяването и деградацията на горите в световен мащаб. Подчертава също така, че предложението е придружено от таблица на субсидиарността⁽¹³⁾, която предоставя задълбочен анализ в отговор на опасенията, свързани със субсидиарността;

Необходимост от постигане на консенсус на научно-техническо равнище

53. препоръчва СЕГ да изведе на преден план добрите практики в областта на горското стопанство, довели до положителни резултати в европейските гори през последните десетилетия (непрекъснат растеж на горските площи, увеличаване на въглеродните поглъщатели, нарастване на защитените зони и екосистеми, увеличаване на дърводобива, развитие на отговорни предприятия и отрасли, подобряване на обучението в областта на УУТ и обучението на работещите в горското стопанство); препоръчва тези усилия, благодарение на които ЕС е световен лидер по отношение на най-добрите практики в областта на горското стопанство и служи за пример на останалите държави, да бъдат изрично признати в СЕГ;

54. настоятелно призовава да се следват определенията за УУТ, и по-специално процеса Forest Europe, които произтичат от международните ангажименти, поети от ЕС и неговите държави членки;

55. препоръчва да се проведат допълнителни проучвания, с цел при планирането на евентуалното прилагане да се избегнат припокривания със съществуващите системи, и да се изяснят синергиите, добавената стойност и съотношението между разходите и ползите, които предложеното сертифициране за природосъобразно управление на горите и отделен сертификат на ЕС, както и стратегическите планове за горите, могат да предложат в контекста на вече съществуващите международно признати и осъществявани схеми за сертифициране на горите (PEFC, FSC) и на стратегиите, плановете и програмите за УУТ, които вече се прилагат от държавите членки и регионалните и местните власти; не е ясно и дали новата схема следва да има задължителен или доброволен характер, както и на какво правно основание ще се осъществяват тези действия;

56. призовава за ясно посочване на пълния спектър от ползите от горите, които не са свързани с дърводобива;

57. призовава за преглед и анализ на оценките, направени от научни експерти в областта на горите, включително горски еколози, в цяла Европа, които предупреждават, че предложените политики може да не отчитат в достатъчна степен потенциалното нарастване на рисковете, свързани със сериозни смущения (пожари, урагани, обилен снеговалеж и вредители), и че следва да се обърне специално внимание на горите, които са особено уязвими спрямо извънредната ситуация в областта на климата;

58. предлага да се постигне по-широк консенсус, въз основа на строг научен и технически подход, относно хипотезите, на които се основават както СЕГ, така и стратегията за биологичното разнообразие, като бъде включена представителна група от научни експерти с методичен стил и доказан опит във всички аспекти на цялата верига за създаване на стойност в областта на горите и различните видове гори в Европа;

59. счита, че при определени условия, подкрепени от научни анализи, защитените местообитания в някои зони по „Натура 2000“, които са застрашени или засегнати от смущения, свързани с изменението на климата, могат да бъдат подкрепени, за да станат по-устойчиви екосистеми;

60. отбелязва и приветства предложението за надеждно събиране на данни, като подчертава значението на публикуването на ново законодателно предложение относно наблюдението, докладването и събирането на данни за горите в ЕС;

⁽¹²⁾ COM(2021) 706 final.

⁽¹³⁾ SWD(2021) 325 final.

Стратегията се нуждае от важни разяснения преди да бъде приложена

61. счита, че СЕГ не предлага последователна и всеобхватна цел за европейския сектор на горското стопанство за 2030 г., а съдържа различни действия и инициативи, от които много все още са неясни, а само някои имат ориентиращ график;

62. счита, че що се отнася до прилагането на СЕГ, първата необходима стъпка е да се изяснят понятията и действията и да се изготви план за действие, който да внесе яснота по отношение на целите, обхвата, времевата рамка и отговорностите; този план за действие следва да отчита позицията на държавите членки, регионалните и местните власти и участниците от сектора относно СЕГ и техните съображения във връзка с предложените бъдещи действия, както и да включва становищата на КР, Европейския парламент и заинтересованите страни от сектора на горското стопанство;

63. препоръчва да се изясни как новите показатели, прагове и диапазони за УУТ ще бъдат свързани с критериите и показателите за УУТ на процеса Forest Europe, към който ЕС и неговите държави членки са асоциирани; счита също така, че е необходимо да се предостави информация за това какво правно основание би оправдало такова действие и какво би означавало „да се започне на доброволна основа“, що се отнася до евентуалните бъдещи стъпки, както и да се изясни връзката между УУТ и концепцията за природосъобразност;

64. препоръчва обхватът и осъществимостта на разработването на плащания за екосистемни услуги да бъдат обсъдени в дълбочина с държавите членки и участниците от сектора, като се извършат последващи проверки на реалните условия, за да се прецени дали предвидените в СЕГ финансови механизми (ОСП, улавяне на въглероден диоксид в земеделието и сертифициране на поглъщанията на въглерод) биха позволили да се постигнат поставените цели;

65. приветства въвеждането на координиран мониторинг на горите в целия ЕС, но счита, че е необходима оценка на добавената стойност и съотношението между разходите и ползите на новото предложение относно наблюдението, докладването и събирането на данни за горите в ЕС, както и на съществуващите и липсващите данни и информация; трябва също така да се отчете фактът, че данните от дистанционното наблюдение, включително сателитната информация и други средства, са икономически ефективен начин за подобряване на базата от знания в сътрудничество със съществуващите и текущите национални инвентаризации на горите; в този контекст субсидиарността, разходите и административната тежест са съществени аспекти, които трябва да бъдат взети предвид. Мониторингът на горите в целия ЕС би могъл да донесе добавена стойност, при условие че бъде подкрепен от държавите членки и местните и регионалните власти и се основава на данните по места, събрани в рамките на националните и регионалните инвентаризации на горите и на опита на Forest Focus. Освен това трябва да бъдат ясно определени характерът (доброволен или задължителен), форматът и точната цел на националните стратегически планове, както и да се предложат разходооефективни стимули на собствениците на гори, така че те да допринасят за събирането на данни;

Устойчивото управление на горите се нуждае от повече европейски средства

66. препоръчва да се заделят ясни и реалистични финансови ресурси, като се има предвид, че макар СЕГ да предполага значително повишаване на финансирането от ЕС за управление на горите и опазване на биологичното разнообразие, необходимостта да се разчита на средства, които вече са предназначени и разпределени за други цели (напр. ОСП), и липсата на принос от други фондове на ЕС в настоящия контекст, белязан от Брексит, икономическата криза след COVID-19 и нарастването на инфлацията, поражда съмнение дали настоящото недостатъчно финансиране от ЕС в областта на горите и биологичното разнообразие ще бъде преодоляно в краткосрочен или средносрочен план;

67. препоръчва на Комисията да помогне на местните и регионалните власти да гарантират, че наличните европейски фондове (ЕЗФРСР, ЕФРР, NextGenerationEU) могат да бъдат използвани в по-голяма степен за УУТ, като се опростят административните процедури;

68. препоръчва да се заделят повече финансови ресурси за обучение, научноизследователска и развойна дейност и трансфер на знания на европейско и международно равнище, с цел да се подкрепят сътрудничеството, трансферът и прилагането на добри практики в областта на УУТ и веригите за създаване на стойност в горското стопанство във всички региони на Европа и по света;

69. застъпва мнението, че новата СЕГ следва да насърчава инициативи за създаване на платформи за междурегионално сътрудничество и финансиране в областта на горите и декарбонизираната икономика.

Брюксел, 28 април 2022 г.

Председател
на Европейския комитет на регионите
Apostolos TZITZIKOSTAS

III

(Подготвителни актове)

КОМИТЕТ НА РЕГИОНИТЕ

149-А ПЛЕНАРНА СЕСИЯ НА КР, 27.4.2022 Г. – 28.4.2022 Г.

Становище на Европейския комитет на регионите — Към социално справедливо прилагане на Зеления пакт

(2022/C 301/12)

Докладчик:	Csaba BORBOLY (RO/ЕНП), председател на Окръжния съвет на Харгита, Румъния
Отправен документ:	Предложение за регламент на Европейския парламент и на Съвета за създаване на Социален фонд за климата COM(2021) 568 final Предложение за регламент на Съвета относно преструктурирането на правната рамка на Съюза за данъчно облагане на енергийните продукти и електроенергията (преработен текст) COM(2021) 563 final

I. ПРЕПОРЪКИ ЗА ИЗМЕНЕНИЯ

Предложение за регламент на Европейския парламент и на Съвета за създаване на Социален фонд за климата
COM(2021) 568 final

Изменение 1

Съображение 7

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
За изпълнение на ангажиментите за неутралност по отношение на климата законодателството на Съюза в областта на климата и енергетиката беше прегледано и изменено, за да се ускори намаляването на емисиите на парникови газове.	За изпълнение на ангажиментите за неутралност по отношение на климата законодателството на Съюза в областта на климата и енергетиката беше прегледано и изменено, за да се ускори намаляването на емисиите на парникови газове. Тези изменения следва да бъдат в съответствие с принципите на Европейския стълб на социалните права, като се гарантира, че всички могат да се възползват изцяло от справедливия преход и че никой не е пренебрегнат. Нов Социален фонд за климата ще допринесе за защитата и овластяването на най-уязвимите домакинства и ползватели на мобилност с оглед на изкореняването на енергийната бедност и бедността по отношение на мобилността в цяла Европа.

Изложение на мотивите

Предложеното изменение не се нуждае от обяснение.

Изменение 2

Съображение 8

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
Тези изменения имат различно икономическо и социално въздействие върху различните сектори на икономиката, гражданите и държавите членки. Включването на емисиите на парникови газове от сградите и от автомобилния транспорт в приложното поле на Директива 2003/87/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾ следва по-конкретно да осигури допълнителен икономически стимул за инвестиране в намаляване на потреблението на изкопаеми горива и по този начин да ускори намаляването на емисиите на парникови газове. В съчетание с други мерки това следва в средносрочен до дългосрочен план да намали разходите за сградния фонд и за автомобилния транспорт и да осигури нови възможности за създаване на работни места и за инвестиции. ⁽¹⁾ Директива 2003/87/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 октомври 2003 г. за установяване на схема за търговия с квоти за емисии на парникови газове в рамките на Общността (ОВ L 275, 25.10.2003 г., стр. 32).	Тези изменения имат различно икономическо и социално въздействие върху различните сектори на икономиката, домакинствата, микро- и малките предприятия, сред регионите и градовете и държавите членки. Включването на емисиите на парникови газове от сградите и от автомобилния транспорт в приложното поле на Директива 2003/87/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾ следва по-конкретно да осигури допълнителен икономически стимул за инвестиране в намаляване на потреблението на изкопаеми горива и по този начин да ускори намаляването на емисиите на парникови газове. В съчетание с други мерки това следва в средносрочен до дългосрочен план да намали разходите за сградния фонд и за автомобилния транспорт и да осигури нови възможности за създаване на работни места и за инвестиции. ⁽¹⁾ Директива 2003/87/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 октомври 2003 г. за установяване на схема за търговия с квоти за емисии на парникови газове в рамките на Общността (ОВ L 275, 25.10.2003 г., стр. 32).

Изложение на мотивите

Предложеното изменение не се нуждае от обяснение.

Изменение 3

Съображение 10

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
Увеличаването на цената на изкопаемите горива може непропорционално да засегне уязвимите домакинства, микропредприятия и ползватели на транспорт, които изразходват по-голямата част от доходите си за електроенергия и транспорт, които в определени райони нямат достъп до алтернативни решения за мобилност и транспорт на приемливи цени и които може да нямат финансов капацитет да инвестират в намаляване на потреблението на изкопаеми горива.	Увеличаването на цената на изкопаемите горива може непропорционално да засегне уязвимите домакинства, микро- и малки предприятия и ползватели на мобилност, които изразходват по-голямата част от доходите си за електроенергия и транспорт, които в определени райони нямат достъп до алтернативни решения за мобилност и транспорт на приемливи цени и които може да нямат финансов капацитет да инвестират в намаляване на потреблението на изкопаеми горива. Въздействието на тези мерки също е вероятно да бъде много различно в зависимост от конкретните условия и контекст на различните региони на ЕС и тези различия следва да бъдат изрично проучени.

Изложение на мотивите

Важно е да се подчертае, че регионалните и местните различия следва да бъдат проучени и анализирани. Обхватът на Социалния фонд за климата следва да бъде разширен, така че да включва уязвимите микро- и малки предприятия, вместо да бъде насочен единствено към микропредприятията.

Изменение 4

Съображение 11

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
По тази причина част от приходите, генерирани от включването на сградния фонд и автомобилния транспорт в приложното поле на Директива 2003/87/ЕО, следва да се използват за справяне със социалните последици от това включване, за да е преходът справедлив и приобщаващ и никой да не бъде оставен да се справя сам.	По тази причина приходите, генерирани от включването на сградния фонд и автомобилния транспорт в приложното поле на Директива 2003/87/ЕО, трябва да се използват за справяне със социалните и икономическите последици от това включване, за да е преходът справедлив и приобщаващ и никой да не бъде оставен да се справя сам.

Изложение на мотивите

Всички приходи, генерирани от СТЕ за сградния фонд и автомобилния транспорт, ще бъдат изразходвани за мерки за справяне със социалните последици, причинени от определянето на цена на въглеродните емисии.

Изменение 5
Съображение 12

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
Това е още по-целесъобразно предвид съществуващите равнища на енергийна бедност. Енергийна бедност е ситуация, в която домакинствата нямат възможност за достъп до основни енергийни услуги като охлаждане, необходимо поради повишаването на температурата, и отопление. През 2018 г. около 34 милиона европейци са съобщили за невъзможност да поддържат домовете си достатъчно топли, а в проучване, проведено в целия ЕС през 2019 г., 6,9 % от населението на Съюза са заявили, че не могат да си позволят да отопляват дома си достатъчно ⁽¹⁾. По оценки на Обсерваторията на енергийната бедност повече от 50 милиона домакинства в Европейския съюз са засегнати от енергийна бедност. Следователно енергийната бедност е основно предизвикателство за Съюза. Социалните тарифи или прякото подпомагане на доходите могат да осигурят незабавна помощ за домакинствата, които се сблъскват с енергийна бедност, но единствено целенасочените структурни мерки, по-специално реновирането с цел пестене на енергия, могат да осигурят трайни решения. ⁽¹⁾ Данни от 2018 г. Евростат, SILC [ilc_mdcs01]	Това е още по-целесъобразно предвид съществуващите равнища на енергийна бедност. Енергийна бедност е ситуация, в която домакинствата нямат достъп до основни енергийни услуги, които са необходими за достоен жизнен стандарт и здраве, в това число адекватно отопление, охлаждане, осветление и енергия за захранване на електроуреди, в съответния национален или регионален контекст и в рамките на съответните действащи социални политики и други, и плащи отношение политики, често в резултат на ниски доходи, високи разходи за енергия и ниска енергийна ефективност на жилищата и/л, поради което енергийните разходи представляват висок дял от разполагания и/л доход. През 2018 г. около 34 милиона европейци са съобщили за невъзможност да поддържат домовете си достатъчно топли, а в проучване, проведено в целия ЕС през 2019 г., 6,9 % от населението на Съюза са заявили, че не могат да си позволят да отопляват дома си достатъчно ⁽¹⁾. По оценки на Обсерваторията на енергийната бедност повече от 50 милиона домакинства в Европейския съюз са засегнати от енергийна бедност. Следователно енергийната бедност и бедността по отношение на мобилността са основно предизвикателство за Съюза. Въпреки че значението на това предизвикателство се признава на равнището на Съюза от вече над десет години посредством различни инициативи, законодателство и насоки, няма стандартно определение на равнището на Съюза на енергийната бедност или на бедността по отношение на мобилността; следователно трябва да се разработят необходимите показатели за изпърването и/л при цялостно отчитане на разнообразните обстоятелства на регионално и местно равнище, тъй като само една трета от държавите членки са въвели национално определение на енергийната бедност. В резултат на това липсват прозрачни и съпоставими данни за енергийната бедност в Съюза. Поради това следва да се установи определение на равнището на Съюза за ефективно справяне с енергийната бедност и за изпърване на напредъка във всички държави членки. Социалните тарифи или прякото подпомагане на доходите могат да осигурят незабавна помощ за домакинствата, които се сблъскват с енергийна бедност, но единствено целенасочените структурни мерки, по-специално прилагането на принципа за поставяне на енергийната ефективност на първо място, инсталирането на допълнителни възобновяеми енергийни източници, включително чрез водени от общностите проекти, по-специално енергийно преоборудване, могат да осигурят трайни решения и да спомогнат ефективно за борбата с енергийната бедност. ⁽¹⁾ Данни от 2018 г. Евростат, SILC [ilc_mdcs01]

Изложение на мотивите

Следва да се даде недвусмислено и стандартизирано определение на понятието за енергийна бедност, като се възприеме съвместен, междусекторен, гъвкав и координиран подход към различните аспекти от социално, техническо, икономическо и бюджетно естество.

Изменение 6

Съображение 14

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
За целта всяка държава членка следва да представи на Комисията социален план във връзка с климата („планът“). Целите на тези планове са две: първо, те следва да осигуряват на уязвимите домакинства, микропредприятията и ползватели на транспорт необходимите средства за финансиране и реализация на инвестиции в енергийна ефективност, декарбонизация на отоплението и охлаждането, в превозни средства и мобилност с нулеви и с ниски емисии. Второ, те следва да стекчат въздействието на нарастването на цените на изкопаемите горива върху най-уязвимите и по този начин да предотвратят възникването на енергийна и транспортна бедност през преходния период до реализирането на такива инвестиции. Плановете следва да съдържат инвестиционен компонент, насърчаващ решения за напалване в дългосрочен план на зависимостта от изкопаеми горива, и могат да предвиждат и други мерки, включително временно пряко подпомагане на доходите, за да се напалат неблагоприятните последици върху тях в краткосрочен план.	За целта всяка държава членка следва да представи на Комисията социален план във връзка с климата („планът“). Целите на тези планове са две: Първо, те следва да идентифицират и картографират домакинствата в положение на енергийна бедност и бедност по отношение на мобилността или изложени на риск от изпадане в енергийна бедност, уязвимите микро- и малки предприятия, и да предоставят подробен анализ, извършен съвместно с местните и регионалните власти, социалните партньори и гражданското общество, на основните причини за енергийната бедност и бедността по отношение на мобилността на съответните ил територии. В плановете следва да се определят и цели за постепенното и ефективно изкореняване на енергийната бедност и бедността по отношение на мобилността. Второ, те следва да предоставят на домакинствата в положение на енергийна бедност и на хората, изправени пред бедност по отношение на мобилността, както и на микро- и малките предприятия, необходимите ресурси за финансиране и извършване на инвестиции в основното саниране на сгради, по-специално на сградите с най-лоши показатели и социалните жилища, като осигурят енергия от възобновяеми източници за остатъчното търсене на отопление и охлаждане и мобилност с нулеви емисии. Плановете следва да съдържат основно инвестиционен компонент, насърчаващ дългосрочните решения за постепенно премахване на зависимостта от изкопаеми горива. Могат да се предвидят и други мерки, като например пряко подпомагане, но те следва да бъдат ограничени във времето и да бъдат обвързани с дългосрочни инвестиции с дълготрайно въздействие.

Изложение на мотивите

Картографирането следва да включва и домакинства, които все още не се характеризират с енергийна бедност, но биха могли лесно да изпаднат в такава в близко бъдеще поради лошата изолация и нарастващите цени на енергията.

Изменение 7

Съображение 15

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
Държавите членки, като се консултират с органите на регионално равнище, са в най-добрата позиция да разработят и реализират планове, адаптирани и насочени към техните местни, регионални и национални особености като съществуващите национални политики в съответните области и планираното използване на други подходящи фондове на ЕС. По този начин планове може най-добре да бъдат съобразени с широкото разнообразие от ситуации, със специфичните познания на органите на местното и регионалното управление, с местните и регионалните структури за научни изследвания, иновации, колективни трудови правоотношения и социален диалог, както и с националните традиции и да допринесат за ефективността и ефикасността на цялостната подкрепа за уязвимите граждани.	Държавите членки, като се консултират с органите на регионално, местно и градско равнище и други публични органи, гражданското общество, икономическите и социалните партньори , са в най-добрата позиция да разработят и реализират планове, адаптирани и насочени към техните местни, регионални и национални особености като съществуващите национални политики в съответните области и планираното използване на други подходящи фондове на ЕС. По този начин планове може най-добре да бъдат съобразени с широкото разнообразие от ситуации, със специфичните познания на органите на местното и регионалното управление, социалните и икономическите партньори и гражданското общество , с местните и регионалните структури за научни изследвания, иновации, колективни трудови правоотношения и социален диалог, както и с националните традиции и да допринесат за ефективността и ефикасността на цялостната подкрепа за уязвимите граждани.

Изложение на мотивите

Местните и регионалните власти следва да бъдат признати като ключови участници в изпълнението и изготвянето на планове.

Гражданското общество и икономическите и социалните партньори също играят роля.

Изменение 8

Съображение 16

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
Да се осигури специална насоченост на мерките и инвестициите към енергийно бедните и уязвимите домакинства, уязвимите микропредприятия и ползватели на транспорт е от ключово значение за справедлив преход към неутралност по отношение на климата. Мерките за подкрепа с цел да се допринесе за намаляване на емисиите на парникови газове следва да помогнат на държавите членки да се справят със социалните последици от търговията с емисии за секторите на сградния фонд и на автомобилния транспорт.	Да се осигури специална насоченост на мерките и инвестициите към енергийно бедните и уязвимите домакинства, уязвимите микро- и малки предприятия и ползватели на мобилност е от ключово значение за справедлив преход към неутралност по отношение на климата. Мерките за подкрепа с цел да се допринесе за намаляване на емисиите на парникови газове следва да помогнат на държавите членки, регионите и градовете да се справят със социалните последици от търговията с емисии за секторите на сградния фонд и на автомобилния транспорт.

Изложение на мотивите

В рамките на справедливия преход за защитата на уязвимите домакинства, микро- и малки предприятия и потребители на транспортни услуги отговарят и поднационалните органи на управление, но за да упражняват ефективно своите правомощия, и те се нуждаят от схеми за подпомагане.

Изменение 9

Съображение 20

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
Държавите членки следва да представят плановете си заедно с актуализацията на своите интегрирани национални планове в областта на енергетиката и климата в съответствие с член 14 от Регламент (ЕС) 2018/1999 на Европейския парламент и на Съвета. Плановете следва да включват мерките, които да се финансират, прогнозните разходи за тях и националното участие. Те следва да включват също така ключовите етапи и целите за оценяване на ефективното изпълнение на мерките.	Държавите членки следва да представят плановете си заедно с актуализацията на своите интегрирани национални планове в областта на енергетиката и климата в съответствие с член 14 от Регламент (ЕС) 2018/1999 на Европейския парламент и на Съвета, изготвени в тясно и съдържателно сътрудничество с местните и регионалните власти, в съответствие с принципите на Европейския кодекс за поведение за партньорство, създаден с делегиран регламент (ЕС) № 240/2014 на Комисията. Плановете следва да включват оценка на очакваните въздействия и финансиране в различните региони, поне на ниво NUTS 3, мерките, които да се финансират, прогнозните разходи за тях и националното участие. Те следва да включват също така ключовите етапи и целите за оценяване на ефективното изпълнение на мерките и система за мониторинг. Регионите следва да имат възможност да изготвят свой собствен план, особено за селските, планинските, периферните и островните райони.

Изложение на мотивите

Плановете следва да включват оценка на очакваното въздействие в различните региони и да предвиждат система за наблюдение на изпълнението, тъй като местните и регионалните власти познават по-добре социално-икономическия контекст на своите местни райони. За успеха на Фонда е от решаващо значение сериозното участие на МРВ в изготвянето и изпълнението на социалните планове в областта на климата, тъй като съществена част от мерките трябва да бъдат приложени на местно равнище, за да бъдат успешни предвид териториалните фактори и различия.

Изменение 10

Съображение 21

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
Фондът и плановите следва да са съгласувани с и да се вписват в контекста на планираните реформи и поетите ангажменти от държавите членки съгласно техните актуализирани интегрирани национални планове в областта на енергетиката и климата в съответствие с Регламент (ЕС) 2018/1999, съгласно Директива [уууу/ппп] на Европейския парламент и на Съвета [Предложение за преработване на Директива 2012/27/ЕС относно енергийната ефективност], Плана за действие на Европейския стълб на социалните права ⁽¹⁾, Европейския социален фонд плюс (ЕСФ+), създаден с Регламент (ЕС) 2021/1057 на Европейския парламент и на Съвета ⁽²⁾, плановите за справедлив преход съгласно Регламент (ЕС) 2021/1056 на Европейския парламент и на Съвета ⁽³⁾ и стратегиите на държавите членки за обновяване на сградите в дългосрочен план съгласно Директива 2010/31/ЕС на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁴⁾. За осигуряване на административна ефективност, когато е приложимо, включената в плановите информация следва да е съобразена с посочените по-горе законодателни актове и планове. ⁽¹⁾ Одобрен от Европейския съвет на 24 и 25 юни 2021 г. ⁽²⁾ Регламент (ЕС) 2021/1057 на Европейския парламент и на Съвета от 24 юни 2021 година за създаване на Европейския социален фонд плюс (ЕСФ+) и за отмяна на Регламент (ЕС) № 1296/2013 (ОВ L 231, 30.6.2021 г., стр. 21). ⁽³⁾ Регламент (ЕС) 2021/1056 на Европейския парламент и на Съвета от 24 юни 2021 година за създаване на Фонда за справедлив преход (ОВ L 231, 30.6.2021 г., стр. 1). ⁽⁴⁾ Директива 2010/31/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 19 май 2010 г. относно енергийните характеристики на сградите (ОВ L 153, 18.6.2010 г., стр. 13).	Фондът и плановите – освен да са съобразени с другите структурни и преходни фондове, а именно ЕФРСР, ЕСФ+, КФ и ФСП, следва да са съгласувани с и да се вписват в контекста на планираните реформи и поетите ангажменти от държавите членки съгласно техните актуализирани интегрирани национални планове в областта на енергетиката и климата в съответствие с Регламент (ЕС) 2018/1999, съгласно Директива [уууу/ппп] на Европейския парламент и на Съвета [Предложение за преработване на Директива 2012/27/ЕС относно енергийната ефективност], Директива [уууу/ппп] на Европейския парламент и на Съвета [за изменение на Директива (ЕС) 2018/2001 на Европейския парламент и на Съвета, Регламент (ЕС) 2018/1999 на Европейския парламент и на Съвета и Директива № 98/70/ЕО на Европейския парламент и на Съвета по отношение на насърчаването на енергията от възобновяеми източници] и стратегиите на държавите членки за обновяване на сградите в дългосрочен план съгласно Директива 2010/31/ЕС на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾. За осигуряване на административна ефективност, когато е приложимо, включената в плановите информация следва да е съобразена с посочените по-горе законодателни актове и планове. ⁽¹⁾ Директива 2010/31/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 19 май 2010 г. относно енергийните характеристики на сградите (ОВ L 153, 18.6.2010 г., стр. 13).

Изменение 11

Съображение 22

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
Чрез Социалния фонд за климата Съюзът следва да подпомага държавите членки с финансови средства за изпълнение на техните планове. Плащанията от Социалния фонд за климата следва да са обвързани с постигането на ключовите етапи и целите, включени в плана. Това ще даде възможност по най-добър начин да бъдат взети предвид националните обстоятелства и приоритети, като същевременно се опрости финансирането и се улесни неговото интегриране с други национални разходни програми при гарантиране на въздействие и интегритета на разходите на ЕС.	Чрез Социалния фонд за климата Съюзът следва да подпомага държавите членки с финансови средства чрез споделено управление за изпълнение на техните планове. За да се гарантира най-ефективното използване на фондовете на ЕС, плащанията от Социалния фонд за климата следва да бъдат обвързани с постигането на етапните цели и целите, включени в плана, както и с приетането от държавите членки на правно обвързващи цели и мерки за постепенното премахване на всички изкопаеми горива в срок, съответстващ на целта за ограничаване на глобалното затопляне до 1,5 °C над равнищата от предииндустриалния период, включително постепенното премахване на твърдите изкопаеми горива най-късно до 2030 г. и на газа от изкопаеми горива до 2040 г.

Изложение на мотивите

Предложеното изменение не се нуждае от обяснение.

Изменение 12

Съображение 23

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
По принцип финансовият пакет на фонда следва да е съизмерим със сумите, съответстващи на 25 % от очакваните приходи от включването на сградния фонд и автомобилния транспорт в приложното поле на Директива 2003/87/ЕО през периода 2026—2032 г. Съгласно Решение (ЕС, Евратом) 2020/2053 на Съвета държавите членки следва да предоставят тези приходи на бюджета на Съюза като собствени ресурси. Държавите членки трябва да финансират 50 % от общите разходи за своя план. За тази цел, както и за да се ускорят инвестициите и мерките и да се облекчи необходимият преход за негативно засегнатите граждани, държавите членки следва да използват, наред с другото, своите очаквани приходи от търговията с емисии за сградите и за автомобилния транспорт съгласно Директива 2003/87/ЕО.	Финансовият пакет на фонда следва да е съизмерим със сумите, съответстващи на най-малко 25 % от приходите от включването на сградния фонд и автомобилния транспорт в приложното поле на Директива 2003/87/ЕО през периода 2026—2032 г. Съгласно Решение (ЕС, Евратом) 2020/2053 на Съвета държавите членки следва да предоставят тези приходи на бюджета на Съюза като собствени ресурси. Държавите членки трябва да финансират 35 % от общите разходи за своя план. За тази цел, както и за да се ускорят инвестициите и мерките и да се облекчи необходимият преход за негативно засегнатите граждани, държавите членки следва да използват своите очаквани приходи от търговията с емисии за сградите и за автомобилния транспорт съгласно Директива 2003/87/ЕО. Държавите членки определят минимален праг от 35 % от приходите, които се заделят за местните и регионалните власти и се използват за изпълнение на мерки за справяне със социалните последици от включването на сградния фонд и автомобилния транспорт в схемата за търговия с емисии. Следва да се планира гъвкав подход, който да позволи насочване на по-голям дял от фонда към най-уязвимите региони.

Изложение на мотивите

Финансовият пакет на Социалния фонд за климата може да достигне своя потенциал единствено с по-големи ставки на съфинансиране, тъй като предложените биха могли да ошетят държавите членки и регионите с по-ограничен фискален капацитет. На МРВ следва също да се предостави пряк достъп до финансиране и ресурси.

Изменение 13

Съображение 24

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
	<i>На Социалния фонд за климата ще бъде предоставено базово разпределение в бюджета на ЕС, което също ще се ползва от годишни увеличения в съответствие с по-високата цена на въглеродните емисии чрез автоматично коригиране на съответните пределни стойности на МФР, за да се окаже допълнителна подкрепа на домакинствата и ползвателите на транспорт при осъществяването на климатичния преход. Той следва да бъде неразделна част от бюджета на ЕС с цел запазване на единството и целостта на бюджета, зачитане на общия метод и гарантиране на ефективен контрол от страна на бюджетния орган, съставен от Парламента и Съвета.</i>

Изложение на мотивите

Предложеното изменение не се нуждае от обяснение.

Изменение 14

Съображение 25

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
За да се гарантира ефикасното и съгласувано разпределение на средства и спазването на принципа за доброто финансово управление, действията по настоящия регламент следва да бъдат съгласувани с текущите програми на Съюза и да ги допълват, като същевременно се избягва двойното финансиране от фонда и от други програми на Съюза за едни и същи разходи. [...]	За да се гарантира ефикасното и съгласувано разпределение на средства и спазването на принципа за доброто финансово управление, действията по настоящия регламент следва да бъдат съгласувани с текущите европейски, национални и, когато е подходящо, регионални програми, инструменти и фондове и да бъдат в допълнение към тях, както и да ги допълват , като същевременно се избягва двойното финансиране и за преставането от фонда на други програми, инструменти и фондове за едни и същи разходи. [...]

Изложение на мотивите

Предложеното изменение не се нуждае от обяснение.

Изменение 15

Член 1

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
Създава се Социален фонд за климата („фондът“).	Създава се Социален фонд за климата („фондът“).

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
Той осигурява подкрепа за държавите членки за финансирането на мерките и инвестициите, включени в техните социални планове във връзка с климата („плановете“). Мерките и инвестициите, подпомагани от фонда, са в полза на домакинствата, микроредприятията и ползвателите на транспорт, които са уязвими и особено засегнати от включването на емисиите на парникови газове от сградите и от автомобилния транспорт в приложното поле на Директива 2003/87/ЕО, по-специално домакинствата в енергийна бедност и гражданите без възможност да ползват обществен транспорт като алтернатива на личните ил автомобили (в отдалечени и селски райони). Общата цел на фонда е да допринесе за прехода към неутралност по отношение на климата чрез справяне със социалните последици от включването на емисиите на парникови газове от сградите и от автомобилния транспорт в приложното поле на Директива 2003/87/ЕО. Специфичната цел на фонда е да подпомага уязвимите домакинства, микроредприятия и ползватели на транспорт чрез временно пряко подпомагане на доходите и чрез мерки и инвестиции, предназначени за повишаване на енергийната ефективност на сградите, декарбонизация на тяхното отопление и охлаждане, включително интегрирането на енергия от възобновяеми източници, и осигуряване на по-широк достъп до мобилност и транспорт с нулеви и с ниски емисии.	Той осигурява подкрепа при споделено управление за държавите членки и регионите за финансирането на мерките и инвестициите, включени в техните национални или регионални социални планове във връзка с климата („плановете“) като част от структурните фондове. Мерките и инвестициите, подпомагани от фонда, са в полза на домакинствата, микроредприятия и малки и ползвателите на транспорт, които са уязвими и особено засегнати от включването на емисиите на парникови газове от сградите и от автомобилния транспорт в приложното поле на Директива 2003/87/ЕО, по-специално домакинствата в енергийна бедност и гражданите в транспортна бедност, включително мерките за подкрепа на индивидуалната моторизирана мобилност в отдалечените и селските райони за лица, които са изправени пред предизвикателства, свързани с мобилността без обществен транспорт. Общата цел на фонда е да допринесе за прехода към неутралност по отношение на климата чрез справяне със социалните последици от включването на емисиите на парникови газове от сградите и от автомобилния транспорт в приложното поле на Директива 2003/87/ЕО. Специфичната цел на фонда е да подпомага уязвимите домакинства, микро- и малки предприятия и ползватели на мобилност чрез временно пряко подпомагане на доходите и чрез мерки и инвестиции, предназначени за повишаване на енергийната ефективност на сградите, декарбонизация на тяхното отопление и охлаждане, включително интегрирането на енергия от възобновяеми източници, и осигуряване на по-широк достъп до решения за устойчива мобилност и интегрирани транспортни услуги с нулеви и с ниски емисии, включително проектиране за устойчив обществен транспорт, споделен транспорт, колхозене и пешеходци.

Изложение на мотивите

Фондът е насочен към уязвимите лица. Географските, климатичните, социалните и икономическите съображения, които могат да определят уязвимостта на дадено лице, имат териториален компонент. Регионалните фактори играят решаваща роля при определянето на уязвимостта. При изготвянето на социални планове в областта на климата местните и регионалните власти следва, ако желаят, да опишат подробно конкретните мерки за преодоляване на неравенствата, причинени от екологичния преход.

В целевата група следва да бъдат включени и гражданите с алтернативни възможности да ползват обществен транспорт, но без достатъчно икономически средства или изпитващи социални затруднения.

Фондът следва да представлява част от структурните фондове.

Изменение 16

Член 2

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
[...]	[...]
(2) „енергийна бедност“ означава енергийна бедност съгласно определеното в член 2, точка [(49)] от Директива (ЕС) [2222/nnn] на Европейския парламент и на Съвета[50] ;	(2) „енергийна бедност“ означава бедност, засягаща уязвимите домакинства, които харчат значителна част от доходите си за енергия или имат ограничен достъп до основни и достъпни енергийни услуги, които са в основата на един нормален жизнен и здравен стандарт, включително подходящо отопление, охлаждане, осветление и енергия за електроуреди, поради, наред с останалото, ниско качество на жилищния фонд, както и ниски нива на доходите.
[...]	[...]
(10) „ползватели на транспорт “ означава домакинства или микропредприятия, които използват различни варианти на транспорт и мобилност;	(9а) „ малко предприятие “ означава предприятие, в което работят по-малко от 50 души и чийто годишен оборот и/или общо салдо по годишния счетоводен баланс не надхвърля 10 милиона евро;
(11) „уязвими домакинства“ означава домакинства в енергийна бедност или домакинства, включително такива с ниски до средни доходи, които са засегнати значително от ценовото въздействие на включването на сградите в приложното поле на Директива 2003/87/ЕО и не разполагат с нужните средства да санират сградата, която обитават;	(10) „ползватели на мобилност “ означава домакинства, лица или микро- и малки предприятия , които използват различни варианти на транспорт и мобилност;
(12) „уязвими микропредприятия“ означава микропредприятия, които са засегнати значително от ценовото въздействие на включването на сградите в приложното поле на Директива 2003/87/ЕО и не разполагат със нужните средства да санират сградата, която заемат;	(11) „уязвими домакинства“ означава домакинства или лица в енергийна бедност или бедност по отношение на мобилността или заплашени от такава , или домакинства, включително такива с ниски до средни доходи, които са засегнати значително от ценовото въздействие на включването на сградите и пътния транспорт в приложното поле на Директива 2003/87/ЕО, изложени са на риск да изпаднат в енергийна бедност поради покачващите се цени на енергията и енергийно неефективните характеристики на своите домакинства и не разполагат с нужните средства или права да санират сградата, която обитават, като често може да зависят от наемодатели, което представлява една от най-големите пречки за развитието на устойчиво саниране на жилищните сгради в Европа ;
	(12) „уязвими микропредприятия и малки предприятия “ означава микропредприятия и малки предприятия , които са засегнати значително от ценовото въздействие на включването на сградите и пътния транспорт в приложното поле на Директива 2003/87/ЕО и не разполагат със нужните средства да санират сградата, която заемат, или да претинат към устойчиви средства за транспорт ;

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
	(13a) „бедност по отношение на мобилността“ означава домакинства или лица, които не могат да си позволят необходимия транспорт, нужен за получаване на основни услуги, както и за задоволяване на основни културни и социално-икономически потребности, по-специално качествена заетост и образование и обучение, в определен контекст, като това може да е в резултат на един или комбинация от следните фактори: ниски доходи, високи разходи за гориво и/или високи разходи за обществен транспорт, наличие на алтернативи за мобилност и тяхната достъпност и местоположение, изминати разстояния и транспортни практики, особено в селските, островните, планинските и отдалечените райони, включително крайградските райони.

Изложение на мотивите

Включване на определения с цел да се поясни кои са бенефициерите.

Изменение 17

Член 3.1

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
Всяка държава членка представя на Комисията социален план във връзка с климата („планът“) заедно с актуализацията на своя интегриран национален план в областта на енергетиката и климата, посочен в член 14, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2018/1999 съгласно определения в същия член процедура и срокове. Планът трябва да съдържа набор от съгласувани мерки и инвестиции за справяне с въздействието на определянето на цени на въглеродните емисии върху уязвимите домакинства, микропредприятия и ползватели на транспорт, за да бъдат осигурени отопление, охлаждане и мобилност на достъпни цени, като същевременно съпътстват и ускоряват мерките за постигане на целите на ЕС в областта на климата.	Всяка държава членка представя на Комисията — като част от програмните документи за структурните фондове и въз основа на принципите на партньорство и многостепенно управление — социален план във връзка с климата („планът“) заедно с актуализацията на своя интегриран национален план в областта на енергетиката и климата, посочен в член 14, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2018/1999 съгласно определения в същия член процедура и срокове. Планът трябва да съдържа набор от съгласувани мерки и инвестиции за справяне с въздействието на определянето на цени на въглеродните емисии върху уязвимите домакинства, микро- и малки предприятия и ползватели на транспорт, за да бъдат осигурени отопление, охлаждане и мобилност на достъпни цени, като същевременно съпътстват и ускоряват мерките за постигане на целите на ЕС в областта на климата. При разработването на своите планове държавите членки си сътрудничат тясно с регионалните и местните власти, които следва да участват в процеса на изготвяне.

Изложение на мотивите

Социалният план за климата следва да бъде част от структурните фондове и да бъде изготвен от всяка държава членка въз основа на принципите на партньорство и многостепенно управление.

Изменение 18

Член 3.2

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
Планът може да включва национални мерки за осигуряване на временно пряко подпомагане на доходите на уязвимите домакинства и домакинствата, които са уязвими ползватели на транспорт, за да се намалят последиците от нарастването на цената на изкопаемите горива в резултат от включването на сградния фонд и автомобилния транспорт в приложното поле на Директива 2003/87/ЕО.	Планът може да включва национални и/или поднационални мерки за осигуряване на пряко подпомагане на домакинства и хора, при условие че те доказват, че тази подкрепа е пропорционална и е част от цялостна стратегия за премахване на енергийната бедност и бедността по отношение на мобилността на домакинствата и хората, като се обръща специално внимание на жените и хората, живеещи в отдалечени и по-малко достъпни райони, включително крайградски райони, за да се спомогне за намаляване на непосредствените разходи за енергия и мобилност чрез предоставяне на улеснен достъп до екологосъобразни енергийно ефективни решения и споделени и интегрирани услуги за мобилност.

Изложение на мотивите

Предложеното изменение не се нуждае от обяснение.

Изменение 19

Член 3.3

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
Планът трябва да включва национални проекти за следното:	Планът трябва да включва национални, регионални и местни проекти за следното:
а) финансиране на мерки и инвестиции за повишаване на енергийната ефективност на сградите, реализиране на мерки за повишаване на енергийната ефективност, извършване на саниране на сградите и декарбонизация на тяхното отопление и охлаждане, включително интегрирането на производството на енергия от възобновяеми източници; б) финансиране на мерки и инвестиции за разширено внедряване на мобилност и транспорт с нулеви и с ниски емисии.	а) финансиране на мерки и инвестиции за повишаване на енергийната ефективност на сградите, реализиране на мерки за повишаване на енергийната ефективност, извършване на саниране на сградите и декарбонизация на тяхното отопление и охлаждане, включително интегрирането на производството на енергия от възобновяеми източници и централно отопление и охлаждане; б) предоставяне на финансова и техническа подкрепа за общностите за възобновяема енергия и проектите за водено от общностите местно развитие в градските, крайградските и селските райони, включително енергийни системи, основани на местен ангажимент, както и за договорености за ангажиране и изграждане на капацитет на местно равнище; в) финансиране на мерки и инвестиции за осигуряване на достъп до устойчиви жилища на приемливи цени, включително чрез рехабилитация на изоставени сгради;

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
	г) финансиране на мерки за преодоляване на непаричните пречки пред подобряването на енергийната ефективност на сградите и използването на енергия от възобновяеми източници, както и пречките пред достъпа до устойчива мобилност и услуги за обществен транспорт, с цел борба с енергийната бедност и бедността по отношение на мобилността. Сред тях могат да бъдат мерки за преодоляване на административни пречки и недостиг на информация, като например енергийни консултации и консултантски услуги, включително на общностно ниво; д) финансиране на мерки и инвестиции с трайно въздействие за ускоряване на прехода към мобилност с нулеви емисии, отдаване на приоритет на мерките от страна на търсенето и прилагане на принципа за поставяне на енергийната ефективност на първо място, като се започне с мерки и инвестиции, водещи до преминаване от частна към публична, споделена и активна мобилност.

Изложение на мотивите

Регионите и градовете на Европа трябва да играят решаваща роля в изпълнението на отделните политики и проекти в рамките на фонда. Географските, климатичните, социалните и икономическите съображения, които могат да определят уязвимостта на дадено лице, имат териториален компонент.

Изменение 20

Член 4, параграф 1, буква б)

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
б) конкретни съпътстващи мерки, необходими за осъществяване на предвидените в плана мерки и инвестиции и за напалване на последиците, посочени в буква в), както и информация относно съществуващо или планирано финансиране на мерки и инвестиции от други източници на Съюза, международни източници, публични или частни източници;	б) конкретни съпътстващи мерки и реформи, необходими за осъществяване на предвидените в плана мерки и инвестиции, както и информация относно съществуващо или планирано финансиране на мерки и инвестиции от други източници на Съюза, международни източници, публични или частни източници; включително мерки, целящи да се гарантира, че санирането на сгради не води до съдебно отстранение или до косвено отстранение от жилищата чрез увеличаване на наема на уязвими лица, като същевременно се укрепват защитата и гаранциите за наемателите и се насърчава правото на достойно и финансово достъпно устойчиво жилищно настаняване;

Изложение на мотивите

Предложеното изменение не се нуждае от обяснение.

Изменение 21

Член 4, параграф 1, буква г)

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
	г) <i>оценка на въздействието по признак пол и обяснение на начина, по който мерките и инвестициите, съдържащи се в плана, отчитат целите за принос към равенството между половете и равните възможности за всички и интегрирането на тези цели в съответствие с принципи 2 и 3 от Европейския стълб на социалните права, с цел 5 на ООН за устойчиво развитие и, когато е приложимо, с националната стратегия за равенство между половете;</i>

Изложение на мотивите

Предложеното изменение не се нуждае от обяснение.

Изменение 22

Член 4.1.е

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
	д) <i>мерки и инвестиции за гарантиране на доходите на европейските дребни земеделски стопани, които са задължени да спазват високите производствени стандарти на ЕС. За вносните продукти се изискват реципрочни или огледални клаузи;</i>

Изложение на мотивите

Необходимо е да се гарантират високи стандарти за качество и безопасност на храните, независимо от произхода на продуктите. По този начин ще се стимулира разпространението на тези здравни, трудови или социални стандарти в трети държави и ще се създадат ползи в световен мащаб.

Изменение 23

Член 4.1.и

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
и) мерките за ефективния мониторинг и ефективното изпълнение на плана от съответната държава членка, по-конкретно предложените ключови етапи и цели, включително показатели за изпълнението на мерките и инвестициите, които, когато е уместно, трябва да са същите като показателите, използвани от Евростат — службата по статистика на ЕС, и от Европейската обсерватория на енергийната бедност съгласно определеното в Препоръка (ЕО) 2020/1563 ⁽¹⁾ на Комисията относно енергийната бедност;	и) мерките за ефективния мониторинг и ефективното изпълнение на плана от съответната държава членка и регионалните и местните власти, включително участие на икономическите и социалните партньори и гражданското общество в процеса , по-конкретно предложените ключови етапи и цели, включително показатели за изпълнението на мерките и инвестициите, които, когато е уместно, трябва да са същите като показателите, използвани от Евростат — службата по статистика на ЕС, и от Европейската обсерватория на енергийната бедност съгласно определеното в Препоръка (ЕО) 2020/1563 ⁽¹⁾ на Комисията относно енергийната бедност;

⁽¹⁾ ОВ L 357, 27.10.2020 г., стр. 35.⁽¹⁾ ОВ L 357, 27.10.2020 г., стр. 35.

Изложение на мотивите

Предложеното изменение не се нуждае от обяснение.

Изменение 24

Член 4.1.й

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
й) с оглед на изготвянето и когато е възможно , изпълнението на плана — резюме на процеса на консултации, проведени в съответствие с член 10 от Регламент (ЕС) 2018/1999 и с националната правна рамка с местните и регионалните органи, социалните партньори, организациите на гражданското общество, младежките организации и други заинтересовани страни и как приносът на заинтересованите страни е отразен в плана;	й) с оглед на изготвянето и изпълнението на плана — писмено становище на местните и регионалните власти и резюме на процеса на консултации, проведени в съответствие с член 10 от Регламент (ЕС) 2018/1999 и с националната правна рамка с местните и регионалните органи, социалните партньори, организациите на гражданското общество, младежките организации и други заинтересовани страни, в които се посочва как приносът на заинтересованите страни е отразен в плана и как е отчетена различната степен на уязвимост на регионите, със специален акцент върху регионите с постоянни неблагоприятни природни условия, които са особено уязвими, като островните и планинските региони;

Изложение на мотивите

МРВ знаят какво е най-доброто за техните региони и градове, тъй като са наясно с проблемите и социално-икономическите условия в своите местни райони. Не е достатъчно да се проведе консултация, за да се включи тяхната гледна точка в националните социални планове в областта на климата. МРВ трябва да могат да общуват и да изразяват потребностите на своите граждани и това трябва да се извършва на национално равнище, като се подчертават различията и особеностите между регионите.

Изменение 25

Член 4.1.л

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
	делът на фонда, заделен за водени от общностите местни стратегии за климатичен преход, с разпределени най-малко 5 % от общия пакет;

Изложение на мотивите

Воденото от общностите местно развитие се доказва като специално разработен инструмент за местно стратегическо планиране в повечето държави членки. То може да допринесе за по-добра координация и действия както в селските райони, така и в градските квартали.

Изменение 26

Член 4.3

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
При изготвянето на плановете си държавите членки могат да поискат от Комисията да организира обмен на добри практики. Държавите членки могат да поискат и техническа подкрепа по линия на Европейската програма за подпомагане в областта на енергетиката на местно равнище, създадена през 2009 г. със споразумение между Комисията и Европейската инвестиционна банка, или на Инструмента за техническа подкрепа, създаден с Регламент (ЕС) 2021/240 на Европейския парламент и на Съвета.	При изготвянето на плановете си държавите членки и местните и регионалните власти могат да поискат от Комисията да организира обмен на добри практики. Държавите членки могат да поискат и техническа подкрепа по линия на Европейската програма за подпомагане в областта на енергетиката на местно равнище, създадена през 2009 г. със споразумение между Комисията и Европейската инвестиционна банка, или на Инструмента за техническа подкрепа, създаден с Регламент (ЕС) 2021/240 на Европейския парламент и на Съвета.

Изложение на мотивите

Предложеното изменение не се нуждае от обяснение.

Изменение 27

Член 5.1

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
Фондът осигурява на държавите членки финансова подкрепа за финансиране на мерките и инвестициите, предвидени в техните планове.	Фондът осигурява на държавите членки и регионите финансова подкрепа чрез споделено управление и спазване на принципите на партньорство и многостепенно управление за финансиране на мерките и инвестициите, предвидени в техните планове. Всяка държава членка следва да определи минимален праг от най-малко 35 % от тези налични средства, които да се управляват пряко от местните и регионалните власти.

Изложение на мотивите

Регионалният компонент е от ключово значение за изпълнението и успеха на Социалния фонд за климата. МРВ познават най-добре проблемите и социално-икономическите условия на територията, като могат по-добре да идентифицират най-уязвимите лица и сектори, така че и на тях следва да се осигурят ресурси от фонда. Фондът следва да се ръководи чрез споделено управление, като се спазват принципите на партньорство и многостепенно управление.

Изменение 28

Член 5.2

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
Изплащането на финансовите средства се обуславя от постигането на ключовите етапи и целите на мерките и инвестициите, предвидени в плановете. Ключовите етапи и целите трябва да са съвместими с целите на Съюза в областта на климата и да обхващат по-специално:	Изплащането на финансовите средства се обуславя от постигането на ключовите етапи и целите на мерките и инвестициите, предвидени в плановете. Ключовите етапи и целите трябва да са съвместими с целите на Съюза в областта на климата и да обхващат по-специално:
а) енергийна ефективност;	а) енергийна ефективност;

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
б) саниране на сгради;	б) енергийно обновяване на сгради;
в) мобилност и транспорт с нулеви и с ниски емисии;	в) разработване и използване на възобновяеми енергийни източници, включително чрез общности за възобновяема енергия;
г) намаляване на емисиите на парникови газове;	г) мобилност с нулеви или ниски емисии (електрическа, хибридна или водородна), интегрирани услуги за мобилност и обществен транспорт;
д) намаляване на броя на уязвимите домакинства, по-специално домакинствата в енергийна бедност, на уязвимите микропредприятия и ползватели на транспорт , включително в селските и в отдалечените райони.	д) намаляване на емисиите на парникови газове;
	е) намаляване на броя на уязвимите домакинства, микро- и малки предприятия и ползватели на мобилност , включително в селските и в отдалечените райони, с разбивка по пол;
	ж) адаптиране към неблагоприятните последици от изменението на климата за уязвимите домакинства.
	з) опазване на природата, цели в областта на биологичното разнообразие и природосъобразни решения.

Изложение на мотивите

Предложеното изменение не се нуждае от обяснение.

Изменение 29

Член 6.2

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
Държавите членки може да включат в прогнозните общи разходи за плана следните мерки и инвестиции, при условие че те са в полза главно на уязвими домакинства, микропредприятия или ползватели на транспорт и са предназначени за:	Държавите членки и регионите може да включат в прогнозните общи разходи за плана следните мерки и инвестиции, при условие че те са в полза главно на уязвими домакинства, с акцент върху гражданите без банкова сметка и домакинствата с ниски доходи, уязвими микро- и малки предприятия, или ползватели на мобилност и са предназначени за:

Изложение на мотивите

Регионалният компонент е от ключово значение за изпълнението и успеха на Социалния фонд за климата. МРВ познават най-добре проблемите и социално-икономическите условия в своите местни райони, като могат по-добре да идентифицират най-уязвимите лица и сектори. Мерките по линия на фонда следва да бъдат насочени и към подкрепа на гражданите с много ограничени ресурси, които не са в състояние или не желаят да открият банкова сметка.

Изменение 30

Член 6, параграф 2, буква г)

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
г) осигуряване на достъп до превозни средства с нулеви и с ниски емисии и до велосипеди, включително финансова подкрепа или фискални стимули за купуване на такива, както и за съответна публична и частна инфраструктура, включително за зареждане с електроенергия или с гориво;	г) осигуряване на достъп до превозни средства с нулеви и с ниски емисии и до велосипеди, включително финансова подкрепа или фискални стимули за купуване на такива, както и за съответна публична и частна инфраструктура, включително за зареждане с електроенергия или с гориво; като се има предвид, че предоставените решения следва да бъдат финансово достъпни за уязвимите домакинства по отношение на разходите, поддръжката и устойчивостта във времето, за да се гарантира ефективността на мерките;

Изложение на мотивите

Икономическата подкрепа за придобиване на електрическо превозно средство не е най-подходящото решение за уязвимите домакинства поради високите разходи за поддръжка. Трябва да се гарантира, че мерките са разумни и прагматични за преодоляване на реалните проблеми на уязвимите граждани (цената на сметките за енергия).

Изменение 31

Член 6, параграф 2, буква д)

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
д) осигуряване на безплатен достъп до обществен транспорт или адаптирани тарифи за такъв достъп и насърчаване на услугите за мобилност по заявка и за споделена мобилност;	д) осигуряване на безплатен достъп до обществен транспорт или адаптирани тарифи за такъв достъп и насърчаване на услугите за мобилност по заявка с нулеви и ниски емисии и за споделена мобилност, особено в селските, островните, планинските, отдалечените и по-слабо достъпните райони или за по-слабо развитите региони или територии, включително по-слабо развитите крайградски райони;

Изложение на мотивите

Регулирането следва да бъде неутрално по отношение на технологиите от гледна точка на жизнения цикъл. Съществува опасност чрез отчитането само на преките емисии от отработени газове да се увеличат емисиите от производството на електроенергия и да се изключат други възобновяеми горива.

Изменение 32

Член 6, параграф 2, буква ж)

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
	ж) подкрепа за инициативи на общности за възобновяема енергия, включително колективно производство и потребление на собствена енергия от възобновяеми източници като начин за справяне с енергийната бедност.

Изложение на мотивите

Предложеното изменение не се нуждае от обяснение.

Изменение 33

Член 8

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
Държавите членки може да включат в прогнозните общи разходи финансова подкрепа за публични или частни субекти, различни от уязвими домакинства, микропредприятия и ползватели на транспорт, ако тези субекти изпълняват мерки и инвестиции, от които в крайна сметка се ползват уязвими домакинства, микропредприятия и ползватели на транспорт.	Държавите членки и регионите може да включат в прогнозните общи разходи финансова подкрепа за публични или частни субекти, различни от уязвими домакинства, микро- и малки предприятия и ползватели на мобилност , ако тези субекти изпълняват мерки и инвестиции, от които в крайна сметка се ползват уязвими домакинства, микро- и малки предприятия и ползватели на мобилност .
Държавите членки осигуряват необходимите законови и договорни защитни мерки за гарантиране, че цялата полза се прехвърля на домакинствата, микропредприятията и ползвателите на транспорт.	Държавите членки осигуряват необходимите законови и договорни защитни мерки за гарантиране, че цялата полза се прехвърля на домакинствата, микропредприятията и малките предприятия и ползвателите на мобилност, както и че те са устойчиви от финансова гледна точка в дългосрочен план.

Изложение на мотивите

Регионалният компонент е от ключово значение за изпълнението и успеха на Социалния фонд за климата. Икономическата подкрепа за придобиване на електрическо превозно средство не е най-подходящото решение за уязвимите домакинства, реалните проблеми са начините за покриване на разходите за електроенергия.

Изменение 34

Член 10.2

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
Държавите членки може да възложат на управляващите органи на Европейския социален фонд плюс (ЕСФ+), създаден с Регламент (ЕС) 2021/1057, и на оперативните програми за политиката на сближаване съгласно Регламент (ЕС) 2021/1058 изпълнението на мерките и инвестициите, [...]	Държавите членки може да възложат на управляващите органи на Европейския социален фонд плюс (ЕСФ+), създаден с Регламент (ЕС) 2021/1057, и на оперативните програми за политиката на сближаване съгласно Регламент (ЕС) 2021/1058 изпълнението на мерките и инвестициите, [...]

Изложение на мотивите

Предложеното изменение не се нуждае от обяснение. [Бел. пр. Не се отнася до версията на български език.]

Изменение 35

Член 11

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
Фондът се изпълнява от Комисията при пряко управление в съответствие с относимите правила, приети съгласно [...]	Фондът се изпълнява от Комисията и държавите членки при споделяно управление в съответствие с принципите на партньорство и многостепенно управление, както са залегнали в Регламента за общите разпоредби, както и с относимите правила, приети съгласно [...]

Изложение на мотивите

Фондът следва да се ръководи чрез споделено управление, като се спазват принципите на партньорство и многостепенно управление.

Изменение 36

Член 14.1

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
Държавите членки поемат най-малко 50 % от общите прогнозни разходи по своите планове.	Държавите членки поемат най-малко 50 % от общите прогнозни разходи по своите планове при споделено управление.

Изложение на мотивите

Предложеното изменение не се нуждае от обяснение.

Изменение 37

Член 14.2

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
За националното си участие в общите прогнозни разходи във връзка с плановите държавите членки използват, наред с другото, приходите от продажбата на своите квоти чрез търг съгласно глава IVa от Директива 2003/87/ЕО.	За националното си участие в общите прогнозни разходи във връзка с плановите държавите членки използват, наред с другото, приходите от продажбата на своите квоти чрез търг съгласно глава IVa от Директива 2003/87/ЕО. а) Всяка държава членка следва да определи минимален процент, не по-нисък от 20 %, от приходите от продажбите на търг, който да се управлява пряко от местните и регионалните власти. Приходите, управлявани от местните и регионалните власти, следва да се използват изключително за усилия за снемчаване на последиците от изменението на климата и за адаптиране към него, особено за подкрепа на енергийния преход и за справяне с рисковете за териториите и долакинствата в най-уязвимо положение. В случай че цената на въглеродните емисии доведе до по-високи приходи от очакваното, финансовият пакет на Социалния фонд за климата ще бъде съответно увеличен.

Изложение на мотивите

От съществено значение е новият Социален фонд за климата да може да подкрепя пряко и инвестициите на местните и регионалните власти в санирането и подобряването на местните социални жилища и финансовата достъпност на местния обществен транспорт.

Изменение 38

Член 15.1

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
Комисията оценява плана или когато е приложимо, изменението на този план, представен/о от държавата членка в съответствие с член 17, за съответствие с разпоредбите на настоящия регламент. При извършването на тази оценка Комисията действа в тясно сътрудничество със съответната държава членка. Комисията може да направи коментари или да поиска допълнителна информация. Съответната държава членка предоставя поисканата допълнителна информация и може да преразгледа плана, ако е необходимо, включително след неговото представяне. Съответната държава членка и Комисията могат да се споразумеят да удължат срока за оценка с разумен период от време, ако е необходимо.	Комисията оценява плана или когато е приложимо, изменението на този план, представен/о от държавата членка в съответствие с член 17, за съответствие с разпоредбите на настоящия регламент. При извършването на тази оценка Комисията действа в тясно сътрудничество със съответната държава членка. Комисията може да направи коментари или да поиска допълнителна информация. Съответната държава членка предоставя поисканата допълнителна информация и може да преразгледа плана, ако е необходимо, включително след неговото представяне. Съответната държава членка и Комисията могат да се споразумеят да удължат срока за оценка с разумен период от време, ако е необходимо. Регионалните социални планове във връзка с климата, изготвени от регионите, които пожелаят да поискат допълнителния пакет, ще бъдат оценени от държавата членка, за да се гарантира съгласуваност с националния социален план във връзка с климата и да се избегнат припокриващи се терки.

Изложение на мотивите

Регионалният компонент е от ключово значение за изпълнението и успеха на Социалния фонд за климата. Местните и регионалните власти познават най-добре проблемите и социално-икономическите условия в на територията, като могат по-добре да идентифицират най-уязвимите лица и сектори.

Изменение 39

Член 15.2

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
Комисията оценява адекватността, ефикасността, ефективността и съгласуваността на плана както следва: а) За оценяване на адекватността Комисията взема предвид следните критерии:	Комисията оценява адекватността, ефикасността, ефективността и съгласуваността на плана както следва: а) За оценяване на адекватността Комисията взема предвид следните критерии:

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
i) дали планът представлява отговор на социалното въздействие върху уязвимите домакинства, микро-предприятия и ползватели на транспорт в дадената държава членка и на предизвикателствата пред тях, възникнали като последица от включването на сградите и автомобилния транспорт в схемата за търговия с емисии съгласно глава IVa от Директива 2003/87/ЕО, по-специално домакинствата в енергийна бедност, съответно вземайки под внимание предизвикателствата, определени в направените от Комисията оценки на актуализирания интегриран национален план на съответната държава членка в областта на енергетиката и климата и на напредъка по него съгласно член 9, параграф 3, член 13 и член 29 от Регламент (ЕС) 2018/1999, както и в препоръките на Комисията към държавите членки, отправени съгласно член 34 от същия регламент с оглед на дългосрочната цел за неутралност по отношение на климата в Съюза до 2050 г. Тук се вземат предвид конкретните предизвикателства и отпуснатите финансови средства на въпросната държава членка; ii) дали се очаква планът да гарантира, че никоя от включените в него мерки и инвестиции не нанася значителни вреди на екологичните цели по смисъла на член 17 от Регламент (ЕС) 2020/852; iii) дали планът включва мерки и инвестиции, които допринасят за прехода към зелена икономика, включително за справяне с произтичащите от него предизвикателства, и по-специално за постигането на целите на Съюза за 2030 г. в областта на климата и енергетиката и на междинните цели от стратегията за мобилността.	i) дали планът представлява отговор на социалното въздействие върху уязвимите домакинства, микро-предприятия и ползватели на транспорт в дадената държава членка и на предизвикателствата пред тях, възникнали като последица от включването на сградите и автомобилния транспорт в схемата за търговия с емисии съгласно глава IVa от Директива 2003/87/ЕО, по-специално домакинствата в енергийна бедност, съответно вземайки под внимание предизвикателствата, определени в направените от Комисията оценки на актуализирания интегриран национален план на съответната държава членка в областта на енергетиката и климата и на напредъка по него съгласно член 9, параграф 3, член 13 и член 29 от Регламент (ЕС) 2018/1999, както и в препоръките на Комисията към държавите членки, отправени съгласно член 34 от същия регламент с оглед на дългосрочната цел за неутралност по отношение на климата в Съюза до 2050 г. Тук се вземат предвид конкретните предизвикателства и отпуснатите финансови средства на въпросната държава членка; ii) дали се очаква планът да гарантира, че никоя от включените в него мерки и инвестиции не нанася значителни вреди на екологичните цели по смисъла на член 17 от Регламент (ЕС) 2020/852; iii) дали планът включва мерки и инвестиции, които допринасят за прехода към зелена икономика, включително за справяне с произтичащите от него предизвикателства, и по-специално за постигането на целите на Съюза за 2030 г. в областта на климата и енергетиката и на междинните цели от стратегията за мобилността; iv) дали планът е изготвен и разработен чрез съдържателно и приобщаващо участие на всички съответни заинтересовани страни; v) дали планът съдържа анализ на въздействието върху равенството между половете и обяснение на начина, по който се очаква съдържащите се в плана мерки и инвестиции да обърнат внимание на свързаното с пола изтърпение на енергийната бедност и бедността по отношение на мобилността и да гарантират балансирано по отношение на половете въздействие, като същевременно допринасят за интегрирането на равенството между половете в съответствие с националната стратегия за равенство между половете, Европейския стълб на социалните права и целите на ООН за устойчиво развитие;

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
б) За оценяване на ефикасността Комисията взема предвид следните критерии: i) дали се очаква планът да има трайно въздействие върху предизвикателствата, към които е насочен, и по-специално за уязвимите домакинства, микропредприятия и ползватели на транспорт, особено домакинствата в енергийна бедност, във въпросната държава членка; ii) дали се очаква мерките, предложени от съответната държава членка, да осигурят ефективен мониторинг и ефективно изпълнение на плана, включително предвидения график, ключовите етапи и целите и свързаните тях показатели; iii) дали мерките и инвестициите, предложени от въпросната държава, са съобразени и в съответствие с изискванията съгласно Директива [ггг/ннн] [Предложение за преработване на Директива 2012/27/ЕС], Директива (ЕС) 2018/2001, Директива 2014/94/ЕС на Европейския парламент и на Съвета 60, Директива (ЕС) 2019/1161 на Европейския парламент и на Съвета и Директива 2010/31/ЕС; в) За оценяване на ефективността Комисията взема предвид следните критерии: i) дали представената от държавата членка обосновка за размера на прогнозните общи разходи по плана е разумна и реалистична, дали съответства на принципа за ефективност на разходите и дали е съизмерима с очакваното екологично и социално въздействие в държавата членка; ii) дали се очаква мерките, предложени от съответната държава членка, да предотвратяват, разкриват и коригират корупция, измами и конфликти на интереси при използването на средствата, предоставени от фонда, включително мерките, които имат за цел избягване на двойно финансиране от фонда и от други програми на ЕС;	<i>vi) дали планът подобрява условията за адаптиране към последиците от изменението на климата за домакинствата и микро- и малките предприятия, засегнати от енергийна бедност и бедността по отношение на мобилността.</i> б) За оценяване на ефикасността Комисията взема предвид следните критерии: i) дали се очаква планът да има трайно въздействие върху предизвикателствата, към които е насочен, и по-специално за уязвимите домакинства, микропредприятия и ползватели на транспорт, особено домакинствата в енергийна бедност, във въпросната държава членка; ii) дали се очаква мерките, предложени от съответната държава членка, да осигурят ефективен мониторинг и ефективно изпълнение на плана, включително предвидения график, ключовите етапи и целите и свързаните тях показатели; iii) дали мерките и инвестициите, предложени от въпросната държава, са съобразени и в съответствие с изискванията съгласно Директива [ггг/ннн] [Предложение за преработване на Директива 2012/27/ЕС], Директива (ЕС) 2018/2001, Директива 2014/94/ЕС на Европейския парламент и на Съвета, Директива (ЕС) 2019/1161 на Европейския парламент и на Съвета и Директива 2010/31/ЕС; в) За оценяване на ефективността Комисията взема предвид следните критерии: i) дали представената от държавата членка обосновка за размера на прогнозните общи разходи по плана е разумна и реалистична, дали съответства на принципа за ефективност на разходите и дали е съизмерима с очакваното екологично и социално въздействие в държавата членка; ii) дали се очаква мерките, предложени от съответната държава членка, да предотвратяват, разкриват и коригират корупция, измами и конфликти на интереси при използването на средствата, предоставени от фонда, включително мерките, които имат за цел избягване на двойно финансиране от фонда и от други програми на ЕС;

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
iii) дали предложените от държавата членка ключови етапи и цели са ефективни предвид обхвата, целите и допустимите дейности на фонда;	iii) дали предложените от държавата членка ключови етапи и цели са ефективни предвид обхвата, целите и допустимите дейности на фонда;
г) За оценяване на съгласуваността Комисията взема под внимание дали планът съдържа мерки и инвестиции, които представляват съгласувани действия.	г) За оценяване на съгласуваността Комисията взема под внимание дали планът съдържа мерки и инвестиции, които представляват съгласувани действия.

Изложение на мотивите

Оценките са от ключово значение за наблюдението на развитието, ефикасността и въздействието на фонда. Както беше посочено, регионалният компонент е от решаващо значение за отчитане на различията и особеностите на всички уязвими граждани и тези, които са най-силно засегнати от изменението на СТЕ.

Изменение 40

Член 21

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
Комисията и съответните държави членки, по начин, който е съизмерим със съответните им отговорности, насърчват взаимодействията и гарантират ефективната координация между фонда и другите програми и инструменти на Съюза, включително програмата InvestEU, Инструмента за техническа подкрепа, Механизма за възстановяване и устойчивост и фондовете, включени в обхвата на Регламент (ЕС) 2021/1060. За целта те:	Комисията, съответните държави членки и региони , по начин, който е съизмерим със съответните им отговорности, насърчват взаимодействията и гарантират ефективната координация между фонда и другите програми и инструменти на Съюза, включително програмата InvestEU, Инструмента за техническа подкрепа, Механизма за възстановяване и устойчивост и фондовете, включени в обхвата на Регламент (ЕС) 2021/1060. За целта те:
а) осигуряват взаимно допълване, полезно взаимодействие, последователност и съгласуваност между различните инструменти на равнището на Съюза, на национално и по целесъобразност, на регионално равнище, както във фазата на планиране, така и по време на изпълнението;	а) осигуряват взаимно допълване, полезно взаимодействие, последователност и съгласуваност между различните инструменти на равнището на Съюза, на национално и по целесъобразност, на регионално и местно равнище, както във фазата на планиране, така и по време на изпълнението;
б) оптимизират механизмите за координация с цел избягване на дублирането на усилия, както и	б) оптимизират механизмите за координация с цел избягване на дублирането на усилия, както и
в) осигуряват тясно сътрудничество между отговарящите за изпълнението и контрола лица на равнището на Съюза, на национално и по целесъобразност, на регионално равнище за постигане на целите на фонда.	в) осигуряват тясно сътрудничество между отговарящите за изпълнението и контрола лица на равнището на Съюза, на национално и по целесъобразност, на регионално и местно равнище за постигане на целите на фонда.

Изложение на мотивите

Оценките са от ключово значение за наблюдението на развитието, ефикасността и въздействието на фонда. Както беше посочено, регионалният компонент е от решаващо значение за отчитане на различията и особеностите на всички уязвими граждани и тези, които са най-силно засегнати от изменението на СТЕ.

Изменение 41

Член 22

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
Държавите членки осигуряват данните, посочени в член 20, параграф 2, буква г), точки i), ii) и iv) от настоящия регламент да са публично достъпни и актуализирани в отделен уебсайт в отворени, машинночетими формати, както е предвидено в член 5, параграф 1 от Директива (ЕС) 2019/1024 на Европейския парламент и на Съвета, което позволява данните да бъдат сортирани, търсени, извлечени, сравнявани и повторно използвани. Информацията, посочена в член 20, параграф 2, буква г), точки i) и ii) от настоящия регламент, не се публикува в случаите, предвидени в член 38, параграф 3 от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046, или ако за пряко подпомагане на доходите са изплатени по-малко от 15 000 евро.	Държавите членки и регионите осигуряват данните, посочени в член 20, параграф 2, буква г), точки i), ii) и iv) от настоящия регламент да са публично достъпни и актуализирани в отделен уебсайт в отворени, машинночетими формати, както е предвидено в член 5, параграф 1 от Директива (ЕС) 2019/1024 на Европейския парламент и на Съвета, което позволява данните да бъдат сортирани, търсени, извлечени, сравнявани и повторно използвани. Информацията, посочена в член 20, параграф 2, буква г), точки i) и ii) от настоящия регламент, не се публикува в случаите, предвидени в член 38, параграф 3 от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046, или ако за пряко подпомагане на доходите са изплатени по-малко от 15 000 евро.

Изложение на мотивите

Регионалният компонент е от ключово значение за изпълнението и успеха на Социалния фонд за климата. Местните и регионалните власти познават най-добре проблемите и социално-икономическите условия в на територията, като могат по-добре да идентифицират най-уязвимите лица и сектори.

Изменение 42

Член 23.1

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
На всеки две години всяка засегната държава членка докладва на Комисията относно изпълнението на своя план, като част от интегрирания си национален доклад за напредъка в областта на енергетиката и климата съгласно член 17 от Регламент (ЕС) 2018/1999 и в съответствие с член 28 от същия регламент. В своя доклад за напредъка държавите членки включват: а) подробна количествена информация относно броя на домакинствата в енергийна бедност; б) когато е приложимо, подробна информация относно напредъка към постигане на националната индикативна цел за намаляване на броя на домакинствата в енергийна бедност; в) подробна информация относно резултатите от мерките и инвестициите, включени в плана на държавата членка; г) докладваната информация относно политиките и мерките в областта на парниковите газове и относно прогнозите, както и относно енергийната бедност, съгласно член 18 и член 24 от Регламент (ЕС) 2018/1999;	На всеки две години всяка засегната държава членка и регион докладва на Комисията относно изпълнението на своя план, като част от интегрирания си национален доклад за напредъка в областта на енергетиката и климата съгласно член 17 от Регламент (ЕС) 2018/1999 и в съответствие с член 28 от същия регламент. В своя доклад за напредъка държавите членки включват: а) подробна количествена информация относно броя на домакинствата в енергийна бедност; б) когато е приложимо, подробна информация относно напредъка към постигане на националната индикативна цел за намаляване на броя на домакинствата в енергийна бедност; в) подробна информация относно резултатите от мерките и инвестициите, включени в плана на държавата членка; г) докладваната информация относно политиките и мерките в областта на парниковите газове и относно прогнозите, както и относно енергийната бедност, съгласно член 18 и член 24 от Регламент (ЕС) 2018/1999;

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
д) докладваната информация във връзка с дългосрочните стратегии за обновяване на сградите съгласно Директива 2010/31/ЕС;	д) докладваната информация във връзка с дългосрочните стратегии за обновяване на сградите съгласно Директива 2010/31/ЕС;
е) през 2027 г., оценка на плана, предвидена в член 17, параграф 5, предвид действителните преки последици от схемата за търговия с емисии за сградния фонд и за автомобилния транспорт, въведена съгласно глава IVa от Директива 2003/087/ЕО;	е) през 2027 г., оценка на плана, предвидена в член 17, параграф 5, предвид действителните преки последици от схемата за търговия с емисии за сградния фонд и за автомобилния транспорт, въведена съгласно глава IVa от Директива 2003/087/ЕО;
ж) информация относно промени в плана на държавата членка в съответствие с член 17.	ж) информация относно промени в плана на държавата членка в съответствие с член 17; з) <i>периодичен преглед на оценката на уязвимостта на териториите в регионите, със специален акцент върху териториите с постоянни неблагоприятни природни условия и особена уязвимост, като островните и планинските региони, и мониторинг на действителното въздействие на допълнителните мерки по СТЕ на ниво NUTS 2 или NUTS 3;</i>

Изложение на мотивите

Оценките са от ключово значение за наблюдението на развитието, ефикасността и въздействието на фонда. Както беше посочено, регионалният компонент е от решаващо значение за отчитане на различията и особеностите на всички уязвими граждани и тези, които са най-силно засегнати от изменението на СТЕ.

Предложение за регламент на Съвета относно реструктурирането на правната рамка на Съюза за данъчно облагане на енергийните продукти и електроенергията (преработен текст)

COM(2021) 563 final

Изменение 43

Съображение 28

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
Целеви намаления на данъчното облагане може да са необходими и за справяне със социалните последици от данъците върху енергията. Възможно е временно да е необходимо освобождаване от данъчно облагане, за да бъдат защитени уязвимите домакинства.	Целеви намаления на данъчното облагане може да са необходими и за справяне със социалните последици от данъците върху енергията. Възможно е временно да е необходимо освобождаване от данъчно облагане, за да бъдат защитени уязвимите домакинства, <i>уязвимите микро- и малки предприятия и уязвимите ползватели на мобилност, включително в селските, планинските, периферните или островните региони.</i>

Изложение на мотивите

Адаптиране на формулировката към предложението за Социален фонд за климата, тъй като енергийното данъчно облагане може да се използва за допълване на планираните социални мерки.

Изменение 44

Член 17

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
За целите на буква в) енергийните продукти и електроенергията, които се използват от домакинства, признати за уязвими, може да бъдат освободени за максимален период от десет години след влизането в сила на настоящата директива . За целите на настоящата алинея „уязвими домакинства“ означава домакинства, засегнати значително от въздействията на настоящата директива, което за целите на настоящата директива означава, че те са под прага на „риска от бедност“, определен като 60 % от националния медианен приравнен разполагаем доход.	За целите на буква в) енергийните продукти и електроенергията, които се използват от домакинства, признати за уязвими, може да бъдат освободени на национално или регионално равнище . За целите на настоящата алинея „уязвими домакинства“ означава домакинства, засегнати значително от въздействията на настоящата директива, което за целите на настоящата директива означава, че те са под прага на „риска от бедност“, определен като 60 % от националния медианен приравнен разполагаем доход, и тяхното потребление не надвишава необходимия минимум за достойни условия на живот, приложим за дадения регион . „Уязвими домакинства“ означава и домакинства в енергийна бедност или домакинства, включително такива с ниски до средни доходи, които са засегнати значително от ценовото въздействие на включването на сградите и транспорта в приложното поле на Директива 2003/87/ЕО;

Изложение на мотивите

Не следва да има максимален срок за освобождаване, ако домакинството все още е в уязвимо положение. Определението за „уязвимо домакинство“ е адаптирано към определението, включено в фонда.

Изменение 45

Член 31

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
[...]. В доклада се вземат предвид правилното функциониране на вътрешния пазар, екологичните и социалните съображения, реалната стойност на минималните нива на данъчно облагане и съответните по-широки цели на Договорите.	[...]. В доклада се вземат предвид правилното функциониране на вътрешния пазар, екологичните, регионалните, местните и социалните съображения, реалната стойност на минималните нива на данъчно облагане и съответните по-широки цели на Договорите.

Изложение на мотивите

Следва да се направи оценка на регионалната перспектива.

II. ПОЛИТИЧЕСКИ ПРЕПОРЪКИ

ЕВРОПЕЙСКИЯТ КОМИТЕТ НА РЕГИОНИТЕ (КР)

1. приветства обявяването на Социалния фонд за климата като начин за балансиране на отрицателните последици за най-застрашените групи и територии и за гарантиране на социално устойчив преход; подчертава, че политиката в областта на климата и енергетиката, както и пазарът на въглеродни емисии, не трябва да засягат уязвимите домакинства, микро и малки предприятия, и ползвателите на мобилност, включително в селските и отдалечените райони, тъй като от лятото на 2021 г. се наблюдава огромен ръст на дела на лицата, засегнати от енергийна бедност и бедност по отношение на мобилността поради постоянно покачване на цените на енергията;
2. подчертава, че местните и регионалните власти са много подходящи участници в областта на енергетиката и климата, тъй като те най-добре познават характеристиките на териториите и социално-икономическия контекст, в който се осъществяват тези политики; освен това разполагат и с правомощия по въпроса и могат да възприемат най-подходящия подход за повишаването на тяхната ефективност;
3. призовава при оценката и одобряването на планове да се постави акцент върху това да се гарантира, че планираните мерки са насочени към целевите групи и следователно групите, определени в предложението, ще получат действителна подкрепа. Тъй като ресурсите, заделени в рамките на Социалния фонд за климата, са ограничени, трябва да се обърне особено внимание на това да се гарантира, че най-уязвимите домакинства, микро- и малки предприятия, ползватели на мобилност, включително в селските и отдалечените райони;

4. счита, че всички политики, които засягат предприятията и домакинствата, следва да се основават на факти и във връзка с това Комисията, Евростат и МРВ следва да си сътрудничат за създаването на надеждни структури за управление и събиране на данни, като на всички създатели на политики и заинтересовани страни се осигури свободен достъп до тях;
5. отбелязва, че стратегическата автономност е от решаващо значение, когато става въпрос за енергийните доставки на Европа; подчертава, че не е достатъчно постепенно да се премахне зависимостта ни от доставките на изкопаеми горива само от Руската федерация, но счита плана на REPowerEU за начин за ускоряване на прехода към чиста енергия, за намаляване на зависимостта на ЕС от вноса на енергия и суровини и по този начин за намаляване на политическите и икономическите рискове и рисковете за сигурността, произтичащи от този внос. Това означава, че се дава приоритет и се съчетават мащабни инвестиции и конкретни мерки за ускоряване на внедряването на възобновяеми енергийни източници, повишаване на енергийната ефективност, кръговостта, чистата електроенергия и водорода и научните изследвания в областта на алтернативните устойчиви горива;
6. смята, че е важно държавите членки да имат възможност да намалят енергийната бедност и бедността по отношение на мобилността чрез множество различни инструменти. Един от тях е системата, при която разходите за отопление са включени в наема, т.е. собственикът на имота е отговорен за приемлива вътрешна температура и по този начин има ясен стимул за повишаване на енергийната ефективност. В сегашния си вид тя противостои на тълкуването за разходна ефективност на Комисията в Директивата за енергийната ефективност, което вместо това има за цел индивидуално измерване и индивидуални сметки за топлинна енергия;
7. изисква от Комисията да започне проучване и консултации със съответните участници с цел ясно определяне на минималната необходимост от енергия на дадено домакинство за достоен стандарт на живот, въз основа на надеждни и хронологични данни, като се вземат предвид регионалните различия, и същевременно въз основа на новата концепция;
8. приветства съобщението на Европейската комисия „Борба с нарастващите цени на енергията“, в което държавите членки се насърчават да използват мерките, определени в „инструментариума“; приветства предложението на Европейската комисия за препоръка на Съвета за гарантиране на справедлив преход към неутралност по отношение на климата; призовава националните органи спешно да вземат предвид тези мерки, за да се гарантира справедлив преход, при който не се пренебрегва никой, като същевременно местните и регионалните власти бъдат включени в прилагането им при отчитане на териториалните различия;
9. припомня, че Конвентът на кметовете за климата и енергетиката доказва своята полезност по отношение на приноса към въпросите, свързани с енергийната ефективност и климата, така че преработената Директива за данъчно облагане на енергийните продукти и електроенергията и новият Социален фонд за климата („новият фонд“) следва да се възползват от познанията и експертния опит на членовете на Конвента, както и от ускорените действия, включени в плановете за действие за устойчива енергетика на местно или регионално равнище;
10. приветства факта, че ЕК прилага към предложението за преразглеждане на Директивата за данъчно облагане на енергийните продукти и електроенергията таблица за субсидиарността, но изразява съжаление относно липсата на такава за предложението за Социалния фонд за климата. Обосновката във връзка с европейската добавена стойност на предложенията и въвеждането на мерки, произтичащи от правомощията на ЕС в областта на транспорта, изменението на климата, околната среда и вътрешния пазар, е в съответствие с принципите на субсидиарност и пропорционалност;
11. подчертава, че в цяла Европа има региони, в които централното отопление и охлаждане могат да бъдат по-надеждно, по-ефективно и достъпно решение за гражданите, така че новият фонд следва да бъде хармонизиран с други европейски структурни и инвестиционни фондове, за да се осигури достатъчна подкрепа за разходите за обновяване на апартаменти и жилища, така че те да могат да се свързват с новите системи;
12. счита, че бъдещето на производството на електроенергия е в по-голяма степен децентрализирано отпреди и във връзка с това домакинствата и предприятията, готови да се ангажират с внедряването на фотоволтаична или вятърна енергия, се нуждаят от по-конкретно адаптирана подкрепа за децентрализирани интелигентни мрежи и за премахване на ненужната бюрокрация; това включва и специална подкрепа от Социалния фонд за климата за общностите за възобновяема енергия;
13. отбелязва, че в държавите членки съществуват няколко схеми за подпомагане по линия на ЕСИ фондовете, които позволяват провеждането на мерки за енергийна ефективност, насочени към домакинствата и предприятията, така че може да бъде полезно да се разработят ясни насоки и да се проектира подкрепа за най-уязвимите домакинства, микро- и малките предприятия, изправени пред енергийна бедност и бедност по отношение на мобилността, за да се премахне всякакъв риск от изключване на най-нуждаещите се от подкрепа;

14. препоръчва държавите членки, регионите и общините да актуализират градоустройствените планове и планове за земеползване, както и достъпа до практики, свързани с издаването на разрешения за строителство, с цел намаляване на данъците и разходите и избягване на бюрокрацията при инвестициите на домакинствата и предприятията в енергийна ефективност;

Относно предложението за Социален фонд за климата

15. приветства предложението за Социален фонд за климата като свидетелство за солидарност и ангажимент за постигането на справедлив преход, като ключов инструмент за подпомагане на най-засегнатите от прехода към неутралност по отношение на климата граждани и като отговор на призива ни за по-голям интегритет и действие на схемата за търговия с емисии (СТЕ), като същевременно се осигури подкрепа на уязвимите региони и групи;

16. изисква поне 35 % от финансовия пакет на Социалния фонд за климата да се управляват пряко от местните и регионалните органи, тъй като те могат да предоставят по-прецизно картографиране на уязвимостта и отговарят за успешното, целенасочено и ефективно прилагане на мерките, определени в планове, които могат да бъдат насочени към групите с по-ниски доходи, включително тези, които са изложени на риск от бедност, и действително да отговорят на нуждите им;

17. изразява съжаление, че преди представянето на предложението за Социалния фонд за климата не е била извършена конкретна и специфична оценка на въздействието. Подобна оценка е шяла да позволи точно преценяване на ефектите на разпространение на механизма, функционирането, управлението и мерките на Фонда, с акцент върху последиците за най-уязвимите граждани и на местно и регионално равнище и върху по-доброто определяне на най-слабите във финансово отношение групи, за да се канализира по подходящ начин подкрепа за най-нуждаещите се;

18. препоръчва КР — в качеството си на орган, представляващ местните и регионалните власти — да играе ролята на посредник в оформянето и прилагането на социалните планове във връзка с климата, които осигуряват допълнителна възможност за достигане до местното и регионалното равнище извън националните рамки на държавите членки;

19. призовава за признаване на ролята на местните и регионалните власти като ключови участници в националните социални планове във връзка с климата, като се има предвид, че те са най-близкото до гражданите равнище на управление и могат да предоставят големи знания и експертен опит, придобити по места, като същевременно се гарантира, че изготвянето на социални планове във връзка с климата не добавя административна тежест за местните и регионалните власти; предлага местните и регионалните власти да имат възможността да изготвят регионални социални планове във връзка с климата в съответствие с тези на национално равнище съгласно принципите на партньорство, многостепенно управление, субсидиарност и пропорционалност;

20. посочва, че едно от затрудненията, свързани с енергийно ефективното саниране на жилищния фонд, е липсата на достъп до познания за енергийната ефективност и до съвременни решения, които вече са достъпни на пазара; за да се преодолее този недостатък, КР предлага тези мерки да се финансират и от новия фонд;

21. подчертава, че цените на енергията и общата покупателна способност са много слабо свързани, и въпреки че използването на БВП или БНД в стандартна на покупателната способност като общ показател е подходящ за общата политика на сближаване, що се отнася до потреблението на енергия, призовава Комисията да намери показател, който е също толкова надежден, колкото БВП и БНД, но отразява по-добре свързаното с потреблението на енергия поведение на домакинствата и предприятията в Европа и осигурява на държавите членки по-голяма гъвкавост за изравняване на статистическите несъответствия при разпределянето на средствата на ЕС;

22. подчертава, че макар целта на Социалния фонд за климата да е стъпка в правилната посока за осъществяване на справедлив екологичен преход, следва да бъдат положени допълнителни усилия във финансово отношение. Социалният фонд за климата сам по себе си няма да бъде достатъчен за преодоляването на нежеланите социални последици и икономически недостатъци на мерките за постигане на неутралност по отношение на климата. Изисква приходите, получени от СТЕ II, отчасти да се разпределят за Социалния фонд за климата и за мерки, предназначени да гарантират, че за никого няма да има неблагоприятни последици от постигането на неутралност по отношение на климата. Предлага, в случай че цената на въглеродните емисии доведе до по-високи приходи от очакваното, финансовият пакет на Социалния фонд за климата да бъде съответно увеличен. КР призовава да се използват повече форми на икономическа подкрепа, при които може да се отчетат спецификите на териториите, населенията, секторите, градовете и регионите. Едновременно с желанието за подпомагане на най-уязвимите хора ще трябва да се обърне специално внимание на целесъобразността на мерките и подкрепата за бездомните, жените, гражданите без ресурси, младите хора и финансово по-слабите страни;

23. призовава Европейския парламент и Съвета да не насърчават нито един вид индивидуална моторизирана мобилност от новия фонд, а вместо това да подкрепят решения за устойчива мобилност с нулеви или ниски емисии (електрически, хибридни или задвижвани с водород превозни средства) и интегрирани услуги за мобилност;

Относно преразглеждането на Директивата за енергийно данъчно облагане

24. приветства целта на предложението за директива за привеждане на данъка върху енергията в съответствие с действителното енергийно съдържание и екологичните показатели, като по този начин се предоставят стимули за намаляване на въглеродните емисии и се допринася за постигането на новите цели на ЕС в областта на климата. В сегашния си вид директивата не отговаря на тази цел, както беше посочено и от Европейската сметна палата ⁽¹⁾;

25. изразява съжаление относно липсата на специална таблица за субсидиарността за предложението за Социален фонд за климата, като същевременно приветства факта, че законодателното предложение се основава на член 91, параграф 1, буква г), член 192, параграф 1 и член 194, параграф 1, буква в) от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС), в него се разглеждат въпроси от областта на транспорта, изменението на климата и енергетиката, и счита, че европейската добавена стойност на предложението е ясно изразена и то е в съответствие с принципите на субсидиарност и пропорционалност;

26. приветства включването на възможността държавите членки да подпомагат уязвимите групи и да защитават домакинствата от енергийна бедност, като противодействат на възможните отрицателни последици от данъка;

27. приветства преразглеждането на Директивата за енергийното данъчно облагане, така че нейното съдържание да бъде коригирано и адаптирано към необходимостта от повече действия в областта на климата и опазването на околната среда, като същевременно е в състояние да подкрепи развитието и разширяването на енергията от възобновяеми източници и да запази правилното функциониране на вътрешния пазар чрез привеждане на данъчното облагане на енергийните продукти и електроенергията в съответствие с политиката на ЕС в областта на енергетиката и климата;

28. предлага да се анализират териториалните модели на държавите членки на регионално равнище, за да се даде възможност за регионални или дори местни изключения или намалени равнища, или друга компенсация при специални обстоятелства като риск от изпадане в бедност за най-засегнатите домакинства и предприятия;

29. посочва, че в Европа има региони, където за отопление и готвене се използват дърва като ясен признак на енергийна бедност; при тези обстоятелства преработването на Директивата за данъчно облагане на енергийните продукти и електроенергията и СТЕ2 ще засегнат тези потребители и поради това препоръчва създаването на допълнителни програми в подкрепа на промяната на горивната база от дърва за огрев към чисти и ефективни възобновяеми източници на енергия.

Брюксел, 27 април 2022 г.

Председател
на Европейския комитет на регионите
Apostolos TZITZIKOSTAS

⁽¹⁾ Европейска сметна палата, „Преглед 01/2022: Енергийно данъчно облагане, ценообразуване на въглеродните емисии и енергийни субсидии“.

Становище на Европейския комитет на регионите — Укрепване на демокрацията и почтеността на изборите

(2022/C 301/13)

Докладчик:	Vincenzo BIANCO (IT/ПЕС), член на Общинския съвет на Катания
Отправни документи:	Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите — Защита на почтеността на изборите и насърчаване на демократичното участие COM(2021) 730 final Предложение за регламент на Европейския парламент и на Съвета относно прозрачността и таргетирането на политическото рекламиране COM(2021) 731 final Предложение за директива на Съвета за определяне на условията и реда за упражняване на правото да гласуват и да се кандидатира на избори за Европейски парламент от граждани на Съюза, пребиваващи в държава членка, на която не са граждани (преработен текст) COM(2021) 732 final Предложение за директива на Съвета за определяне на условията и реда за упражняване на правото да избират и да бъдат избирани в местни избори от граждани на Съюза, пребиваващи в държава членка, на която не са граждани (преработен текст) COM(2021) 733 final Предложение за регламент на Европейския парламент и на Съвета относно статута и финансирането на европейските политически партии и на европейските политически фондации (преработен текст) COM(2021) 734 final

I. ПРЕПОРЪКИ ЗА ИЗМЕНЕНИЯ

Изменение 1

COM(2021) 731 final

Член 7, параграф 2

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
Обявлението за прозрачност се включва във всяка политическа реклама или може да бъде лесно извлечено от нея и включва следната информация: а) самоличността на спонсора и данни за контакт; б) периода, през който политическата реклама е предназначена за публикуване и разпространение; в) въз основа, наред с другото, на информация, получена в съответствие с член 6, параграф 3, информация за общите разходи или други ползи, получени частично или изцяло за изготвянето, позиционирането, публикуването, разпространението и разпространението на съответната реклама, и когато е уместно за политическата рекламна кампания, както и за техните източници; г) когато е приложимо, посочване на изборите или референдумите, с които е свързана рекламата; д) когато е приложимо, връзки към онлайн хранилища на реклами; е) информация за начина на използване на механизмите, предвидени в член 9, параграф 1. ж) Информацията, която трябва да бъде включена в обявлението за прозрачност, се предоставя, като се използват специфичните полета с данни, посочени в приложение I.	Обявлението за прозрачност се включва във всяка онлайн и офлайн политическа реклама или може да бъде лесно извлечено от нея и включва следната информация: а) самоличността на спонсора и данни за контакт; б) периода, през който политическата реклама е предназначена за публикуване и разпространение; в) въз основа, наред с другото, на информация, получена в съответствие с член 6, параграф 3, информация за общите разходи или други ползи, получени частично или изцяло за изготвянето, позиционирането, публикуването, разпространението и разпространението на съответната реклама, и когато е уместно за политическата рекламна кампания, както и за техните източници; г) когато е приложимо, посочване на изборите или референдумите, с които е свързана рекламата; д) когато е приложимо, връзки към онлайн хранилища на реклами; е) информация за начина на използване на механизмите, предвидени в член 9, параграф 1. ж) Информацията, която трябва да бъде включена в обявлението за прозрачност, се предоставя, като се използват специфичните полета с данни, посочени в приложение I.

Изложение на мотивите

В член 7, параграф 2 от проекта за регламент се описва информацията, която следва да се включи в обявлението за прозрачност за всяка политическа реклама, и се посочва, че това обявление трябва също така да може да бъде лесно извлечено от нея. Предвид сложността на информацията, която трябва да се предоставя, при определяне на задълженията следва да се вземат предвид спецификите на офлайн и онлайн медиите.

Изменение 2

COM(2021) 731 final

Член 9

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
Уведомяване за потенциално незаконни политически реклами 1. Когато предоставят услуги за политическо рекламиране, разпространителите на рекламиране въвеждат механизми, позволяващи на физически лица да ги уведомяват безплатно, че конкретна публикувана от тях реклама не е в съответствие с настоящия регламент. 2. Информацията за начините за съобщаване за политически реклами от вида, посочен в параграф 1, е лесна за използване и достъп, включително от обявлението за прозрачност. 3. Разпространителите на политическо рекламиране дават възможност за подаване на посочената в параграф 1 информация по електронен път. Разпространителят на политическо рекламиране информира физическите лица за последващите действия във връзка с уведомлението, посочено в параграф 1. 4. На повтарящи се уведомления по параграф 1 за една и съща реклама или рекламна кампания може да се отговаря колективно, включително чрез позоваване на обявление на уебсайта на съответния разпространител на политическо рекламиране.	Уведомяване за потенциално незаконни политически реклами 1. Когато предоставят услуги за политическо рекламиране, разпространителите на рекламиране въвеждат механизми, позволяващи на физически лица да ги уведомяват безплатно, че конкретна публикувана от тях реклама не е в съответствие с настоящия регламент. 2. Информацията за начините за съобщаване за политически реклами от вида, посочен в параграф 1, е лесна за използване и достъп, включително от обявлението за прозрачност. 3. Разпространителите на политическо рекламиране дават възможност за подаване на посочената в параграф 1 информация по електронен път. Разпространителят на политическо рекламиране информира физическите лица за последващите действия във връзка с уведомлението, посочено в параграф 1. 4. На повтарящи се уведомления по параграф 1 за една и съща реклама или рекламна кампания може да се отговаря колективно, включително чрез позоваване на обявление на уебсайта на съответния разпространител на политическо рекламиране. 5. Създават се и специални канали, които да позволяват на физическите лица да подават жалби до компетентните органи, както е посочено в член 15 от настоящия регламент.

Изложение на мотивите

Член 15 изисква от държавите членки да определят компетентни органи, които да наблюдават спазването на изискванията от страна на доставчиците на посреднически услуги по смисъла на регламента. Предвид тяхната роля, тези компетентни органи следва също така да могат да следят уведомленията за неспазване на регламента. Това би било полезно и при евентуални ситуации, в които частните дружества не предприемат действия във връзка с такива уведомления.

Изменение 3

COM(2021) 731 final

Член 15, параграф 7

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
За целите на настоящия регламент всяка държава членка определя един компетентен орган като звено за контакт на равнището на Съюза.	За целите на настоящия регламент всяка държава членка определя един компетентен орган като звено за контакт на равнището на Съюза. Всяка държава членка гарантира създаването на звена за контакт на регионално и местно равнище.

Изложение на мотивите

Изменението има за цел да се гарантира местното и регионалното присъствие на националния орган и създаването на звена за контакт на регионално и местно равнище.

Изменение 4

COM(2021) 731 final

Член 15, параграф 9

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
Звената за контакт заседават периодично на равнището на Съюза в рамките на Европейската мрежа за сътрудничество в областта на изборите, за да се улесни бързият и сигурен обмен на информация по въпроси, свързани с изпълнението на задачите им по надзора и правоприлагането съгласно настоящия регламент.	Звената за контакт заседават периодично на равнището на Съюза в рамките на Европейската мрежа за сътрудничество в областта на изборите, за да се улесни бързият и сигурен обмен на информация по въпроси, свързани с изпълнението на задачите им по надзора и правоприлагането съгласно настоящия регламент, и да се проучи възможността за сближаване на правилата относно санкциите, включително административните глоби и финансовите санкции, приложими за доставчиците на услуги за политическо рекламиране, както е посочено в член 16.

Изложение на мотивите

С оглед на целта на настоящия регламент да се гарантира хармонизиране на вътрешния пазар при предоставянето на услуги за политическо рекламиране и да се създадат равнопоставени условия на конкуренция, желателно е санкциите за нарушения на разпоредбите на настоящия регламент да бъдат сближени. Освен това такъв подход би предотвратил възможността санкциите да се окажат прекалено възпиращи в някои държави членки до степен, в която да възпрепятстват политическата ангажираност на участниците.

Изменение 5

COM(2021) 732 final

Член 12, параграф 1

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
Държавите членки определят национален орган, отговорен за предприемането на необходимите мерки, за да се гарантира, че гражданите на Съюза, които не са граждани на съответната държава, са своевременно информирани за условията и реда за регистрация като гласоподавател или като кандидат на изборите за Европейски парламент.	Държавите членки определят национален орган, отговорен за предприемането на необходимите мерки, в сътрудничество с регионалните и, когато е приложимо, местните власти, за да се гарантира, че гражданите на Съюза, които не са граждани на съответната държава, са своевременно информирани за условията и реда за регистрация като гласоподавател или като кандидат на изборите за Европейски парламент. Държавите членки предприемат всички необходими по-нататъшни мерки за повишаване на осведомеността, както и за насърчаване и улесняване на упражняването на изборителните права на гражданите на Съюза, включително чрез регионалните и, когато е приложимо, местните власти.

Изложение на мотивите

Следва да се вземе предвид начинът, по който се организират изборите в отделните държави членки. Изменението има за цел да се гарантира, че националният орган поддържа сътрудничество с регионалните и, когато е приложимо, местните звена, за да се осигури широко и пространно информиране на гражданите, в съответствие с принципа на близост, относно условията и реда за регистрация като гласоподавател или като кандидат на изборите за Европейски парламент.

Изменение 6

COM(2021) 732 final

Член 12, параграф 3

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
Информацията относно условията и реда за регистрация като гласоподавател или като кандидат на изборите за Европейски парламент и информацията, посочена в параграф 2, се предоставя на ясен и прост език. Освен че се предоставя на един или няколко от официалните езици на приемащата държава членка, информацията, посочена в първа алинея, се придружава и от превод на поне още един официален език на Съюза, който в голяма степен се разбира от възможно най-голям брой граждани на Съюза, пребиваващи на нейната територия, в съответствие с изискванията за качество на член 9 от Регламент (ЕС) 2018/1724 на Европейския парламент и на Съвета.	Информацията относно условията и реда за регистрация като гласоподавател или като кандидат на изборите за Европейски парламент и информацията, посочена в параграф 2, се предоставя на ясен и прост език. Освен че се предоставя на един или няколко от официалните езици на приемащата държава членка, при условие че компетентните органи разполагат с необходимия административен капацитет, информацията, посочена в първа алинея, се придружава и от превод на поне още един официален език на Съюза, който в голяма степен се разбира от възможно най-голям брой граждани на Съюза, пребиваващи на нейната територия, в съответствие с изискванията за качество на член 9 от Регламент (ЕС) 2018/1724 на Европейския парламент и на Съвета.

Изложение на мотивите

Този член налага на компетентните органи задължението да предоставят на мобилните граждани на ЕС широк набор от информация, при това на няколко езика, относно, наред с останалото, статуса на тяхната регистрация; съответните правила относно правата и задълженията на гласоподавателите и кандидатите; и начините за получаване на допълнителна информация относно организацията на изборите. Както е отбелязано в изменението на член 12, параграф 1, тези компетентни органи не би следвало да се определят изключително на национално равнище. Като се има предвид обширният характер на предоставяната информация, подобно задължение може да представлява административна тежест за местните и регионалните власти в някои държави членки.

Изменение 7

COM(2021) 732 final

Член 14

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
Държавите членки, които предвиждат възможностите за предварително гласуване, гласуване по пощата и електронно гласуване и гласуване по интернет на избори за Европейски парламент, гарантират, че тези методи на гласуване са достъпни за гласоподавателите от Съюза при условия, сходни с тези, които са приложими за собствените ил граждани.	Държавите членки се стремят да предвидат възможностите за предварително гласуване, гласуване по пощата и електронно гласуване и гласуване по интернет на избори за Европейски парламент. Държавите членки предприемат всички необходими мерки, за да гарантират достъпа на граждани на Съюза, които не са техни граждани, но пребивават на тяхна територия, до предварително гласуване, гласуване по пощата, електронно гласуване и гласуване по интернет при условия, сходни с тези, които са приложими за собствените ил граждани, включително чрез мерки, предприети от местните и регионалните власти.

Изложение на мотивите

Изменението има за цел да се подчертае, че местните и регионалните власти могат да допринесат за гарантирането на възможността на гласоподавателите в Съюза да ползват всички методи на гласуване. В същото време всички държави членки следва да провеждат изборите по екологосъобразен и устойчив начин.

Изменение 8

COM(2021) 732 final

Член 15

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
Държавите членки определят орган, отговорен за събирането и предоставянето на съответните статистически данни на обществеността и на Комисията относно участието на граждани на Съюза, които не са техни граждани, в избори за Европейски парламент.	Държавите членки определят орган, отговорен за събирането и предоставянето на съответните статистически данни на обществеността, на Комисията и на Европейския комитет на регионите относно участието на граждани на Съюза, които не са техни граждани, в избори за Европейски парламент.

Изложение на мотивите

Изменението има за цел да се гарантира участието на Европейския комитет на регионите в наблюдението на статистическите данни относно участието на граждани на Съюза, пребиваващи в държава членка, на която не са граждани, в изборите за Европейски парламент.

Изменение 9

COM(2021) 732 final

Член 17, параграф 1

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
В срок от шест месеца след всяко провеждане на избори за Европейски парламент държавите членки изпращат информация на Комисията относно прилагането на настоящата директива на тяхната територия. В допълнение към общите наблюдения докладът трябва да съдържа статистически данни относно участието в изборите за Европейски парламент на гласоподаватели от Съюза и граждани на Съюза, които имат право да се кандидатира, както и обобщение на мерките, предприети в негова подкрепа.	В срок от шест месеца след всяко провеждане на избори за Европейски парламент държавите членки изпращат информация на Комисията и на Европейския комитет на регионите относно прилагането на настоящата директива на тяхната територия. В допълнение към общите наблюдения докладът трябва да съдържа статистически данни относно участието в изборите за Европейски парламент на гласоподаватели от Съюза и граждани на Съюза, които имат право да се кандидатира, както и обобщение на мерките, предприети в негова подкрепа.

Изложение на мотивите

Изменението има за цел да се гарантира участието на Европейския комитет на регионите в наблюдението на статистическите данни относно участието на граждани на Съюза, пребиваващи в държава членка, на която не са граждани, в изборите за Европейски парламент.

Изменение 10

COM(2021) 733 final

Член 2, параграф 1, буква б)

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
„общински избори“ означава избори при пряко, общо изборително право за излъчването на членовете на представителния съвет и, при необходимост, съгласно законодателството на всяка от държавите членки , на ръководителя и на членовете на изпълнителната власт на основната единица на местно управление;	„общински избори“ означава избори при пряко, общо изборително право за излъчването на членовете на представителния съвет и на ръководителя и членовете на изпълнителната власт на основната единица на местно управление;

Изложение на мотивите

Целта на изменението е да се разшири правото на гражданите на държавите членки да се кандидатира за всички изборни длъжности, включително от изпълнителен характер, в основната единица на местно управление.

Изменение 11

COM(2021) 733 final

Член 5, параграф 3

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
Държавите членки могат да предвидят, че само собствените им граждани могат да заемат длъжността на избран ръководител, заместник или член на ръководния колективен орган на изпълнителната власт на основна единица на местно управление, ако са избрани да заемат тази длъжност за продължителността на мандата.	Държавите членки могат да предвидят в ограничени, изключителни и надлежно обосновани случаи , че само собствените им граждани могат да заемат длъжността на избран ръководител, заместник или член на ръководния колективен орган на изпълнителната власт на основна единица на местно управление, ако са избрани да заемат тази длъжност за продължителността на мандата.

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
Държавите членки могат също да определят, че временното или междувременното изпълнение на функциите на ръководител, заместник или член на ръководния колективен орган на изпълнителната власт на основна единица на местно управление, може да бъде запазено за собствените им граждани. Като вземат предвид Договора и основните правни принципи, държавите членки могат да приемат подходящи, необходими и пропорционални мерки, за да гарантират, че длъжностите, посочени в първата алинея, могат да бъдат заемани, а временните функции, посочени във втората алинея, могат да бъдат изпълнявани само от техни собствени граждани.	Държавите членки могат също да определят в ограничени, изключителни и надлежно обосновани случаи, че временното или междувременното изпълнение на функциите на ръководител, заместник или член на ръководния колективен орган на изпълнителната власт на основна единица на местно управление, може да бъде запазено за собствените им граждани. Като вземат предвид Договора и основните правни принципи, държавите членки могат да приемат подходящи, необходими и пропорционални мерки, за да гарантират, че длъжностите, посочени в първата алинея, могат да бъдат заемани, а временните функции, посочени във втората алинея, могат да бъдат изпълнявани само от техни собствени граждани.

Изложение на мотивите

Ограничаване на правото на гражданите на държавите членки да се кандидатира за всички изборни длъжности, включително от изпълнителен характер, следва да се прилага в ограничени, изключителни и надлежно обосновани от държавите членки случаи, за да не се допуска дискриминация при достъпа до изборни длъжности в основната единица на местно управление.

Изменение 12

COM(2021) 733 final

Член 10

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
Държавите членки, които предвиждат възможност гражданите да гласуват предварително, по пощата, електронно и по интернет на общински избори, гарантират, че тези средства за гласуване са на разположение при същите условия и за гласоподавателите съгласно член 3.	Държавите членки се стремят да предвидят възможност гражданите да гласуват предварително, по пощата, електронно и по интернет на общински избори. Държавите членки предприемат всички необходими мерки, за да гарантират достъпа на граждани на Съюза, които не са техни граждани, но пребивават на тяхна територия, до предварително гласуване, гласуване по пощата, електронно гласуване и гласуване по интернет при същите условия като собствените им граждани, включително чрез терки, предприети от местните и регионалните власти.

Изложение на мотивите

Изменението има за цел да се подчертае, че местните и регионалните власти могат да допринесат за гарантирането на възможността на гласоподавателите на общински избори, без значение дали са граждани на съответната държава, да ползват всички методи на гласуване. В същото време всички държави членки следва да провеждат изборите по екологосъобразен и устойчив начин.

Изменение 13

COM(2021) 733 final

Член 12, параграф 1

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
Държавите членки определят национален орган, който отговаря за предприемане на необходимите мерки, за да се гарантира, че гражданите на Съюза, които не са граждани на държавата членка по пребиваване, своевременно се уведомяват за условията и подробните правила за регистрацията като гласоподавател или кандидат на общински избори.	Държавите членки определят национален орган, в сътрудничество с регионалните и, когато е приложимо, местните власти, който отговаря за предприемане на необходимите мерки, за да се гарантира, че гражданите на Съюза, които не са граждани на държавата членка по пребиваване, своевременно се уведомяват за условията и подробните правила за регистрацията като гласоподавател или кандидат на общински избори. Държавите членки и техните съответни равнища на управление предприемат всички необходими по-нататъшни мерки за повишаване на осведомеността, както и за насърчаване и улесняване на упражняването на изборителните права на гражданите на Съюза, които не са техни граждани, но пребивават на тяхна територия, включително регионалните и, когато е приложимо, местните власти.

Изложение на мотивите

Следва да се вземе предвид начинът, по който се организират изборите в отделните държави членки. Изменението има за цел да се гарантира участието на регионалните и, когато е приложимо, местните власти в усилията за повишаване на осведомеността, насърчаване и улесняване на упражняването на изборителните права на гражданите на Съюза, които не са граждани на съответната държава членка, но пребивават на нейна територия, при провеждането на общински избори.

Изменение 14

COM(2021) 733 final

Член 14

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
1. В срок от три години от влизането в сила на настоящата директива и на всеки четири години след това държавите членки докладват на Комисията за прилагането на настоящата директива на своята територия, включително за прилагането на член 5, параграфи 3 и 4. Докладът съдържа статистически данни относно участието в общинските избори на гласоподаватели и кандидати съгласно член 3 и обобщение на мерките, предприети в тази връзка.	1. В срок от три години от влизането в сила на настоящата директива и на всеки четири години след това държавите членки докладват на Комисията и на Европейския комитет на регионите за прилагането на настоящата директива на своята територия, включително за прилагането на член 5, параграфи 3 и 4. Докладът съдържа статистически данни относно участието в общинските избори на гласоподаватели и кандидати съгласно член 3 и обобщение на мерките, предприети в тази връзка, както и преглед на констатираните административни предизвикателства на компетентните равнища на управление.
2. В срок от пет години от влизането в сила на настоящата директива и на всеки пет години след това Комисията представя доклад пред Европейския парламент и пред Съвета за прилагането на настоящата директива, включително въз основа на информацията, предоставена от държавите членки съгласно параграф 1 от настоящия член..	2. В срок от пет години от влизането в сила на настоящата директива и на всеки пет години след това Комисията представя доклад пред Европейския парламент, пред Съвета и пред Европейския комитет на регионите за прилагането на настоящата директива, включително въз основа на информацията, предоставена от държавите членки съгласно параграф 1 от настоящия член..

Изложение на мотивите

Изменението има за цел да се насърчи участието на Европейския комитет на регионите в процеса на мониторинг на прилагането на директивата от страна на държавите членки.

Организационните въпроси, свързани с изборите, са от компетентността на държавите членки и конкретният ред и условия за провеждане на изборите може да се различават в отделните държави. С оглед на това някои от задълженията, въведени с преработения текст на Директива 94/80/ЕО на Съвета ⁽¹⁾, биха могли да наложат значителна административна тежест на местните власти. Затова е важно да се следят съществуващите предизвикателства, тъй като това би могло да предостави информация за намирането на подходящи корективни мерки на европейско, национално или местно равнище.

Изменение 15

COM(2021) 733 final

Член 15

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
В срок от две години след изборите за Европейски парламент през 2029 г. Комисията оценява прилагането на настоящата директива и изготвя доклад за оценка на напредъка в постигането на целите, съдържащи се в нея.	В срок от две години след изборите за Европейски парламент през 2029 г. Комисията, след консултация с Европейския комитет на регионите , оценява прилагането на настоящата директива и изготвя доклад за оценка на напредъка в постигането на целите, съдържащи се в нея.

Изложение на мотивите

Изменението има за цел да се гарантира участието на Европейския комитет на регионите в процеса на прилагане на директивата от страна на Комисията.

Изменение 16

COM(2021) 733 final

Член 17, параграф 1

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
Държавите членки въвеждат в сила законовите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими за привеждането на законодателството им в съответствие с член 8, параграфи 2, 3 и 5, член 9, параграфи 1 и 2, член 10, член 11, параграфи 1 и 3, член 12, член 14 и приложения I, II и III, най-късно до 31 декември 2023 г. Те незабавно съобщават на Комисията текста на тези разпоредби.	Държавите членки въвеждат в сила законовите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими за привеждането на законодателството им в съответствие с член 8, параграфи 2, 3 и 5, член 9, параграфи 1 и 2, член 10, член 11, параграфи 1 и 3, член 12, член 14 и приложения I, II и III, най-късно до 31 декември 2023 г. Те незабавно съобщават на Комисията и на Европейския комитет на регионите текста на тези разпоредби.
Когато държавите членки приемат тези мерки, в тях се съдържа позоваване на настоящата директива или то се извършва при официалното им публикуване. Те включват също така уточнение, че позоваванията в действащите закони, подзаконови и административни разпоредби на директивата, отменена с настоящата директива, се считат за позовавания на настоящата директива. Условието и редът на позоваване и формулировката на уточнението се определят от държавите членки.	Когато държавите членки приемат тези мерки, в тях се съдържа позоваване на настоящата директива или то се извършва при официалното им публикуване. Те включват също така уточнение, че позоваванията в действащите закони, подзаконови и административни разпоредби на директивата, отменена с настоящата директива, се считат за позовавания на настоящата директива. Условието и редът на позоваване и формулировката на уточнението се определят от държавите членки.

⁽¹⁾ Директива 94/80/ЕО на Съвета от 19 декември 1994 година за определяне на условията и реда за упражняване на правото да избират и да бъдат избирани в общински избори от гражданите на Съюза, пребиваващи в държава-членка, на която не са граждани (ОВ L 368, 31.12.1994 г., стр. 38).

Изложение на мотивите

Изменението има за цел да се насърчи участието на Европейския комитет на регионите в процеса на мониторинг на прилагането на директивата от страна на държавите членки.

Изменение 17

COM(2021) 733 final

Член 17, параграф 2

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
Държавите членки съобщават на Комисията текста на основните разпоредби от националното законодателство, които те приемат в областта, уредена с настоящата директива.	Държавите членки съобщават на Комисията текста на основните разпоредби от националното законодателство, които те приемат в областта, уредена с настоящата директива. Комисията съобщава на Европейския комитет на регионите информацията и документите, получени от държавите членки в съответствие с настоящия член.

Изложение на мотивите

Изменението има за цел да се гарантира участието на Европейския комитет на регионите в процеса на прилагане на директивата от страна на Комисията.

Изменение 18

COM(2021) 734 final

Член 4, параграф 1

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
1. Уставът на дадена европейска политическа партия е в съответствие с приложимото право на държавата членка, в която се намира нейното седалище, и включва разпоредби, които обхващат най-малко следното: [....]	1. Уставът на дадена европейска политическа партия е в съответствие с приложимото право на държавата членка, в която се намира нейното седалище, и включва разпоредби, които обхващат най-малко следното: [....]
й) нейните вътрешни правила относно баланса между половете.	й) изрични и прецизни вътрешни правила относно баланса между половете, определящи прилаганите конкретни мерки за постигане на равна представеност на жените и мъжете по отношение на членската маса, политическото представителство и упражняването на демократични мандати.

Изложение на мотивите

Европейските политически партии следва да служат за пример по отношение на баланса между половете. Затова техните вътрешни правила следва да включват конкретни мерки за гарантиране на баланс между половете, включително по отношение на членската маса на партиите, политическото представителство и упражняването на мандати като цяло.

Изменение 19

COM(2021) 734 final

Член 4, параграф 2

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
2. Уставът на европейската политическа партия включва разпоредби за вътрешнопартийна организация, обхващащи най-малко следното:	2. Уставът на европейската политическа партия включва разпоредби за вътрешнопартийна организация, обхващащи най-малко следното:

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
[...]	[...]
д) какъв подход е приела по отношение на прозрачността, и по-специално по отношение на счетоводните книги, сметките и дарителите, зачитането на личния живот и защитата на личните данни;	д) какъв подход е приела по отношение на прозрачността, и по-специално по отношение на счетоводните книги, сметките и дарителите, зачитането на личния живот и защитата на личните данни;
е) вътрешния ред за изменение на нейния устав.	е) декларация за поетане на ангажимент за утвърждаване на ценностите, на които се основава Съюзът, посочени в член 2 от ДЕС, за борба с дезинформацията и за въздържане от разпространяване на невярна или подвеждаща информация, слово на омразата и послания, подбуждащи към насилие; ж) вътрешния ред за изменение на нейния устав.

Изложение на мотивите

Европейските политически партии играят важна роля за укрепването на европейската идентичност и чувството за принадлежност към общо европейско политическо пространство. В този контекст те играят роля и за утвърждаването на правата и ценностите, на които се основава Европейският съюз, както и за борбата с дезинформацията и въздържането от всякакви действия, които насаждат омраза и подбуждат към насилие. Този ангажимент следва да бъде отразен в техния устав.

Изменение 20

COM(2021) 734 final

Член 23, параграфи 9 и 10

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
Дарения, вноски на членовете и собствени ресурси	Дарения, вноски на членовете и собствени ресурси
9. Допускат се вноски за европейска политическа партия от нейни членове, чието седалище се намира в държава членка или които са граждани на държава членка, или от членуващи в нея партии със седалище в държава — членка на Съвета на Европа. Общата стойност на вноските от членовете не може да надвишава 40 % от годишния бюджет на европейска политическа партия. Стойността на вноските от членуващи партии със седалище в държава извън Съюза не може да надвишава 10 % от общите вноски на членовете.	9. Допускат се вноски за европейска политическа партия само от нейни членове, чието седалище се намира в държава членка или които са граждани на държава членка. Общата стойност на вноските от членовете не може да надвишава 40 % от годишния бюджет на европейска политическа партия. Стойността на вноските от членуващи партии със седалище в държава извън Съюза не може да надвишава 10 % от общите вноски на членовете.
10. Допускат се вноски от членове на европейска политическа фондация, чието седалище се намира в държава членка или които са граждани на държава членка, или от членуващи в нея организации със седалище в държава — членка на Съвета на Европа, както и от европейската политическа партия, с която фондацията е свързана. Общата стойност на вноските не може да надвишава 40 % от годишния бюджет на европейска политическа фондация и не може да има за източник средства от общия бюджет на Европейския съюз, получени от европейска политическа партия в съответствие с настоящия регламент. Стойността на вноските от членуващи организации със седалище в държава извън Съюза не може да надвишава 10 % от общите вноски на членовете.	10. Допускат се вноски само от членове на европейска политическа фондация, чието седалище се намира в държава членка или които са граждани на държава членка, както и от европейската политическа партия, с която фондацията е свързана. Общата стойност на вноските не може да надвишава 40 % от годишния бюджет на европейска политическа фондация и не може да има за източник средства от общия бюджет на Европейския съюз, получени от европейска политическа партия в съответствие с настоящия регламент. Стойността на вноските от членуващи организации със седалище в държава извън Съюза не може да надвишава 10 % от общите вноски на членовете.

Изложение на мотивите

Нововъведената разпоредба, която позволява европейски политически партии и фондации да бъдат финансирани не само от субекти, установени в Европейския съюз, но и от субекти, установени в държави — членки на Съвета на Европа, поражда опасения относно прозрачността на тези вноски.

Изменение 21

COM(2021) 734 final

Член 24, параграф 2

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
Финансирането на европейските политически партии и европейските политически фондации от общия бюджет на Европейския съюз или от каквито и да е други източници не може да се използва за финансиране на кампании за референдуми, когато тези кампании се отнасят до изпълнението на Договорите за Съюза.	Финансирането на европейските политически партии и европейските политически фондации от общия бюджет на Европейския съюз или от каквито и да е други източници не може да се използва за финансиране на кампании за референдуми, когато тези кампании се отнасят до изпълнението на Договорите за Съюза, при надлежно спазване на принципа на субсидиарност.

Изложение на мотивите

В някои държави членки се провеждат референдуми на местно и регионално (или държавно) равнище. Това означава, че референдумите на тези административни равнища се отнасят до въпроси от правно значение за тяхната специфична област на компетентност. Необходимо е да се въведат допълнителни предпазни мерки, за да се гарантира, че кампаниите за референдуми се финансират от европейски политически партии и европейски политически фондации само когато става дума за референдуми с ясно изразено общоевропейско измерение.

Изменение 22

COM(2021) 734 final

Член 35

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
Предоставяне на информация на гражданите	Предоставяне на информация на гражданите
При прилагане на условията на членове 24 и 25 и на техните устави и вътрешни процедури, европейските политически партии могат в контекста на изборите за Европейски парламент да предприемат всички подходящи мерки, за да информират гражданите на Съюза за връзките между националните политически партии и кандидати и съответните европейски политически партии.	При прилагане на условията на членове 24 и 25 и на техните устави и вътрешни процедури, европейските политически партии предприемат , в контекста на изборите за Европейски парламент, всички подходящи мерки, за да информират гражданите на Съюза за връзките между националните политически партии и кандидати и съответните европейски политически партии.

Изложение на мотивите

Налагането на задължение за оповестяване на връзките между националните политически партии и кандидати и съответните европейски политически партии изглежда по-подходящо и съгласувано с общата цел на настоящия регламент, включително с оглед на повишаването на видимото присъствие на европейските политически партии на национално равнище. Например новата разпоредба, съдържаща се в член 4, параграф 1, въвежда изискване партиите, членуващи в европейска политическа партия, да показват нейното лого по ясно видим и удобен за ползване начин, така че то да е също толкова видимо, колкото собственото им лого.

II. ПОЛИТИЧЕСКИ ПРЕПОРЪКИ

ЕВРОПЕЙСКИЯТ КОМИТЕТ НА РЕГИОНИТЕ (ЕКР)

Въведение

1. приветства пакета от мерки на Европейската комисия „Укрепване на демокрацията и почтеността на изборите“; споделя целите, които се преследват с тези мерки, и твърдо подкрепя всички усилия за гарантиране на открит, справедлив и плуралистичен политически дебат и равнопоставено демократично участие и ангажираност;

2. изразява съжаление, че предложените мерки от пакета „Укрепване на демокрацията и почтеността на изборите“ не отразяват адекватно последствията за местното и регионалното равнище; подчертава специфичните познания на местно и регионално равнище по отношение на идентифицирането на потенциални заплахи за интегритета на демократичните процеси;

Демократична устойчивост

3. подкрепя подхода за засилване на сътрудничеството и обмяна на най-добри практики в областта на демократичната устойчивост и устойчивите изборни процеси, и в този контекст приветства създаването на „съвместен механизъм за устойчиви изборни процеси“; освен това счита, че местното и регионалното измерение следва да бъде включено в това сътрудничество, като се има предвид неговата цел за защита на изборите на всички равнища;

Демократично участие

4. подкрепя категорично принципа на недискриминация, включително по отношение на участието в избори и демократичната ангажираност като цяло; счита, че добър пример за прилагането на този принцип е Конференцията за бъдещето на Европа и призовава тези практики да бъдат продължени на всички равнища;

5. подчертава, че е необходимо да се преодолее умората от демокрацията и да се възобнови интересът на гражданите към участие в демократичните процеси и ангажиране в местната, регионалната, националната и европейската политическа сфера, като същевременно признава значението на опростяването на административните процедури за участието в избори;

Избирателни права на мобилните граждани на ЕС

6. приветства предприетите от Комисията стъпки за увеличаване на правната сигурност за мобилните граждани на ЕС при упражняването на техните избирателни права; във връзка с това подчертава, че упражняването на правото на свободно движение не бива да бъде за сметка на упражняването на други сродни права;

7. подкрепя включването на мобилните граждани на ЕС в местния живот и счита, че тяхната ангажираност е ценен принос за изграждането на многообразни общества в държавите членки;

8. би искал в законодателните предложения да бъде признат фактът, че местните и регионалните власти допринасят за укрепването на европейската демокрация чрез насърчаване и улесняване на участието на европейските граждани в изборите за Европейски парламент и в изборите за основни единици на местно управление — задача, която не може да бъде запазена или ограничена само до държавните органи на равнището на държавите членки;

9. очаква от държавите членки да признаят правото на европейските граждани, пребиваващи в други държави членки (мобилните граждани), да се кандидатира на общински избори за всички длъжности;

10. би искал, с цел да се противодейства на намаляващата избирателна активност и да се насърчат младите хора да гласуват, да бъде подкрепено правото на гражданите на предварително гласуване, гласуване по пощата, електронно гласуване и гласуване по интернет;

11. признава необходимостта от предоставяне на подходяща, изчерпателна и целенасочена информация на мобилните граждани на ЕС относно участието в избори и във връзка с това приветства създаването на звено за контакт относно избирателните права на равнището на Комисията; подчертава свързаната с това необходимост да се осигурят изграждане на капацитет и подходящо финансиране за местните и регионалните власти;

Прозрачност и дезинформация

12. макар да признава необходимостта от равнопоставени условия за всички участници, отправя искане да се обърне дължимото внимание на принципите на субсидиарност и пропорционалност, особено предвид въздействието на предложения регламент върху формирането на политическа воля и на чисто национално, регионално и местно равнище в държавите членки;

13. подчертава, че са необходими решителни усилия за борба с дезинформацията, която може да разклати самите основи на нашите демократични общества и да подкопае свободните и честни избори, доверието в публичните органи на всички равнища и информираното и ангажирано гражданство; отново изтъква позициите, изразени в становището относно „План за действие за европейската демокрация“⁽²⁾;

⁽²⁾ ОВ C 440, 29.10.2021 г., стр. 31; <https://cor.europa.eu/BG/our-work/Pages/OpinionTimeline.aspx?opId=CDR-1278-2021>.

14. призовава съответните инициативи да бъдат придружени от изграждане на капацитет на публичните органи за целенасочено справяне с дезинформацията на всички равнища; отбелязва, че не се отчита фактът, че местните и регионалните власти, които са най-близо до гражданите, могат да бъдат ценен актив в борбата с дезинформацията;

Заклучение

15. призовава Европейската комисия да положи допълнителни усилия за защита на европейските права и ценности, включително като работи за изпълнението на останалите ангажменти от Плана за действие за европейската демокрация; подчертава категорично необходимостта да се гарантира максимална съгласуваност между предложените различни инструменти; изтъква, че местните и регионалните власти са незаменим градивен елемент на европейската демократична структура.

Брюксел, 28 април 2022 г.

Председател
на Европейския комитет на регионите
Apostolos TZITZIKOSTAS

Становище на Европейския комитет на регионите „Гарантиране на функционирането на СТЕ и механизма за корекция на въглеродните емисии на границите в полза на градовете и регионите на ЕС“

(2022/C 301/14)

Докладчик:	Peter KURZ (DE/ПЕС), кмет на Манхайм
Отправни документи:	Предложение за изменение на Директива 2003/87/ЕО за установяване на система за търговия с квоти за емисии на парникови газове в рамките на Съюза и на Решение (ЕС) 2015/1814 относно създаването и функционирането на резерв за стабилност на пазара към схемата на Съюза за търговия с емисии на парникови газове COM(2021) 551 final Предложение за директива на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Директива 2003/87/ЕО по отношение на приноса на въздухоплаването към целта на Съюза за намаляване на емисиите в цялата икономика и за подходящо прилагане на глобална, основана на пазара мярка COM(2021) 552 final Предложение за регламент на Европейския парламент и на Съвета за установяване на механизъм за корекция на въглеродните емисии на границите COM(2021) 564 final Предложение за решение на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Директива 2003/87/ЕО по отношение на уведомяването относно компенсирането във връзка с глобална, основана на пазара мярка, за оператори на въздухоплавателни средства, установени в Съюза COM(2021) 567 final Предложение за решение на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Решение (ЕС) 2015/1814 по отношение на количеството квоти, които се прехвърлят в резерва за стабилност на пазара на схемата за търговия с емисии на парникови газове в Съюза до 2030 г. COM(2021) 571 final

I. ПРЕПОРЪКИ ЗА ИЗМЕНЕНИЯ

Предложение за директива на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Директива 2003/87/ЕО за установяване на система за търговия с квоти за емисии на парникови газове в рамките на Съюза, на Решение (ЕС) 2015/1814 относно създаването и функционирането на резерв за стабилност на пазара към схемата на Съюза за търговия с емисии на парникови газове и на Регламент (ЕС) 2015/757

COM(2021) 551 final

Изменение 1

Съображение 7

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
Необходимо е всички сектори на икономиката да допринасят за тези намаления на емисиите. Поради това равнището на амбиция на схемата на ЕС за търговия с емисии (СТЕ на ЕС), създадена с Директива 2003/87/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾ с цел да се насърчава намаляването на емисиите на парникови газове по икономически ефективен и ефикасен начин, следва да бъде увеличена по начин, съизмерим с посочената цел за намаляване на нетните емисии на парникови газове в цялата икономика за 2030 г. ⁽¹⁾ Директива 2003/87/ЕО на Европейския Парламент и на Съвета от 13 октомври 2003 г. за установяване на схема за търговия с квоти за емисии на парникови газове в рамките на Общността и за изменение на Директива 96/61/ЕО на Съвета (ОВ L 275, 25.10.2003 г., стр. 32).	Необходимо е всички сектори на икономиката да допринасят за тези намаления на емисиите. Поради това равнището на амбиция на схемата на ЕС за търговия с емисии (СТЕ на ЕС), създадена с Директива 2003/87/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾ с цел да се насърчава намаляването на емисиите на парникови газове по икономически ефективен и ефикасен и социално и екологично отговорен начин, следва да бъде увеличена по начин, съизмерим с посочената цел за намаляване на нетните емисии на парникови газове в цялата икономика за 2030 г. и с общата цел за неутралност по отношение на климата, както е посочено в Регламент (ЕС) 2021/1119. ⁽¹⁾ Директива 2003/87/ЕО на Европейския Парламент и на Съвета от 13 октомври 2003 г. за установяване на схема за търговия с квоти за емисии на парникови газове в рамките на Общността и за изменение на Директива 96/61/ЕО на Съвета (ОВ L 275, 25.10.2003 г., стр. 32).

Изменение 2

Съображение 9

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
Директива 96/61/ЕО⁽¹⁾ бе отменена с Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на Съвета⁽²⁾. Позоваванията на Директива 96/61/ЕО в член 2 от Директива 2003/87/ЕО и в приложение IV към нея следва да бъдат съответно осъвременени. Предвид необходимостта от спешно намаляване на емисиите в цялата икономика, държавите членки следва да могат да предприемат действия за намаляване на емисиите на парникови газове, които попадат в обхвата на СТЕ на ЕС, чрез други политики, различни от ограниченията на емисиите, приети съгласно Директива 2010/75/ЕС. ⁽¹⁾ Директива 96/61/ЕО на Съвета от 24 септември 1996 г. за комплексно предотвратяване и контрол на замърсяването (ОВ L 257, 10.10.1996 г., стр. 26). ⁽²⁾ Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 г. относно емисиите от промишлеността (комплексно предотвратяване и контрол на замърсяването) (ОВ L 334, 17.12.2010 г., стр. 17).	Директива 96/61/ЕО⁽¹⁾ бе отменена с Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на Съвета⁽²⁾. Позоваванията на Директива 96/61/ЕО в член 2 от Директива 2003/87/ЕО и в приложение IV към нея следва да бъдат съответно осъвременени. Предвид необходимостта от спешно намаляване на емисиите в цялата икономика, държавите членки, съобразявайки се с тнениата на местните и регионалните власти чрез системи за активно участие и принципите на субсидиарност и пропорционалност и социална справедливост, следва да могат да предприемат действия за намаляване на емисиите на парникови газове, които попадат в обхвата на СТЕ на ЕС, чрез други политики, различни от ограниченията на емисиите, приети съгласно Директива 2010/75/ЕС. ⁽¹⁾ Директива 96/61/ЕО на Съвета от 24 септември 1996 г. за комплексно предотвратяване и контрол на замърсяването (ОВ L 257, 10.10.1996 г., стр. 26). ⁽²⁾ Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 г. относно емисиите от промишлеността (комплексно предотвратяване и контрол на замърсяването) (ОВ L 334, 17.12.2010 г., стр. 17).

Изложение на мотивите

Предложеното изменение не се нуждае от обяснение.

Изменение 3

Съображение 13

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
Парниковите газове, които не се изпускат директно в атмосферата, следва да се смятат за емисии по СТЕ на ЕС и за тези емисии следва да се връщат квоти, освен ако не се съхраняват на място за съхранение в съответствие с Директива 2009/31/ЕО на Европейския парламент и на Съвета⁽¹⁾, или са трайно химически свързани в продукт, така че да не попадат в атмосферата при нормална употреба. На Комисията следва да бъде предоставено правомощието да приема актове за изпълнение, с които да определя условията, при които парниковите газове се считат за трайно химически свързани в даден продукт, така че да не попадат в атмосферата при нормална употреба, включително получаването на сертификат за отстраняване на въглерод, когато това е целесъобразно, с оглед на развитието на нормативната уредба по отношение на сертифицирането на отстраняване на въглерод. ⁽¹⁾ Директива 2009/31/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 април 2009 г. относно съхранението на въглероден диоксид в геоложки формации и за изменение на Директива 85/337/ЕО на Съвета, директиви 2000/60/ЕО, 2001/80/ЕО, 2004/35/ЕО, 2006/12/ЕО и 2008/1/ЕО, и Регламент (ЕО) № 1013/2006 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 140, 5.6.2009 г., стр. 114).	Парниковите газове, които не се изпускат директно в атмосферата, следва да се смятат за емисии по СТЕ на ЕС и за тези емисии следва да се връщат квоти, освен ако не се съхраняват на безопасно за околната среда и сигурно място за съхранение, в съответствие с Директива 2009/31/ЕО на Европейския парламент и на Съвета⁽¹⁾, или са трайно химически свързани в продукт, така че да не попадат в атмосферата при нормална употреба. На Комисията следва да бъде предоставено правомощието да приема актове за изпълнение, с които да определя условията, при които парниковите газове се считат за трайно химически свързани в даден продукт, така че да не попадат в атмосферата при нормална употреба, включително получаването на сертификат за отстраняване на въглерод, когато това е целесъобразно, с оглед на развитието на нормативната уредба по отношение на сертифицирането на отстраняване на въглерод. ⁽¹⁾ Директива 2009/31/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 април 2009 г. относно съхранението на въглероден диоксид в геоложки формации и за изменение на Директива 85/337/ЕО на Съвета, директиви 2000/60/ЕО, 2001/80/ЕО, 2004/35/ЕО, 2006/12/ЕО и 2008/1/ЕО, и Регламент (ЕО) № 1013/2006 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 140, 5.6.2009 г., стр. 114).

Изложение на мотивите

Захранването с изкопаеми горива електроцентрали генерират значително по-голям процент емисии на CO₂, отколкото който и да е друг отрасъл. Прилагането на улавяне и съхранение на въглерод в този сектор има потенциал за значително намаляване на емисиите на CO₂.

Изменение 4

Нов параграф — Съображение 14.1

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
	<i>Включването на морския транспорт в СТЕ на ЕС не трябва да води до изместване на въглеродни емисии чрез пренасочване на трафика на кораби към пристанища в съседни трети държави, които не са включени в системата.</i>

Изложение на мотивите

Изместването на въглеродни емисии към пристанища в съседни трети държави извън СТЕ на ЕС е реален риск, който може да създаде ефект на заместване към пристанища извън ЕС, да създаде данъчни убежища за CO₂ в близост до ЕС и да застраши конкурентоспособността на европейската пристанищна система.

Изменение 5

Съображение 28

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
За постигането на повишената амбиция по отношение на климата ще се изискват значителни публични средства в ЕС, както и национални средства, специално предназначени за прехода в областта на климата. За да се допълнят и укрепят значителните бюджетни разходи на ЕС, свързани с климата, всички приходи от търгове, които не са отнесени към бюджета на Съюза, следва да се използват за цели, свързани с климата. Това включва използването на финансова подкрепа за справяне със социалните аспекти в домакинствата с ниски и средни доходи чрез намаляване на деформиращите данъци. Освен това, за да се преодолеят последиците от прехода за разпределението и в социалната област в държавите членки с ниски доходи, от [година на влизане в сила на директивата] до 2030 г. за финансиране на енергийния преход в държавите членки с брутен вътрешен продукт (БВП) на глава от населението под 65 % от средния за Съюза през 2016—2018 г. следва да се използва допълнително количество квоти в размер на 2,5 % от количеството квоти за целия Съюз, чрез Модернизационния фонд, посочен в член 10 г. от Директива 2003/87/ЕО.	За постигането на повишената амбиция по отношение на климата ще се изискват значителни публични средства в ЕС, както и национални, регионални и местни средства, специално предназначени за прехода в областта на климата. За да се допълнят и укрепят значителните бюджетни разходи на ЕС, свързани с климата, всички приходи от търгове, които не са отнесени към бюджета на Съюза, следва да се използват за цели, свързани с климата, включително в съществуващите по въпроса планове на държавно, регионално или местно равнище. Това включва използването на финансова подкрепа за справяне със социалните аспекти в домакинствата с ниски и средни доходи чрез намаляване на деформиращите данъци. Освен това, за да се преодолеят последиците от прехода за разпределението и в социалната област в държавите членки с ниски доходи, от [година на влизане в сила на директивата] до 2030 г. за финансиране на енергийния преход в държавите членки с брутен вътрешен продукт (БВП) на глава от населението под 65 % от средния за Съюза през 2016—2018 г. и в регионите от ниво 3 по NUTS в държавите членки с очевидни вътрешни дисбаланси следва да се използва допълнително количество квоти в размер на най-малко 2,5 % от количеството квоти за целия Съюз, чрез Модернизационния фонд, посочен в член 10 г. от Директива 2003/87/ЕО.

Изложение на мотивите

Стойността на БВП на глава от населението на регионите от ниво 2 по NUTS също трябва да се взема предвид при разпределението на квоти, тъй като би било опростенческо да се взема предвид само националният БВП на глава от населението в държавите членки със значителни регионални дисбаланси.

Изменение 6**Съображение 30**

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
[...] Безплатните квоти, които вече не се предоставят на обхванатите от МВКГ сектори въз основа на това изчисление (търсене по МВКГ), трябва да бъдат продавани на търг, а приходите да постъпват във фонда за иновации, за да се подкрепят иновациите в нисковъглеродните технологии, улавянето и използването на въглерод (УИВ), улавянето и съхранението на въглерод (УСВ) в геоложки обекти, възобновяемата енергия и съхранението на енергия по начин, който допринася за смекчаване на изменението на климата. Специално внимание следва да се обръща на проектите в секторите, обхванати МВКГ. За да се спази делът на безплатните квоти, които са налични за необхванатите от МВКГ сектори, окончателното количество, което трябва да се приспада от безплатните квоти и да се продава на търг, следва да се изчислява въз основа на съотношението между търсенето по МВКГ и необходимите безплатни квоти на всички сектори, които получават безплатно разпределяне.	[...] Безплатните квоти, които вече не се предоставят на обхванатите от МВКГ сектори въз основа на това изчисление (търсене по МВКГ), трябва да бъдат продавани на търг, а приходите да постъпват във фонда за иновации и социалния фонд за климата, за да се подкрепят иновациите в нисковъглеродните технологии, улавяне и използване на въглерод (УИВ), улавянето и съхранението на въглерод (УСВ) в геоложки обекти на неизбежни емисии от промишлени производствени процеси, който не е резултат от изгарянето на изкопаели горива с основна цел производство на енергия, възобновяемата енергия и съхранението на енергия по начин, който допринася за смекчаване на изменението на климата, като същевременно ограничава и отрицателните последици за най-уязвимите територии и домакинства. Специално внимание следва да се обръща на проектите в секторите, обхванати МВКГ. За да се спази делът на безплатните квоти, които са налични за необхванатите от МВКГ сектори, окончателното количество, което трябва да се приспада от безплатните квоти и да се продава на търг, следва да се изчислява въз основа на съотношението между търсенето по МВКГ и необходимите безплатни квоти на всички сектори, които получават безплатно разпределяне.

Изложение на мотивите

Постепенното премахване на безплатното разпределяне на квоти за секторите, обхванати от МВКГ, следва да бъде осъществено възможно най-скоро, тъй като възможността за безплатно разпределяне на квоти намалява ефекта от сигнализирането на цените на въглеродните емисии.

Изменение 7

Съображение 33

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
Обхватът на фонда за иновации, посочен в член 10а, параграф 8 от Директива 2003/87/ЕО, следва да бъде разширен, за да се подкрепят иновациите в нисковъглеродните технологии и процеси, които се отнасят до потреблението на горива в секторите на сградите и автомобилния транспорт. Освен това фондът за иновации следва да служи за подкрепа на инвестициите за декарбонизация на сектора на морския транспорт, включително инвестициите в устойчиви алтернативни горива, като водород и амоняк, които се произвеждат от възобновяеми източници, както и в технологии за задвижване с нулеви емисии, като например технологии, свързани с вятъра. Като се има предвид, че приходите от глоби, събирани по Регламент xxxx/xxxx [FuelEU Maritime] ⁽¹⁾, се разпределят за фонда за иновации като външни целеви приходи в съответствие с член 21, параграф 5 от Финансовия регламент, Комисията следва да гарантира, че се отделя необходимото внимание на подкрепата за иновационни проекти, насочени към ускоряване на разработването и внедряването на възобновяеми и нисковъглеродни горива в морския сектор, както е посочено в член 21, параграф 1 от Регламент xxxx/xxxx [FuelEU Maritime]. За да се осигури достатъчно финансиране на иновациите в рамките на този разширен обхват, фондът за иновации следва да бъде допълнен с 50 милиона квоти, които да бъдат получени отчасти от квотите, които иначе биха могли да бъдат продадени на търг, и отчасти от квотите, които иначе биха могли да бъдат разпределени безплатно, в съответствие с настоящия дял на всеки източник във финансирането на фонда за иновации. ⁽¹⁾ [да се добави препратка към Регламента на ЕС относно горивата в морския транспорт].	Обхватът на фонда за иновации, посочен в член 10а, параграф 8 от Директива 2003/87/ЕО, следва да бъде разширен, за да се подкрепят иновациите в нисковъглеродните технологии и процеси, които се отнасят до потреблението на горива в секторите на сградите и автомобилния транспорт, както и мерките за намаляване на големите количества емисии на парникови газове, които не са основани на проекти или иновативни. Освен това фондът за иновации следва да служи за подкрепа на инвестициите за декарбонизация на сектора на морския транспорт, включително инвестициите в устойчиви алтернативни горива, като водород и амоняк, които се произвеждат от възобновяеми източници, както и в технологии за задвижване с нулеви емисии, като например технологии, свързани с вятъра. Като се има предвид, че приходите от глоби, събирани по Регламент xxxx/xxxx [FuelEU Maritime] ⁽¹⁾, се разпределят за фонда за иновации като външни целеви приходи в съответствие с член 21, параграф 5 от Финансовия регламент, Комисията следва да гарантира, че се отделя необходимото внимание на подкрепата за иновационни проекти, насочени към ускоряване на разработването и внедряването на възобновяеми и нисковъглеродни горива в морския сектор, както е посочено в член 21, параграф 1 от Регламент xxxx/xxxx [FuelEU Maritime]. За да се осигури достатъчно финансиране на иновациите и мерките в рамките на този разширен обхват, фондът за иновации следва да бъде допълнен с 50 милиона квоти, които да бъдат получени отчасти от квотите, които иначе биха могли да бъдат продадени на търг, и отчасти от квотите, които иначе биха могли да бъдат разпределени безплатно, в съответствие с настоящия дял на всеки източник във финансирането на фонда за иновации. ⁽¹⁾ [да се добави препратка към Регламента на ЕС относно горивата в морския транспорт].

Изложение на мотивите

Фондът за иновации е един от основните източници на финансиране в областта на климата и все още е ограничен до иновативни технологии, докато основните пречки пред декарбонизацията не се свеждат само до липсата на иновации. Изменението има за цел да предложи разширяване на обхвата, за да се покрият вече съществуващите мерки за декарбонизация.

Изменение 8

Съображение 38

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
Обхватът на Модернизационния фонд следва да бъде приведен в съответствие с най-новите цели на Съюза в областта на климата, като се изисква инвестициите да са в съответствие с целите на Европейския зелен пакт и Регламент (ЕС) 2021/1119 и се премахне подкрепата за всякакви инвестиции, свързани с изкопаеми горива. Освен това делът от Модернизационния фонд, който трябва да бъде отделен за приоритетни инвестиции, следва да бъде увеличен на 80 %, енергийната ефективност следва да се разглежда като приоритетна област от страна на потреблението, а подкрепата за домакинствата за справяне с енергийната бедност, включително в селските и отдалечените райони, следва да бъде включена в обхвата на приоритетните инвестиции.	Обхватът на Модернизационния фонд следва да бъде приведен в съответствие с най-новите цели на Съюза в областта на климата, като се изисква инвестициите да са в съответствие с целите на Европейския зелен пакт и Регламент (ЕС) 2021/1119 и се премахне подкрепата за всякакви инвестиции, свързани с изкопаеми горива. Освен това Модернизационният фонд следва да се използва само за приоритетни инвестиции, енергийната ефективност и използването на възобновяеми енергийни източници следва да се разглеждат като приоритетни области от страна на потреблението, а подкрепата за териториите и домакинствата в уязвимо положение за справяне с енергийната бедност и бедността по отношение на мобилността, особено в най-отдалечените райони, селските и отдалечените райони следва да бъде включена в обхвата на приоритетните инвестиции. Също така Модернизационният фонд следва да бъде отворен за регионите от ниво 3 по NUTS в държавите членки с очевидни вътрешни дисбаланси, с цел да се даде нов тласък на съживяването и модернизацията на енергетиката.

Изменение 9

Съображение 43

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
В Съобщението на Комисията „Повишаване на амбицията на Европа в областта на климата до 2030 г.“⁽¹⁾ се подчертава особеното предизвикателство за намаляване на емисиите в секторите на автомобилния транспорт и сградите. Поради това Комисията обяви, че по-нататъшното разширяване на търговията с емисии би могло да обхване емисиите от автомобилния транспорт и сградите. Търговията с емисии за тези два нови сектора ще бъде въведена чрез отделна, но сходна система за търговия с емисии. По този начин ще се избегнат всякакви нарушения на добре функциониращата търговия с емисии в секторите на стационарните инсталации и въздухоплаването. Новата система се придружава от допълнителни политики и мерки, които предпазват от неоправдано въздействие на цените, определят очакванията на участниците на пазара и целят да дадат сигнал за цените на въглеродните емисии за цялата икономика. Предишният опит показва, че развитието на новия пазар изисква създаването на ефективна система за мониторинг, докладване и проверка. С оглед на осигуряването на полезни взаимодействия и съгласуваност със съществуващата инфраструктура на Съюза за СТЕ на ЕС, обхващаща емисиите от стационарни инсталации и въздухоплаването, е целесъобразно търговията с емисии за секторите на автомобилния транспорт и сградите да се въведе чрез изменение на Директива 2003/87/ЕО. ⁽¹⁾ COM(2020) 562 final.	В Съобщението на Комисията „Повишаване на амбицията на Европа в областта на климата до 2030 г.“⁽¹⁾ се подчертава особеното предизвикателство за намаляване на емисиите в секторите на автомобилния транспорт и сградите. Поради това Комисията обяви, че по-нататъшното разширяване на търговията с емисии би могло да обхване емисиите от автомобилния транспорт и сградите. Търговията с емисии за тези два нови сектора ще бъде въведена чрез отделна, но сходна система за търговия с емисии. По този начин ще се избегнат всякакви нарушения на добре функциониращата търговия с емисии в секторите на стационарните инсталации и въздухоплаването. Като се има предвид, че местните и регионалните власти имат най-голямо въздействие върху тези сектори поради своите правомощия, разработването на новата СТЕ ще се осъществява в партньорство с тях. Част от приходите от новата схема за търговия с емисии ще бъдат разпределени на местните и регионалните власти в качеството им на най-силно засегнатите равнища на управление. Новата система се придружава от допълнителни политики и мерки, които предпазват от неоправдано въздействие на цените, особено върху уязвимите домакинства, микро- и малки предприятия и ползватели на мобилност, включително в селските и отдалечените райони, определят очакванията на участниците на пазара и целят да дадат сигнал за цените на въглеродните емисии за цялата икономика. Предишният опит показва, че развитието на новия пазар изисква създаването на ефективна система за мониторинг, докладване и проверка. С оглед на осигуряването на полезни взаимодействия и съгласуваност със съществуващата инфраструктура на Съюза за СТЕ на ЕС, обхващаща емисиите от стационарни инсталации и въздухоплаването, е целесъобразно търговията с емисии за секторите на автомобилния транспорт и сградите да се въведе чрез изменение на Директива 2003/87/ЕО, както е посочено в пакета от мерки „Подготвени за цел 55“ и, в случай че е необходимо, в законодателството, засягащо секторите извън обхвата на СТЕ. ⁽¹⁾ COM(2020) 562 final.

Изложение на мотивите

Разширяването на СТЕ, така че да обхване секторите на автомобилния транспорт и сградите, има сериозни последици за местните и регионалните власти. Местните и регионалните власти имат големи правомощия по отношение на тези сектори и следва да бъдат взети предвид при разработването на новата система за търговия.

Изменение 10

Съображение 51

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
Правилата за разпределение на тържните дялове са от голямо значение за всички приходи от търгове, които ще постъпят в държавите членки, особено с оглед на необходимостта от засилване на способността на държавите членки да се справят със социалните въздействия на сигнала за цените на въглеродните емисии в секторите на сградите и автомобилния транспорт. Независимо от факта, че двата сектора имат много различни характеристики, е целесъобразно да се установи общо правило за разпределение, подобно на това, което се прилага за стационарните инсталации. Основната част от квотите следва да се разпредели между всички държави членки въз основа на средното разпределение на емисиите в обхванатите сектори през периода 2016—2018 г.	Правилата за разпределение на тържните дялове са от голямо значение за всички приходи от търгове, които ще постъпят в държавите членки, особено с оглед на необходимостта от засилване на способността на държавите членки да се справят със социалните въздействия на сигнала за цените на въглеродните емисии в секторите на сградите и автомобилния транспорт. Независимо от факта, че двата сектора имат много различни характеристики, е целесъобразно да се установи общо правило за разпределение, подобно на това, което се прилага за стационарните инсталации. Основната част от квотите следва да се разпредели между всички държави членки въз основа на средното разпределение на емисиите в обхванатите сектори през периода 2016—2018 г. Всяка държава членка следва да определи минимален процент, не по-нисък от 20 %, от приходите от продажбите на търг, който да се управлява пряко от местните и регионалните власти. Приходите, управлявани от местните и регионалните власти, следва да се използват изключително за усилия за слекчаване на последиците от изменението на климата и за адаптиране към него, особено за подкрепа на енергийния преход и за справяне с рисковете за най-уязвимите територии, домакинства, микро- и малки предприятия и ползватели на мобилност.

Изложение на мотивите

Поради разнообразието на европейските територии от географска, социална и икономическа гледна точка местните и регионалните власти са най-доброто равнище на управление, което да гарантира, че преходът не отслабва териториалното сближаване в Европа, нито застрашава най-уязвимите домакинства.

Изменение 11

Съображение 52

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
Въвеждането на цената на въглеродните емисии в автомобилния транспорт и сградите следва да бъде съпроводено с ефективни социални компенсации, особено с оглед на вече съществуващите нива на енергийна бедност. През 2018 г. около 34 милиона европейци са съобщили за невъзможност да поддържат домовете си достатъчно топли, а в проучване, проведено в целия ЕС през 2019 г., 6,9 % от населението на Съюза са заявили, че не могат да си позволят да отопляват дома си достатъчно ⁽¹⁾. За да се постигне ефективна социална компенсация и компенсация на последиците за разпределението, от държавите членки следва да се изисква да изразходват приходите от търговете за целите, свързани с климата и енергетиката, които вече са определени за съществуващата търговия с емисии, но също така и за мерки, добавени специално за решаване на съответните проблеми за новите сектори на автомобилния транспорт и сградите, включително съответните мерки на политиката съгласно Директива 2012/27/ЕС на Европейския парламент и на Съвета ⁽²⁾. Приходите от търговете следва да се използват за справяне със социалните аспекти на търговията с емисии за новите сектори, като се обърне специално внимание на уязвимите домакинства, микроредприятията и ползвателите на транспортни услуги. В този дух новият социален фонд за климата ще предоставя целево финансиране на държавите членки в подкрепа на европейските граждани, които са най-засегнати или застрашени от енергийна бедност или бедност по отношение на мобилността. Този фонд ще насърчава справедливостта и солидарността между държавите членки и в държавите членки, като същевременно намалява риска от енергийна бедност и бедност по отношение на мобилността по време на прехода. Той ще се основава на съществуващите механизми за солидарност и ще ги допълва. Средствата в новия фонд по принцип ще съответстват на 25 % от очакваните приходи от новата търговия с емисии през периода 2026—2032 г. и ще се усвояват въз основа на социалните планове за климата, които държавите членки следва да представят съгласно Регламент (ЕС) 20.../nn на Европейския парламент и на Съвета ⁽³⁾. Освен това всяка държава членка следва да използва приходите от търговете <i>inter alia</i> за финансиране на част от разходите по своите социални планове за климата.	Въвеждането на цената на въглеродните емисии в автомобилния транспорт и сградите следва да бъде съпроводено с ефективни социални компенсации, особено с оглед на вече съществуващите нива на енергийна бедност. През 2018 г. около 34 милиона европейци са съобщили за невъзможност да поддържат домовете си достатъчно топли, а в проучване, проведено в целия ЕС през 2019 г., 6,9 % от населението на Съюза са заявили, че не могат да си позволят да отопляват дома си достатъчно ⁽¹⁾, докато някои региони са принудени да използват за отопление неефективни енергоносители поради бедност. За да се постигне ефективна социална компенсация и компенсация на последиците за разпределението, от държавите членки и регионалните и местни власти следва да се изисква да изразходват приходите от търговете за целите, свързани с климата и енергетиката, които вече са определени за съществуващата търговия с емисии, но също така и за мерки, добавени специално за решаване на съответните проблеми за новите сектори на автомобилния транспорт и сградите, включително съответните мерки на политиката съгласно Директива 2012/27/ЕС на Европейския парламент и на Съвета ⁽²⁾. Приходите от търговете следва да се използват за справяне със социалните аспекти на търговията с емисии за новите сектори, като се обърне специално внимание на уязвимите домакинства, микро- и малките предприятия и ползвателите на услуги за мобилност. В този дух новият социален фонд за климата ще предоставя целево финансиране на държавите членки и регионалните и местните власти в подкрепа на европейските граждани, които са най-засегнати или застрашени от енергийна бедност или бедност по отношение на мобилността. Този фонд ще насърчава справедливостта и солидарността между държавите членки и в държавите членки, като същевременно намалява риска от енергийна бедност и бедност по отношение на мобилността по време на прехода. Той ще се основава на съществуващите механизми за солидарност и ще ги допълва. Средствата в новия фонд ще съответстват най-малко на 25 % от очакваните приходи от новата търговия с емисии през периода 2026—2032 г. и ще се усвояват въз основа на социалните планове за климата, които държавите членки следва да представят съгласно Регламент (ЕС) 20.../nn на Европейския парламент и на Съвета ⁽³⁾. В случай че цената на въглеродните емисии доведе до по-високи приходи от очакваното, финансовият пакет на Социалния фонд за климата ще бъде съответно увеличен. Всяка държава членка следва да определи минимален праг от най-малко 35 % от предоставените ил средства по линия на финансовия пакет на Социалния фонд за климата, които да се управляват пряко от местните

⁽¹⁾ Данни от 2018 г. Евростат, SILC [ilc_mdcs01]

⁽²⁾ Директива 2012/27/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 г. относно енергийната ефективност, за изменение на директиви 2009/125/ЕО и 2010/30/ЕС и за отмяна на директиви 2004/8/ЕО и 2006/32/ЕО (ОВ L 315, 14.11.2012 г., стр. 1).

⁽³⁾ [Да се добави препратка към Регламента за създаване на Социален фонд за климата].

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
	и регионалните власти. Освен това всяка държава членка и регионалните и местните власти следва да използват приходите от търговете <i>inter alia</i> за финансиране на част от разходите по своите социални планове за климата. (¹) Данни от 2018 г. Евростат, SILC [ilc_mdcs01] (²) Директива 2012/27/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 г. относно енергийната ефективност, за изменение на директиви 2009/125/ЕО и 2010/30/ЕС и за отмяна на директиви 2004/8/ЕО и 2006/32/ЕО (ОВ L 315, 14.11.2012 г., стр. 1). (³) [Да се добави препратка към Регламента за създаване на Социален фонд за климата].

Изложение на мотивите

Местните и регионалните власти са в най-добра позиция да разгледат тези въпроси, така че и на тях следва да се предоставят средства от фонда.

Изменение 12

Съображение 54

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
Иновациите и разработването на нови нисковъглеродни технологии в секторите на сградите и автомобилния транспорт са от решаващо значение за осигуряването на икономически ефективен принос на тези сектори към очакваното намаляване на емисиите. Поради това 150 милиона квоти от търговията с емисии в секторите на сградите и автомобилния транспорт също следва да бъдат предоставени на фонда за иновации с цел да се стимулира икономически ефективното намаляване на емисиите.	Иновациите и разработването на нови нисковъглеродни технологии и терки в секторите на сградите и автомобилния транспорт са от решаващо значение за осигуряването на икономически ефективен принос на тези сектори към очакваното намаляване на емисиите. Поради това 150 милиона квоти от търговията с емисии в секторите на сградите и автомобилния транспорт също следва да бъдат предоставени на фонда за иновации с цел да се стимулира икономически ефективното и социално и екологично отговорно намаляване на емисиите.

Изложение на мотивите

Предложеното изменение не се нуждае от обяснение.

Изменение 13

Съображение 58

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
Прилагането на търговията с емисии в секторите на сградите и автомобилния транспорт следва да бъде наблюдавано от Комисията, включително степента на сближаване на цените със съществуващата СТЕ, и ако е необходимо, на Европейския парламент и на Съвета следва да бъде предложен преглед с цел подобряване на ефективността, администрирането и практическото прилагане на търговията с емисии за тези сектори въз основа на придобитите знания, както и за по-тясно сближаване на цените. Комисията следва да бъде задължена да представи първия доклад по тези въпроси до 1 януари 2028 г.	Прилагането на търговията с емисии в секторите на сградите и автомобилния транспорт следва да бъде наблюдавано от Комисията, включително степента на сближаване на цените със съществуващата СТЕ, и ако е необходимо, на Европейския парламент и на Съвета следва да бъде предложен преглед с цел подобряване на ефективността, администрирането и практическото прилагане на търговията с емисии за тези сектори въз основа на придобитите знания, както и за по-тясно сближаване на цените. Комисията следва да бъде задължена да представи първия доклад по тези въпроси до 1 януари 2028 г. Докладът следва да бъде предшестван от период на консултации от 1 септември 2027 г. до 31 октомври 2027 г. В рамките на този период следва да се проведат целенасочени консултации с местните и регионалните власти.

Изложение на мотивите

Местните и регионалните власти имат значителни правомощия по отношение на секторите на автомобилния транспорт и сградите и би трябвало да бъдат консултирани при оценката и докладването относно ефективността на новата СТЕ.

Изменение 14**Член 1.2**

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
2. Член 3 се изменя, както следва: а) буква б) се заменя със следното: „б) „емисии“ означава изпускането на парникови газове от източници в дадена инсталация или изпускането от въздухоплавателно средство, извършващо въздухоплавателна дейност, посочена в приложение I, или от кораби, извършващи морска транспортна дейност, посочена в приложение I, на газове, определени по отношение на тази дейност, или изпускането на парникови газове, съответстващи на дейността, посочена в приложение III;“; б) буква г) се заменя със следното: „г) разрешително за емисии на парникови газове“ означава разрешително, издадено в съответствие с членове 5, 6 и 30б;“; в) буква ф) се заличава; г) добавят се следните букви от х) до щ): „х) „корабно дружество“ означава корабособственикът, или всяка друга организация или лице, като например мениджър или чартър на фрахтовани без екипажа кораби, които са поели отговорността за експлоатацията на кораба от корабособственика и които при поемането на тази отговорност са се съгласили да поемат всички задължения и отговорности, наложени от Международния кодекс за управление на безопасната експлоатация на кораби и предотвратяване на замърсяването, посочени в приложение I към Регламент (ЕО) № 336/2006 на Европейския парламент и на Съвета(*)“;	2. Член 3 се изменя, както следва: а) буква б) се заменя със следното: „б) „емисии“ означава изпускането на парникови газове от източници в дадена инсталация или изпускането от въздухоплавателно средство, извършващо въздухоплавателна дейност, посочена в приложение I, или от кораби, извършващи морска транспортна дейност, посочена в приложение I, на газове, определени по отношение на тази дейност, или изпускането на парникови газове, съответстващи на дейността, посочена в приложение III;“; б) буква г) се заменя със следното: „г) разрешително за емисии на парникови газове“ означава разрешително, издадено в съответствие с членове 5, 6 и 30б;“; в) буква ф) се заличава; г) добавят се следните букви от х) до щ): „х) „корабно дружество“ означава корабособственикът, или всяка друга организация или лице, като например мениджър или чартър на фрахтовани без екипажа кораби, които са поели отговорността за експлоатацията на кораба от корабособственика и които при поемането на тази отговорност са се съгласили да поемат всички задължения и отговорности, наложени от Международния кодекс за управление на безопасната експлоатация на кораби и предотвратяване на замърсяването, посочени в приложение I към Регламент (ЕО) № 336/2006 на Европейския парламент и на Съвета(*)“; „(aa) „пристанище на акостиране“ означава пристанището, в което корабът спира да товари или разтоварва товари или да взема или оставя пътници. съответно за целите на настоящата директива са изключени случаи на акостиране за зареждане с гориво, получаване на консултативи, освобождаване на екипажа, влизане в сух док или ремонт на кораба или неговото оборудване, спиране в пристанище, тъй като корабът се нуждае от помощ или е в беда, както и прехвърляне от кораб на кораб извън пристанища, акостиране в пристанище на трансбордиране в съседна държава извън ЕС и акостиране единствено с цел защита от лоши метеорологични условия или необходими при дейности по търсене и спасяване;“;

Изложение на мотивите

Промяната в определението за „пристанище на акостиране“ означава, че маршрутите, свързващи европейските пристанища с Азия или Америка, с междинни спирания в европейски пристанища, нямат предимство при преместването на такива операции в съседни пристанища извън ЕС.

Изменение 15

Член 1.5

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
Обхват на прилагане за морски транспортни дейности 1. Разпределянето на квоти и прилагането на изискванията за връщане по отношение на морските транспортни дейности се прилагат по отношение на половината (50 %) от емисиите от кораби, извършващи плавания с начало в пристанище под юрисдикцията на държава членка и пристигане в пристанище извън юрисдикцията на държава членка, половината (50 %) от емисиите от кораби, извършващи плавания с начало в пристанище извън юрисдикцията на държава членка и пристигане в пристанище под юрисдикцията на държава членка, всички (100 %) емисии от кораби, извършващи плавания с начало в пристанище под юрисдикцията на държава членка и пристигане в пристанище под юрисдикцията на държава членка и всички (100 %) емисии от кораби на кей в пристанище под юрисдикцията на държава членка.	Обхват на прилагане за морски транспортни дейности 1. Разпределянето на квоти и прилагането на изискванията за връщане по отношение на морските транспортни дейности се прилагат по отношение на половината (50 %) от емисиите от кораби, извършващи плавания с начало в пристанище под юрисдикцията на държава членка и пристигане в пристанище извън юрисдикцията на държава членка, половината (50 %) от емисиите от кораби, извършващи плавания с начало в пристанище извън юрисдикцията на държава членка и пристигане в пристанище под юрисдикцията на държава членка, всички (100 %) емисии от кораби, извършващи плавания с начало в пристанище под юрисдикцията на държава членка и пристигане в пристанище под юрисдикцията на държава членка и всички (100 %) емисии от кораби на кей в пристанище под юрисдикцията на държава членка. <i>Разпределянето на квоти и прилагането на изискванията за връщане за дейности в областта на морския транспорт се извършват по следния модел в следните случаи:</i> <i>а) за кораби, извършващи плавания с начало от пристанище под юрисдикцията на държава членка и пристигане в пристанище извън юрисдикцията на държава членка, или за кораби, извършващи плавания с начало от пристанище извън юрисдикцията на държава членка и пристигане в пристанище под юрисдикцията на държава членка, акостиращи в съседно пристанище за трансбордиране извън юрисдикцията на държава членка:</i> <i>i) се прилагат сто процента (100 %) от емисиите за сегмента от плаването между пристанището под юрисдикцията на държава членка и съседното пристанище за трансбордиране извън юрисдикцията на държава членка; и</i> <i>ii) се прилагат петдесет процента (50 %) за останалата част от плаването;</i> <i>б) за корабите, извършващи плавания с начало от пристанище под юрисдикцията на държава членка и пристигане в пристанище под юрисдикцията на държава членка, акостиращи в съседно пристанище за трансбордиране извън юрисдикцията на държава членка, се прилагат сто процента (100 %) от емисиите от цялото плаване;</i>

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
2. Членове 9, 9а и 10 се прилагат за морските транспортни дейности по същия начин, по който се прилагат за другите дейности, обхванати от СТЕ на ЕС.“	2. Членове 9, 9а и 10 се прилагат за морските транспортни дейности по същия начин, по който се прилагат за другите дейности, обхванати от СТЕ на ЕС.“

Изложение на мотивите

С настоящото предложение контейнеровози, които обслужват дълги маршрути, не могат да „нулират своите измервателни уреди за CO₂“, когато акостират в пристанища извън ЕС, вместо в пристанища на ЕС.

Изменение 16

Член 1.11, буква а)

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
а) в параграф 1 трета алинея се заменя със следното: „2 % от общото количество квоти за периода 2021—2030 г. се продават чрез търг с цел създаване на фонд за подобряване на енергийната ефективност и модернизиране на енергийните системи на някои държави членки („държавите членки бенефициери“), както е предвидено в член 10 г. („Модернизационният фонд“). Държавите членки бенефициери за това количество квоти са държавите членки с БВП на глава от населението по пазарни цени под 60 % от средната стойност за Съюза през 2013 г. Средствата, съответстващи на това количество квоти, се разпределят в съответствие с част А от приложение Пб. Освен това 2,5 % от общото количество квоти между [годината, следваща влизането в сила на директивата] и 2030 г. се продават на търг за Модернизационния фонд. Държавите членки бенефициери за това количество квоти са държавите членки с БВП на глава от населението по пазарни цени под 65 % от средната стойност за Съюза за периода 2016—2018 г. Средствата, съответстващи на това количество квоти, се разпределят в съответствие с част Б от приложение Пб.“	а) в параграф 1 трета алинея се заменя със следното: „2 % от общото количество квоти за периода 2021—2030 г. се продават чрез търг с цел създаване на фонд за подобряване на енергийната ефективност и модернизиране на енергийните системи на някои държави членки („държавите членки бенефициери“), както е предвидено в член 10 г. („Модернизационният фонд“). Държавите членки бенефициери за това количество квоти са държавите членки с БВП на глава от населението по пазарни цени под 60 % от средната стойност за Съюза през 2013 г. и регионите от ниво 3 по NUTS в държавите членки с очевидни вътрешни дисбаланси. Средствата, съответстващи на това количество квоти, се разпределят в съответствие с част А от приложение Пб. Освен това най-малко 2,5 % от общото количество квоти между [годината, следваща влизането в сила на директивата] и 2030 г. се продават на търг за Модернизационния фонд. Държавите членки бенефициери за това количество квоти са държавите членки с БВП на глава от населението по пазарни цени под 65 % от средната стойност за Съюза за периода 2016—2018 г. и регионите от ниво 3 по NUTS в държавите членки с очевидни вътрешни дисбаланси. Средствата, съответстващи на това количество квоти, се разпределят в съответствие с част Б от приложение Пб.“

Изменение 17

Член 1.11, буква б)

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
б) В параграф 3 първото и второто изречение се заменят със следното: „3. Държавите членки определят начина на използване на приходите от продажбата на квоти на търг, с изключение на приходите, установени като собствени ресурси в съответствие с член 311, параграф 3 от ДФЕС и вписани в бюджета на Съюза. Държавите членки използват приходите си от продажбата на квоти на търг, посочени в параграф 2, с изключение на приходите, използвани за компенсиране на непреките разходи за въглеродни емисии, посочени в член 10а, параграф 6, за една или повече от следните цели:“;	б) В параграф 3 първото и второто изречение се заменят със следното: „3. Държавите членки определят начина на използване на приходите от продажбата на квоти на търг, с изключение на приходите, установени като собствени ресурси в съответствие с член 311, параграф 3 от ДФЕС и вписани в бюджета на Съюза, с минимален праг от 20 % от приходите, заделени за местните и регионалните власти. Държавите членки използват приходите си от продажбата на квоти на търг, посочени в параграф 2, с изключение на приходите, използвани за компенсиране на непреките разходи за въглеродни емисии, посочени в член 10а, параграф 6, за една или повече от следните цели:“;

Изменение 18

Член 1, параграф 12, буква ж), трета алинея

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
Член 10а се изменя, както следва: ж) Параграф 8 се заменя със следното: „8. 365 милиона квоти от количеството, което иначе би могло да бъде разпределено безплатно съгласно настоящия член, и 85 милиона квоти от количеството, което иначе би могло да бъде продадено на търг съгласно член 10, както и квотите, получени в резултат на намаляването на безплатните квоти, посочено в член 10а, параграф 1а, се предоставят на фонд, чиято цел е да подкрепя иновациите в нисковъглеродните технологии и процеси и да допринася за постигането на целите за нулево замърсяване („фонд за иновации“). [...]“	Член 10а се изменя, както следва: ж) Параграф 8 се заменя със следното: „8. 365 милиона квоти от количеството, което иначе би могло да бъде разпределено безплатно съгласно настоящия член, и 85 милиона квоти от количеството, което иначе би могло да бъде продадено на търг съгласно член 10, както и квотите, получени в резултат на намаляването на безплатните квоти, посочено в член 10а, параграф 1а, се предоставят на фонд, чиято цел е да подкрепя избягването на емисии и иновациите в нисковъглеродните технологии и процеси и да допринася за постигането на целите за нулево замърсяване („фонд за иновации“). [...]“

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
Фондът за иновации обхваща секторите, изброени в приложения I и III, включително безопасно за околната среда улавяне и използване на въглерод (УИВ), което има значителен принос за смекчаване на последиците от изменението на климата, както и продукти, заместващи въглеродно интензивните продукти, произвеждани в секторите, изброени в приложение I, и за съдействие за стимулирането на изграждането и експлоатацията на проекти, насочени към екологично безопасно улавяне и съхранение (УСВ) на CO₂ в геоложки обекти, както и на иновативни технологии за възобновяема енергия и съхранение на енергия, в географски балансирани райони. Фондът за иновации може да подкрепя също така революционни технологии и инфраструктура за декарбонизация на морския сектор и за производство на нисковъглеродни и нулевовъглеродни горива за въздухоплаването, железопътния и автомобилния транспорт. Специално внимание трябва се отделя на проекти в секторите, обхванати от [Регламента за МВКГ], за да се подкрепят иновациите в нисковъглеродните технологии, УИВ, УСВ, възобновяемата енергия и съхранението на енергия по начин, който допринася за смекчаване на последиците от изменението на климата. Допустими са проекти във всички държави членки, включително малки проекти. Подпомаганите технологии трябва да са иновативни и все още да не са търговски жизнеспособни в подобен мащаб без подкрепа, но трябва да представляват революционни решения или да са достатъчно зрели за прилагане в мащаб, предхождащ мащаба на стопанска реализация. [...] Проектите се избират въз основа на обективни и прозрачни критерии, като се отчита, когато е уместно, степента, в която проектите допринасят за постигане на намаления на емисиите значително под параметрите, посочени в параграф 2.	Фондът за иновации обхваща секторите, изброени в приложения I и III, включително тащабни проекти за напалване на етисиите, които използват зрели технологии, публични и частни инициативи в подкрепа на кръговостта, общоевропейски програми за напалване на етисиите, безопасно за околната среда улавяне и използване на въглерод (УИВ), което има значителен принос за смекчаване на последиците от изменението на климата, както и продукти, заместващи въглеродно интензивните продукти, произвеждани в секторите, изброени в приложение I, и за съдействие за стимулирането на изграждането и експлоатацията на проекти, насочени към екологично безопасно и сигурно улавяне и съхранение (УСВ) на CO₂ в геоложки обекти, както и на иновативни технологии за възобновяема енергия и съхранение на енергия, в географски балансирани райони. Фондът за иновации може да подкрепя също така революционни технологии и инфраструктура за декарбонизация на морския сектор и за производство на нисковъглеродни и нулевовъглеродни горива за въздухоплаването, железопътния и автомобилния транспорт. Специално внимание трябва се отделя на проекти в секторите, обхванати от [Регламента за МВКГ], за да се подкрепят терки за кръговост, професионално обучение за използване на нисковъглеродни продукти, иновациите в нисковъглеродните технологии, УИВ, екологично безопасните и сигурни УСВ, възобновяемата енергия и съхранението на енергия по начин, който допринася за смекчаване на последиците от изменението на климата или адаптирането към него по социално отговорен начин. Допустими са проекти и терки във всички държави членки, включително малки проекти. Подпомаганите технологии трябва да са насочени към декарбонизация, иновации и да не са търговски жизнеспособни в подобен мащаб без подкрепа, но трябва да представляват решения или да са достатъчно зрели за прилагане в мащаб, предхождащ мащаба на стопанска реализация. [...] Проектите и терките се избират въз основа на обективни и прозрачни критерии, като се отчита, когато е уместно, степента, в която проектите допринасят за постигане на намаления на емисиите значително под параметрите, посочени в параграф 2. В параграф 3 се добавят следните букви: л) настърчаване на придобиването на умения в съответствие с необходимостта от адаптиране на професионалните практики към кръговостта и използването на нисковъглеродни материали;

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
	<i>м) подкрепя за развитието на кръгова икономика;</i>

Изложение на мотивите

Предложеното изменение не се нуждае от обяснение.

Изменение 19

Член 1.14, буква а)

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
Член 10 г. се изменя, както следва:	Член 10 г. се изменя, както следва:
а) в параграф 1 първата и втората алинея се заменят със следното:	а) в параграф 1 първата и втората алинея се заменят със следното:
„1. За периода 2021—2030 г. се създава фонд за подкрепа на инвестициите, предложени от държавите членки бенефициери, включително за финансиране на малки инвестиционни проекти, за модернизация на енергийни системи и за подобряване на енергийната ефективност („Модернизационен фонд“). Модернизационният фонд се финансира посредством продажба чрез търг на квоти, както е посочено в член 10, за посочените в него държави членки бенефициери. Подпомаганите инвестиции трябва са в съответствие с целите на настоящата директива, както и с целите на Съобщението на Комисията от 11 декември 2019 г. относно Европейския зелен пакт(*) и Регламент (ЕС) 2021/1119 на Европейския парламент и на Съвета ^(*), и с дългосрочните цели, заявени в Парижкото споразумение. От Модернизационния фонд не се предоставя подкрепа за съоръжения за производство на енергия, които използват твърди изкопаеми горива.“;	„1. За периода 2021—2030 г. се създава фонд за подкрепа на инвестициите, предложени от държавите членки бенефициери и регионите от ниво 3 по NUTS, включително за финансиране на малки инвестиционни проекти, за модернизация на енергийни системи и за подобряване на енергийната ефективност („Модернизационен фонд“). Модернизационният фонд се финансира посредством продажба чрез търг на квоти, както е посочено в член 10, за посочените в него държави членки бенефициери. Подпомаганите инвестиции трябва са в съответствие с целите на настоящата директива, както и с целите на Съобщението на Комисията от 11 декември 2019 г. относно Европейския зелен пакт(*) и Регламент (ЕС) 2021/1119 на Европейския парламент и на Съвета ^(*), и с дългосрочните цели, заявени в Парижкото споразумение. От Модернизационния фонд не се предоставя подкрепа за съоръжения за производство на енергия, които използват твърди изкопаеми горива.“;

Изменение 20

Член 1.14, буква б)

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
б) параграф 2 се заменя със следното:	б) параграф 2 се заменя със следното:
„2. Най-малко 80 % от финансовите средства от Модернизационния фонд се използват за подпомагане на инвестиции в следните области: а) производство и използване на електрическа енергия от възобновяеми източници;	„2. Всички финансови средства от Модернизационния фонд се използват за подпомагане на инвестиции в следните области: а) производство и използване на електрическа енергия от възобновяеми източници;

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
б) отопление и охлаждане от възобновяеми източници;	б) отопление и охлаждане, включително централни топлофикационни и охладителни системи , от възобновяеми източници;
в) подобряване на енергийната ефективност при потреблението, включително в транспорта, сградите, селското стопанство и отпадъците;	в) подобряване на енергийната ефективност при потреблението, включително в транспорта, сградите, селското стопанство и отпадъците;
г) съхранение на енергия и модернизация на енергийните мрежи, включително топлопроводите и мрежите за пренос на електроенергия, и увеличаване на междусистемните връзки между държавите членки;	г) съхранение на енергия и модернизация на енергийните мрежи, включително топлопроводите и мрежите за пренос на електроенергия, и увеличаване на междусистемните връзки между държавите членки;
д) подпомагане на домакинствата с ниски доходи, включително в селските и отдалечените райони, за справяне с енергийната бедност и за модернизиране на отоплителните и/и системи;	д) подпомагане на домакинствата с ниски доходи, уязвимите микро- и малки предприятия и позвателите на услуги за мобилност , включително в селските и отдалечените райони, за справяне с енергийната бедност и бедността по отношение на мобилността и за модернизиране на техните отоплителни и охладителни системи и;
е) справедлив преход в зависимите от въглеродни емисии региони в държавите членки бенефициери, така че да се подкрепят пренасочването, преквалификацията и повишаването на квалификацията на работниците, образованието, инициативите за търсене на работа и стартиращите предприятия, в диалог със социалните партньори.“	е) справедлив преход в зависимите от въглеродни емисии региони в държавите членки бенефициери и регионите от ниво 3 по NUTS , така че да се подкрепят пренасочването, преквалификацията и повишаването на квалификацията на работниците, образованието, инициативите за търсене на работа и стартиращите предприятия, в диалог със социалните партньори.“
	ж) развитието на кръговата икономика.“;

Изменение 21

Член 1.21

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
Държавите членки определят начина на използване на приходите от продажбата на квоти на търг съгласно член 4, с изключение на приходите, установени като собствени ресурси в съответствие с член 311, параграф 3 от ДФЕС и вписани в бюджета на Съюза. Държавите членки използват приходите си за една или повече от дейностите, посочени в член 10, параграф 3, или за една или повече от следните мерки:	Държавите членки определят начина на използване на приходите от продажбата на квоти на търг съгласно член 4, с изключение на приходите, установени като собствени ресурси в съответствие с член 311, параграф 3 от ДФЕС и вписани в бюджета на Съюза. Държавите членки използват приходите си за една или повече от дейностите, посочени в член 10, параграф 3, или за една или повече от следните мерки:

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
а) мерки, предназначени да допринесат за декарбонизацията на отоплението и охлаждането на сградите или за напалването на енергийните потребности на сградите, включително интегрирането на възобновяеми енергийни източници, и свързаните с тях мерки съгласно член 7, параграф 11, член 12 и член 20 от Директива 2012/27/ЕС [препратките ще бъдат осъвременени съгласно преразгледаната директива], както и мерки за предоставяне на финансова подкрепа на домакинствата с ниски доходи в сградите с най-лоши характеристики; б) мерки за ускоряване на разпространението на превозни средства с нулеви емисии или за предоставяне на финансова подкрепа за изграждане на напълно оперативно съвместима инфраструктура за презареждане на превозни средства с нулеви емисии с гориво или електроенергия, или мерки за насърчаване на преминаването към обществени форми на транспорт и подобряване на мулти-modalността, или за предоставяне на финансова подкрепа за справяне със социалните аспекти, засягащи ползвателите на транспорт, които са с ниски и средни доходи. Държавите членки използват част от приходите си от търгове, получени в съответствие с настоящия член, за справяне със социалните аспекти на търговията с емисии по настоящата глава, като обръщат специално внимание на уязвимите домакинства, уязвимите микропредприятия и уязвимите ползватели на транспорт, както е определено в Регламент (ЕС) 20.../nn [Регламент за социалния фонд за климата] (*). Когато дадена държава членка е представила на Комисията [социален план за климата] съгласно посочения регламент, тя използва тези приходи <i>inter alia</i> за финансиране на този план. Приема се, че държавите членки са изпълнили разпоредбите на настоящия параграф, ако са въвели и прилагат политики за данъчна или финансова подкрепа или регулаторни политики, които осигуряват финансова подкрепа, установени за целите, посочени в първа алинея, и чиято стойност е еквивалентна на приходите от продажбата на квоти на търг съгласно настоящата глава.	а) мерки, предназначени да допринесат за декарбонизацията на отоплението и охлаждането на сградите или за подобряването на енергийната ефективност на сградите, включително интегрирането на възобновяеми енергийни източници, и свързаните с тях мерки съгласно член 7, параграф 11, член 12 и член 20 от Директива 2012/27/ЕС [препратките ще бъдат осъвременени съгласно преразгледаната директива], както и мерки за предоставяне на финансова подкрепа на домакинствата с ниски доходи в сградите с най-лоши от енергийна гледна точка характеристики; б) мерки за ускоряване на разпространението на превозни средства с нулеви емисии или за предоставяне на финансова подкрепа за изграждане на напълно оперативно съвместима инфраструктура за презареждане на превозни средства с нулеви емисии с гориво или електроенергия, или мерки за насърчаване на преминаването от товарен и пътнически транспорт към по-ефективни видове транспорт или с нулево потребление на енергия, или мерки за повишаване на енергийната ефективност на инфраструктурата и транспортните услуги, или за предоставяне на финансова подкрепа за справяне със социалните аспекти, засягащи ползвателите на мобилност, които са с ниски и средни доходи. Държавите членки използват част от приходите си от търгове, получени в съответствие с настоящия член, за справяне със социалните аспекти на търговията с емисии по настоящата глава, като обръщат специално внимание на уязвимите домакинства, уязвимите микро- и малки предприятия и уязвимите ползватели на услуги за мобилност, както е определено в Регламент (ЕС) 20.../nn [Регламент за социалния фонд за климата] (*). Когато дадена държава членка е представила на Комисията [социален план за климата] съгласно посочения регламент, тя използва тези приходи <i>inter alia</i> за финансиране на този план. Държавите членки определят минимален праг от 20 % от приходите, които се заделят за местните и регионалните власти и се използват за една или повече от мерките, описани в настоящия параграф.

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
Държавите членки информират Комисията за използването на приходите и за действията, предприети съгласно настоящия параграф, като включват тази информация в докладите си, представяни съгласно Регламент (ЕС) 2018/1999 на Европейския парламент и на Съвета ^(*).	Приема се, че държавите членки и местните и регионалните власти са изпълнили разпоредбите на настоящия параграф, ако са въвели и прилагат политики за данъчна или финансова подкрепа или регулаторни политики, които осигуряват финансова подкрепа, установени за целите, посочени в първа алинея, и чиято стойност е еквивалентна на приходите от продажбата на квоти на търг съгласно настоящата глава. Държавите членки информират Комисията за използването на приходите и за действията, предприети съгласно настоящия параграф, като включват тази информация в докладите си, представяни съгласно Регламент (ЕС) 2018/1999 на Европейския парламент и на Съвета ^(*).

Изменение 22

Член 1.21 — параграф 30i

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
До 1 януари 2028 г. Комисията докладва на Европейския парламент и на Съвета за изпълнението на разпоредбите на настоящата глава по отношение на тяхната ефективност, администриране и практическо прилагане, включително за прилагането на правилата съгласно Решение (ЕС) 2015/1814 и използването на квотите от настоящата глава за изпълнение на задълженията за съответствие на субектите по глави II, Па и III. Когато е целесъобразно, Комисията придружава този доклад с предложение до Европейския парламент и до Съвета за изменение на настоящата глава. До 31 октомври 2031 г. Комисията следва да направи оценка на осъществимостта на включването на секторите по приложение III в системата за търговия с емисии, обхващаща секторите, изброени в приложение I към Директива 2003/87/ЕО.“	До 1 януари 2028 г. Комисията докладва на Европейския парламент и на Съвета за изпълнението на разпоредбите на настоящата глава по отношение на тяхната ефективност, администриране и практическо прилагане, включително за прилагането на правилата съгласно Решение (ЕС) 2015/1814 и използването на квотите от настоящата глава за изпълнение на задълженията за съответствие на субектите по глави II, Па и III. Докладът ще бъде предшестван от период на консултации от 1 септември 2027 г. до 31 октомври 2027 г. В рамките на този период ще се проведат целенасочени консултации с местните и регионалните власти. Когато е целесъобразно, Комисията придружава този доклад с предложение до Европейския парламент и до Съвета за изменение на настоящата глава. До 31 октомври 2031 г. Комисията следва да направи оценка на осъществимостта на включването на секторите по приложение III в системата за търговия с емисии, обхващаща секторите, изброени в приложение I към Директива 2003/87/ЕО.“

Предложение за регламент на Европейския парламент и на Съвета за установяване на механизъм за корекция на въглеродните емисии на границите

COM(2021) 564 final

Изменение 23

Съображение 10

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
Съществуващите механизми за справяне с риска от изместване на въглеродни емисии в отраслите или подотраслите, изложени на риск от изместване на въглеродни емисии, са преходното безплатно разпределяне на квоти по СТЕ на ЕС и финансовите мерки за компенсиране на разходите за емисии на парникови газове, прехвърлени към цените на електроенергията, заложили съответно в член 10а, параграф 6 и член 10б на Директива 2003/87/ЕО. Въпреки това с безплатното разпределяне на квоти по СТЕ на ЕС се отслабва сигналът за цената на въглеродните емисии, който системата подава на инсталациите, получаващи квотите, в сравнение със система изцяло на тръжен принцип, и това се отразява върху стимулите за инвестиции в по-нататъшно намаляване на емисиите.	Съществуващите механизми за справяне с риска от изместване на въглеродни емисии в отраслите или подотраслите, изложени на риск от изместване на въглеродни емисии, са преходното безплатно разпределяне на квоти по СТЕ на ЕС и финансовите мерки за компенсиране на разходите за емисии на парникови газове, прехвърлени към цените на електроенергията, заложили съответно в член 10а, параграф 6 и член 10б на Директива 2003/87/ЕО. Въпреки това с безплатното разпределяне на квоти по СТЕ на ЕС се отслабва сигналът за цената на въглеродните емисии, който системата подава на инсталациите, получаващи квотите, в сравнение със система изцяло на тръжен принцип, и това се отразява върху стимулите за инвестиции в по-нататъшно намаляване на емисиите. Поради това постепенното претакване на безплатното разпределяне на квоти трябва да бъде постигнато по ефикасен и своевременно начин, както е посочено в целите на Европейския законодателен акт за климата и по-конкретно в пакета „Подготвени за цел 55“.

II. ПОЛИТИЧЕСКИ ПРЕПОРЪКИ

ЕВРОПЕЙСКИЯТ КОМИТЕТ НА РЕГИОНИТЕ

1. припомня, че с подписването на Парижкото споразумение ЕС се ангажира с целта за глобална нетна неутралност по отношение на климата до 2050 г., понастоящем залегнала в Европейския законодателен акт за климата; приветства безпрецедентните екологични амбиции и ангажимент на Европейската комисия за прехода към по-устойчиво общество и икономика и счита, че пакетът „Подготвени за цел 55“ е свидетелство за силата на този ангажимент; подчертава, че целите за намаляване на емисиите трябва да бъдат придружени от цели относно енергийната ефективност и енергията от възобновяеми източници, преосмисляне на земеползването (за недвусмислено увеличаване на естественото улавяне на въглерод), както и от други цели на Европейския зелен пакт, за да се гарантира справедлив и постоянен преход;
2. подчертава, че една стабилна, но постепенно въведена цена на въглеродните емисии следва да даде необходимия сигнал към предприятията и да даде тласък на прехода по най-ефективния от гледна точка на разходите начин, и изтъква необходимостта от ефективно взаимодействие между преразгледаната СТЕ и механизма за корекция на въглеродните емисии на границите, евентуално съчетани с други подкрепящи мерки на ЕС за гарантиране на неутрална по отношение на климата и конкурентоспособна икономика в регионите на ЕС, особено в регионите, в които се извършва устойчив преход на техните енергоемки отрасли;
3. отчита факта, че тези неравенства могат да станат още по-силно изразени с оглед на устойчивото покачване на цените на енергията и геополитическата нестабилност, влошена от войната в Украйна; приветства предложенията на Комисията за справяне с тези рискове, както е посочено в съобщението на REPowerEU, но подчертава, че някои инструменти, като например увеличеното данъчно облагане на извънредни печалби, може да не са достатъчни за предоставяне на надеждна подкрепа и поради това призовава за по-дългосрочни решения;
4. признава, че екологичните кризи засилват неравенствата, също както неравенствата увеличават щетите за околната среда. Поради това политиките за намаляване на емисиите на парникови газове трябва да възстановят справедливостта в нашите общества и територии;
5. подкрепя принципа, че всички сектори на икономиката трябва да допринасят за прехода към неутралност по отношение на климата и за намаляване на емисиите, а СТЕ на ЕС би могла да допринесе значително, ако се разшири прилагането на принципа „замърсителят плаща“ за всички обхванати сектори; посочва, че на мобилността се пада една четвърт от емисиите на CO₂ на територията на ЕС, докато секторът на сградите отговаря за 40 % от енергопотреблението в Европа; посочва обаче, че въвеждането на ценообразуване за въглеродните емисии в тези сектори е деликатно и не следва да води до тежести за най-уязвимите домакинства, микро- и малки предприятия и ползватели на услуги за мобилност, включително в селските и отдалечените райони;

6. настоява местните и регионалните власти — в качеството си на равнища на управление с големи правомощия и в двата обхванати сектора — да бъдат взети предвид при въвеждането, оценката и преразглеждането на новата СТЕ относно автомобилния транспорт и сградите (СТЕ II); подчертава, че емисиите на парникови газове от транспортния сектор в ЕС се увеличават постоянно от 2013 г. насам, докато декарбонизацията на сградния сектор остава ключова възможност за намаляване на емисиите; изтъква, че в случай че законодателите решат да не продължат със СТЕ II, както е предвидено в предложението на Комисията, настоящата СТЕ трябва да бъде допълнително укрепена, за да обхване автомобилния транспорт и сградите;

7. напълно признава необходимостта от инструменти за ценообразуване на въглеродните емисии в подкрепа на повишените амбиции на ЕС в областта на климата, но изразява дълбока **загриженост** относно потенциалните последици от тях за разпределението и подчертава, че следва да се вземат предвид всички измерения на устойчивото развитие — икономическата, екологичната, социалната и културната устойчивост. В това отношение призовава за спазването на най-малко три принципа:

- **солидарност и справедливост между държавите — членки на ЕС, при изпълнението.** При ценообразуването на въглеродните емисии следва да се разгледат разликите между тях, когато става въпрос за мащаба на предизвикателството за местните и регионалните икономики;
- **солидарност и справедливост в рамките на държавите членки.** Следва да се обърне внимание на въздействието на инструментите за ценообразуване на въглеродните емисии върху уязвимите групи в обществото и домакинствата с по-ниски доходи, не само по отношение на финансовата достъпност, но и по отношение на достъпа до определени стоки/услуги за задоволяване на техните нужди (енергия, охлаждане и отопление, транспорт и мобилност и т.н.);
- **разглеждане на териториалното въздействие на тези политики,** не само за отдалечените или периферните райони, но и в по-общ план за районите в ЕС, които вече са в процес на дълбока трансформация по отношение на своето социално и икономическо развитие („изоставени райони“, промишлени райони, преминаващи през необходими процеси на трансформация) за най-отдалечените региони, както и за селските райони;

8. приветства обявяването на социалния фонд за климата като начин за балансиране на отрицателните последици за най-уязвимите домакинства, микро- и малки предприятия и ползватели на услуги за мобилност и за гарантиране на социално устойчиво развитие; подчертава факта, че финансирането, което понастоящем се предвижда в рамките на преразглеждането на съществуващата СТЕ, не е достатъчно, за да се гарантира наистина справедлив преход, и подчертава, че следва да се обмисли разпределянето на приходи извън СТЕ II за социалния фонд за климата; предлага обединяването на приходите за социалния фонд за климата да започне по-рано от прилагането на СТЕ II;

9. подчертава значението на точното преценяване на последиците за разпространението от механизма, функционирането, управлението и мерките на социалния фонд за климата, като се акцентира върху последиците и ползите за най-уязвимите граждани на местно и регионално равнище и се позволи по-добро определяне на най-слабите в икономическо отношение домакинства, за да се канализира точно временното целево пряко подпомагане на доходите за онези, които имат най-голяма нужда. В това отношение мерките в рамките на отделните социални планове в областта на климата и отпускането на средства от самия фонд следва да имат за цел ускоряване на екологичния преход, но не и за сметка на социалното и териториалното сближаване, нито в ущърб на защитата на най-уязвимите граждани;

10. подчертава факта, че Модернизационният фонд следва да се използва за подкрепа на устойчивото развитие, като се даде приоритет на усилията за повишаване на жизнеспособността на уязвимите групи и територии при използването на фонда; отново заявява, че за да се зачита огромното икономическо, социално и географско разнообразие на ЕС, на регионите от ниво 3 по NUTS със значителни дисбаланси в рамките на дадена държава членка следва да се разреши достъп до Модернизационния фонд;

11. призовава за включването на местните и регионалните власти в разпределението на приходите от СТЕ. Ролята на местните и регионалните власти в прилагането на политиките за смекчаване на последиците от изменението на климата и за адаптация към него е много значителна. Регионите и градовете на Европа са основни новатори и движещи сили за обществени промени и следва да им се осигури възможност да допринасят в по-значителна степен за екологичния преход; подчертава това особено за новата СТЕ II;

12. приветства прилагането на резерва за стабилност на пазара като начин за управление на излишъка и недостига на квоти, както и схемата за предварително захранване с цел смекчаване на последиците от въвеждането на новата СТЕ II върху цените и ликвидността; отново заявява обаче, че резервът следва да бъде придружен от допълнителен механизъм за окончателно премахване на квотите, за да се създаде минимална цена, която е в съответствие с целите на ЕС в областта на климата за 2030 и 2050 г.;

13. изразява съжаление, че предложението на Комисията не отчита реалния риск от изместване на въглеродни емисии в международния морски трафик към пристанища на съседни трети държави в близост до европейски пристанища. Това изместване ще има вредни последици за пристанищната дейност и следователно за собствените логистични вериги на държавите членки, включително загуба на работни места, нарушаване на пазара и свободна конкуренция, загуба на свързаност на европейските пристанища и конкурентоспособност на нашата промишленост като цяло. Тази ситуация би засегнала и принципа на европейска стратегическа автономност и сигурността и контрола на логистиката и веригата за доставки на стоки от/към ЕС, тъй като би благоприятствала трансфера на стоки в пристанища на трети държави с логистични и икономически приоритети и интереси, които не са непременно съгласувани с тези на ЕС;

14. приветства предложението за създаване на механизъм за въглеродна корекция по границите (МВКГ) с цел стимулиране на глобалните действия в областта на климата; настоятелно призовава да се гарантира, че той е част от по-широка промишлена стратегия на ЕС, която насърчава неутрални по отношение на климата инвестиции и създава благоприятна регулаторна рамка за ЕС и водещите пазари за неутрални по отношение на климата продукти, включително като дава възможност за сключване на договори за разлика в цената на въглеродните емисии за декарбонизация на обхванатите сектори, и че възможно най-бързо ще бъдат въведени нови практики. Поради това безплатното разпределяне на квоти ⁽¹⁾ по СТЕ следва постепенно да бъде премахнато за секторите, обхванати от МВКГ, и заменено с тръжна продажба на всички квоти за емисии, тъй като това ще гарантира съвместимост със СТО;

15. подчертава особено значение на един подсилен фонд за иновации, който подкрепя необходимия преход към неутралност по отношение на климата на енергоемките отрасли, обхванати от СТЕ на ЕС и МВКГ в регионите на ЕС, чрез подкрепа за разработването на иновативни, неутрални по отношение на климата продукти, като например екологична стомана; подчертава, че основните пречки пред декарбонизацията не се свеждат само до липсата на технологични иновации и поради това предлага разширяването на обхвата на мерките с висок потенциал за намаляване на емисиите в нетехнологични области, за да обхванат например творчески и иновативни методи на сътрудничество, професионално обучение и кръговост, които не се ползват от стимулите на СТЕ, насочени към промишленото производство;

16. отбелязва, че е необходимо също да бъдат подобрени регулаторните и контролните механизми, за да се избегнат спекулативни движения около цената на CO₂, които оказват значително въздействие както върху цените на енергията, така и върху засегнатите сектори;

17. приветства факта, че приходите, генерирани от реформираната СТЕ, ще бъдат насочени към финансиране на действия за постигане на неутралност по отношение на климата (напр. за увеличаване на финансирането на фонда за иновации, Модернизационния фонд, социалния фонд за климата и ускоряване на възприемането на енергията от възобновяеми източници, енергийната ефективност и кръговостта) и няма да бъдат използвани за захранване на общия бюджет на ЕС като цяло; настоява за възприемане на същия подход и за приходите, генерирани от МВКГ;

18. счита, че за да се справи с технологичните, регулаторните и пазарните промени, МВКГ следва да бъде динамичен по естество, а обхванатите от него сектори и емисии следва да се преразглеждат редовно, като се отчита въздействието на механизма на местно и регионално равнище; изразява готовност да подкрепи оценката на териториалното въздействие на МВКГ;

19. отбелязва, че е необходимо също да бъдат подобрени регулаторните и контролните механизми, за да се избегнат спекулативни движения около цената на CO₂, които оказват значително въздействие както върху цените на енергията, така и върху засегнатите сектори;

20. силно приветства факта, че Комисията е придружила предложението за нова СТЕ и проекта за регламент за създаване на МВКГ с матрици за субсидиарност ⁽²⁾. Изложените мотиви във връзка с европейската добавена стойност на предложенията и въвеждането на мерки, произтичащи от компетенциите на ЕС в областта на изменението на климата, както са определени в членове 191—193 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС), отговарят на собствената оценка на КР за пълната съвместимост на предложенията с принципа на субсидиарност.

Брюксел, 28 април 2022 г.

Председател
на Европейския комитет на регионите
Apostolos TZITZIKOSTAS

⁽¹⁾ Съгласно схемата на ЕС за търговия с емисии е необходимо предприятията да получават квоти за емисии, които съответстват на техните въглеродни емисии. Безплатното разпределяне на квоти е дефинирано като временен метод за разпределяне на квоти, за разлика от основния метод (продажба чрез търг). Безплатно разпределените квоти обаче все още представляват повече от 40 % от общия брой на наличните квоти.

⁽²⁾ [https://www.europarl.europa.eu/RegData/docs_autres_institutions/commission_europeenne/swd/2021/0552/COM_SWD\(2021\)0552_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/docs_autres_institutions/commission_europeenne/swd/2021/0552/COM_SWD(2021)0552_EN.pdf).

Становище на Европейския комитет на регионите — Изменение на Директивата за енергийната ефективност с цел постигане на новите цели в областта на климата до 2030 г.

(2022/C 301/15)

Докладчик:	Rafał Kazimierz TRZASKOWSKI (PL/ЕНП), кмет на Варшава
Отправни документи:	Предложение за Директива на Европейския парламент и на Съвета относно енергийната ефективност (преработен текст) COM(2021) 558 — 2021/0203 (COD) SEC(2021) 558 — 2021/0203 (COD) SWD(2021) 623 — 2021/0203 (COD) SWD(2021) 624 — 2021/0203 (COD) SWD(2021) 625 — 2021/0203 (COD) SWD(2021) 626 — 2021/0203 (COD) SWD(2021) 627 — 2021/0203 (COD)

I. ПРЕПОРЪКИ ЗА ИЗМЕНЕНИЯ

Препоръка за изменение 1

Съображение 16

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
Справедливият преход към неутрален по отношение на климата Съюз до 2050 г. е от основно значение за Европейския зелен пакт. Енергийната бедност е основно понятие, консолидирано в законодателния пакет, озаглавен „Чиста енергия за всички европейци“ и предназначен да улесни справедливия енергиен преход. В съответствие с регламент (ЕС) 2018/1999 и Директива (ЕС) 2019/944 на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾ Комисията предостави ориентировъчни насоки относно подходящите показатели за измерване на енергийната бедност и определянето на същността на понятието „значителен брой домакинства в състояние на енергийна бедност“ ⁽²⁾. Директива (ЕС) 2019/944 и Директива 2009/73/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ⁽³⁾ изискват от държавите членки да предприемат подходящи мерки за справяне с енергийната бедност навсякъде, където е установено наличието ѝ, включително мерки за справяне с бедността в по-широк контекст. ⁽¹⁾ Директива (ЕС) 2019/944 на Европейския парламент и на Съвета относно общите правила за вътрешния пазар на електроенергия и за изменение на Директива 2012/27/ЕС (ОВ L 158, 14.6.2019 г., стр. 125). ⁽²⁾ Препоръка на Комисията относно енергийната бедност, C(2020) 9600 final. ⁽³⁾ Директива 2009/73/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. относно общите правила за вътрешния пазар на природен газ и за отмяна на Директива 2003/55/ЕО (ОВ L 211, 14.8.2009 г., стр. 94).	Справедливият преход към неутрален по отношение на климата Съюз до 2050 г. е от основно значение за Европейския зелен пакт. Енергийната бедност е основно понятие, консолидирано в законодателния пакет, озаглавен „Чиста енергия за всички европейци“ и предназначен да улесни справедливия енергиен преход. В съответствие с регламент (ЕС) 2018/1999 и Директива (ЕС) 2019/944 на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾ Комисията предостави ориентировъчни насоки относно подходящите показатели за измерване на енергийната бедност и определянето на същността на понятието „значителен брой домакинства в състояние на енергийна бедност“ ⁽²⁾. Директива (ЕС) 2019/944 и Директива 2009/73/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ⁽³⁾ изискват от държавите членки да предприемат подходящи мерки за справяне с енергийната бедност навсякъде, където е установено наличието ѝ, независимо от това дали засяга уязвими домакинства, уязвими предприятия, особено микро- и малки предприятия, или уязвими ползватели на мобилност; трябва да бъдат включени и мерки за справяне с бедността в по-широк контекст. ⁽¹⁾ Директива (ЕС) 2019/944 на Европейския парламент и на Съвета относно общите правила за вътрешния пазар на електроенергия и за изменение на Директива 2012/27/ЕС (ОВ L 158, 14.6.2019 г., стр. 125). ⁽²⁾ Препоръка на Комисията относно енергийната бедност, C(2020) 9600 final. ⁽³⁾ Директива 2009/73/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. относно общите правила за вътрешния пазар на природен газ и за отмяна на Директива 2003/55/ЕО (ОВ L 211, 14.8.2009 г., стр. 94).

Препоръка за изменение 2

Съображение 17

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
Домакинствата с ниски и средни доходи, уязвимите клиенти, включително крайните ползватели, хората, засегнати или застрашени от енергийна бедност, и хората, живеещи в социални жилища, следва да имат полза от прилагането на принципа „енергийната ефективност на първо място“. Мерките в областта на енергийната ефективност следва да се прилагат приоритетно за подобряване на положението на тези лица и домакинства или за намаляване на енергийната бедност. Цялостният подход, приложен към изготвянето на политиките и прилагането на политиките и мерките, изисква от държавите членки да гарантират, че други политики и мерки не оказват неблагоприятно въздействие върху тези лица и домакинства.	Домакинствата с ниски и средни доходи, микро- и малките предприятия , уязвимите клиенти, включително крайните ползватели, хората, засегнати или застрашени от енергийна бедност и бедност по отношение на мобилността , и хората, живеещи в социални жилища, следва да имат полза от прилагането на принципа „енергийната ефективност на първо място“. Мерките в областта на енергийната ефективност следва да се прилагат приоритетно за подобряване на положението на тези лица и домакинства или за намаляване на енергийната бедност. Цялостният подход, приложен към изготвянето на политиките и прилагането на политиките и мерките, изисква от държавите членки да гарантират, че други политики и мерки не оказват пряко или косвено неблагоприятно въздействие върху тези лица и домакинства.

Изложение на мотивите

Предложеното изменение не се нуждае от обяснение.

Препоръка за изменение 3

Съображение 25

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
За предпочитане е целта за увеличаване на енергийната ефективност да бъде постигната като резултат от кумулативно изпълнение на конкретни национални и европейски мерки за насърчаване на енергийната ефективност в различни области. От държавите членки следва да се изисква да въвеждат национални политики и мерки за енергийна ефективност. Тези политики и мерки и индивидуалните усилия на всяка държава членка следва да бъдат оценявани от Комисията заедно с данните за постигнатия напредък, така че да се направи оценка на вероятността за постигане на цялостната цел на Съюза, както и на степента, до която отделните усилия са достатъчни за постигане на общата цел.	За предпочитане е целта за увеличаване на енергийната ефективност да бъде постигната като резултат от кумулативно изпълнение на конкретни местни, регионални , национални и европейски мерки за насърчаване на енергийната ефективност в различни области. От държавите членки следва да се изисква да въвеждат национални политики и мерки за енергийна ефективност. Тези политики и мерки и индивидуалните усилия на всяка държава членка следва да бъдат оценявани от Комисията заедно с данните за постигнатия напредък, така че да се направи оценка на вероятността за постигане на цялостната цел на Съюза, както и на степента, до която отделните усилия са достатъчни за постигане на общата цел.

Изложение на мотивите

Предложеното изменение не се нуждае от обяснение.

Препоръка за изменение 4

Съображение 28

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
За да изпълнят задължението си, държавите членки следва да насочат вниманието си към крайното енергийно потребление на всички обществени услуги и инсталации на публични органи. За определянето на обхвата на адресатите държавите членки следва да прилагат определението за възлагащи органи, предоставено в Директива 2014/24/ЕС на Европейския парламент и на Съвета⁽¹⁾. Задължението може да бъде изпълнено чрез намаляване на крайното енергийно потребление във всяка област на публичния сектор, включително транспорт, обществени сгради, здравеопазване, пространствено планиране, управление на водите, обработка, канализиране и пречистване на отпадъчните води, управление на отпадъците, районни отоплителни или охладителни системи, разпределение, доставка и съхранение на енергия, обществено осветление, планиране на инфраструктурата. За да се намали административната тежест за публичните органи, държавите членки следва да създадат цифрови платформи или инструменти за събиране на обобщени данни за потреблението от публичните органи, да осигурят публичен достъп до тях и да докладват данните на Комисията. ⁽¹⁾ Директива 2014/24/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 февруари 2014 г. за обществените поръчки и за отмяна на Директива 2004/18/ЕО (ОВ L 94, 28.3.2014 г., стр. 65).	За да изпълнят задължението си, държавите членки следва да насочат вниманието си към крайното енергийно потребление на всички обществени услуги и инсталации на публични органи. За определянето на обхвата на адресатите държавите членки следва да прилагат определението за възлагащи органи, предоставено в Директива 2014/24/ЕС на Европейския парламент и на Съвета⁽¹⁾. Задължението може да бъде изпълнено чрез намаляване на крайното енергийно потребление във всяка област на публичния сектор, включително транспорт, обществени сгради, здравеопазване, пространствено планиране, управление на водите, обработка, канализиране и пречистване на отпадъчните води, управление на отпадъците, районни отоплителни или охладителни системи, разпределение, доставка и съхранение на енергия, обществено осветление, планиране на инфраструктурата. За да се намали административната тежест за местните и регионалните органи и другите публични органи, държавите членки следва да създадат цифрови платформи или инструменти за събиране на обобщени данни за потреблението от всички публични органи, да осигурят публичен достъп до тях и да докладват данните на Комисията. Държавите членки ще трябва да гарантират, че местните и регионалните органи и другите публични органи са достатъчно подготвени за такова събиране на данни. ⁽¹⁾ Директива 2014/24/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 февруари 2014 г. за обществените поръчки и за отмяна на Директива 2004/18/ЕО (ОВ L 94, 28.3.2014 г., стр. 65).

Изложение на мотивите

Предложеното изменение не се нуждае от обяснение.

Препоръка за изменение 5

Съображение 29

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
Държавите членки следва да изпълняват ролята на образец, като гарантират, че в публичния сектор всички договори за енергоспестяване с гарантиран резултат и системи за енергийно управление се изпълняват в съответствие с европейските или международните стандарти или че в интензивно потребяващите енергия части от публичния сектор широко се използват енергийни обследвания.	Държавите членки, регионите и местните органи следва да изпълняват ролята на образец, като гарантират, че в публичния сектор всички договори за енергоспестяване с гарантиран резултат и системи за енергийно управление се изпълняват в съответствие с европейските или международните стандарти или че в интензивно потребяващите енергия части от публичния сектор широко се използват енергийни обследвания. За постигането на тази цел държавите членки ще трябва да предоставят ясни насоки и процедури за използването на тези инструменти.

Изложение на мотивите

Предложеното изменение не се нуждае от обяснение.

Препоръка за изменение 6

Съображение 30

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
Публичните органи се насърчават да се възползват от помощта на субекти като агенциите за устойчива енергия, когато е приложимо, създадени на регионално или местно равнище. Организацията на тези агенции обикновено отразява индивидуалните нужди на публичните органи в определен регион или в определена област от публичния сектор. Централизираните агенции могат да обслужват потребностите по-добре и да работят по-ефективно в други отношения, например в по-малките или централизираните държави членки или по отношение на сложни или трансрегионални аспекти като районните отоплителни и охладителни системи. Агенциите за устойчива енергетика могат да влязат в ролята на звена за обслужване на едно гише съгласно член 21. Тези агенции често отговарят за разработването на местни или регионални планове за декарбонизация, които могат да включват и други мерки за декарбонизация, например подмяна на котлите, използващи изкопаеми горива, и за подпомагане на публичните органи при изпълнението на политиките в областта на енергетиката. Агенциите за устойчива енергетика или други структури, които подпомагат регионалните и местните органи, могат да имат ясни правомощия, цели и ресурси в областта на устойчивата енергетика. Може да се насърчат агенциите за устойчива енергетика да разглеждат инициативи, предприети в рамките на „Споразумението на кметовете“, което обединява местните органи на управление, доброволно ангажирани с изпълнението на целите на Съюза в областта на климата и енергетиката, както и други съществуващи инициативи за тази цел. Плановите за декарбонизация следва да бъдат свързани с плановите за териториално развитие и да вземат предвид всеобхватната оценка, която държавите членки следва да извършат.	Публичните органи се насърчават да се възползват от помощта на субекти като агенциите за устойчива енергия, когато е приложимо, създадени на регионално или местно равнище. Организацията на тези агенции обикновено отразява индивидуалните нужди на публичните органи в определен регион или в определена област от публичния сектор. Централизираните агенции могат да обслужват потребностите по-добре и да работят по-ефективно в други отношения, например в по-малките или централизираните държави членки или по отношение на сложни или трансрегионални аспекти като районните отоплителни и охладителни системи. Агенциите за устойчива енергетика могат да влязат в ролята на звена за обслужване на едно гише съгласно член 21. Тези агенции често отговарят за разработването на местни или регионални планове за декарбонизация, които могат да включват и други мерки за декарбонизация, например подмяна на котлите, използващи изкопаеми горива, и за подпомагане на публичните органи при изпълнението на политиките в областта на енергетиката. Агенциите за устойчива енергетика или други структури, които подпомагат регионалните и местните органи, могат да имат ясни правомощия, цели и ресурси в областта на устойчивата енергетика. Може да се насърчат агенциите за устойчива енергетика да разглеждат инициативи, предприети от местните и регионалните органи на управление в борбата и срещу изменението на климата, като част от плановите, които са изготвили в тази сфера въз основа на правен мандат или доброволно, включително в рамките на „Споразумението на кметовете“, което обединява местните органи на управление, доброволно ангажирани с изпълнението на целите на Съюза в областта на климата и енергетиката, както и други съществуващи инициативи за тази цел. Плановите за борба с изменението на климата следва да бъдат свързани с плановите за териториално развитие и да вземат предвид всеобхватната оценка, която държавите членки следва да извършат. Тези планове следва също така да допринасят за планирането в областта на енергетиката и климата на национално равнище, като се започне от периодичното преразглеждане на националните планове в областта на енергетиката и климата: Регламент (ЕС) 2018/1999 относно управлението на Енергийния съюз и на действията в областта на климата следва да бъде преразгледан съответно.

Изложение на мотивите

Предложеното изменение не се нуждае от обяснение.

Препоръка за изменение 7

Съображение 31

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
Държавите членки следва да подкрепят публичните органи при планирането и внедряването на мерки за подобряване на енергийната ефективност, включително на регионално и местно равнище, чрез предоставяне на насоки за насърчаване на възможностите за изграждане на компетентност и обучение и поощряване на сътрудничеството между публичните органи, включително между агенциите. За тази цел държавите членки биха могли да създадат национални центрове за компетентност по сложни въпроси, например за консултиране на местни или регионални енергийни агенции относно топлоснабдяването или охлаждането.	Държавите членки следва да подкрепят местните и регионалните органи и другите публични органи при планирането и внедряването на мерки за подобряване на енергийната ефективност, включително на регионално и местно равнище, чрез предоставяне на финансова и техническа помощ и представяне на планове за справяне с липсата на работна ръка и квалифицирани специалисти, необходими за всички етапи на екологичния преход, включително занаятчиши, както и висококвалифицирани експерти в областта на екологичните технологии, приложни учени и новатори. Държавите членки следва да помагат на публичните органи да отчитат по-широките ползи извън икономиката на енергия, като например здравословния вътрешен микроклимат в резултат на подобряването на въздуха в сградите и качеството на околната среда, както и по-доброто качество на живот, особено в училищата, детските градини, защитените жилища, домовете за възрастни хора и болниците. Държавите членки следва да предоставят насоки за насърчаване на възможностите за изграждане на компетентност и обучение и да поощряват сътрудничеството между публичните органи, включително между агенциите. За тази цел държавите членки биха могли да създадат национални и регионални центрове за компетентност по сложни въпроси, например за консултиране на местни или регионални енергийни агенции относно топлоснабдяването или охлаждането.

Изложение на мотивите

Предложеното изменение не се нуждае от обяснение.

Препоръка за изменение 8

Съображение 32

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
Наред с промишлеността, сградите и транспортът са основните ползватели на енергия и източници на емисии ⁽¹⁾. На сградите се дължат около 40 % от общото потребление на енергия в Съюза и 36 % от емисиите на ПГ от енергия в Съюза ⁽²⁾. Съобщението на Комисията, озаглавено „Вълна на саниране“ ⁽³⁾, се занимава с двойното предизвикателство относно енергийната и ресурсната ефективност и икономическата достъпност в сградния сектор и целта му е да бъде удвоен процентът на саниране. Неговите акценти са върху сградите с най-лоши показатели, енергийната бедност и публичните сгради. Освен това сградите са от огромно значение за постигане на целта на Съюза за достигане на климатична неутралност до 2050 г. Сградите, притежавани от публични органи, представляват значителен дял от сградния фонд и са с висока степен на видимост в публичния живот. Поради това е целесъобразно да се определи годишен процент за саниране на сградите, притежавани и ползвани от публичните органи на територията на дадена държава членка, за да се подобрят енергийните им характеристики. Държавите членки се приканват да определят по-висок процент за саниране, когато това е разходно ефективно, в рамките на санирането на техния сграден фонд в съответствие с техните дългосрочни стратегии за саниране или национални програми за саниране. Този процент на саниране не следва да засяга задълженията по отношение на почти нулевоенергийни сгради (ПНЕС), предвидени в Директива 2010/31/ЕС на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁴⁾. При следващия преглед на Директива 2010/31/ЕС Комисията следва да направи оценка на постигнатия от държавите членки	Наред с промишлеността, сградите и транспортът са основните ползватели на енергия и източници на емисии ⁽¹⁾. На сградите се дължат около 40 % от общото потребление на енергия в Съюза и 36 % от емисиите на ПГ от енергия в Съюза ⁽²⁾. Съобщението на Комисията, озаглавено „Вълна на саниране“ ⁽³⁾, се занимава с двойното предизвикателство относно енергийната и ресурсната ефективност и икономическата достъпност в сградния сектор и целта му е да бъде удвоен процентът на саниране. Неговите акценти са върху сградите с най-лоши показатели, енергийната бедност и публичните сгради. Освен това сградите са от огромно значение за постигане на целта на Съюза за достигане на климатична неутралност до 2050 г. Сградите, притежавани от публични органи, представляват значителен дял от сградния фонд и са с висока степен на видимост в публичния живот. Поради това е целесъобразно да се определи годишен процент за саниране на сградите, притежавани и ползвани от публичните органи на територията на дадена държава членка, за да се подобрят енергийните им характеристики. Държавите членки се приканват да определят по-висок процент за саниране, когато това е разходно ефективно, в рамките на санирането на техния сграден фонд в съответствие с техните дългосрочни стратегии за саниране или национални програми за саниране. Този процент на саниране не следва да засяга задълженията по отношение на почти нулевоенергийни сгради (ПНЕС), предвидени в Директива 2010/31/ЕС на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁴⁾. При следващия преглед на Директива 2010/31/ЕС Комисията следва да направи оценка на постигнатия от държавите членки напредък по отношение на санирането на

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
напредък по отношение на санирането на сгради на публичните органи. Комисията следва да разгледа възможността за внасяне на законодателно предложение за преразглеждане на процента на саниране, като отчита напредъка, постигнат от държавите членки, съществените икономически и технически развития или, когато е необходимо, ангажиментите на Съюза за декарбонизация и нулево замърсяване. Задължението за саниране на сградите на публичните органи в настоящата директива допълва посочената директива, съгласно която от държавите членки се изисква да гарантират, че при извършване на основен ремонт на съществуващите сгради се осигурява подобряване на енергийните им характеристики, така че да съответстват на изискванията за ПНЕС. ⁽¹⁾ COM/2020/562 final. ⁽²⁾ Вж. Международна комисия по ресурсите, Resource Efficiency and Climate Change (Ресурсна ефективност и изменение на климата), 2020 г., и доклада на Програмата на Обединените нации за околната среда, озаглавен „Разлики по отношение на емисиите за 2019 година“. Тези стойности се отнасят до използването и експлоатацията на сградите, като включват непреките емисии в секторите на електроенергията и отоплението, а не до пълния им жизнен цикъл. Според оценките инкорпорираните въглеродни емисии в строителството възлизат на около 10 % от общите годишни емисии на парникови газове в световен мащаб, вж. Международна комисия по ресурсите, Resource Efficiency and Climate Change (Ресурсна ефективност и изменение на климата), 2020 г., и доклада на Програмата на Обединените нации за околната среда, озаглавен „Разлики по отношение на емисиите за 2019 г.“. ⁽³⁾ COM/2020/662 final. ⁽⁴⁾ Директива 2010/31/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 19 май 2010 г. относно енергийните характеристики на сградите (ОВ L 153, 18.6.2010 г., стр. 13).	сгради на публичните органи. Комисията следва да разгледа възможността за внасяне на законодателно предложение за преразглеждане на процента на саниране, като отчита напредъка, постигнат от държавите членки, съществените икономически и технически развития или, когато е необходимо, ангажиментите на Съюза за декарбонизация и нулево замърсяване. Задължението за саниране на сградите на публичните органи в настоящата директива допълва посочената директива, съгласно която от държавите членки се изисква да гарантират, че при извършване на основен ремонт на съществуващите сгради се осигурява подобряване на енергийните им характеристики, така че да съответстват на изискванията за ПНЕС, когато е приложимо. Европейската комисия и държавите членки ще предоставят допълнителни насоки относно основното саниране на сгради с историческа стойност: ще бъдат въведени специални инициативи за подпомагане на санирането на такива сгради, включително различни видове интервенции, илащи за цел подобряване на енергийната ефективност. ⁽¹⁾ COM/2020/562 final. ⁽²⁾ Вж. Международна комисия по ресурсите, Resource Efficiency and Climate Change (Ресурсна ефективност и изменение на климата), 2020 г., и доклада на Програмата на Обединените нации за околната среда, озаглавен „Разлики по отношение на емисиите за 2019 година“. Тези стойности се отнасят до използването и експлоатацията на сградите, като включват непреките емисии в секторите на електроенергията и отоплението, а не до пълния им жизнен цикъл. Според оценките инкорпорираните въглеродни емисии в строителството възлизат на около 10 % от общите годишни емисии на парникови газове в световен мащаб, вж. Международна комисия по ресурсите, Resource Efficiency and Climate Change (Ресурсна ефективност и изменение на климата), 2020 г., и доклада на Програмата на Обединените нации за околната среда, озаглавен „Разлики по отношение на емисиите за 2019 г.“. ⁽³⁾ COM/2020/662 final. ⁽⁴⁾ Директива 2010/31/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 19 май 2010 г. относно енергийните характеристики на сградите (ОВ L 153, 18.6.2010 г., стр. 13).

Изложение на мотивите

Предложеното изменение не се нуждае от обяснение.

Препоръка за изменение 9

Съображение 34

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
През 2020 г. повече от половината от населението на света живее в градски райони. До 2050 г. се очаква тази цифра да достигне 68 % ⁽¹⁾. Освен това половината от градските инфраструктури, налични през 2050 г., тепърва предстои да бъдат изградени ⁽²⁾. Градовете и метрополните области са центрове на икономическа дейност, създаване на знания, иновации и нови технологии. Градовете оказват влияние върху качеството на живот на гражданите, които живеят или работят в тях. Държавите членки би трябвало да оказват техническа и финансова подкрепа на общините. Редица общини и други публични органи в държавите членки вече прилагат интегрирани подходи за спестяване на енергия и за снабдяване с енергия, напр. чрез планове за действие за устойчива енергия, като разработените съгласно инициативата „Споразумение на кметовете“ (Covenant of Mayors), както и интегрирани градоустройствени подходи, които надхвърлят отделните интервенции по отношение на сгради или транспортни средства. ⁽¹⁾ https://www.unfpa.org/world-population-trends ⁽²⁾ https://www.un.org/en/ecosoc/integration/pdf/fact_sheet.pdf	През 2020 г. повече от половината от населението на света живее в градски райони. До 2050 г. се очаква тази цифра да достигне 68 % ⁽¹⁾. Освен това половината от градските инфраструктури, налични през 2050 г., тепърва предстои да бъдат изградени ⁽²⁾. Градовете и метрополните области са центрове на икономическа дейност, създаване на знания, иновации и нови технологии. Градовете оказват влияние върху качеството на живот на гражданите, които живеят или работят в тях. Държавите членки следва да оказват техническа и финансова подкрепа на местните органи. Редица местни и регионални органи и други публични органи в държавите членки вече прилагат интегрирани подходи за спестяване на енергия, за снабдяване с енергия и за устойчива мобилност въз основа на правен мандат или доброволно, напр. чрез планове за действие за устойчива енергия, като разработените съгласно „Споразумението на кметовете“ (Covenant of Mayors), както и интегрирани градоустройствени подходи, като разработените в рамките на плановете за устойчива градска мобилност, които надхвърлят отделните интервенции по отношение на сгради или транспортни средства. Необходими са допълнителни усилия за подобряване на енергийната ефективност на градската мобилност, както за пътническия транспорт, така и за товарния. Като се има предвид какви значителни допълнителни усилия се изискват от местните и регионалните органи, които са в челните редици на енергийния преход, трябва да се гарантира, че те ще имат лесен достъп до необходимата финансова подкрепа от европейските инструменти за изпълнението на своите планове за устойчива енергетика и климат, за устойчива градска мобилност и за екологичен преход. За тази цел ще се обърне особено внимание на прилагането на мерки, които вече съществуват в настоящата правна уредба. Това е от значение например за целия период на използване на европейските фондове като МФР и Next Generation EU, включително Механизма за възстановяване и устойчивост, структурните фондове и фондовете на политиката на сближаване, Фонда за развитие на селските райони и Фонда за справедлив преход, както и финансовите инструменти и техническата помощ, налични в рамките на InvestEU. Активното участие на регионите и, където е приложимо, на местните органи, в разработването и изпълнението на споразуменията за партньорство и оперативните програми, и предоставянето на пряка подкрепа за устойчиво градско развитие, както и на достатъчно ресурси в рамките на политическата цел за по-екологична, нисковъглеродна и устойчива Европа с икономика в преход към нулеви нетни въглеродни емисии, са от решаващо значение. ⁽¹⁾ https://www.unfpa.org/world-population-trends ⁽²⁾ https://www.un.org/en/ecosoc/integration/pdf/fact_sheet.pdf

Изложение на мотивите

Предложеното изменение не се нуждае от обяснение.

Препоръка за изменение 10

Съображение 36

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
Всички публични субекти, които инвестират публични ресурси чрез обществени поръчки, следва да служат за пример при възлагането на договори и концесии, като избират продукти, услуги и сгради с най-висока енергийна ефективност, включително във връзка с обществени поръчки, които не са предмет на специфични изисквания съгласно Директива 2009/30/ЕО. В този контекст при всички процедури за възлагане на обществени поръчки и концесии със стойност над праговете, определени в членове 6 и 7 от Директива 2014/23/ЕС на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾, член 2, параграф 1 от Директива 2014/24/ЕС на Европейския парламент и на Съвета ⁽²⁾ и членове 3 и 4 от Директива 2014/25/ЕС на Европейския парламент и на Съвета, трябва да се вземат предвид енергийните характеристики на продуктите, сградите и услугите, определени от правото на Съюза или националното право, като се спазва приоритетно принципът „енергийната ефективност на първо място“ в процедурите за възлагане на обществени поръчки. ⁽¹⁾ Директива 2014/23/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 февруари 2014 г. за възлагане на договори за концесия (ОВ L 94, 28.3.2014 г., стр. 1). ⁽²⁾ Директива 2014/24/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 февруари 2014 г. за обществените поръчки и за отмяна на Директива 2004/18/ЕО (ОВ L 94, 28.3.2014 г., стр. 65).	Всички публични субекти, които инвестират публични ресурси чрез обществени поръчки, следва да служат за пример при възлагането на договори и концесии, като избират продукти, услуги и сгради с най-висока енергийна ефективност, включително във връзка с обществени поръчки, които не са предмет на специфични изисквания съгласно Директива 2009/30/ЕО; критериите за екологосъобразни и търговски обществени поръчки следва да бъдат използвани като насоки в това отношение. В този контекст при всички процедури за възлагане на обществени поръчки и концесии със стойност над праговете, определени в членове 6 и 7 от Директива 2014/23/ЕС на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾, член 2, параграф 1 от Директива 2014/24/ЕС на Европейския парламент и на Съвета ⁽²⁾ и членове 3 и 4 от Директива 2014/25/ЕС на Европейския парламент и на Съвета, трябва да се вземат предвид енергийните характеристики на продуктите, сградите и услугите, определени от правото на Съюза или националното право, като се спазва приоритетно принципът „енергийната ефективност на първо място“ в процедурите за възлагане на обществени поръчки. ⁽¹⁾ Директива 2014/23/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 февруари 2014 г. за възлагане на договори за концесия (ОВ L 94, 28.3.2014 г., стр. 1). ⁽²⁾ Директива 2014/24/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 февруари 2014 г. за обществените поръчки и за отмяна на Директива 2004/18/ЕО (ОВ L 94, 28.3.2014 г., стр. 65).

Изложение на мотивите

Предложеното изменение не се нуждае от обяснение.

Препоръка за изменение 11

Съображение 39

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
Важно е държавите членки да предоставят необходимата подкрепа на публичните органи при въвеждането на изискванията за енергийна ефективност в обществените поръчки и, когато е целесъобразно, при използването на екологосъобразни обществени поръчки, като предоставят необходимите насоки и методики за извършване на оценка на разходите за целия жизнен цикъл, както и на въздействието и разходите във връзка с околната среда. Очаква се добре разработените инструменти, по-специално цифровите инструменти, да улеснят процедурите за възлагане на обществени поръчки и да намалят административните разходи, особено в по-малките държави членки, които може да не разполагат с достатъчен капацитет за изготвянето на оферти. Във връзка с това държавите членки следва активно да насърчават използването на цифрови инструменти и сътрудничеството между възлагащите органи, включително такива от други държави, с цел обмен на най-добри практики.	Важно е държавите членки да предоставят необходимата подкрепа на местните и регионалните органи и другите публични органи при въвеждането на изискванията за енергийна ефективност в обществените поръчки и, когато е целесъобразно, при използването на екологосъобразни обществени поръчки, като предоставят необходимите насоки и методики за извършване на оценка на разходите за целия жизнен цикъл, както и на въздействието и разходите във връзка с околната среда. Очаква се добре разработените инструменти, по-специално цифровите инструменти, да улеснят процедурите за възлагане на обществени поръчки и да намалят административните разходи, особено в по-малките държави членки, които може да не разполагат с достатъчен капацитет за изготвянето на оферти. Във връзка с това държавите членки следва активно да насърчават използването на цифрови инструменти и сътрудничеството между възлагащите органи, включително такива от други държави, с цел обмен на най-добри практики. В допълнение към това следва да се предприемат специфични дейности за изграждане на капацитет, за да се гарантира, че администрациите от всякакъв мащаб имат достъп до едни и същи инструменти и възможности, включително в рамките на плана REPowerEU. Държавите членки следва да насърчават производството на биогаз от органични градски отпадъци в общините и групите от общини, както и инсталирането на фотоволтаични панели в обществените сгради. Освен това трябва да се насърчават групите от непоителни общности, които произвеждат фотоволтаична енергия и захранват с нея общата електроенергийна мрежа.

Изложение на мотивите

Предложеното изменение не се нуждае от обяснение.

Препоръка за изменение 12

Съображение 61

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
В настоящата директива се използва понятието „уязвими клиенти“, което държавите членки трябва да определят съгласно Директива (ЕС) 2019/944. Освен това, в съответствие с Директива 2012/27/ЕС, чрез понятието „крайни ползватели“, както и чрез понятието „краен клиент“, се изяснява, че правото на информация относно фактурирането и потреблението се отнася също за потребители без индивидуални или преки договори с доставчика на енергия, която се използва за системи за колективно отопление, охлаждане или получаване на топла вода за битови нужди в жилищни блокове. Понятието „уязвими клиенти“ не гарантира непременно насоченост на мерките към крайните ползватели. Поради това, за да се гарантира, че мерките, предвидени в настоящата директива, достигат до всички лица и домакинства в уязвимо положение, държавите членки следва да включат не само клиентите, в тесния смисъл на думата, но и крайните ползватели, когато установяват своето определение за уязвими клиенти.	В настоящата директива се използва понятието „уязвими клиенти“, което държавите членки трябва да определят съгласно Директива (ЕС) 2019/944. Освен това, в съответствие с Директива 2012/27/ЕС, чрез понятието „крайни ползватели“, както и чрез понятието „краен клиент“, се изяснява, че правото на информация относно фактурирането и потреблението се отнася също за потребители без индивидуални или преки договори с доставчика на енергия, която се използва за системи за колективно отопление, охлаждане или получаване на топла вода за битови нужди в жилищни блокове. Понятието „уязвими клиенти“ не гарантира непременно насоченост на мерките към крайните ползватели. Поради това, за да се гарантира, че мерките, предвидени в настоящата директива, достигат до всички лица и домакинства в уязвимо положение, държавите членки следва да включат не само клиентите, в тесния смисъл на думата, но и крайните ползватели, когато установяват своето определение за уязвими клиенти. Понятието „уязвими микро- и малки предприятия“, както е определено в Социалния фонд за климата, също попада в обхвата на директивата.

Изложение на мотивите

Предложеното изменение не се нуждае от обяснение.

Препоръка за изменение 13

Съображение 69

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
От решаващо значение е да се повишава осведомеността на всички граждани на Съюза за ползите от повишената енергийна ефективност и да им се предоставя точна информация относно начините, по които тя може да бъде постигната. Граждани от всички възрастови групи следва също да участват в енергийния преход чрез европейския пакт за климата и Конференцията за бъдещето на Европа. Повишената енергийна ефективност е изключително важна и за сигурността на енергийните доставки в Съюза чрез намаляване на неговата зависимост от вноса на горива от трети държави.	От решаващо значение е да се повишава осведомеността на всички граждани на Съюза за ползите от повишената енергийна ефективност и да им се предоставя точна информация относно начините, по които тя може да бъде постигната. Граждани от всички възрастови групи следва също да участват в енергийния преход чрез европейския пакт за климата, програмата „Еразъм+“ и Конференцията за бъдещето на Европа. Повишената енергийна ефективност е изключително важна и за сигурността на енергийните доставки в Съюза чрез намаляване на неговата зависимост от вноса на горива от трети държави.

Изложение на мотивите

Предложеното изменение не се нуждае от обяснение.

Препоръка за изменение 14

Съображение 71

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
При прилагането на настоящата директива и при приемането на други мерки в областта на енергийната ефективност държавите членки следва да обръщат особено внимание на синергиите между мерките за енергийна ефективност и ефективното използване на природните ресурси в съответствие с принципите на кръговата икономика.	При прилагането на Директива 2012/27/ЕС, изменена с настоящата директива, и при предприемането на други мерки в областта на енергийната ефективност държавите членки следва да обръщат особено внимание на синергиите между мерките за енергийна ефективност и ефективното използване на природните ресурси в съответствие с албицията за нулево замърсяване , принципите на кръговата икономика и опазването на природата и биологичното разнообразие .

Изложение на мотивите

Предложеното изменение не се нуждае от обяснение.

Препоръка за изменение 15

Съображение 80 (нов параграф)

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
	(80а) Когато оценяват потенциала за ефективно отопление и охлаждане, държавите членки вземат предвид по-широките аспекти, свързани с околната среда, здравето и безопасността. Поради ролята на термополните за реализиране на потенциала за енергийна ефективност при отоплението и охлаждането, рисковете от отрицателни въздействия върху околната среда от хладилни агенти, които са устойчиви, биоаккумулиращи или токсични, следва да бъдат сведени до минимум.

Препоръка за изменение 16

Съображение 92

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
Следва да бъде признат приносът на общностите за енергия от възобновяеми източници съгласно Директива (ЕС) 2018/2001 на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾ и на гражданските енергийни общности съгласно Директива (ЕС) 2019/944 за постигане на целите на Европейския зелен пакт и Плана във връзка с целта в областта на климата за 2030 г. Поради това държавите членки следва да разгледат и насърчат ролята на общностите за енергия от възобновяеми източници и гражданските енергийни общности. Тези общности могат да помогнат на държавите членки да постигнат целите на настоящата директива чрез повишаване на енергийната ефективност на местно равнище или на равнището на домакинствата. Те могат да предоставят права на потребителите и да ги включат в процеса, да позволят на определени групи битови клиенти, включително в селските и отдалечените райони, да участват в проекти и интервенции за енергийна ефективност. Енергийните общности могат да подпомогнат борбата с енергийната бедност чрез улесняване на проекти за енергийна ефективност, намаляване на потреблението на енергия и по-ниски тарифи за доставка. ⁽¹⁾ Директива (ЕС) 2018/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018 г. за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници (ОВ L 328, 21.12.2018 г., стр. 82).	Следва да бъде признат приносът на общностите за енергия от възобновяеми източници съгласно Директива (ЕС) 2018/2001 на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾ и на гражданските енергийни общности съгласно Директива (ЕС) 2019/944 за постигане на целите на Европейския зелен пакт и Плана във връзка с целта в областта на климата за 2030 г. Поради това държавите членки следва да разгледат и насърчат ролята на общностите за енергия от възобновяеми източници и гражданските енергийни общности. Тези общности могат да помогнат на държавите членки да постигнат целите на настоящата директива и да приложат принципа за поставяне на енергийната ефективност на първо място чрез повишаване на енергийната ефективност на местно равнище или на равнище домакинства, както и в обществените сгради в сътрудничество с местните органи. Те могат да предоставят права на потребителите и да ги включат в процеса, да позволят на определени групи битови клиенти, включително в селските и отдалечените райони, да участват в проекти и интервенции за енергийна ефективност. Енергийните общности могат да подпомогнат борбата с енергийната бедност чрез улесняване на проекти за енергийна ефективност, намаляване на потреблението на енергия и по-ниски тарифи за доставка. За тази цел държавите членки следва да преразгледат законодателството и процедурите за прилагане с цел да се премахнат ненужните пречки и затруднения. Публичните администрации на всички равнища следва да бъдат надлежно обучени по този въпрос. Тези усилия ще допринесат и за подобряване на енергийната сигурност на ЕС. ⁽¹⁾ Директива (ЕС) 2018/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018 г. за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници (ОВ L 328, 21.12.2018 г., стр. 82).

Изложение на мотивите

Предложеното изменение не се нуждае от обяснение.

Препоръка за изменение 17

Съображение 97

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
Публичното финансиране, достъпно на национално равнище и на равнището на Съюза, следва да бъде стратегически инвестирано в мерки за подобряване на енергийната ефективност, по-специално в полза на уязвимите клиенти, хората, засегнати от енергийна бедност, и тези, които живеят в социални жилища. Държавите членки следва да се възползват от всяка финансова вноска, която биха могли да получат от социалния фонд за климата [Регламент за социалния фонд за климата], и от приходите по квоти от схемата на ЕС за търговия с емисии. Тези финансови средства ще подпомогнат държавите членки да изпълнят своето задължение да прилагат мерки за енергийна ефективност и политически мерки съгласно задължението за икономии на енергия като приоритет сред уязвимите клиенти и хората, засегнати от енергийна бедност, което може да включва живеещите в селски и отдалечени райони.	Публичното финансиране, достъпно на национално равнище и на равнището на Съюза, следва да бъде стратегически инвестирано в мерки за подобряване на енергийната ефективност, по-специално в полза на уязвимите клиенти, хората, засегнати от енергийна бедност, и тези, които живеят в социални жилища. Държавите членки, в тясно сътрудничество с местните и регионалните органи, следва да се възползват от всяка финансова вноска, която биха могли да получат от социалния фонд за климата [Регламент за социалния фонд за климата], и от приходите по квоти от схемата на ЕС за търговия с емисии. Тези финансови средства ще подпомогнат държавите членки да изпълнят своето задължение да прилагат мерки за енергийна ефективност и политически мерки съгласно задължението за икономии на енергия като приоритет сред уязвимите клиенти и хората, засегнати от енергийна бедност, което може да включва живеещите в селски и отдалечени райони.

Изложение на мотивите

Предложеното изменение не се нуждае от обяснение.

Препоръка за изменение 18

Съображение 98 (нов параграф)

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
	<i>Дългосрочни поведенчески промени при потребление на енергия могат да бъдат постигнати чрез овластяване на гражданите. Енергийните общности могат да спомогнат за постигане на дългосрочни икономии на енергия, особено при домакинствата, и за увеличаване на устойчивите инвестиции от страна на гражданите и малките предприятия. Държавите членки следва да дадат възможност на гражданите да предприемат такива действия, като оказват подкрепа на обществени енергийни проекти и организации.</i>

Препоръка за изменение 19

Съображение 108

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
Държавите членки и регионите следва да бъдат насърчени да използват пълноценно европейските фондове, налични в МФР и инструмента Next GenerationEU, включително Механизма за възстановяване и устойчивост, фондовете на политиката на сближаване, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Фонда за справедлив преход, както и финансовите инструменти и техническата помощ, предоставяни по линията на InvestEU, за стимулиране на частните и публичните инвестиции в мерки за подобряване на енергийната ефективност. Инвестициите в енергийна ефективност са с потенциал да допринесат за икономически растеж, заетост, иновации и намаляване на енергийната бедност на домакинствата, поради което дават положителен принос към икономическото, социалното и териториалното сближаване и екологосъобразно възстановяване. Потенциалните области за финансиране включват мерки за енергийна ефективност в обществените и жилищните сгради, както и осигуряване на нови умения за насърчаване на заетостта в сектора на енергийната ефективност. Комисията ще осигури полезни взаимодействия между различните инструменти за финансиране, по-специално фондовете със споделено и с пряко управление (като централно управляваните програми „Хоризонт Европа“ или LIFE), както и между безвъзмездни средства, заеми и техническа помощ, за да се увеличи максимално техният лостов ефект върху частното финансиране и тяхното въздействие върху постигането на целите на политиката за енергийна ефективност.	Държавите членки, регионите, градовете и общините следва да бъдат насърчени да използват пълноценно европейските фондове, налични в МФР и инструмента Next GenerationEU, включително Механизма за възстановяване и устойчивост, фондовете на политиката на сближаване, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Фонда за справедлив преход, както и финансовите инструменти и техническата помощ, предоставяни по линията на InvestEU, за стимулиране на частните и публичните инвестиции в мерки за подобряване на енергийната ефективност, особено на местно равнище. Те следва да гарантират активното участие на местните органи в разработването и изпълнението на споразуменията за партньорство и оперативните програми, и да им предоставят пряка подкрепа за устойчиво градско развитие, както и достатъчно ресурси в рамките на целта на политиката за по-екологична и нисковъглеродна икономика в преход към нулеви нетни въглеродни емисии. Инвестициите в енергийна ефективност са с потенциал да допринесат за икономически растеж, заетост, иновации и намаляване на енергийната бедност на домакинствата, поради което дават положителен принос към икономическото, социалното и териториалното сближаване и екологосъобразно възстановяване. Потенциалните области за финансиране включват мерки за енергийна ефективност в обществените и жилищните сгради, както и обучение, преквалификация и повишаване на квалификацията на специалистите, по-специално на тези, които работят в областта на санирането на сгради, с цел насърчаване на заетостта в сектора на енергийната ефективност. За тази цел ще трябва да се положат по-големи усилия на европейско равнище и на равнището на държавите членки, за да се увеличи капацитетът на местните и регионалните органи да използват европейските фондове и така да се повиши цялостният капацитет за усвояване на регионите и градовете в ЕС. Комисията ще се стреми към улесняване на достъпа на градовете и регионите до централно управляваните програми, както и към осигуряване на повече средства, които могат да бъдат получавани директно. Тя ще осигури полезни взаимодействия между различните инструменти за финансиране, по-специално фондовете със споделено и с пряко управление (като централно управляваните програми „Хоризонт Европа“ или LIFE), както и между безвъзмездни средства, заеми и техническа помощ, за да се увеличи максимално техният лостов ефект върху частното финансиране и тяхното въздействие върху постигането на целите на политиката за енергийна ефективност.

Изложение на мотивите

Предложеното изменение не се нуждае от обяснение.

Препоръка за изменение 20

Съображение 109

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
Държавите членки следва да насърчават използването на финансови механизми за постигане на целите на настоящата директива. Тези финансови механизми биха могли да включват финансови вноски и глоби за неизпълнение на определени разпоредби на настоящата директива; средства, отпуснати за енергийна ефективност съгласно член 10, параграф 3 от Директива 2003/87/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾; средства, предвидени за енергийна ефективност в европейските фондове и програми, както и по линия на целеви европейски финансови инструменти като Европейския фонд за енергийна ефективност. ⁽¹⁾ Директива 2003/87/ЕО на Европейския Парламент и на Съвета от 13 октомври 2003 г. за установяване на схема за търговия с квоти за емисии на парникови газове в рамките на Общността и за изменение на Директива 96/61/ЕО на Съвета (ОВ L 275, 25.10.2003 г., стр. 32).	Държавите членки следва да насърчават използването на финансови механизми за постигане на целите на настоящата директива. Тези финансови механизми биха могли да включват финансови вноски и глоби за неизпълнение на определени разпоредби на настоящата директива; средства, отпуснати за енергийна ефективност съгласно член 10, параграф 3 от Директива 2003/87/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾; средства, предвидени за енергийна ефективност в европейските фондове и програми, както и по линия на целеви европейски финансови инструменти като Европейския фонд за енергийна ефективност. <i>За тази цел Европейската комисия и държавите членки ще трябва да работят по изграждането на платформи за обединяване на малки и средни по мащаб проекти с цел да се създаде резерв от подходящи за финансиране проекти.</i> ⁽¹⁾ Директива 2003/87/ЕО на Европейския Парламент и на Съвета от 13 октомври 2003 г. за установяване на схема за търговия с квоти за емисии на парникови газове в рамките на Общността и за изменение на Директива 96/61/ЕО на Съвета (ОВ L 275, 25.10.2003 г., стр. 32).

Изложение на мотивите

Предложеното изменение не се нуждае от обяснение.

Препоръка за изменение 21

Съображение 113

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
Наличните програми за финансиране, финансови инструменти и иновативни финансови механизми на Съюза следва да се използват за практическо постигане на целта за подобряване на енергийните характеристики на сградите на публичните органи. Във връзка с това държавите членки могат да използват приходите си от годишното разпределено количество емисии по силата на Решение № 406/2009/ЕО при разработването на такива механизми на доброволна основа и като се отчитат националните бюджетни правила.	Наличните програми за финансиране, финансови инструменти и иновативни финансови механизми на Съюза следва да се използват за практическо постигане на целта за подобряване на енергийните характеристики на сградите на публичните органи. Във връзка с това държавите членки могат да използват приходите си от годишното разпределено количество емисии по силата на Решение № 406/2009/ЕО при разработването на такива механизми на доброволна основа и като се отчитат националните бюджетни правила. <i>Европейската комисия и държавите членки ще трябва да предоставят на регионалните и местните администрации подходяща информация и обучение по тези програми, за да повишат техния капацитет за привличане на финансови ресурси. Платформата на Споразумението на кметовете би могла да бъде един от инструментите за осъществяване на тези действия, включително в рамките на плана „RePowerEU“, заедно с други инструменти, създадени в рамките на съществуващите на регионално и местно равнище разпоредби в областта на изменението на климата.</i>

Изложение на мотивите

Предложеното изменение не се нуждае от обяснение.

Препоръка за изменение 22

Съображение 119

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
Местните и регионалните органи следва да получат водеща роля при разработването, проектирането, изпълнението и оценката на мерките, предвидени в настоящата директива, за да могат да предприемат правилните действия във връзка със специфичните особености на своя климат, култура и общество.	Местните и регионалните органи следва да получат водеща роля при разработването, проектирането, изпълнението и оценката на мерките, предвидени в настоящата директива, за да могат да предприемат правилните действия във връзка със специфичните особености на своя климат, култура и общество. <i>Европейската комисия ще работи в тясно сътрудничество с Европейския комитет на регионите за оказване на подкрепа на местните и регионалните органи в това начинание.</i>

Изложение на мотивите

Предложеното изменение не се нуждае от обяснение.

Препоръка за изменение 23

Член 2, параграф 49

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
49) „енергийна бедност“ означава състояние, в което дадено домакинство няма достъп до съществени енергийни услуги, които са в основата на един нормален жизнен и здравен стандарт, включително адекватно отопление, охлаждане, осветление и енергия за домакински уреди, в съответния национален контекст и при наличната социална политика и други значими политики.	49) „енергийна бедност“ означава липса на достъп до съществени енергийни услуги, които са в основата на един нормален жизнен, трудо в и здравен стандарт, включително адекватно отопление, охлаждане, топла вода за битови нужди , осветление, мобилност и енергия за домакински уреди, в съответния национален контекст и при наличната социална политика и други значими политики. 49а) „уязвими домакинства“ означава домакинства в състояние на енергийна бедност или домакинства, в това число такива със средни към ниски доходи, които са засегнати в значителна степен от ценовото въздействие на включването на сградите в обхвата на Директива 2003/87/ЕО, изложени са на риск да изпаднат в състояние на енергийна бедност заради нарастващите цени на енергията и неефективните енергийни характеристики на жилищата си и нямат необходимите средства да санират сградите, в които живеят.

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
	49б) „ползватели на транспорт“ означава домакинства или предприятия, в това число микро-предприятия, които използват различни варианти на транспорт и мобилност. 49в) „уязливи ползватели на мобилност“ означава ползватели на транспорт, включително от домакинства със средни към ниски доходи, които са значително засегнати от ценовото въздействие на включването на автомобилния транспорт в обхвата на Директива 2003/87/ЕО и няпат необходимите средства за закупуване на превозни средства с нулеви и ниски емисии или за преминаване към алтернативни устойчиви видове транспорт, в това число обществен транспорт, особено в селските и отдалечените райони. 49г) „микропредприятие“ означава предприятие, в което работят по-малко от 10 души и чийто годишен оборот или годишен счетоводен баланс не надвишават 2 милиона евро, изчислени в съответствие с членове 3—6 от Приложение I към Регламент (ЕС) № 651/2014. 49г а) „малко предприятие“ означава предприятие, в което работят по-малко от 50 души и чийто годишен оборот и/или годишен счетоводен баланс не надхвърля 10 милиона евро. 49д) „уязливи микро- и малки предприятия“ означава микро- и малки предприятия, които са засегнати в значителна степен от ценовото въздействие на включването на сградите в обхвата на Директива 2003/87/ЕО и няпат необходимите средства за саниране на заеманите от тях сгради.

Изложение на мотивите

Предложеното изменение не се нуждае от обяснение.

Препоръка за изменение 24

Член 4, параграф 1

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
Държавите членки гарантират колективно намаляване на потреблението на енергия с поне 9 % през 2030 г. в сравнение с прогнозите на референтния сценарий от 2020 г., така че крайното енергийно потребление на Съюза да не надхвърля 787 Mtoe, а първичното енергийно потребление — 1023 Mtoe през 2030 г.	Държавите членки гарантират колективно намаляване на потреблението на енергия с поне 9 % през 2030 г. в сравнение с прогнозите на референтния сценарий от 2020 г., така че крайното енергийно потребление на Съюза да не надхвърля 787 Mtoe, а първичното енергийно потребление или кумулативното енергийно потребление — 1023 Mtoe през 2030 г.

Изложение на мотивите

Предложеното изменение не се нуждае от обяснение.

Препоръка за изменение 25

Член 4, параграф 2

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
Всяка държава членка определя национален принос към енергийната ефективност при крайното и първичното енергийно потребление, с оглед да бъде постигната колективно задължителна за Съюза цел, определена в параграф 1. Държавите членки съобщават на Комисията този принос, заедно с ориентировъчна прогноза за неговото развитие, като част от актуализациите на своите интегрирани национални планове в областта на енергетиката и климата съгласно член 14 от Регламент (ЕС) 2018/1999 и като част от своите интегрирани национални планове в областта на енергетиката и климата, както е посочено в член 3 и членове 7—12 от Регламент (ЕС) 2018/1999 и в съответствие с процедурата, определена в тях. При това държавите членки използват формулата, определена в приложение I към настоящата директива и обясняват как и въз основа на какви данни са изчислени приносите.	Всяка държава членка определя ориентировъчен национален принос към енергийната ефективност при крайното и първичното енергийно потребление, с оглед да бъде постигната колективно задължителна за Съюза цел, определена в параграф 1. Държавите членки съобщават на Комисията този принос, заедно с ориентировъчна прогноза за неговото развитие с ключови етапи, като част от актуализациите на своите интегрирани национални планове в областта на енергетиката и климата съгласно член 14 от Регламент (ЕС) 2018/1999 и като част от своите интегрирани национални планове в областта на енергетиката и климата, както е посочено в член 3 и членове 7—12 от Регламент (ЕС) 2018/1999 и в съответствие с процедурата, определена в тях. При това държавите членки използват формулата, определена в приложение I към настоящата директива и обясняват как и въз основа на какви данни са изчислени приносите.

Изложение на мотивите

Предложеното изменение не се нуждае от обяснение.

Препоръка за изменение 26

Член 4, параграф 2, буква г)

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
[...]	[...] iv a) сигурността на енергийните доставки;

Изложение на мотивите

Предложеното изменение не се нуждае от обяснение.

Препоръка за изменение 27

Член 5

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
Водеща роля на публичния сектор в областта на енергийната ефективност 1. Държавите членки гарантират, че общото крайно потребление на енергия на всички публични органи, взети заедно, намалява с най-малко 1,7 % годишно в сравнение с годината X-2 (като X е годината, в която настоящата директива влиза в сила).	Водеща роля на публичния сектор в областта на енергийната ефективност 1. Държавите членки гарантират, че общото крайно потребление на енергия на всички публични органи, взети заедно, намалява с 1,7 % годишно в сравнение с годината X-2 (като X е годината, в която настоящата директива влиза в сила).

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
Държавите членки могат да вземат предвид климатичните различия в границите на своята територия, когато изчисляват крайното енергопотребление на своите публични органи. 2. Държавите членки включват в своите национални планове в областта на енергетиката и климата и техните актуализации съгласно Регламент (ЕС) 2018/1999 списък на публичните органи, които допринасят за изпълнението на задължението, посочено в параграф 1 от настоящия член, размера на намалението на енергопотреблението, което трябва да бъде постигнато от всяка от тях, и мерките, които планират да използват за постигането му. Като част от своите интегрирани национални доклади в областта на енергетиката и климата съгласно член 17 от Регламент (ЕС) 2018/1999 държавите членки докладват на Комисията за постигнатото годишно намаление на крайното енергопотребление. 3. Държавите членки гарантират, че регионалните и местните органи въвеждат конкретни мерки за енергийна ефективност в своите планове за декарбонизация, след като се консултират със заинтересованите страни и обществеността, включително конкретните групи, изложени на риск от енергийна бедност или по-податливи на последиците от нея, като например жени, лица с увреждания, възрастни хора, деца и лица с малцинствен расов или етнически произход. 4. Държавите членки подкрепят публичните органи при разгръщането на мерки за подобряване на енергийната ефективност, включително на регионално и местно равнище, като предоставят насоки, насърчават изграждането на компетентност и възможностите за обучение и поощряват сътрудничеството между публичните органи. 5. Държавите членки насърчават публичните органи да вземат под внимание въглеродните емисии през целия жизнен цикъл на своите инвестиционни и политически дейности.	Държавите членки могат да вземат предвид климатичните различия в границите на своята територия, когато изчисляват крайното енергопотребление на своите публични органи. 2. Държавите членки включват в своите национални планове в областта на енергетиката и климата и техните актуализации съгласно Регламент (ЕС) 2018/1999 списък на публичните органи, които допринасят за изпълнението на задължението, посочено в параграф 1 от настоящия член, размера на намалението на енергопотреблението, което трябва да бъде постигнато от всяка от тях, и мерките, които планират да използват за постигането му. Като част от своите интегрирани национални доклади в областта на енергетиката и климата съгласно член 17 от Регламент (ЕС) 2018/1999 държавите членки докладват на Комисията за постигнатото годишно намаление на крайното енергопотребление. 3. Държавите членки гарантират, че регионалните и местните органи въвеждат конкретни мерки за енергийна ефективност в своите планове за декарбонизация, след като се консултират със заинтересованите страни и обществеността, включително конкретните групи, изложени на риск от енергийна бедност или по-податливи на последиците от нея, като например жени, лица с увреждания, възрастни хора, деца и лица с малцинствен расов или етнически произход. 4. Държавите членки подкрепят регионалните и местните органи и другите публични органи при разгръщането на мерки за подобряване на енергийната ефективност, включително на регионално и местно равнище, като предоставят финансова и техническа помощ и представят планове за справяне с липсата на работна ръка, необходима за всички етапи на екологичния преход, включително занаятчиши, както и висококвалифицирани експерти в областта на екологичните технологии, приложни учени и новатори. Държавите членки насърчават публичните органи да отчитат по-широките ползи извън икономиката на енергия, като например качеството на въздуха в сградите и на околната среда, както и по-доброто качество на живот, особено в училищата, детските градини, защитените жилища, домовете за възрастни хора и болниците. Държавите членки предоставят насоки, насърчават изграждането на компетентност и възможностите за обучение, включително в областта на енергийното обновяване, като използват договори за енергоспестяване с гарантиран резултат и публично-частни партньорства, и поощряват сътрудничеството между публичните органи. 5. Държавите членки насърчават публичните органи да вземат под внимание въглеродните емисии през целия жизнен цикъл на своите инвестиционни и политически дейности и предоставят специфични насоки в това отношение.

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
	6. Държавите членки полагат на регионалните и местните органи и другите публични органи да получават подходящи финансови ресурси за прилагането на директивата чрез специални линии за финансиране и чрез дейности за изграждане на капацитет в областта на набирането на средства.

Изложение на мотивите

Липсват оценки на потенциала и въздействието на равнището от 1,7 %. Равнището от 1,7 % може да бъде приемливо като отправна точка, но трябва да се вземат предвид контекстът в държавите членки и оценката на въздействието.

Препоръка за изменение 28

Член 5 нов

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
	Партньорства за енергиен преход 1. Комисията създава европейски секторни партньорства за енергиен преход, като обединява по приобщаващ и представителен начин ключовите заинтересовани страни в сектори като ИКТ, транспорта, финансовия и строителния сектор. Комисията назначава председател на всяко европейско секторно партньорство за енергиен преход, което следва да бъде създадено в срок от 12 месеца от влизането в сила на настоящата директива. 2. Партньорствата улесняват диалога по въпросите на климата и насърчават секторите да изготвят „пътни карти за енергийния преход“, за да се картографират съществуващите мерки и технологични варианти за постигане на икономии от енергийна ефективност, да се подготви почвата за енергия от възобновяеми източници и да се декарбонизират секторите. Тези пътни карти биха могли да имат ценен принос за подполагането на секторите при планирането на необходимите инвестиции за постигане на целите на настоящата директива и на Плана на ЕС във връзка с целта в областта на климата, както и да улеснят трансграничното сътрудничество между участниците с цел укрепване на вътрешния пазар на Европейския съюз.

Изложение на мотивите

Предложеното изменение не се нуждае от обяснение.

Препоръка за изменение 29

Член 5 нов

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
	<i>Звена за обслужване на едно гише в областта на енергийната ефективност</i> 1. Държавите членки работят заедно със съответните органи и заинтересовани страни от частния сектор за създаването на специализирани местни, регионални или национални звена за обслужване на едно гише. Тези звена за обслужване на едно гише са междусекторни и интердисциплинарни и способстват за разработването на проекти на местно равнище, като: i. предоставят консултации и оптимизирана информация относно техническите и финансовите възможности и решения на микро- и малките предприятия, регионалните и местните органи и други публични органи, и домакинствата; ii. установяват връзка между потенциалните проекти и участниците на пазара, по-специално проектите от по-малък мащаб; iii. насърчават активните потребители, като им предоставят консултации относно тяхното поведение при потреблението на енергия; iv. предоставят информация за програмите за обучение и образование с цел осигуряване на повече специалисти в областта на енергийната ефективност, както и преквалифициране и повишаване на квалификацията на специалистите, така че да се отговори на нуждите на пазара; v. популяризират примери за най-добри практики при различните типове сгради, жилища и предприятия; vi. събират и предават на Комисията обобщени данни от проекти за енергийна ефективност за всеки тип. Комисията следва да споделя тази информация в рамките на доклад, изготвян на всеки две години, с цел обмен на опит и засилване на трансграничното сътрудничество между държавите членки. 2. Тези звена за обслужване на едно гише създават силни и надеждни партньорства с местни и регионални участници от частния сектор, като МСП, дружества за предоставяне на енергийни услуги, предприятия за монтаж, консултантски дружества, разработчици на проекти и финансови институции, които могат да предоставят услуги като енергийни одити, финансови решения и извършване на енергийно саниране. 3. Държавите членки работят съвместно с местните и регионалните органи за популяризиране на тези звена за обслужване на едно гише. 4. Комисията предоставя на държавите членки насоки за разработването на тези звена за обслужване на едно гише с цел създаване на хармонизиран подход в цяла Европа.

Изложение на мотивите

Предложеното изменение не се нуждае от обяснение.

Препоръка за изменение 30**Член 6**

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
Ролята на образец на сградите на публичните органи 1. Без да се засяга член 7 от Директива 2010/31/ЕС на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾, всяка държава членка прави необходимото, така че най-малко 3 % от разгънатата застроена площ на отопляваните или охлаждащи сгради, притежавана от публични органи, да се санира всяка година с оглед на това съответните сгради да бъдат преобразувани поне в почти нулевоенергийни сгради, в съответствие с член 9 от Директива 2010/31/ЕС. Когато обществени институции заемат сграда, която не е тяхна собственост, те упражняват договорните си права, доколкото е възможно, за да насърчат собственика на сградата да санира сградата, превръщайки я в почти нулевоенергийна сграда в съответствие с член 9 от Директива 2010/31/ЕС. При сключването на нов договор за наемане на сграда, която не е тяхна собственост, публичните органи се стремят енергийната ефективност на тази сграда да попада в един от двата най-високи класа, посочени в сертификата за енергийни характеристики. Стойността от най-малко 3 % се изчислява въз основа на разгънатата застроена площ на сградите с разгъната използваема застроена площ над 250 m², притежавани от публични органи на съответните държави членки, които на 1 януари 2024 г. не са почти нулевоенергийни сгради.	Ролята на образец на сградите на публичните органи 1. Без да се засяга член 7 от Директива 2010/31/ЕС на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾, всяка държава членка прави необходимото, така че най-малко 3 % от разгънатата застроена площ на отопляваните или охлаждащи сгради, притежавана от публични органи, да се санира всяка година с оглед на това съответните сгради да бъдат преобразувани поне в почти нулевоенергийни сгради, в съответствие с член 9 от Директива 2010/31/ЕС, с цел да се реализира пълният потенциал за икономии на енергия дотолкова, доколкото това е икономически ефективно и технически осъществимо. Държавите членки освобождават социалните жилища от задължението за саниране на 3 % от разгънатата застроена площ, ако санирането не е неутрално по отношение на разходите и ще доведе до значително увеличение на наемите за хората, живеещи в социални жилища, надвишаващо икономиите в сметките за енергия. Когато обществени институции заемат сграда, която не е тяхна собственост, те насърчават собственика на сградата да извърши основно или поетапно основно саниране на сградата, превръщайки я в почти нулевоенергийна сграда в съответствие с член 9 от Директива 2010/31/ЕС, с цел да се реализира пълният потенциал за икономии на енергия дотолкова, доколкото това е икономически ефективно и технически осъществимо. При сключването на нов договор за наемане на сграда, която не е тяхна собственост, публичните органи се стремят енергийната ефективност на тази сграда да попада в един от двата най-високи класа, посочени в сертификата за енергийни характеристики, или друго равнище на енергийните характеристики, подходящо за държавата членка. Средната стойност от най-малко 3 % се изчислява за петгодишен период въз основа на разгънатата застроена площ на сградите с разгъната използваема застроена площ над 250 m², притежавани от публични органи на съответните държави членки, които на 1 януари 2024 г. не са почти нулевоенергийни сгради.

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
2. По изключение в годишния процент за саниране на сградите държавите членки могат да включат нови сгради, притежавани в замяна на конкретни сгради на публични органи, разрушени в някоя от предходните две години. Такива изключения се прилагат само когато те биха довели до по-голяма разходна ефективност и устойчивост по отношение на икономии на енергия и намаленията на емисиите на CO₂ през целия жизнен цикъл в сравнение със санирането на такива сгради. Общите критерии, методики и процедури за установяване на такива изключения се определят ясно и се публикуват от всяка държава членка. 3. За целите на настоящия член държавите членки оповестяват публично списък на отопляваните и/или охлаждащи сгради на публични органи с разгъната използвана застроена площ над 250 m². Този списък се актуализира поне веднъж годишно. Списъкът съдържа поне следните данни: а) разгънатата застроена площ в m²; б) сертификатът за енергийните характеристики на всяка сграда, издаден в съответствие с член 12 от Директива 2010/31/ЕС.	2. Държавите членки могат да решат да прилагат по-малко строги изисквания за следните категории сгради: а) сгради, официално защитени като част от определена среда или поради специфичната ил архитектурна или историческа стойност, доколкото изпълнението на някои минимални изисквания за енергийните характеристики би довело до неприемлива промяна на техния характер или външен вид; б) сгради, използвани за храмове и за религиозни дейности. И в двата случая отговорните органи доказват несъвместимостта на изискванията за ПНЕС с набелязаните като изключения сгради. 3. По изключение в годишния процент за саниране на сградите държавите членки могат да включат нови сгради, притежавани в замяна на конкретни сгради на публични органи, разрушени в някоя от предходните две години. Такива изключения се прилагат само когато те биха довели до по-голяма разходна ефективност и устойчивост по отношение на икономии на енергия и намаленията на емисиите на CO₂ през целия жизнен цикъл в сравнение със санирането на такива сгради. Общите критерии, методики и процедури за установяване на такива изключения се определят ясно и се публикуват от всяка държава членка.
(¹) Директива 2010/31/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 19 май 2010 г. относно енергийните характеристики на сградите (ОВ L 153, 18.6.2010 г., стр. 13).	4. За целите на настоящия член държавите членки оповестяват публично списък на отопляваните и/или охлаждащи сгради на публични органи с разгъната използвана застроена площ над 250 m² преди XX.XX.XXXX. Този списък се актуализира поне веднъж годишно. Списъкът съдържа поне следните данни: а) разгънатата застроена площ в m²; б) сертификатът за енергийните характеристики на всяка сграда, издаден в съответствие с член 12 от Директива 2010/31/ЕС. (¹) Директива 2010/31/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 19 май 2010 г. относно енергийните характеристики на сградите (ОВ L 153, 18.6.2010 г., стр. 13).

Изложение на мотивите

Предложеното изменение не се нуждае от обяснение.

Препоръка за изменение 31

Член 6 нов

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
	<i>1а. Ако в дадена година държава членка санира над 3 % от разгънатата застроена площ на сградите, притежавани от публични органи, тя може да напали усилията си през следващите години, за да достигне средната стойност на годишна основа, изчислена за петгодишен период. Ако в дадена година държава членка санира по-малко от 3 % от разгънатата застроена площ на сградите, притежавани от публични органи, тя увеличава усилията си, за да достигне средната стойност на годишна основа, изчислена за петгодишен период.</i>

Изложение на мотивите

Предложеното изменение не се нуждае от обяснение.

Препоръка за изменение 32

Член 6 нов

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
	<i>За. Когато планират мерките за прилагане в съответствие с настоящия член, държавите членки предоставят финансова и техническа помощ и представят планове за справяне с липсата на работна ръка и квалифицирани специалисти, необходими за всички етапи на екологичния преход, включително занаятчици, както и висококвалифицирани експерти в областта на екологичните технологии, приложни учени и новатори. Държавите членки помагат на регионалните и местните органи и другите публични органи да отчитат по-широките ползи извън икономиките на енергия, като например здравословния вътрешен микроклимат в резултат на подобряването на въздуха в сградите и качеството на околната среда, както и по-доброто качество на живот, особено в училищата, детските градини, защитените жилища, домовете за възрастни хора и болниците.</i>

Изложение на мотивите

Предложеното изменение не се нуждае от обяснение.

Препоръка за изменение 33

Член 7

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
1. Държавите членки правят необходимото възлагащите органи и възложителите, когато сключват договори за обществени поръчки и концесии на стойност по-голяма или равна на праговите стойности, определени в член 8 от Директива 2014/23/ЕС, член 4 от Директива 2014/24/ЕС и член 15 от Директива 2014/25/ЕС, да закупуват само продукти, услуги, сгради и строителни работи с високи показатели на енергийна ефективност, в съответствие с изискванията, посочени в приложение IV към настоящата директива . 5. Държавите членки могат да изискват от възлагащите органи и възложителите да вземат предвид, когато е целесъобразно, аспекти на устойчивостта, социални или екологични аспекти и аспекти на кръговата икономика в по-широк смисъл в практиките за възлагане на обществени поръчки, с оглед да бъдат постигнати целите на Съюза за декарбонизация и нулево замърсяване. Когато е целесъобразно и в съответствие с изискванията, определени в приложение IV, държавите членки изискват от възлагащите органи и възложителите да вземат предвид критериите на Съюза за екологосъобразни обществени поръчки. За да се гарантира прозрачност при прилагането на изискванията за енергийна ефективност в процеса на възлагане на обществени поръчки, държавите членки оповестяват публично информация относно въздействието върху енергийната ефективност на договори на стойност, по-висока или равна на праговете, посочени в параграф 1. Възлагащите органи могат да решат да изискват от оферентите да разкриват информация относно потенциала за глобално затопляне на дадена нова сграда през целия неин жизнен цикъл и могат да правят тази информация публично достъпна за договорите, по-специално за нови сгради с разгъната застроена площ, по-голяма от 2 000 квадратни метра. Държавите членки подпомагат възлагащите органи и възложителите при внедряването на изискванията за енергийна ефективност, включително на регионално и местно равнище, като предоставят ясни правила и насоки, включително методики за оценка на разходите за жизнения цикъл и въздействието върху околната среда и свързаните с това разходи, създават центрове за поддръжка на компетентността, насърчават сътрудничеството между възлагащите органи, включително трансграничното, и използват комбинирани обществени поръчки и цифрови обществени поръчки, когато това е възможно.	1. Държавите членки правят необходимото възлагащите органи и възложителите, при надлежно спазване на принципа на тестното салтоуправление, залегнал в член 4 от ДЕС, когато сключват договори за обществени поръчки и концесии на стойност по-голяма или равна на праговите стойности, определени в член 8 от Директива 2014/23/ЕС, член 4 от Директива 2014/24/ЕС и член 15 от Директива 2014/25/ЕС, да закупуват продукти, услуги, сгради и строителни работи с високи показатели на енергийна ефективност, доколкото това не противоречи на разходната ефективност, икономическата осъществителност, устойчивостта в по-широк смисъл, техническата пригодност, както и на наличието на достатъчно конкуренция, като се стрелят да отговарят на критериите, посочени в приложение IV към настоящата директива. 5. Държавите членки изискват от възлагащите органи и възложителите да вземат предвид, когато е целесъобразно, аспекти на устойчивостта, социални или екологични аспекти и аспекти на кръговата икономика в по-широк смисъл в практиките за възлагане на обществени поръчки, с оглед да бъдат постигнати целите на Съюза за декарбонизация и нулево замърсяване. Когато е целесъобразно и в съответствие с изискванията, определени в приложение IV, държавите членки изискват от възлагащите органи и възложителите да вземат предвид критериите на Съюза за екологосъобразни и кръгови обществени поръчки. За да се гарантира прозрачност при прилагането на изискванията за енергийна ефективност в процеса на възлагане на обществени поръчки, държавите членки оповестяват публично информация относно въздействието върху енергийната ефективност на договори на стойност, по-висока или равна на праговете, посочени в параграф 1. Възлагащите органи могат да решат да изискват от оферентите да разкриват информация относно потенциала за глобално затопляне на дадена нова сграда през целия неин жизнен цикъл и могат да правят тази информация публично достъпна за договорите, по-специално за нови сгради с разгъната застроена площ, по-голяма от 2 000 квадратни метра. Държавите членки подпомагат възлагащите органи и възложителите при внедряването на изискванията за енергийна ефективност, включително на регионално и местно равнище, като предоставят ясни правила и насоки, включително методики за оценка на разходите за жизнения цикъл и въздействието върху околната среда и свързаните с това разходи, създават центрове за поддръжка на компетентността, насърчават сътрудничеството между възлагащите органи, включително трансграничното, и използват комбинирани обществени поръчки и цифрови обществени поръчки, когато това е възможно.

Изложение на мотивите

Предложеното изменение не се нуждае от обяснение.

Препоръка за изменение 34

Член 8

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
3) Държавите членки прилагат схеми за задължения за енергийна ефективност или алтернативни мерки на политиката, поотделно или в комбинация, или финансирани от национален фонд за енергийна ефективност програми или мерки приоритетно за хората, засегнати от енергийна бедност, уязвимите клиенти и, когато е приложимо, хората, живеещи в социални жилища. Държавите членки гарантират, че мерките на политиката, прилагани съгласно настоящия член, нямат неблагоприятни последици за тези лица. Когато е приложимо, държавите членки използват по най-добрия възможен начин финансирането, включително публичното финансиране, механизмите за финансиране, установени на равнището на Съюза, и приходите от квоти съгласно член 22, параграф 3, буква б), с цел премахване на неблагоприятните последици и гарантиране на справедлив и приобщаващ енергиен преход. При разработването на такива мерки на политиката държавите членки вземат предвид и насърчават ролята на общностите за енергия от възобновяеми източници и гражданските енергийни общности в усилията за прилагането на тези мерки на политиката. Държавите членки постигат определен дял от кумулативните икономии на енергия в групата на хората, засегнати от енергийна бедност, уязвимите клиенти и, когато е приложимо, хората, живеещи в социални жилища. Този дял е най-малко равен на дела на домакинствата, намиращи се в състояние на енергийна бедност, както е оценен в техния национален план в областта на енергетиката и климата, изготвен в съответствие с член 3, параграф 3, буква г) от Регламента относно управлението 2018/1999. Ако дадена държава членка не е нотифицирала дела на домакинствата в състояние на енергийна бедност, както е оценен в националния ѝ план в областта на енергетиката и климата, делът на изискваните кумулативни икономии на енергия при крайното потребление сред групите хора, засегнати от енергийна бедност, уязвимите клиенти, и когато е приложимо, хората, живеещи в социални жилища, трябва да е най-малко равен на средноаритметичния дял на стойностите на изброените по-долу показатели за 2019 г., като, ако стойността на даден показател за 2019 г. не е налична, се използва стойността, получена чрез линейна екстраполация на наличните стойности на този показател за последните три години:	3) Държавите членки прилагат схеми за задължения за енергийна ефективност или алтернативни мерки на политиката, поотделно или в комбинация, или финансирани от национален фонд за енергийна ефективност програми или мерки приоритетно за хората, засегнати от енергийна бедност, уязвимите клиенти и, когато е приложимо, хората, живеещи в социални жилища, както и уязвимите микро- и малки предприятия и уязвимите ползватели на мобилност. Държавите членки гарантират, че мерките на политиката, прилагани съгласно настоящия член, нямат неблагоприятни последици за тези лица. Когато е приложимо, държавите членки използват по най-добрия възможен начин финансирането, включително публичното финансиране, механизмите за финансиране, установени на равнището на Съюза, и приходите от квоти съгласно член 22, параграф 3, буква б), с цел премахване на неблагоприятните последици и гарантиране на справедлив и приобщаващ енергиен преход. При разработването на такива мерки на политиката държавите членки вземат предвид и насърчават ролята на общностите за енергия от възобновяеми източници и гражданските енергийни общности в усилията за прилагането на тези мерки на политиката. Държавите членки постигат определен дял от кумулативните икономии на енергия в групата на хората, засегнати от енергийна бедност, уязвимите клиенти и, когато е приложимо, хората, живеещи в социални жилища, както и уязвимите микро- и малки предприятия и уязвимите ползватели на мобилност. Този дял е най-малко равен на дела на домакинствата, намиращи се в състояние на енергийна бедност, както е оценен в техния национален план в областта на енергетиката и климата, изготвен в съответствие с член 3, параграф 3, буква г) от Регламента относно управлението 2018/1999. Ако дадена държава членка не е нотифицирала дела на домакинствата в състояние на енергийна бедност, както е оценен в националния ѝ план в областта на енергетиката и климата, делът на изискваните кумулативни икономии на енергия при крайното потребление сред групите хора, засегнати от енергийна бедност, уязвимите клиенти, и когато е приложимо, хората, живеещи в социални жилища, трябва да е най-малко равен на средноаритметичния дял на стойностите на изброените по-долу показатели за 2019 г., като, ако стойността на даден показател за 2019 г. не е налична, се използва стойността, получена чрез линейна екстраполация на наличните стойности на този показател за последните три години:

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
а) невъзможност да се поддържа домът достатъчно топъл (Евростат, SILC [ilc_mdcs01]); б) просрочени задължения по сметките за комунални услуги (Евростат, SILC, [ilc_mdcs07]); и в) структура на разходите за потребление според квинтилното съотношение на доходите и предназначение на потреблението по COICOP (Евростат, HBS, [hbs_str_t223], данни за [CP045] електроенергия, газ и други горива).	а) невъзможност да се поддържа домът достатъчно топъл (Евростат, SILC [ilc_mdcs01]); б) просрочени задължения по сметките за комунални услуги (Евростат, SILC, [ilc_mdcs07]); и в) структура на разходите за потребление според квинтилното съотношение на доходите и предназначение на потреблението по COICOP (Евростат, HBS, [hbs_str_t223], данни за [CP045] електроенергия, газ и други горива). Европейската комисия ще издаде насоки за идентифициране на уязвимите микро- и малки предприятия и уязвимите ползватели на мобилност, като предложи ясни критерии. Държавите членки ще включат анализ на енергийната бедност сред микро- и малките предприятия и уязвимите ползватели на мобилност при преразглеждането на своите национални планове в областта на енергетиката и климата.

Изложение на мотивите

Съгласуване с предложението за Социален фонд за климата.

Препоръка за изменение 35

Член 8, параграф 14

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
Като част от актуализациите на своите национални планове в областта на енергетиката и климата и съответните доклади за напредъка, както и на следващите интегрирани национални планове в областта на енергетиката и климата, нотифицирани съгласно Регламент (ЕС) 2018/1999, държавите членки доказват, като включват при необходимост данни и изчисления: а) че в случаите на припокриване на въздействието на мерки на политиката или отделни действия не се извършва двойно отчитане на икономии на енергия; б) как икономии на енергия, постигнати съгласно параграф 1, първа алинея, букви б) и в), допринасят за постигането на техния национален принос съгласно член 4; в) че са определени мерки на политиката за изпълнение на тяхното задължение за икономии на енергия, разработени в съответствие с изискванията на настоящия член, и че тези мерки на политиката са допустими и подходящи, за да се гарантира постигането на изискваното количество кумулативни икономии на енергия при крайното потребление до края на всеки период на задължения.	Като част от актуализациите на своите национални планове в областта на енергетиката и климата и съответните доклади за напредъка, както и на следващите интегрирани национални планове в областта на енергетиката и климата, нотифицирани съгласно Регламент (ЕС) 2018/1999, държавите членки доказват, като включват при необходимост данни и изчисления: а) че в случаите на припокриване на въздействието на мерки на политиката или отделни действия не се извършва двойно отчитане на икономии на енергия; б) как икономии на енергия, постигнати съгласно параграф 1, първа алинея, букви б) и в), допринасят за постигането на техния национален принос съгласно член 4; в) че са определени мерки на политиката за изпълнение на тяхното задължение за икономии на енергия, разработени в съответствие с изискванията на настоящия член, и че тези мерки на политиката са допустими и подходящи, за да се гарантира постигането на изискваното количество кумулативни икономии на енергия при крайното потребление до края на всеки период на задължения.

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
	<i>В тези изчисления държавите членки включват икономиките, постигнати на регионално и местно равнище, които не се припокриват с националните мерки, като местно определен принос към националната цел.</i>

Изложение на мотивите

Тъй като директивата включва цели и задължения за действия, които задължително се предприемат на поднационално равнище, тези действия следва да бъдат надлежно отчетени и равнището, на което те се предприемат, следва да бъде отразено, с цел политиките да бъдат усъвършенствани след първоначалния цикъл на преразглеждане.

Препоръка за изменение 36

Член 9, параграф 5

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
5. Държавите членки могат да изискват от задължените страни да работят заедно с местните органи или общините за прилагането на мерки за подобряване на енергийната ефективност в групите на хората, засегнати от енергийна бедност, уязвимите клиенти и, когато е приложимо, хората, живеещи в социални жилища. Това включва идентифициране и удовлетворяване на специфичните нужди на определени групи, изложени на риск от енергийна бедност или по-податливи на последиците от нея. С цел защита на хората, засегнати от енергийна бедност, уязвимите клиенти и, когато е приложимо, хората, живеещи в социални жилища, държавите членки насърчават задължените страни да предприемат действия като саниране на сгради, включително на социални жилища, подмяна на уреди, финансово подпомагане и стимулиране на мерки за подобряване на енергийната ефективност в съответствие с националните схеми за финансиране и подпомагане или енергийни обследвания.	5. Държавите членки могат да изискват от задължените страни да работят заедно с регионалните и местните органи за прилагането на мерки за подобряване на енергийната ефективност в групите на хората, засегнати от енергийна бедност, уязвимите клиенти и, когато е приложимо, хората, живеещи в социални жилища. Това включва идентифициране и удовлетворяване на специфичните нужди на определени групи, изложени на риск от енергийна бедност или по-податливи на последиците от нея. С цел защита на хората, засегнати от енергийна бедност, уязвимите клиенти и, когато е приложимо, хората, живеещи в социални жилища, държавите членки насърчават задължените страни да предприемат действия като саниране на сгради, включително на социални жилища, подмяна на уреди, финансово подпомагане и стимулиране на мерки за подобряване на енергийната ефективност в съответствие с националните схеми за финансиране и подпомагане или енергийни обследвания.

Изложение на мотивите

Предложеното изменение не се нуждае от обяснение.

Препоръка за изменение 37

Член 11

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
	<i>11. Държавите членки активно насърчават прилагането на системата за енергийно управление в рамките на публичната администрация на национално, регионално и местно равнище. За тази цел те ще насърчават действия за изграждане на капацитет и ще предоставят стимули за по-малките органи.</i>

Изложение на мотивите

Предложеното изменение не се нуждае от обяснение.

Препоръка за изменение 38

Член 21, параграф 1

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
1. Държавите членки гарантират, че информацията относно достъпните мерки за подобряване на енергийна ефективност, отделни действия и финансови и правни рамки е прозрачна и се разпространява широко до всички заинтересовани участници на пазара като крайни клиенти и крайни ползватели, потребителски организации, представители на гражданското общество, общности за енергия от възобновяеми източници, местни и регионални органи, енергийни агенции, доставчици на социални услуги, строители, архитекти, инженери, одитори по околната среда и лица, извършващи енергийни обследвания, както и монтажници на строителни елементи, съгласно определението в член 2, параграф 9 от Директива 2010/31/ЕС.	1. Държавите членки, в тясно сътрудничество с регионалните и местните органи, когато е възможно, гарантират, че информацията относно достъпните мерки за подобряване на енергийна ефективност, отделни действия и финансови и правни рамки е прозрачна и се разпространява широко до всички заинтересовани участници на пазара като крайни клиенти и крайни ползватели, потребителски организации, представители на гражданското общество, общности за енергия от възобновяеми източници, местни и регионални органи, енергийни агенции, доставчици на социални услуги, строители, архитекти, инженери, одитори по околната среда и лица, извършващи енергийни обследвания, както и монтажници на строителни елементи, съгласно определението в член 2, параграф 9 от Директива 2010/31/ЕС.

Изложение на мотивите

Предложеното изменение не се нуждае от обяснение.

Препоръка за изменение 39

Член 21, параграф 5

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
5. Без да се засягат основните принципи на собствеността и наемните правоотношения в държавите членки, те предприемат необходимите мерки за отстраняване на регулаторни и нерегулаторни пречки за енергийната ефективност във връзка с разделянето на стимулите между собствениците и наемателите на дадена сграда или помежду собствениците на дадена сграда или обособена част от сграда с оглед да се гарантира, че тези страни не се въздържат да извършват инвестиции за подобряване на енергийната ефективност (каквито в противен случай биха осъществили) поради факта, че няма да получат индивидуално всички ползи или поради липсата на правила за разпределяне на разходите и ползите помежду им. Мерките за отстраняване на такива пречки могат да включват осигуряване на стимули, отмяна или изменение на правни или регулаторни разпоредби или приемане на указания и тълкувателни съобщения, или опростяване на административните процедури, включително национални правила и мерки за регулиране на процеса за вземане на решения при наличие на много собственици. Тези мерки могат да бъдат съчетани с осигуряване на образование, обучение и специфична информация, както и техническо съдействие в областта на енергийната ефективност за участници на пазара като посочените в параграф 1.	5. Без да се засягат основните принципи на собствеността и наемните правоотношения в държавите членки, те предприемат необходимите мерки за отстраняване на регулаторни и нерегулаторни пречки за енергийната ефективност във връзка с разделянето на стимулите между собствениците и наемателите на дадена сграда или помежду собствениците на дадена сграда или обособена част от сграда с оглед да се гарантира, че тези страни не се въздържат да извършват инвестиции за подобряване на енергийната ефективност (каквито в противен случай биха осъществили) поради факта, че няма да получат индивидуално всички ползи или поради липсата на правила за разпределяне на разходите и ползите помежду им. Мерките за отстраняване на такива пречки могат да включват осигуряване на стимули, отмяна или изменение на правни или регулаторни разпоредби, напр. въвеждане на бързо издаване на разрешения, или приемане на указания и тълкувателни съобщения, или опростяване на административните процедури, включително национални правила и мерки за регулиране на процеса за вземане на решения при наличие на много собственици. Тези мерки се разработват в сътрудничество с местните и регионалните органи и могат да бъдат съчетани с осигуряване на образование, обучение и специфична информация, както и техническо съдействие в областта на енергийната ефективност за участници на пазара като посочените в параграф 1.

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
Държавите членки предприемат подходящи мерки в подкрепа на многостранния диалог с участието на значимите публични и социални партньори като организации на собственици и наематели, организации на потребителите, общности за енергия от възобновяеми източници, граждански енергийни общности, местни и регионални органи и съответни публични органи и агенции, с цел да бъдат определени предложения за съвместно приемани мерки, стимули и насоки, свързани с разделянето на стимулите между собствениците и наемателите или между собствениците на сгради или обособени части от сгради. Всяка държава членка докладва за такива пречки и за мерките, предприети в нейната дългосрочна стратегия за саниране съгласно член 2а от Директива 2010/31/ЕС и Регламент (ЕС) 2018/1999.	Държавите членки предприемат подходящи мерки в подкрепа на многостранния диалог с участието на значимите местни и регионални органи, публични и социални партньори като организации на собственици и наематели, организации на потребителите, общности за енергия от възобновяеми източници, граждански енергийни общности, местни и регионални органи и съответни публични органи и агенции, с цел да бъдат определени предложения за съвместно приемани мерки, стимули и насоки, свързани с разделянето на стимулите между собствениците и наемателите или между собствениците на сгради или обособени части от сгради. Всяка държава членка докладва за такива пречки и за мерките, предприети в нейната дългосрочна стратегия за саниране съгласно член 2а от Директива 2010/31/ЕС и Регламент (ЕС) 2018/1999.

Изложение на мотивите

Предложеното изменение не се нуждае от обяснение.

Препоръка за изменение 40

Член 22

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
1. Държавите членки предприемат подходящи мерки за предоставяне на права и защита на хора, засегнати от енергийна бедност, уязвими клиенти и, когато е приложимо, хора, живеещи в социални жилища. При определянето на понятието „уязвими клиенти“ съгласно член 28, параграф 1 и член 29 от Директива (ЕС) 2019/944, както и член 3, параграф 3 от Директива 2009/73/ЕО, държавите членки вземат предвид крайните ползватели.	1. Държавите членки предприемат подходящи мерки за предоставяне на права и защита на хора, засегнати от енергийна бедност, уязвими ползватели на мобилност, уязвими микро- и малки предприятия, уязвими клиенти и, когато е приложимо, хора, живеещи в социални жилища, като специално се вземат предвид регионите, които са изолирани от енергийна гледна точка и нямат възможност да се свържат с европейската мрежа. При определянето на понятието „уязвими клиенти“ съгласно член 28, параграф 1 и член 29 от Директива (ЕС) 2019/944, както и член 3, параграф 3 от Директива 2009/73/ЕО, държавите членки вземат предвид крайните ползватели. Европейската комисия ще предостави насоки за формулирането на определения за „уязвими ползватели на мобилност“ и „уязвими микро- и малки предприятия“, в съответствие с определенията, включени в Регламента за Социалния фонд за климата.

Изложение на мотивите

Предложеното изменение не се нуждае от обяснение.

Препоръка за изменение 41

Член 23, параграф 2

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
2. Държавите членки предприемат необходимите мерки, за да може обществеността да участва в подготовката на планове за отопление и охлаждане, всеобхватната оценка и политиките и мерките.	2. Държавите членки изготвят планове за отопление и охлаждане в тясно сътрудничество със съответните местни и регионални органи; заедно, те предприемат необходимите мерки, за да може обществеността да участва в подготовката на планове за отопление и охлаждане, всеобхватната оценка и политиките и мерките.

Изложение на мотивите

Предложеното изменение не се нуждае от обяснение.

Препоръка за изменение 42

Член 23, параграф 3

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
За целите на посочената в параграф 1 оценка държавите членки извършват анализ на разходите и ползите, който обхваща техните територии и се основава на климатичните условия, икономическата осъществимост и техническата съвместимост в съответствие с приложение IX, част 1. Анализът на разходите и ползите е в състояние да улесни намирането на най-ефективните по отношение на ресурсите и разходите решения за посрещане на нуждите от отопление и охлаждане. Анализът на разходите и ползите може да бъде част от екологична оценка съгласно Директива 2001/42/ЕО на Европейския парламент и на Съвета.	За целите на посочената в параграф 1 оценка държавите членки, в тясно сътрудничество със съответните местни и регионални органи, когато това е приложимо , извършват анализ на разходите и ползите, който обхваща техните територии и се основава на климатичните условия, икономическата осъществимост и техническата съвместимост в съответствие с приложение IX, част 1. Анализът на разходите и ползите е в състояние да улесни намирането на най-ефективните по отношение на ресурсите и разходите решения за посрещане на нуждите от отопление и охлаждане. Анализът на разходите и ползите може да бъде част от екологична оценка съгласно Директива 2001/42/ЕО на Европейския парламент и на Съвета.

Изложение на мотивите

Някои отоплителни и охладителни системи, като например районните отоплителни мрежи, са тясно свързани с територията, която снабдяват. Анализите на тези мрежи следва да се извършват в тясно сътрудничество с местните и регионалните власти.

Препоръка за изменение 43

Член 23, параграф 4

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
4. Когато в оценката, посочена в параграф 1, и в анализа, посочен в параграф 3, се набележи потенциал за прилагане на високоефективно комбинирано производство на енергия и/или ефективно районно отопление и охлаждане, ползите от които превишават разходите, държавите членки приемат подходящи мерки за развитие на ефективна отоплителна и охладителна инфраструктура и/или за подпомагане на развитието на високоефективно комбинирано производство на енергия и използване на топлинна и охладителна енергия, генерирани на база отпадна топлина и възобновяеми енергийни източници, в съответствие с параграф 1 и член 24, параграфи 4 и 6. Ако в оценката, посочена в параграф 1, и в анализа, посочен в параграф 3, не бъде отчетен потенциал, ползите от който да превишават разходите, в т.ч. административните разходи за извършване на посочения в член 24, параграф 4 анализ на разходите и ползите, съответната държава членка може да освободи инсталациите от предвиденото в посочения параграф изискване. 5. Държавите членки приемат политики и мерки, които гарантират, че потенциалът, установен в рамките на всеобхватните оценки, извършени съгласно параграф 1, е използван. Тези политики и мерки включват най-малко информацията, посочена в приложение IX. Всяка държава членка нотифицира тези политики и мерки като част от своя интегриран национален план в областта на енергетиката и климата, следващия интегриран национален план в областта на енергетиката и климата и съответните доклади за напредъка, нотифицирани в съответствие с Регламент (ЕС) 2018/1999. 6. Държавите членки насърчават регионалните и местните органи да изготвят местни планове за отопление и охлаждане поне в общини с общо население над 50 000 души. Тези планове следва най-малко: а) да се основават на информацията и данните, предоставени във всеобхватните оценки, извършени съгласно параграф 1, и да предоставят оценка и карта на потенциала за повишаване на енергийната ефективност, включително чрез оползотворяване на отпадната топлина, и потенциала за енергия от възобновяеми източници при отоплението и охлаждането в тази конкретна област;	4. Когато в оценката, посочена в параграф 1, и в анализа, посочен в параграф 3, се набележи потенциал за прилагане на високоефективно комбинирано производство на енергия и/или ефективно районно отопление и охлаждане, ползите от които превишават разходите, държавите членки и местните и регионалните органи с компетентност във въпросната област приемат подходящи мерки за развитие на ефективна отоплителна и охладителна инфраструктура и/или за подпомагане на развитието на високоефективно комбинирано производство на енергия и използване на топлинна и охладителна енергия, генерирани на база отпадна топлина (включително от битови отпадъци) и възобновяеми енергийни източници, в съответствие с параграф 1 и член 24, параграфи 4 и 6. Ако в оценката, посочена в параграф 1, и в анализа, посочен в параграф 3, не бъде отчетен потенциал, ползите от който да превишават разходите, в т.ч. административните разходи за извършване на посочения в член 24, параграф 4 анализ на разходите и ползите, съответната държава членка, заедно с местните и регионалните органи, може да освободи инсталациите от предвиденото в посочения параграф изискване. 5. Държавите членки приемат политики и мерки, които гарантират, че потенциалът, установен в рамките на всеобхватните оценки, извършени съгласно параграф 1, е използван. Тези политики и мерки включват най-малко информацията, посочена в приложение IX. Всяка държава членка нотифицира тези политики и мерки като част от своя интегриран национален план в областта на енергетиката и климата, следващия интегриран национален план в областта на енергетиката и климата и съответните доклади за напредъка, нотифицирани в съответствие с Регламент (ЕС) 2018/1999. 6. Държавите членки насърчават регионалните и местните органи да изготвят местни планове за отопление и охлаждане поне в общини с общо население над 50 000 души. Тези планове следва най-малко: а) да се основават на информацията и данните, предоставени във всеобхватните оценки, извършени съгласно параграф 1, и да предоставят оценка и карта на потенциала за повишаване на енергийната ефективност, включително чрез оползотворяване на отпадната топлина, и потенциала за енергия от възобновяеми източници при отоплението и охлаждането в тази конкретна област;

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
б) да включват стратегия за използване на установения потенциал съгласно параграф 6, буква а); в) да бъдат подготвени с участието на всички съответни регионални или местни заинтересовани страни и да гарантират участието на широката общественост; г) да вземат под внимание общите потребности на местните общности и множество местни или регионални административни единици или региони; д) да включват наблюдение на напредъка при изпълнението на набелязаните политики и мерки. Държавите членки предприемат необходимите мерки, за да може обществеността да участва в подготовката на планове за отопление и охлаждане, всеобхватната оценка и политиките и мерките. За тази цел държавите членки разработват препоръки, които да подкрепят прилагането от страна на регионалните и местните органи на политики и мерки за енергийно ефективно и основано на енергия от възобновяеми източници отопление и охлаждане на регионално и местно равнище, като се използва набелязаният потенциал. Държавите членки подпомагат регионалните и местните органи във възможно най-голяма степен чрез всякакви средства, включително чрез схеми за финансова и техническа подкрепа.	б) да включват стратегия за използване на установения потенциал съгласно параграф 6, буква а); в) да бъдат подготвени с участието на всички съответни регионални или местни заинтересовани страни и да гарантират участието на широката общественост; г) да вземат под внимание общите потребности на местните общности и множество местни или регионални административни единици или региони; д) да включват наблюдение на напредъка при изпълнението на набелязаните политики и мерки. Държавите членки и съответните местни и регионални органи предприемат необходимите мерки, за да може обществеността да участва в подготовката на планове за отопление и охлаждане, всеобхватната оценка и политиките и мерките. За тази цел държавите членки разработват препоръки, които да подкрепят прилагането от страна на регионалните и местните органи на политики и мерки за енергийно ефективно и основано на енергия от възобновяеми източници отопление и охлаждане на регионално и местно равнище, като се използва набелязаният потенциал. Държавите членки подпомагат регионалните и местните органи във възможно най-голяма степен чрез всякакви средства, включително чрез схеми за финансова и техническа подкрепа.

Препоръка за изменение 44

Член 23, параграф 6

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
За тази цел държавите членки разработват препоръки, които да подкрепят прилагането от страна на регионалните и местните органи на политики и мерки за енергийно ефективно и основано на енергия от възобновяеми източници отопление и охлаждане на регионално и местно равнище, като се използва набелязаният потенциал. Държавите членки подпомагат регионалните и местните органи във възможно най-голяма степен чрез всякакви средства, включително чрез схеми за финансова и техническа подкрепа.	За тази цел държавите членки разработват препоръки, които да подкрепят прилагането от страна на регионалните и местните органи на политики и мерки за енергийно ефективно и основано на енергия от възобновяеми източници отопление и охлаждане на регионално и местно равнище, като се използва набелязаният потенциал. Държавите членки подпомагат регионалните и местните органи във възможно най-голяма степен чрез всякакви средства, включително чрез схеми за финансова и техническа подкрепа. Държавите членки гарантират, че плановете за отопление и охлаждане са съобразени с други местни изисквания на планирането в областта на климата, енергетиката и околната среда по отношение на съдържанието и датите, за да се избегне дублиране на работата и административна тежест за местните и регионалните органи и да се насърчи ефективното изпълнение на плановете.

Изложение на мотивите

Предложеното изменение не се нуждае от обяснение.

Препоръка за изменение 45

Член 23, параграф 6а (нов параграф)

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
	<i>6а. Местните планове за отопление и охлаждане могат да бъдат изпълнявани съвместно от група от няколко съседни местни органа, ако географският и административният контекст, както и инфраструктурата за отопление и охлаждане, са подходящи.</i>

Изложение на мотивите

Предложеното изменение не се нуждае от обяснение.

Препоръка за изменение 46

Член 23, параграф 6

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
	<i>(г а 1) да включват оценка на важната роля на общностите за енергия от възобновяеми източници и други водени от потребителите инициативи, които могат активно да допринесат за изпълнението на местни проекти за отопление и охлаждане;</i>

Изложение на мотивите

Предложеното изменение не се нуждае от обяснение.

Препоръка за изменение 47

Член 23, параграф 6

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
	<i>(г а 2) да включват оценка на начините за финансиране на изпълнението на набелязаните политики и мерки и да предвиждат финансови механизми, включително пряко финансиране от ЕС, които да позволят на местните и регионалните органи и на отделните потребители да прелинат към отопление и охлаждане с енергия от възобновяеми източници;</i>

Изложение на мотивите

Предложеното изменение не се нуждае от обяснение.

Препоръка за изменение 48

Член 24

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
1. За целите на увеличаването на първичната енергийна ефективност и дела на енергията от възобновяеми източници в доставките на енергия за отопление и охлаждане една ефективна отоплителна и охладителна система е система, която отговаря на следните критерии:	1. За целите на увеличаването на първичната енергийна ефективност и дела на енергията от възобновяеми източници в доставките на енергия за отопление и охлаждане една ефективна отоплителна и охладителна система е система, която отговаря на следните критерии:

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
а) до 31 декември 2025 г. — система, използваща поне 50 % енергия от възобновяеми източници, 50 % отпадна топлина, 75 % топлинна енергия от комбинирано производство на енергия или 50 % от съчетание на такава енергия и топлина;	а) до 31 декември 2029 г. — система, използваща поне 50 % енергия от възобновяеми източници, 50 % отпадна топлина, 75 % топлинна енергия от комбинирано производство на енергия или 50 % от съчетание на такава енергия и топлина;
б) от 1 януари 2026 г. — система, използваща поне 50 % енергия от възобновяеми източници, 50 % отпадна топлина, 80 % топлинна енергия от високоефективно комбинирано производство или поне съчетание от такава топлинна енергия, постъпваща в мрежата, като делът на енергията от възобновяеми източници е най-малко 5 %, а общият дял на енергията от възобновяеми източници, отпадната топлина или енергията от високоефективно комбинирано производство на енергия е най-малко 50 %;	б) от 1 януари 2030 г. — система, използваща поне 50 % енергия от възобновяеми източници, 50 % отпадна топлина, 80 % топлинна енергия от високоефективно комбинирано производство или поне съчетание от такава топлинна енергия, постъпваща в мрежата, като делът на енергията от възобновяеми източници е най-малко 5 %, а общият дял на енергията от възобновяеми източници, отпадната топлина или енергията от високоефективно комбинирано производство на енергия е най-малко 50 %;
в) от 1 януари 2035 г. — система, използваща най-малко 50 % енергия от възобновяеми източници и отпадна топлина, при което делът на енергията от възобновяеми източници е най-малко 20 %;	в) от 1 януари 2035 г. — система, използваща най-малко 50 % енергия от възобновяеми източници и отпадна топлина, при което делът на енергията от възобновяеми източници е най-малко 20 %;
г) от 1 януари 2045 г. — система, използваща най-малко 75 % енергия от възобновяеми източници и отпадна топлина, при което делът на енергията от възобновяеми източници е най-малко 40 %;	г) от 1 януари 2045 г. — система, използваща най-малко 75 % енергия от възобновяеми източници и отпадна топлина, при което делът на енергията от възобновяеми източници е най-малко 40 %;
д) от 1 януари 2050 г. — система, използваща само енергия от възобновяеми източници и отпадна топлина, при което делът на енергията от възобновяеми източници е най-малко 60 %;	д) от 1 януари 2050 г. — система, използваща само енергия от възобновяеми източници и отпадна топлина, при което делът на енергията от възобновяеми източници е най-малко 60 %;

Изложение на мотивите

Насърчаването на комбинирано производство на енергия, като по-енергийно ефективно решение, следва да бъде приоритет при прилагането на мерки за подобряване на районните отоплителни системи. Такава бърза промяна в определението за ефективна районна отоплителна система би означавала, че голяма част от инсталациите и мрежите, които понастоящем се модернизират, няма да отговарят на критериите още преди тези решения да се амортизират, и че не би било възможно да се получи финансиране за по-нататъшна модернизация и инвестиции в нови енергийни източници. Една динамична промяна в тази област би могла да доведе и до неконтролирано увеличение на разходите за доставка на енергия от районните отоплителни мрежи; това на свой ред би могло да доведе до понижаване на интереса на потребителите към използването на тези системи и до връщане към по-малко ефективни местни източници на топлинна енергия, които не могат да бъдат контролирани от гледна точка на емисиите на CO₂ и прах.

Като цяло технологиите и горивата, използвани в районните отоплителни системи, по принцип не следва да премахват възможността за отчитане и финансиране на икономии, произтичащи от мерки за енергийна ефективност.

Препоръка за изменение 49

Член 26, параграф 1, точка 1

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
	<i>Държавите членки въвеждат мерки за насърчаване по-специално на МСП, микропредприятията и самостоятелно заетите лица да участват в такива програми за обучение.</i>

Препоръка за изменение 50

Член 26, параграф 16

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
	16. Комисията създава, до 12 месеца след влизането в сила на настоящата директива, единна точка за достъп под формата на платформа за оказване на подкрепа и споделяне на знания, с цел да се осигури подходящо равнище на квалифицирани специалисти с оглед на постигането на целите на ЕС в областта на климата и енергетиката. Платформата обединява държавите членки, социалните партньори, учебни заведения, академичните среди и други заинтересовани страни с цел насърчаване и популяризиране на най-добрите практики, за да се осигурят повече специалисти в областта на енергийната ефективност, както и преквалифициране и повишаване на квалификацията на специалистите, така че да се отговори на нуждите на пазара и това предизвикателство да бъде свързано с текущи инициативи на ЕС като Социалния фонд за климата, „Еразъм+“ и „Нов европейски Баухаус“.

Изложение на мотивите

Предложеното изменение не се нуждае от обяснение.

Препоръка за изменение 51

Член 27, параграфи 4 и 5

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
4. Държавите членки насърчават публичните органи да използват договори за енергоспестяване с гарантиран резултат при санирането на големи сгради. По отношение на санирането на големи нежилищни сгради с полезна разгъната застроена площ над 1 000 m² държавите членки гарантират, че публичните органи извършват оценка на осъществимостта на използването на договори за енергоспестяване с гарантиран резултат. Държавите членки могат да насърчават публичните органи да комбинират сключването на договори за енергоспестяване с гарантиран резултат с разширени енергийни услуги, включително реакция на потреблението и съхранение. 5. Държавите членки подкрепят публичния сектор при приемането на оферти за енергийни услуги, и по-специално за преоборудване на сгради, чрез:	4. Държавите членки насърчават местните и регионалните органи и другите публични органи да използват договори за енергоспестяване с гарантиран резултат при санирането на големи сгради. По отношение на санирането на големи нежилищни сгради с полезна разгъната застроена площ над 1 000 m² държавите членки гарантират, че всички публични органи извършват оценка на осъществимостта на използването на договори за енергоспестяване с гарантиран резултат. Държавите членки могат да насърчават местните и регионалните органи и другите публични органи да комбинират сключването на договори за енергоспестяване с гарантиран резултат с разширени енергийни услуги, включително реакция на потреблението и съхранение. 5. Държавите членки подкрепят публичния сектор, и по-специално местните и регионалните органи, при приемането на оферти за енергийни услуги, и по-специално за преоборудване на сгради, чрез:

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
а) предоставяне на примерни договори за енергоспестяване с гарантиран резултат, които съдържат най-малко елементите, посочени в приложение XIII, и при които са взети предвид съществуващите европейски или международни стандарти, наличните насоки за тържни процедури и ръководство на Евростат за статистическото третиране на договорите за енергоспестяване с гарантиран резултат в сметките на държавното управление;	а) предоставяне на примерни договори за енергоспестяване с гарантиран резултат, които съдържат най-малко елементите, посочени в приложение XIII, и при които са взети предвид съществуващите европейски или международни стандарти, наличните насоки за тържни процедури и ръководство на Евростат за статистическото третиране на договорите за енергоспестяване с гарантиран резултат в сметките на държавното управление;
б) предоставяне на информация относно най-добрите практики при сключване на договори за енергоспестяване с гарантиран резултат, в т.ч. — ако има такъв — и анализ на разходите и ползите, като се използва подходът на жизнения цикъл;	б) предоставяне на информация относно най-добрите практики при сключване на договори за енергоспестяване с гарантиран резултат, в т.ч. — ако има такъв — и анализ на разходите и ползите, като се използва подходът на жизнения цикъл;
в) предоставяне на публичен достъп до бази данни с текущи и изпълнени проекти за сключване на договори за енергоспестяване с гарантиран резултат, която включва предвидените и постигнатите икономии на енергия.	в) предоставяне на публичен достъп до бази данни с текущи и изпълнени проекти за сключване на договори за енергоспестяване с гарантиран резултат, която включва предвидените и постигнатите икономии на енергия.

Изложение на мотивите

Предложеното изменение не се нуждае от обяснение.

Препоръка за изменение 52

Член 28

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
1. Без да се засягат членове 107 и 108 от ДФЕС, държавите членки способстват за създаването на финансови механизми или използването на съществуващи такива за мерки за подобряване на енергийната ефективност, така че да се увеличат максимално ползите от различните потоци на финансиране и от съчетаването на безвъзмездни средства, финансови инструменти и техническа помощ.	1. Без да се засягат членове 107 и 108 от ДФЕС, държавите членки способстват за създаването на финансови механизми или използването на съществуващи такива за мерки за подобряване на енергийната ефективност, така че да се увеличат максимално ползите от различните потоци на финансиране и от съчетаването на безвъзмездни средства, финансови инструменти и техническа помощ.
2. Когато е целесъобразно, Комисията подпомага, пряко или чрез европейските финансови институции, държавите членки да създадат инструменти за финансиране и механизми за подпомагане на развитието на проекти на национално, регионално и местно равнище с цел инвестиции в увеличаването на енергийната ефективност в различните отрасли и предоставяне на права и защита на уязвимите клиенти, хората, засегнати от енергийна бедност, и когато е приложимо, хората, живеещи в социални жилища, включително като се интегрира аспектът на равнопоставеност, така че да не бъде пренебрегнат никой.	2. Когато е целесъобразно, Комисията подпомага, пряко или чрез европейските финансови институции, държавите членки да създадат инструменти за финансиране и механизми за подпомагане на развитието на проекти на национално, регионално и местно равнище с цел инвестиции в увеличаването на енергийната ефективност в различните отрасли и предоставяне на права и защита на уязвимите клиенти, хората, засегнати от енергийна бедност, и когато е приложимо, хората, живеещи в социални жилища, включително като се интегрира аспектът на равнопоставеност, така че да не бъде пренебрегнат никой.

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
3. Държавите членки приемат мерки, за да гарантират, че кредитни продукти за финансиране на енергийната ефективност като „зелени“ ипотeki и „зелени“ кредити (обезпечени или необезпечени), се предлагат широко и по недискриминационен начин от финансовите институции и са видими и достъпни за потребителите. Държавите членки предприемат мерки за подпомагане на схемите за финансиране, свързани със сметките за комунални услуги и данъчното облагане. Държавите членки гарантират, че банките и другите финансови институции получават информация, относно възможности за участие във финансирането на мерки за подобряване на енергийната ефективност, включително чрез установяване на публично-частни партньорства. 4. Комисията улеснява обмена на най-добри практики между компетентните национални или регионални институции или органи, напр. посредством годишни срещи на регулаторните органи, публични бази данни с информация относно изпълнението на мерките от държавите членки и съпоставка между различните държави. 5. С цел да се привлече частно финансиране за мерки за енергийна ефективност и енергийно обновяване, в съответствие с Директива 2010/31/ЕС, Комисията води диалог с публични и частни финансови институции, за да набележи възможните действия, които може да предприеме. 6. Действията, посочени в параграф 4, включват следните елементи: а) привличане на капиталови инвестиции в енергийна ефективност чрез отчитане на по-широките въздействия на икономите на енергия; б) осигуряване на по-добри енергийни и финансови данни за резултатите от: i) допълнителното проучване на начините, по които инвестициите в енергийна ефективност подобряват базовата стойност на активите; ii) спомагателните проучвания за оценка на паричното изражение на неенергийните ползи от инвестициите за енергийна ефективност.	3. Държавите членки приемат мерки, за да гарантират, че кредитни продукти за финансиране на енергийната ефективност като „зелени“ ипотeki и „зелени“ кредити (обезпечени или необезпечени), и финансова подкрепа за придобиване или предоставяне на достъп до обществен транспорт и видове транспорт с нулеви емисии, се предлагат широко и по недискриминационен начин от финансовите институции и са видими и достъпни за потребителите. Държавите членки предприемат мерки за подпомагане на схемите за финансиране, свързани със сметките за комунални услуги и данъчното облагане. Държавите членки гарантират, че банките и другите финансови институции получават информация, относно възможности за участие във финансирането на мерки за подобряване на енергийната ефективност, включително чрез установяване на публично-частни партньорства. 4. Комисията улеснява обмена на най-добри практики между компетентните национални, регионални или местни институции или органи, напр. посредством годишни срещи на регулаторните органи, публични бази данни с информация относно изпълнението на мерките от държавите членки и съпоставка между различните държави. 5. С цел да се привлече частно финансиране за мерки за енергийна ефективност и енергийно обновяване, в съответствие с Директива 2010/31/ЕС, Комисията води диалог с публични и частни финансови институции, за да набележи възможните действия, които може да предприеме. 6. Действията, посочени в параграф 4, включват следните елементи: а) привличане на капиталови инвестиции в енергийна ефективност чрез отчитане на по-широките въздействия на икономите на енергия; б) осигуряване на по-добри енергийни и финансови данни за резултатите от: i) допълнителното проучване на начините, по които инвестициите в енергийна ефективност подобряват базовата стойност на активите; ii) спомагателните проучвания за оценка на паричното изражение на неенергийните ползи от инвестициите за енергийна ефективност.

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
7. С цел да се привлече частно финансиране за мерки за енергийна ефективност и енергийно обновяване, държавите членки при прилагането на настоящата директива: а) обмислят начините за по-добро използване на енергийните обследвания съгласно член 11 като фактор при вземането на решения; б) използват оптимално възможностите и инструментите, достъпни в бюджета на Съюза и предлагани от инициативата „Интелигентно финансиране за интелигентни сгради“ и съобщението на Комисията, озаглавено „Вълна на саниране“. 8. До 31 декември 2024 г. Комисията дава на държавите членки и участниците на пазара насоки относно начините за осигуряване на частни инвестиции. Насоките имат за цел да подпомогнат държавите членки и участниците на пазара при развитието и прилагането на техните инвестиции в енергийната ефективност в различните програми на Съюза и ще предлагат адекватни финансови механизми и решения с комбинация от безвъзмездни помощи, финансови инструменти и помощ за развитието на проекти, за да се увеличи мащабът и да се използва финансирането на Съюза като катализатор за увеличаване на ефекта и привличане на частни инвестиции. 9. Държавите членки могат да създадат национален фонд за енергийна ефективност. Целта на този фонд е да се прилагат мерки за енергийна ефективност, включително мерки по член 8, параграф 3 и член 22 приоритетно в групата на хората, засегнати от енергийна бедност, уязвимите клиенти и, когато е приложимо, хората, живеещи в социални жилища, и да се прилагат националните мерки за енергийна ефективност, подкрепящи държавите членки при постигането на техния национален принос в областта на енергийната ефективност и техните индикативни криви, посочени в член 4, параграф 2. Националният фонд за енергийна ефективност може да се финансира с приходите от провежданите в строителния и транспортния сектор търгове за квоти по системата за търговия с емисии на ЕС. 10. Държавите членки могат да позволят на публичните органи да изпълняват задълженията, предвидени в член 6, параграф 1, посредством ежегодно внасяне в националния фонд за енергийна ефективност на сума, равностойна на инвестициите, необходими за посрещане на тези задължения.	7. С цел да се привлече частно финансиране за мерки за енергийна ефективност и енергийно обновяване, държавите членки при прилагането на настоящата директива: а) обмислят начините за по-добро използване на енергийните обследвания съгласно член 11 като фактор при вземането на решения; б) използват оптимално възможностите и инструментите, достъпни в бюджета на Съюза и предлагани от инициативата „Интелигентно финансиране за интелигентни сгради“ и съобщението на Комисията, озаглавено „Вълна на саниране“. 8. До 31 декември 2024 г. Комисията дава на държавите членки и участниците на пазара насоки относно начините за осигуряване на частни инвестиции. Насоките имат за цел да подпомогнат държавите членки, регионите, местните органи и участниците на пазара при развитието и прилагането на техните инвестиции в енергийната ефективност в различните програми на Съюза и ще предлагат адекватни финансови механизми и решения с комбинация от безвъзмездни помощи, финансови инструменти и помощ за развитието на проекти, за да се увеличи мащабът и да се използва финансирането на Съюза като катализатор за увеличаване на ефекта и привличане на частни инвестиции. 9. Държавите членки могат да създадат национален фонд за енергийна ефективност. Целта на този фонд е да се прилагат мерки за енергийна ефективност, включително мерки по член 8, параграф 3 и член 22 приоритетно в групата на хората, засегнати от енергийна бедност, уязвимите клиенти и, когато е приложимо, хората, живеещи в социални жилища, и да се прилагат националните мерки за енергийна ефективност, подкрепящи държавите членки при постигането на техния национален принос в областта на енергийната ефективност и техните индикативни криви, посочени в член 4, параграф 2. Националният фонд за енергийна ефективност може да се финансира с приходите от провежданите в строителния и транспортния сектор търгове за квоти по системата за търговия с емисии на ЕС. 10. Държавите членки могат да позволят на публичните органи да изпълняват задълженията, предвидени в член 6, параграф 1, посредством ежегодно внасяне в националния фонд за енергийна ефективност на сума, равностойна на инвестициите, необходими за посрещане на тези задължения.

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
11. Държавите членки могат да предвидят изпълнението на задълженията, посочени в член 9, параграф 1 и 4, на задължените страни да става чрез ежегодно внасяне в националния фонд за енергийна ефективност на сума, равна на инвестициите, необходими за посрещане на тези задължения.	11. Държавите членки могат да предвидят изпълнението на задълженията, посочени в член 9, параграф 1 и 4, на задължените страни да става чрез ежегодно внасяне в националния фонд за енергийна ефективност на сума, равна на инвестициите, необходими за посрещане на тези задължения.
12. Държавите членки могат да използват приходите си от годишното разпределено количество емисии по силата на Решение № 406/2009/ЕО за разработване на новаторски механизми за финансиране на подобрения на енергийната ефективност.	12. Държавите членки могат да използват приходите си от годишното разпределено количество емисии по силата на Решение № 406/2009/ЕО за разработване на новаторски механизми за финансиране на подобрения на енергийната ефективност.

Изложение на мотивите

Предложеното изменение не се нуждае от обяснение.

Препоръка за изменение 53

Приложение IV

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
При процедури за възлагане на обществени поръчки и концесии, възлагащите органи и възложителите, които закупуват продукти, услуги, сгради и строителни работи:	При процедури за възлагане на обществени поръчки и концесии възлагащите органи и възложителите, които закупуват продукти, услуги, сгради и строителни работи, в съответствие с разходната ефективност, икономическата осъществимост, устойчивостта в по-широк смисъл, техническата пригодност и наличието на достатъчно конкуренция:
[...]	[...]
г) закупуват единствено такива автомобилни гуми, които отговарят на критерия за най-висок клас енергийна ефективност на използване на горивата, както е определено в Регламент (ЕС) 2020/740 на Европейския парламент и на Съвета. Това изискване не възпрепятства публичните органи да закупуват гуми с най-висок клас на сцепление с влажна пътна настилка или съответно клас на външния шум при търкаляне, когато това е обосновано от съображения за безопасност или за общественото здраве;	г) закупуват единствено такива автомобилни гуми, които отговарят на критерия за най-висок клас енергийна ефективност на използване на горивата, както е определено в Регламент (ЕС) 2020/740 на Европейския парламент и на Съвета. Това изискване обаче е разумно съобразено със зилните условия при гуми с висок клас на сцепление с влажна пътна настилка и съответно клас на външния шум при търкаляне, когато това е обосновано от съображения за безопасност или за общественото здраве;
[...]	[...]
е) закупуват или сключват нови договори за наем само когато сградите съответстват поне на минималните изисквания за енергийните характеристики, посочени в член 4, параграф 1 от Директива 2010/31/ЕС, освен ако целта на закупуването е:	е) закупуват или сключват нови договори за наем само когато сградите съответстват поне на минималните изисквания за енергийните характеристики, посочени в член 4, параграф 1 от Директива 2010/31/ЕС, или на други изисквания за съществуващи сгради или по-обширно саниране, които са подходящи за държавите членки, освен ако целта на закупуването е:
[...]	[...]

Изложение на мотивите

Всички измерения на устойчивостта следва да се вземат предвид, включително в Директивата за енергийната ефективност. По отношение на гумите следва да се вземат предвид и зимните условия. Минималните изисквания за енергийните характеристики съгласно ДЕХС не са подходящото равнище за изискванията за саниране, тъй като се определят по различен начин в отделните държави членки.

II. ПОЛИТИЧЕСКИ ПРЕПОРЪКИ

ЕВРОПЕЙСКИЯТ КОМИТЕТ НА РЕГИОНИТЕ

1. изразява съгласие с Европейската комисия, че енергийната ефективност играе решаваща роля за постигането на неутралност по отношение на климата до 2050 г., подобряването на сигурността на енергийните доставки и намаляването на зависимостта на ЕС от вносни горива, особено сега, като се има предвид настоящата криза с цените на енергията, която беше сериозно повлияна от войната в Украйна;
2. приветства предложените изменения на съществуващите разпоредби на Директивата за енергийната ефективност и подчертава, че тези промени следва да укрепят правната рамка, като предоставят повече възможности за оползотворяване на потенциала за подобряване на енергийната ефективност в съответствие със законодателството в областта на климата, прилагано на национално, регионално или местно равнище;
3. отново изтъква ключовата роля на действията на равнище ЕС в областта на енергийната ефективност, които са необходими за постигане на целите на Зеления пакт; подчертава, че тези действия, разбира се, трябва да се прилагат на национално, регионално или местно равнище, и поради това приветства по-широкото признаване на ролята на местните и регионалните власти в предложението;
4. подчертава, че настоящият енергиен преход води до отдалечаване от енергийна система, основаваща се на традиционно централизирано производство, в посока към по-децентрализирана, енергийнонеэффективна, гъвкава и основана предимно на възобновяеми източници система; поради това приветства признаването на ролята на гражданите в енергийния преход и необходимостта от постоянно повишаване на осведомеността, включително чрез инструменти като пакта за климата; във връзка с това отново изтъква ключовата роля, която местните и регионалните действия играят за ангажирането на гражданите и насърчаването на екологичния преход чрез успешни, ръководени от общностите най-добри практики;
5. счита, че енергийният съюз следва да даде възможност на гражданите да произвеждат, потребяват, съхраняват или търгуват своя собствена енергия от възобновяеми източници, самостоятелно или колективно, да предприемат енергоспестяващи мерки и да станат активни участници на енергийния пазар чрез потребителски избор, както и да участват безопасно и уверено в реакцията на потреблението; в този контекст отново отправя призива — своя ⁽¹⁾ и на Европейския парламент — за постигане на практическо общо разбиране на определението за „произвеждащи потребители“ ⁽²⁾ на равнището на ЕС чрез процес на участие, ръководен от Комисията;
6. посочва, че местните и регионалните власти притежават и управляват сгради преди всичко за целите на изпълнението на законоустановени административни и социални задачи. Сградите са много повече от инструменти за постигане на икономии на енергия. Поради това, за да изпълнят строгите изисквания за енергийно саниране, местните и регионалните власти ще трябва да осъществяват скъпоструващи строителни проекти, които не са непременно част от цялостен подход към тези сгради, нито пък са непременно устойчиви в средносрочен и дългосрочен план. В този контекст Комитетът призовава в Директивата за енергийната ефективност да се отдаде по-голямо признание и внимание на по-ефективното и по-интелигентно използване на съществуващите обществени сгради като начин за повишаване на енергийната ефективност;
7. приветства изричното позоваване на необходимостта от борба с енергийната бедност и бедността по отношение на мобилността посредством мерки за енергийна ефективност, както и последващата необходимост държавите членки да подкрепят местното и регионалното равнище в това отношение; във връзка с това счита за абсолютно необходимо да се намали първоначалната финансова тежест на мерките за енергийна ефективност, особено за уязвимите домакинства и групи от потребители;
8. приветства позоваването на свързаността на селските и отдалечените райони, където по-голямата част от жителите може да станат уязвими ползватели на транспорт в хода на прехода към устойчива мобилност;

⁽¹⁾ „Вълна на саниране — екологизиране на нашите сгради, създаване на работни места, подобряване на качеството на живот“ (CDR-2786-2020) (ОВ C 175, 7.5.2021 г., стр. 23).

⁽²⁾ Съществуват различни видове произвеждащи потребители: битови произвеждащи потребители, които произвеждат електроенергия у дома, главно чрез слънчеви фотоволтаични панели на своите покриви, водени от гражданите енергийни кооперации или жилищни асоциации, търговски произвеждащи потребители, чиято основна стопанска дейност не е производството на електроенергия, и публични институции като училища или болници.

9. подчертава, че предложените абсолютни намаления на потреблението на енергия и крайното потребление на енергия на всички публични органи с 1,7 % годишно ще бъдат огромно предизвикателство за повечето държави членки. Това ще изисква широкообхватно изграждане на капацитет по отношение на финансите, компетентността, насоките, данните, докладването и т.н. Необходимо е да се прилагат от всички както съществуващите, така и новите преобразуващи техники и практики. С оглед на това призовава местните и регионалните власти да бъдат включени пълноценно в процеса, наред с другите заинтересовани страни;

10. предлага да се преразгледат целите за потреблението на енергия, за да се включи възможността за определяне на кумулативни цели за енергоспестяване и енергийно потребление вместо отделни изисквания за крайната и първичната енергия. Това ще подобри енергийната ефективност по цялата верига — от производството до преноса, разпределението и крайното потребление;

11. приветства предложението за законодателни изисквания за ежегодно саниране на 3 % от обществения сграден фонд, счита, че е необходимо широкообхватно изграждане на капацитет чрез техническа, финансова и политическа подкрепа и обмен на добри практики, и призовава за допълнително изясняване и формулиране на мерки и методи във връзка със санирането на сгради, приложимите корекционни коефициенти за различните видове сгради и техните характеристики ⁽³⁾, както и финансовите условия на местно, регионално и национално равнище;

12. приветства обявяването на Социалния фонд за климата като начин за балансиране на отрицателните последици за най-уязвимите домакинства, микро- и малки предприятия и ползватели на мобилност, и за гарантиране на социално устойчиво развитие; подчертава факта, че финансирането, което понастоящем се предвижда в рамките на преразглеждането на действащата СТЕ, не е достатъчно, за да се гарантира наистина справедлив преход, и изтъква, че следва да се обмисли насочване на приходите извън СТЕ за автомобилния транспорт и сградите (СТЕ II) към Социалния фонд за климата; предлага обединяването на приходите за Социалния фонд за климата да започне по-рано от прилагането на СТЕ II; подчертава, че ако съзаконодателите решат да не дадат ход на СТЕ II, както се предвижда в предложението на Комисията, действащата СТЕ следва да бъде укрепена допълнително, за да се обхванат транспортът и сградният фонд;

13. подкрепя принципа, залегнал в Европейския закон за климата, че всички сектори на икономиката трябва да допринасят за прехода към неутралност по отношение на климата и за намаляването на емисиите, а СТЕ на ЕС би могла да допринесе значително, ако принципът „замърсителят плаща“ започне да се прилага за всички обхванати от нея сектори; посочва, че секторът на сградите отговаря за 40 % от потреблението на енергия в Европа; смята обаче, че въвеждането на ценообразуване за въглеродните емисии в този сектор е деликатен въпрос и не бива да налага тежести на най-уязвимите територии и групи граждани в ЕС;

14. подчертава, че една стабилна, но постепенно въведена цена на въглеродните емисии следва да отправи необходимия сигнал към предприятията и да даде тласък на прехода по най-ефективния от гледна точка на разходите начин, и изтъква необходимостта от ефективно взаимодействие между преразгледаната СТЕ и механизма за корекция на въглеродните емисии на границите (МКВЕГ), евентуално в съчетание с други подкрепящи мерки на ЕС, за осигуряване на неутрална по отношение на климата и конкурентоспособна икономика в регионите на ЕС, особено в тези, в които се извършва устойчив преход на енергоемките отрасли; настоятелно препоръчва да се използват, доколкото е възможно, съвместими с пазара инструменти, включително финансови, с подкрепа от многогодишната финансова рамка и Next Generation EU;

15. подкрепя намерението на Комисията да „осигури полезни взаимодействия между различните инструменти за финансиране, по-специално фондовете със споделено и с пряко управление (като централно управляваните програми „Хоризонт Европа“ или LIFE), както и между безвъзмездни средства, заеми и техническа помощ, за да се увеличи максимално техният лостов ефект върху частното финансиране и тяхното въздействие върху постигането на целите на политиката за енергийна ефективност“. Във връзка с това призовава възможно най-бързо да се предприемат конкретни следващи стъпки, тъй като те са предпоставка за цялостното саниране на сградния фонд;

16. призовава Комисията и Европейския парламент да създадат пилотен проект, който да се занимава конкретно с предизвикателствата на санирането и повишаването на енергийната ефективност на исторически и/или особено значими сгради. Регионите или градовете, участващи в този пилотен проект, ще представят подробна концепция за санирането на исторически или други значими сгради по техен избор. След като проектът за саниране бъде одобрен за финансиране и осъществен, резултатите от този пилотен проект допълнително ще изтъкнат ангажмента на местните и регионалните власти за преход към енергийно ефективно бъдеще и биха могли да бъдат ясен пример за други местни и регионални власти за това как да санират комплексни исторически и/или значими сгради в регионите и градовете;

⁽³⁾ Характеристики на сградите като възраст, форма, използване, исторически/архитектурен проект, собственост, предназначение, местен пазар на недвижими имоти, алтернативна стойност, разходи по подизпълнителски договори и всякакви предишни дейности за саниране.

17. призовава Комисията и държавите членки да гарантират пълното прилагане на мерките, които вече съществуват в правните рамки за различните програми и инструменти за финансиране, които са на разположение на градовете и регионите. С оглед на допълнителните усилия в областта на енергийната ефективност, които се изискват от местните и регионалните власти, от решаващо значение е градовете и регионите да имат лесен достъп до различните програми и инструменти за финансиране. Този засилен натиск върху местните и регионалните власти би могъл да се взема предвид, например когато се оценява допустимостта при разглеждането на заявленията за финансиране;

18. изразява съжаление, че при преразглеждането не е проявена достатъчна амбиция при определянето на ясни цели за екологосъобразни и кръгови обществени поръчки; с оглед на това призовава Комисията да разработи, в сътрудничество с местните и регионалните власти, ясни, общоприложими и подробни процедури във връзка с енергийната ефективност и устойчивостта при възлагането на обществени поръчки, за да се избегне отдаването на приоритет на най-ниската цена като правило;

19. изтъква, че енергийната ефективност, особено във връзка със стопанската дейност и по-специално производствения сектор, следва да се вземе предвид наред с горната граница за потреблението, която се прилага повече за домакинствата;

20. подчертава, че използването на районни отоплителни и охладителни системи, основани на агрегати за комбинирано производство на енергия, е най-ефективният начин за подобряване на качеството на въздуха и повишаване на енергийната ефективност при използването на гориво; поради това подкрепя насърчаването на комбинираното производство на топлинна и електрическа енергия и ефективното използване на отпадна топлина (включително от битови отпадъци), когато това е неизбежно, в съответствие с принципа на кръговост; признава потенциала на отпадната топлина да допълва решенията на основата на газ и възобновяеми източници, като същевременно отбелязва значението на ограничаването на емисиите с оглед на приноса ѝ за глобалното затопляне; освен това използването на отпадна топлина от промишлеността, центровете за данни и други обществени дейности следва да бъде допълваща мярка, тъй като тя оказва своето въздействие върху околната среда и енергията от възобновяеми източници все още е в ограничени количества;

21. приветства ясния график за въвеждането на ефективни районни отоплителни и охладителни системи. Необходимо е, обаче, да се осигури достатъчна гъвкавост, която да позволява адаптирането на отоплителните и охладителните системи към регионалните и местните специфики и нуждите на територията;

22. признава ролята на местните и регионалните енергийни агенции като мощен инструмент за насърчаване на енергийната ефективност в целия ЕС и призовава Европейската комисия да подкрепи тяхната дейност чрез специално предназначени за тях мрежа и ресурси;

23. изразява съгласие с правното основание, на което Европейската комисия базира компетентността на ЕС в тази област. В съответствие с член 194 от ДФЕС ЕС е компетентен да предприема мерки за насърчаване, наред с останалото, на енергийната ефективност. Поради това счита, че предложението е в съответствие с принципа на субсидиарност, при условие че надлежно се зачита принципът на местното самоуправление, залегнал в член 4 от ДЕС, и че бъдат внесени горепосочените изменения. Мерките за борба с енергийната бедност следва да попадат в обхвата на член 151 от ДФЕС. Комитетът на регионите смята, че е оправдано да се определи и поддържа цел за енергийната ефективност на европейско равнище. Оценката на спазването на принципа на пропорционалност е положителна.

Брюксел, 28 април 2022 г.

Председател
на Европейския комитет на регионите
Apostolos TZITIKOSTAS

Становище на Европейския комитет на регионите — Изменение на Директивата за енергията от възобновяеми източници с цел постигане на новите цели в областта на климата до 2030 г.

(2022/C 301/16)

Докладчик:	Andries GRYFFROY (BE/EA), член на регионална асамблея: Фламандски парламент
Отправен документ:	Предложение за директива на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Директива (ЕС) 2018/2001 на Европейския парламент и на Съвета, Регламент (ЕС) 2018/1999 на Европейския парламент и на Съвета и Директива 98/70/ЕО на Европейския парламент и на Съвета за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници, и за отмяна на Директива 2015/652 на Съвета (COM(2021) 557)

I. ПРЕПОРЪКИ ЗА ИЗМЕНЕНИЯ

Изменение 1

Предложение за директива

Съображение (ново)

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
	<i>В съответствие с принципа на субсидиарност Европейската комисия ще издаде насоки за държавите членки и регионалните и местните власти относно подходящите процедури за издаване на разрешителни и относно механизмите за ускоряване на съществуващите процедури, с цел да се улесни спазването на крайните срокове за издаване на разрешителни за строеж, реконструкция и експлоатация на централи за производството на енергия от възобновяеми източници и на активите, необходими за тяхното свързване към мрежата. Насоките ще бъдат издадени в срок от шест месеца след приемането на директива за изменение на Директива (ЕС) 2018/2001 (2021/0218 (COD)).</i>

Изложение на мотивите

Забавянията в процедурите по издаване на разрешителни възпрепятстват ефективното развитие на проектите за енергия от възобновяеми източници и създават трудности за постигането на целите за възобновяема енергия за 2030 г.

Изменение 2

Предложение за директива

Съображение (ново)

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
	<i>Производството на енергия от възобновяеми източници и/на силно местно излечение.</i> <i>Поради това е важно държавите членки да включат пълноценно местните и регионалните власти в планирането и изпълнението на националните мерки в областта на климата, като гарантират пряк достъп до финансиране и наблюдават напредъка на приетите мерки; когато е приложимо, държавите членки следва да включат местните и регионалните приноси в националните планове в областта на енергетиката и климата. Съответно следва да бъде преразгледан Регламент (ЕС) 2018/1999 относно управлението на Енергийния съюз и на действията в областта на климата.</i>

Изложение на мотивите

Предложеното изменение не се нуждае от обяснение.

Изменение 3

Предложение за директива

Съображение (ново)

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
	<i>Европейската комисия и държавите членки следва да подкрепят регионалните и местните ангажименти и подход „от долу нагоре“ за постигане на целите на Европейския зелен пакт, по-специално за да гарантират по-широкото внедряване на възобновяеми енергийни източници: това ще допринесе не само за постигането на целите на ЕС в областта на климата, но и ще подкрепи усилията на ЕС за постигане на по-голяма сигурност на доставките в енергийната система.</i> <i>Както регионалните и местните планове в областта на изменението на климата, било то вече съществуващи или в процес на разработване съгласно изискванията на законодателството, така и прежи като Конвента на клетовите от ЕС и съответните инициативи на ЕС като Пакта за климата, тисията на ЕС „Неутрални по отношение на климата и интелигентни градове“, прежата „C40“ и други, благоприятстват механизмите на многостепенно управление, играят съществена роля за повишаване на амбицията и засилване на дейностите на местно равнище, като приобщават гражданите, местните участници и секторите, участващи в политиките в областта на изменението на климата или засегнати от тях.</i>

Изменение 4

Предложение за директива

Съображение (ново)

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
	<i>Общностите за възобновяема енергия са ключов инструмент за насърчаване на широко разпространеното използване на възобновяеми енергийни източници и за постигане на децентрализирана и сигурна енергийна система, като същевременно се гарантират местните икономически и социални ползи.</i> <i>Инициативите за (колективно) собствено генериране и (колективно) собствено потребление в сградите и на равнището на районните системи следва да бъдат улеснени чрез намаляване на трудностите при получаване на разрешителни, намаляване на факторите, възпрепятстващи достъпа до прежата, а също и на таксите за прежата, и засилване на внедряването на технологии като слънчевата топлинна и фотоволтаична технология, вятърната технология и геотермалната технология.</i>

Изложение на мотивите

Предложеното изменение не се нуждае от обяснение.

Изменение 5

Предложение за директива

Съображение (ново)

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
	<i>Държавите членки извършват оценка на препятствията пред развитието на общностите за възобновяема енергия, както се изисква в член 22 от преразгледаната Директива (ЕС) 2018/2001 за енергията от възобновяеми източници (ДЕВИ II).</i> <i>Европейската комисия ще оказва помощ на държавите членки, за да гарантира своевременно транспониране на директивата, съгласуваност с националните правни рамки и участие на регионалните и местните власти.</i>

Изложение на мотивите

Предложеното изменение не се нуждае от обяснение.

Изменение 6

Предложение за директива

Съображение (3)

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
В Директива (ЕС) 2018/2001 на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾ се определя обвързваща цел на Съюза за достигне на поне 32-процентен дял на енергията от възобновяеми източници в брутно крайно потребление на енергия на Съюза до 2030 г. Съгласно Плана във връзка с целта в областта на климата делът на енергията от възобновяеми източници в брутно крайно потребление на енергия би трябвало да се увеличи до 40 % до 2030 г., за да се постигне целта на Съюза за намаляване на емисиите на парникови газове. Следователно целта, посочена в член 3 от тази директива, трябва да бъде повишена. ⁽¹⁾ Директива (ЕС) 2018/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018 г. за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници, ОВ L 328, 21.12.2018 г., стр. 82—209.	В Директива (ЕС) 2018/2001 на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾ се определя обвързваща цел на Съюза за достигне на поне 32-процентен дял на енергията от възобновяеми източници в брутно крайно потребление на енергия на Съюза до 2030 г. Съгласно Плана във връзка с целта в областта на климата делът на енергията от възобновяеми източници в брутно крайно потребление на енергия би трябвало да се увеличи до поне 40 % до 2030 г., за да се постигне целта на Съюза за намаляване на емисиите на парникови газове. Следователно целта, посочена в член 3 от тази директива, трябва да бъде повишена. С цел да се допринесе за повишаването на сигурността на енергийните доставки и да се гарантира по-бърз и икономически ефективен преход към нулеви нетни емисии, Комисията ще направи предложение за допълнително увеличаване на целите за емисиите, определени в член 3 от директивата, при условие че бъде извършена задълбочена оценка на въздействието, включително на териториалното излъчване, в сътрудничество с Европейския комитет на регионите. ⁽¹⁾ Директива (ЕС) 2018/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018 г. за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници, ОВ L 328, 21.12.2018 г., стр. 82—209.

Изменение 7

Предложение за директива

Съображение (4)

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
	Специфичната ситуация на най-отдалечените региони и островите, призната съответно в член 349 и член 174 от ДФЕС, изисква целенасочен подход. Тези територии, които често се характеризират с изолирани системи и зависимост от изкопаемите горива, имат по-високи разходи за производство и съхранение на енергия и се нуждаят от подкрепа, за да оползотворят потенциала за местно производство на енергия от възобновяеми източници.

Изложение на мотивите**Изменение 8**

Предложение за директива

Съображение (ново)

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
	В съответствие с принципа на субсидиарност Европейската комисия ще издаде насоки за държавите членки и регионалните и местните власти относно подходящите процедури за издаване на разрешителни и относно механизмите за ускоряване на съществуващите процедури, с цел да се улесни спазването на крайните срокове за издаване на разрешителни за строеж, реконструкция и експлоатация на централи за производството на енергия от възобновяеми източници и на активите, необходими за тяхното свързване към мрежата. Насоките ще бъдат издадени в срок от шест месеца след приетането на директива за изменение на Директива (ЕС) 2018/2001 (2021/0218 (COD)).

Изложение на мотивите

Предложеното изменение не се нуждае от обяснение.

Изменение 9

Предложение за директива

Съображение (5)

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
(5) Бързият растеж и повишаването на разходната конкурентоспособност по отношение на производството на електрическа енергия от възобновяеми източници могат да бъдат използвани за удовлетворяване на нарастващ дял от потребностите от енергия — например чрез използване на термопомпи за отопление на помещения или за нискотемпературни промишлени процеси, електрически превозни средства в транспорта или електрически пещи в определени промишлени отрасли. Електрическата енергия от възобновяеми източници може да се използва и за производство на синтетични горива за потребление в транспортни сектори, в които трудно може да се постигне декарбонизиране, като например сектора на въздухоплаването и мореплаването. Рамката за електрификация трябва да създаде възможност за засилена и ефективна координация и за разширяването на пазарните механизми с цел да се съпоставят както предлагането, така и търсенето в пространството и времето, да се стимулира гъвкавостта на инвестициите и да се помогне за интегрирането на големи дялове от променливото производство на енергия от възобновяеми източници. Следователно държавите членки следва да гарантират, че внедряването на електрическата енергия от възобновяеми източници продължава да се увеличава с адекватни темпове, за да се отговори на нарастващото търсене. За тази цел държавите членки следва да създадат рамка, която включва съвместими с пазара механизми за преодоляване на оставащите пречки, и да разполагат със сигурни и адекватни електроенергийни системи, подходящи за големи количества енергия от възобновяеми източници, както и съоръжения за акумулиране, напълно интегрирани в електроенергийната система. По-специално тази рамка ще доведе до преодоляване на оставащите пречки, включително нефинансови пречки, като например недостиг на цифрови и човешки ресурси, необходими на органите за обработка на нарастващия брой заявления за разрешение.	(5) Бързият растеж и повишаването на разходната конкурентоспособност по отношение на производството на електрическа енергия от възобновяеми източници могат да бъдат използвани за удовлетворяване на нарастващ дял от потребностите от енергия — например чрез използване на термопомпи за отопление на помещения или за нискотемпературни промишлени процеси, електрически превозни средства в транспорта или електрически пещи в определени промишлени отрасли. Електрическата енергия от възобновяеми източници може да се използва и за производство на синтетични горива за потребление в транспортни сектори, в които трудно може да се постигне декарбонизиране, като например сектора на въздухоплаването и мореплаването, както и във връзка с възобновяемите горива от небиологичен произход и биогоривата. Рамката за електрификация, както и инфраструктурата за доставка на възобновяеми горива от небиологичен произход и биогорива, трябва да създаде възможност за засилена и ефективна координация и за разширяването на пазарните механизми с цел да се съпоставят както предлагането, така и търсенето в пространството и времето, да се стимулира гъвкавостта на инвестициите и да се помогне за интегрирането на големи дялове от променливото производство на енергия от възобновяеми източници. Следователно държавите членки, както и координираните на европейско равнище стратегии за вноса, следва да гарантират, че внедряването на електрическата енергия от възобновяеми източници продължава да се увеличава с адекватни темпове, за да се отговори на нарастващото търсене. За тази цел държавите членки следва да създадат рамка, която включва съвместими с пазара механизми за преодоляване на оставащите пречки, и да разполагат със сигурни и адекватни електроенергийни системи и инфраструктура за възобновяеми горива от небиологичен произход и биогорива, подходящи за големи количества енергия от възобновяеми източници, както и съоръжения за акумулиране, напълно интегрирани в електроенергийната система. По-специално тази рамка ще доведе до преодоляване на оставащите пречки, включително нефинансови пречки, като например недостиг на цифрови и човешки ресурси, необходими на органите за обработка на нарастващия брой заявления за разрешение.

Изложение на мотивите

Добавяне на ролята на биогоривата и стратегиите за вноса с оглед на нуждите от декарбонизация.

Изменение 10

Предложение за директива

Съображение 7

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
Сътрудничеството на държавите членки за насърчаване на енергията от възобновяеми източници може да бъде под формата на статистически трансфери, схеми за подпомагане или съвместни проекти. То дава възможност за икономически ефективното навлизане на енергията от възобновяеми източници в цяла Европа и допринася за интеграцията на пазара. Въпреки потенциала си сътрудничеството е силно ограничено и съответно води до неоптимални резултати по отношение на ефективността на увеличаването на енергията от възобновяеми източници. Поради това държавите членки следва да бъдат задължени да подлагат на проверка сътрудничеството чрез изпълнение на пилотен проект. Проектите, финансирани от национални вноски по механизма на Съюза за финансиране на енергията от възобновяеми източници, създаден с Регламент за изпълнение (ЕС) 2020/1294 на Комисията, биха довели до изпълнение на това задължение за участващите държави членки.	Сътрудничеството на държавите членки за насърчаване на енергията от възобновяеми източници може да включва местните и регионалните власти и може да бъде под формата на статистически трансфери, схеми за подпомагане или съвместни проекти. То дава възможност за икономически ефективното навлизане на енергията от възобновяеми източници в цяла Европа и допринася за интеграцията на пазара. Въпреки потенциала си сътрудничеството, особено в трансграничните региони, е силно ограничено и съответно води до неоптимални резултати по отношение на икономическата ефективност и ефективността на увеличаването на енергията от възобновяеми източници. Проектите за интелигентни прежи в граничните региони, включително трансграничен обмен на електроенергия със средно напрежение, могат да имат висока добавена стойност за трансграничния подход, тъй като позволяват по-голяма оптимизация на ресурсите, свързаност, гъвкавост и устойчивост на електроенергийните системи, като гарантират по-широки социални ползи за участващите местни общности и допринасят за сигурността на енергийните доставки в ЕС. Поради това държавите членки следва да бъдат задължени да подлагат на проверка сътрудничеството чрез изпълнение на пилотни проекти в допълнение към планираните в рамката на TEN-E. Един от тях следва да бъде в трансграничен регион. Проектите, финансирани от национални вноски по механизма на Съюза за финансиране на енергията от възобновяеми източници, създаден с Регламент за изпълнение (ЕС) 2020/1294 на Комисията, биха довели до изпълнение на това задължение за участващите държави членки.

Изложение на мотивите

Предложеното изменение не се нуждае от обяснение.

Изменение 11

Предложение за директива

Съображение 7а (ново)

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
	<i>Местните и регионалните власти играят много важна роля в интегрираната и децентрализирана енергийна система. Комисията подкрепя местните и регионалните власти, включително в островните територии, във връзка с трансграничната работа, като и/и полага да създават механизми за сътрудничество, включително Европейски групи за териториално сътрудничество (ЕГТС). Едно по-тясно сътрудничество между ЕС и държавите членки и допълнителни инвестиции в научни изследвания, развойна дейност и иновации, например за подполагане на тисите на ЕС, ще осигурят значителната добавена стойност, необходима за постигане на целите на настоящата директива в целия ЕС.</i>

Изложение на мотивите

Предложеното изменение не се нуждае от обяснение.

Изменение 12

Предложение за директива

Съображение 7б (ново)

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
	<i>Европейските механизми за финансиране, като Механизъмът за свързване на Европа и Фондът за иновации, финансират и по-малки проекти за трансгранично сътрудничество и трансгранична междусистемна свързаност между държавите членки и регионите.</i>

Изложение на мотивите

Предложеното изменение не се нуждае от обяснение.

Изменение 13

Предложение за директива

Съображение 7в (ново)

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
	<i>Необходими са точни данни и информация, за да се гарантира преходът към енергийна система, основана на възобновяеми технологии на национално, регионално и местно равнище. Тези данни могат да се получават посредством различни източници, включващи от интелигентни устройства до системи за наблюдение на Земята, като „Коперник“.</i>

Изложение на мотивите

Предложеното изменение не се нуждае от обяснение.

Изменение 14

Предложение за директива

Съображение 8

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
Със Стратегията за енергията от възобновяеми източници в морето се въвежда амбициозна цел от 300 GW вятърна енергия от инсталации, разположени в морето, и 40 GW океанска енергия във всички морски басейни на Съюза до 2050 г. За да се гарантира тази съществена промяна, държавите членки ще трябва да работят съвместно в трансграничен контекст на равнище морски басейн. Следователно държавите членки следва съвместно да определят количеството на произвежданата енергия от възобновяеми източници в морето, която да бъде внедрена във всеки морски басейн до 2050 г., с междинни етапи за 2030 и 2040 г. Тези цели следва да бъдат отразени в актуализираните национални планове в областта на енергетиката и климата, които ще бъдат представени през 2023 и 2024 г. съгласно Регламент (ЕС) 2018/1999. При определяне на количеството държавите членки следва да вземат предвид потенциала на енергията от възобновяеми източници в морето на всеки морски басейн, опазването на околната среда, адаптирането към изменението на климата и други видове използване на морето, както и целите на Съюза в областта на декарбонизацията. Освен това държавите членки следва все повече да обмислят възможността за комбиниране на производството на енергия от възобновяеми източници в морето с електропреносни линии, свързващи няколко държави членки, под формата на хибридни проекти или на по-късен етап — по-сложнозатворена електроенергийна мрежа. Това ще позволи електрическата енергия да се пренася в различни посоки, като по този начин ще се увеличи максимално социално-икономическото благосъстояние, ще се оптимизират разходите за инфраструктура и ще се даде възможност за по-устойчиво използване на морето.	Със Стратегията за енергията от възобновяеми източници в морето се въвежда амбициозна цел от 300 GW вятърна енергия от инсталации, разположени в морето, и 40 GW океанска енергия във всички морски басейни на Съюза до 2050 г. За да се гарантира тази съществена промяна, държавите членки или техните компетентни регионални и местни власти ще трябва да работят съвместно в трансграничен контекст на равнище морски басейн. Следователно държавите членки следва съвместно да определят и да предвидят достатъчно място в рамките на своите морски пространствени планове за количеството на произвежданата енергия от възобновяеми източници в морето и съответната инфраструктура, която да бъде внедрена във всеки морски басейн до 2050 г., с междинни етапи за 2030 и 2040 г. Тези цели следва да бъдат отразени в актуализираните национални планове в областта на енергетиката и климата, които ще бъдат представени през 2023 и 2024 г. съгласно Регламент (ЕС) 2018/1999. При определяне на количеството държавите членки следва да вземат предвид потенциала на енергията от възобновяеми източници в морето на всеки морски басейн, опазването на околната среда и биологичното разнообразие, адаптирането към изменението на климата и други видове използване на морето, както и целите на Съюза в областта на декарбонизацията. Освен това държавите членки следва все повече да обмислят възможността за комбиниране на производството на енергия от възобновяеми източници в морето със системи за съхранение и електропреносни линии, свързващи няколко държави членки, под формата на хибридни проекти или на по-късен етап — по-сложнозатворена електроенергийна мрежа. Това ще позволи електрическата енергия да се пренася в различни посоки, като по този начин ще се увеличи максимално социално-икономическото благосъстояние, ще се оптимизират разходите за инфраструктура и ще се даде възможност за по-устойчиво използване на морето.

Изложение на мотивите

Предложеното изменение не се нуждае от обяснение.

Изменение 15

Предложение за директива

Съображение 19

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
Разпределените активи за акумулиране, като например битови батерии и батерии на електрически превозни средства, имат потенциала да предложат на електроенергийната мрежа услуги за значителна гъвкавост и балансиране чрез агрегиране. За да се улесни разработването на такива услуги, подзаконовите разпоредби относно присъединяването и експлоатацията на активи за акумулиране, като например тарифите, сроковете за изпълнение на ангажменти и спецификациите за присъединяване, следва да бъдат разработени по начин, който не възпрепятства потенциала на всички активи за акумулиране, включително малки и мобилни активи, да предложат на системата услуги за гъвкавост и балансиране и да допринесат за навлизането в още по-голяма степен на електрическата енергия от възобновяеми източници в сравнение с по-големите стационарни активи за акумулиране.	Разпределените активи за акумулиране, като например общностни батерии, битови батерии и батерии на електрически превозни средства, имат потенциала да предложат на електроенергийната мрежа услуги за значителна гъвкавост и балансиране чрез агрегиране. За да се улесни разработването на такива услуги, подзаконовите разпоредби относно присъединяването и експлоатацията на активи за акумулиране, като например тарифите, сроковете за изпълнение на ангажменти и спецификациите за присъединяване, следва да бъдат разработени по начин, който не възпрепятства потенциала на всички активи за акумулиране, включително малки и мобилни активи, да предложат на системата услуги за гъвкавост и балансиране и да допринесат за навлизането в още по-голяма степен на електрическата енергия от възобновяеми източници в сравнение с по-големите стационарни активи за акумулиране.

Изложение на мотивите

Батериите на равнището на системата на общността се оказват по-безопасни при работа и изискват по-малко инвестиции в сравнение с битовите батерии.

Изменение 16

Предложение за директива

Съображение 22

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
Възобновяемите горива от небиологичен произход могат да се използват както за енергийни, така и за неенергийни цели като изходна суровина или суровина в промишлености като стоманодобивната или химическата промишленост. Използването на възобновяеми горива от небиологичен произход и за двете цели мобилизира пълния им потенциал да заменят изкопаемите горива, използвани като суровина, и да намалят емисиите на парникови газове в промишлеността и следователно трябва да бъде включено в цел за използването на възобновяеми горива от небиологични произход. Националните мерки в подкрепа на използването на възобновяеми горива от небиологичен произход в промишлеността не следва да водят до увеличаване на нетното замърсяване поради увеличеното търсене на електрическа енергия, което се задоволява посредством най-замърсяващите изкопаеми горива, като например въглища, дизелово гориво, лигнитни въглища, масла, торф и битуминозни шисти.	Възобновяемите горива от небиологичен произход могат да се използват както за енергийни, така и за неенергийни цели като изходна суровина или суровина в промишлености като стоманодобивната или химическата промишленост, за които в повечето случаи те са единствената възможност за декарбонизация и в които тяхното използване има висока ефективност за избягване на емисиите на парникови газове. Използването на възобновяеми горива от небиологичен произход и за двете цели мобилизира пълния им потенциал да заменят изкопаемите горива, използвани като суровина, и да намалят емисиите на парникови газове в промишлеността и следователно трябва да бъде включено в цел за използването на възобновяеми горива от небиологични произход. Националните мерки в подкрепа на използването на възобновяеми горива от небиологичен произход в промишлеността не следва да водят до увеличаване на нетното замърсяване поради увеличеното търсене на електрическа енергия, което се задоволява посредством най-замърсяващите изкопаеми горива, като например въглища, дизелово гориво, лигнитни въглища, масла, торф и битуминозни шисти.

Изложение на мотивите

От междусекторна гледна точка използването на възобновяеми горива от небиологичен произход, като например водород от възобновяеми източници като изходна суровина или суровина в стоманодобивната или химическата промишленост, е от особено значение за декарбонизацията.

Изменение 17

Предложение за директива

Съображение 29

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
Използването на възобновяеми горива и електрическа енергия от възобновяеми източници в транспорта може да допринесе за декарбонизацията на транспортния сектор на Съюза по разходоефективен начин и да подобри, наред с другото, енергийната диверсификация в този сектор, като същевременно насърчи иновациите, растежа и създаването на работни места в икономиката на Съюза и намали зависимостта от вноса на енергия. С оглед постигане на повишената цел за намаляване на емисиите на парникови газове, определена от Съюза, следва да се увеличи дялът на енергията от възобновяеми източници, доставяна за всички видове транспорт в Съюза. Изразяването на целта в областта на транспорта като цел за намаляване на интензитета на парниковите газове би стимулирало все по-активното използване в транспорта на най-разходоефективните горива и на горивата с най-добри характеристики по отношение на намалението на емисиите на парникови газове. Освен това целта за намаляване на интензитета на парниковите газове би стимулирала иновациите и би определила ясен базов показател за сравнение между различните видове гориво и електрическата енергия от възобновяеми източници в зависимост от техния интензитет на парникови газове. В допълнение към това увеличаването на равнището на основаната на енергията цел относно биогоривата от нови поколения и биогаза и въвеждането на цел за възобновяемите горива от небиологичен произход би гарантирало по-активно използване на възобновяемите горива с минимално въздействие върху околната среда при видовете транспорт, които са трудни за електрифициране. Постигането на тези цели следва да бъде гарантирано чрез определяне на задължения за доставчиците на горива, както и чрез други мерки, включени в [Регламент (ЕС) 2021/XXX относно използването на възобновяеми горива и горива с ниско съдържание на въглерод в морския транспорт — FuelEU — сектор „Морско пространство“, и Регламент (ЕС) 2021/XXX относно осигуряването на еднакви условия на конкуренция за устойчив въздушен транспорт]. Специални задължения за доставчиците на авиационни горива следва да се определят само в съответствие с [Регламент (ЕС) 2021/XXX относно осигуряването на еднакви условия на конкуренция за устойчив въздушен транспорт].	Използването на възобновяеми горива и електрическа енергия от възобновяеми източници в транспорта може да допринесе за декарбонизацията на транспортния сектор на Съюза по разходоефективен начин и да подобри, наред с другото, енергийната диверсификация в този сектор, като същевременно насърчи иновациите, растежа и създаването на работни места в икономиката на Съюза и намали зависимостта от вноса на енергия. С оглед постигане на повишената цел за намаляване на емисиите на парникови газове, определена от Съюза, следва да се увеличи дялът на енергията от възобновяеми източници, доставяна за всички видове транспорт в Съюза. Изразяването на целта в областта на транспорта като цел за намаляване на интензитета на парниковите газове би стимулирало все по-активното използване в транспорта на най-разходоефективните горива и на горивата с най-добри характеристики по отношение на намалението на емисиите на парникови газове. Освен това целта за намаляване на интензитета на парниковите газове би стимулирала иновациите и би определила ясен базов показател за сравнение между различните видове гориво и електрическата енергия от възобновяеми източници в зависимост от техния интензитет на парникови газове. В допълнение към това увеличаването на равнището на основаната на енергията цел относно биогоривата от нови поколения и биогаза и въвеждането на цел за възобновяемите горива от небиологичен произход би гарантирало по-активно използване на възобновяемите горива с минимално въздействие върху околната среда при видовете транспорт и регионите, които са трудни за електрифициране. Постигането на тези цели следва да бъде гарантирано чрез определяне на задължения за доставчиците на горива, както и чрез други мерки, включени в [Регламент (ЕС) 2021/XXX относно използването на възобновяеми горива и горива с ниско съдържание на въглерод в морския транспорт — FuelEU — сектор „Морско пространство“, и Регламент (ЕС) 2021/XXX относно осигуряването на еднакви условия на конкуренция за устойчив въздушен транспорт]. Специални задължения за доставчиците на авиационни горива следва да се определят само в съответствие с [Регламент (ЕС) 2021/XXX относно осигуряването на еднакви условия на конкуренция за устойчив въздушен транспорт].

Изложение на мотивите

Предложеното изменение не се нуждае от обяснение.

Изменение 18

Предложение за директива

Съображение 33

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
Директната електрификация на сектори на крайното потребление, включително транспортния сектор, допринася за повишаване на ефективността и улеснява прехода към енергийна система, основана на производство на енергия от възобновяеми източници. Следователно сама по себе си тя е ефективно средство за намаляване на емисиите на парникови газове. Поради това не се изисква създаването на рамка за допълняемост, приложима конкретно за електрическата енергия от възобновяеми източници, подавана на електрически превозни средства в транспортния сектор .	Директната електрификация на сектори на крайното потребление, включително транспортния сектор, допринася за повишаване на ефективността и улеснява прехода към енергийна система, основана на производство на енергия от възобновяеми източници. Следователно сама по себе си тя е ефективно средство за намаляване на емисиите на парникови газове. Поради това не се изисква създаването на рамка за допълняемост, приложима за електрическата енергия от възобновяеми източници, която се използва за производство на възобновяеми горива от небиологичен произход .

Изложение на мотивите

Принципът на допълняемост засяга непропорционално държавите, които вече имат висок дял на електроенергията от възобновяеми източници в своята енергийна система. Освен това принципите на допълняемост и съответствие усложняват и без това трудната икономическа обосновка на производството чрез електролиза и по-широкото разпространение на чистия водород.

Изменение 19

Предложение за директива

Съображение 34

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
Тъй като възобновяемите горива от небиологичен произход трябва да се считат за енергия от възобновяеми източници, независимо от сектора, в който се изразходват, правилата за определяне на възобновяемия им характер, когато те се произвеждат от електрическа енергия, които бяха приложени само пряко тези горива, използвани в транспортния сектор , следва да се разширят, така че да включват възобновяеми горива от небиологичен произход, независимо от сектора, в който се потребяват.	Тъй като възобновяемите горива от небиологичен произход трябва да се считат за енергия от възобновяеми източници, независимо от сектора, в който се изразходват, правилата за определяне на възобновяемия им характер, когато те се произвеждат от електрическа енергия, следва да се прилагат за всички възобновяеми горива от небиологичен произход, независимо от сектора, в който се потребяват.

Изложение на мотивите

Използването на възобновяеми горива от небиологичен произход следва да бъде независимо от крайното потребление на енергията и следва да се прилага за всички сектори.

Изменение 20

Предложение за директива

Съображение 36

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
Директива (ЕС) 2018/2001 укрепи рамката за устойчивост на биоенергията и намаляване на емисиите на парникови газове чрез определяне на критерии за всички сектори на крайното потребление. В нея се определят специфични правила за биогоривата, течните горива и газообразните и твърдите горива от биомаса, произведени от горскостопанска биомаса, изискващи устойчивост на дейностите по дърводобив и отчитане на емисиите вследствие на непреки промени в земеползването. За да се постигне по-добра защита на местообитания с голяма степен на биоразнообразие и на богати на въглерод местообитания, като например девствени гори, гори с висока степен на биоразнообразие, пасища и торфища, следва да се въведат изключения и ограничения за извличане на горскостопанска биомаса от тези зони в съответствие с подхода за биогорива, течни горива от биомаса и газообразни и твърди горива от биомаса, произведени от селскостопанска биомаса. Освен това критериите за намаляване на емисиите на парникови газове следва да се прилагат и за съществуващите инсталации на основата на биомаса, за да се гарантира, че производството на енергия от биомаса във всички такива инсталации води до намаляване на емисиите на парникови газове в сравнение с енергията, произведена от изкопаеми горива.	Директива (ЕС) 2018/2001 укрепи рамката за устойчивост на биоенергията и намаляване на емисиите на парникови газове чрез определяне на критерии за всички сектори на крайното потребление. В нея се определят специфични правила за биогоривата, течните горива и газообразните и твърдите горива от биомаса, произведени от горскостопанска биомаса, изискващи устойчивост на дейностите по дърводобив и отчитане на емисиите вследствие на непреки промени в земеползването. Тези критерии за устойчивост следва да бъдат запазени, наред с националното законодателство, за да се вземат предвид различните национални и регионални условия. За да се постигне по-добра защита на местообитания с голяма степен на биоразнообразие и на богати на въглерод местообитания, като например девствени гори, гори с висока степен на биоразнообразие, пасища и торфища, следва да се въведат изключения и ограничения за извличане на горскостопанска биомаса от тези зони в съответствие с подхода за биогорива, течни горива от биомаса и газообразни и твърди горива от биомаса, произведени от селскостопанска биомаса.

Изменение 21

Предложение за директива

Член 1, точка 1

Директива (ЕС) 2018/2001

Член 2, параграф 2

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
Директива (ЕС) 2018/2001 се изменя, както следва: 1) В член 2 вторият параграф се изменя, както следва:	Директива (ЕС) 2018/2001 се изменя, както следва: 1) В член 2 вторият параграф се изменя, както следва:

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
а) точка 36 се заменя със следното: „36) „възобновяеми горива от небиологичен произход означава течни и газообразни горива, чието енергийно съдържание се извлича от възобновяеми източници, различни от биомаса;“; б) точка 47 се заменя със следното: „47) „приета стойност“ означава стойност, получена от типична стойност чрез прилагане на предварително определени коефициенти, която при определени в настоящата директива обстоятелства може да бъде използвана вместо действителна стойност;“;	а) <i>точка 16 се заменя със следното:</i> „16) „общност за възобновяема енергия“ означава правен субект: а) <i>който съгласно приложимото национално право се основава на открито и доброволно участие, който е независим и е ефективно контролиран от акционери или членове, разположени в близост до проекти за възобновяема енергия, притежавани и разработвани от този правен субект;</i> б) <i>чиито акционери или членове са физически лица, МСП или местни и регионални власти, включително общини;</i> в) <i>чиято основна цел е да осигурява не толкова финансови, колкото екологични, икономически или социални ползи на своите акционери или членове или на районите, в които оперира;“</i> б) <i>точка 36 се заменя със следното:</i> „36) „възобновяеми горива от небиологичен произход означава течни и газообразни горива, чието енергийно съдържание и първоначална суровина се извлича от възобновяеми източници, различни от биомаса;“ в) <i>точка 47 се заменя със следното:</i> „47) „приета стойност“ означава стойност, получена от типична стойност чрез прилагане на предварително определени коефициенти, която при определени в настоящата директива обстоятелства може да бъде използвана вместо действителна стойност;“

Изложение на мотивите

Регионалните власти също могат да допринасят в много голяма степен за децентрализиране на производството на енергия от възобновяеми източници.

Настоящата формулировка на определението (36) би могла да включва в тази типология горива, произведени от невъзобновяеми суровини (нефт, природен газ и др.), синтезирани от доставки на енергия от възобновяеми източници (топлинна енергия или електроенергия от възобновяеми източници). Предлага се да се измени формулировката, за да се предотврати включването в тази типология на горивата, произведени от нефт, природен газ и други горива с изкопаем произход. Смятаме, че не е в духа на членовете, в които се използват това определение, да разглеждат като възобновяеми горива тези, които произхождат от невъзобновяеми суровини.

Изменение 22

Предложение за директива

Член 1, точка 1, буква в)

Директива (ЕС) 2018/2001

Член 2, параграф 2

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
	14п) „общностна батерия“ означава самостоятелна акумулаторна батерия с номинален капацитет над 50 kWh, която е подходяща за инсталиране и използване в битови, стопански или промишлени условия и е притежавана от съвместно действащи потребители на собствена възобновяема енергия или от общност за възобновяема енергия; 14р) „съвместен проект“ означава транснационално съвместно предприятие в юридически, технически или финансов смисъл между региони, градове или държави членки за производство на енергия от възобновяеми източници, което не би било възможно без това сътрудничество;

Изложение на мотивите

Батериите на равнището на системата на общността се оказват по-безопасни при работа и изискват по-малко инвестиции в сравнение с битовите батерии.

Изменение 23

Предложение за директива

Член 1, точка 2, буква б)

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
б) параграф 3 се заменя със следното: „3. Държавите членки предприемат мерки, за да гарантират, че енергията от биомаса се произвежда по начин, който свежда до минимум неправомерното нарушаване на пазара на суровини за биомаса и вредните въздействия върху биологичното разнообразие. За тази цел те вземат предвид йерархията на отпадъците, посочена в член 4 от Директива 2008/98/ЕО, и каскадния принцип, посочен в трета алинея. Като част от мерките, посочени в първа алинея: а) държавите членки не предоставят подкрепа за:	б) параграф 3 се заменя със следното: „3. Държавите членки предприемат мерки, за да гарантират, че енергията от биомаса се произвежда по начин, който свежда до минимум неправомерното нарушаване на пазара на суровини за биомаса и вредните въздействия върху биологичното разнообразие. За тази цел те вземат предвид йерархията на отпадъците, посочена в член 4 от Директива 2008/98/ЕО, и каскадния принцип, посочен в трета алинея. Като част от мерките, посочени в първа алинея: а) държавите членки не предоставят подкрепа за:

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
i) използването на дървесни трупи, фурнирни трупи, пънове и корени за производство на енергия; ii) производството на енергия от възобновяеми източници, произведена от изгаряне на отпадъци, ако задълженията за разделно събиране, определени в Директива 2008/98/ЕО, не са спазени; [...] <i>Не по-късно от една година след [влизането в сила на настоящата директива за изменение] Комисията приема делегиран акт в съответствие с член 35 относно начина на прилагане на каскадният принцип за биомаса, по-специално начина за свеждане до минимум на използването на качествена обла дървесина за производство на енергия, с акцент върху схемите за подпомагане и при надлежно отчитане на националните особености.</i>	i) използването на дървесни трупи, фурнирни трупи, пънове и корени за производство на енергия; ii) производството на енергия от възобновяеми източници, произведена от изгаряне на отпадъци, ако задълженията за разделно събиране, определени в Директива 2008/98/ЕО, не са спазени; [...] <i>Енергията, генерирана от отпадъци от домакинствата и промишлеността в инсталации за производство на енергия от отпадъци, се счита за енергия от отпадъци, ако отпадъците са претинали през процедура на събиране, сортиране и оползотворяване на материалите в съответствие с йерархията на отпадъците;</i>

Изложение на мотивите

Нов параграф относно енергията, генерирана от отпадъци от домакинствата и промишлеността.

Изменение 24

Предложение за директива

Член 1, точка 2, буква в)

Директива (ЕС) 2018/2001

Член 3, параграф 4

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
4а. Държавите членки установяват рамка, която може да включва схеми за подпомагане и да улеснява оползотворяването на споразуменията за закупуване на електрическа енергия от възобновяеми източници, позволяваща внедряването на електрическа енергия от възобновяеми източници до равнище, което е в съответствие с националния принос на държавата членка, посочен в параграф 2, и с темп, който е в съответствие с индикативните криви, посочени в член 4, буква а), точка 2 от Регламент (ЕС) 2018/1999. По-специално тази рамка води до преодоляване на оставащите пречки пред постигането на високо равнище на снабдяване с електрическа енергия от възобновяеми източници, включително пречките, свързани с процедурите за издаване на разрешителни. При разработването на тази рамка държавите членки вземат предвид допълнителната електрическа енергия от възобновяеми източници, необходима за задоволяване на търсенето в сектора на транспорта, промишлеността, строителството и топлинната енергия и енергията за охлаждане, както и за производството на възобновяеми горива от небиологичен произход.	4а. Държавите членки установяват рамка, която ще включва схеми за подпомагане и ще улеснява оползотворяването на споразуменията за закупуване на електрическа енергия от възобновяеми източници, позволяваща внедряването на електрическа енергия от възобновяеми източници до равнище, което е в съответствие с националния принос на държавата членка, посочен в параграф 2, и с темп, който е в съответствие с индикативните криви, посочени в член 4, буква а), точка 2 от Регламент (ЕС) 2018/1999. По-специално тази рамка води до преодоляване на оставащите пречки пред постигането на високо равнище на снабдяване с електрическа енергия от възобновяеми източници, включително пречките, свързани с процедурите за издаване на разрешителни. При разработването на тази рамка държавите членки вземат предвид допълнителната електрическа енергия от възобновяеми източници, необходима за задоволяване на търсенето в сектора на транспорта, промишлеността, строителството и топлинната енергия и енергията за охлаждане, както и за производството на възобновяеми горива от небиологичен произход и на рециклирани въглеродни горива. Тази рамка се установява най-късно в срок до две години след приетането на директива за изменение на Директива (ЕС) 2018/2001 (2021/0218 (COD)).

Изложение на мотивите

Подобно на възобновяемите горива от небиологичен произход, за трайното производство на рециклираните въглеродни горива ще е необходим съответният дял на енергия от възобновяеми източници. Усъвършенстването на моделите за кръгова икономика, които благоприятстват намаляването на отпадъците и рециклирането, като същевременно осигуряват големи икономии на парникови газове, има важна роля за постигането на целите в областта на климата.

Изменение 25

Предложение за директива

Член 1, точка 4, букви а) и б)

Директива (ЕС) 2018/2001

Член 9, параграф 1а

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
Член 9 се изменя, както следва:	Член 9 се изменя, както следва:
а) вмъква се следният параграф 1а:	а) вмъква се следният параграф 1а:
„1а. До 31 декември 2025 г. всяка държава членка се ангажира да създаде поне един съвместен проект с една или повече други държави членки за производство на енергия от възобновяеми източници. На Комисията се съобщава такова споразумение, включително датата, на която се очаква проектът да започне да се осъществява. За проекти, финансирани от национални вноски по механизма на Съюза за финансиране на енергията от възобновяеми източници, създаден с Регламент за изпълнение (ЕС) 2020/1294 на Комисията, се счита, че изпълняват това задължение за участващите държави членки.“;	„1а. До 31 декември 2025 г. всяка държава членка или регион се ангажира да създаде повече от един съвместен проект с една или повече други държави членки или региони за производство на енергия от възобновяеми източници. Съвместните проекти не съответстват на проектите от общ интерес, които вече са приети съгласно трансевропейската рамка. В такова сътрудничество може да участват местни и регионални власти и частни оператори. На Комисията се съобщава такова споразумение, включително датата, на която се очаква проектът да започне да се осъществява. За проекти, финансирани от национални вноски по механизма на Съюза за финансиране на енергията от възобновяеми източници, създаден с Регламент за изпълнение (ЕС) 2020/1294 на Комисията, се счита, че изпълняват това задължение за участващите държави членки.“;
б) вмъква се следният параграф:	б) вмъкват се следните параграфи:
„7а. Държавите членки, граничещи с морски басейн, си сътрудничат при съвместното определяне на количеството енергия от възобновяеми източници в морето, което планират да произвеждат в този морски басейн до 2050 г., с междинни етапи за 2030 и 2040 г. Те вземат предвид спецификите и развитието във всеки регион, потенциала за производство на възобновяема енергия в морето в морския басейн и значението да се гарантира свързаното с тях интегрирано планиране на електроенергийната мрежа. Държавите членки съобщават това количество в актуализираните интегрирани национални планове в областта на енергетиката и климата, представени съгласно член 14 от Регламент (ЕС) 2018/1999.“;	„7. Местните и регионалните власти, които участват в трансгранични проекти, включително съвместни структури, като еворегионите и ЕГТС, отговарят на условията за финансова подкрепа и техническа помощ.“;
	„(8) Държавите членки, граничещи с морски басейн, си сътрудничат след консултация с регионалните и местните власти и други заинтересовани лица при съвместното определяне на количеството енергия от възобновяеми източници в морето, което планират да произвеждат в този морски басейн до 2050 г., с междинни етапи за 2030 и 2040 г. Те вземат предвид правомоцията , спецификите и развитието във всеки регион, потенциала за производство на възобновяема енергия в морето в морския басейн и значението да се гарантира свързаното с тях интегрирано планиране на електроенергийната мрежа. Държавите членки съобщават това количество в актуализираните интегрирани национални планове в областта на енергетиката и климата, представени съгласно член 14 от Регламент (ЕС) 2018/1999.“;

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
	„9. Граничните държави членки и региони могат също така да си сътрудничат по съвместни проекти за производството на енергия от възобновяеми източници и решения за съхранение.“;

Изложение на мотивите

Местното и регионалното равнище играят много важна роля в интегрираната и децентрализирана енергийна система. Поради тази причина сътрудничеството с тях е от ключово значение за успеха на тези проекти. Комисията следва да подкрепя МРВ да работят трансгранично.

Изменение 26

Предложение за директива

Член 1, точка 6, параграф 2

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
За да постигнат индикативния дял на енергия от възобновяеми източници, посочен в параграф 1, държавите членки изискват в своите строителни наредби и правилници, когато е приложимо, в своите схеми за подпомагане или чрез други средства с равностоен ефект използването на минимални нива на енергия от възобновяеми източници в сградите в съответствие с разпоредбите на Директива 2010/31/ЕС. Държавите членки позволяват тези минимални равнища да бъдат изпълнени, наред с другото, чрез ефективни районни отоплителни и охладителни системи.	За да постигнат индикативния дял на енергия от възобновяеми източници, посочен в параграф 1, държавите членки изискват в своите строителни наредби и правилници, когато е приложимо, в своите схеми за подпомагане или чрез други средства с равностоен ефект използването на минимални нива на енергия от възобновяеми източници в новите сгради и тези, които трябва да бъдат санирани , в съответствие с разпоредбите на Директива 2010/31/ЕС. Държавите членки позволяват тези минимални равнища да бъдат изпълнени, наред с другото, чрез ефективни районни отоплителни и охладителни системи.

Изложение на мотивите

Предложеното изменение не се нуждае от обяснение.

Изменение 27

Предложение за директива

Член 1, точка 7

Директива 2018/2001

Член 18, параграф 3

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
[...] За да се постигне този достатъчен брой монтажници и проектантите, държавите членки гарантират, че са предоставени достатъчно програми за обучение за придобиване на квалификация или за сертифициране, обхващащи технологии за отопление и охлаждане с използване на възобновяеми източници и техните най-нови иновативни решения. Държавите членки въвеждат мерки за насърчване на участието в такива програми, по-специално от малки и средни предприятия и самостоятелно заетите лица. Държавите членки могат да прилагат доброволни споразумения със съответните доставчици и търговци на технологии, за да обучат достатъчен брой монтажници, който може да се основава на прогнозите за продажбите, относно най-новите иновативни решения и технологии, налични на пазара.[...]	[...] За да се постигне този достатъчен брой монтажници и проектантите, държавите членки или техните компетентни органи на регионално и местно равнище насърчават програми за обучение за придобиване на квалификация или за сертифициране, обхващащи технологии за отопление и охлаждане с използване на възобновяеми източници, технологии за съхранение и техните най-нови иновативни решения, основани на най-съвременна инфраструктура . Държавите членки въвеждат мерки за насърчване на участието в такива програми, по-специално от малки и средни предприятия и самостоятелно заетите лица. Държавите членки могат да прилагат доброволни споразумения със съответните доставчици и търговци на технологии, за да обучат достатъчен брой монтажници, който може да се основава на прогнозите за продажбите, относно най-новите иновативни решения и технологии, налични на пазара.[...]

Изложение на мотивите

Обучението следва да е върху съвременните технологии, за да се избегне съсредоточаването му върху системи, чиято енергийна ефективност е по-ниска. ЕС има ограничена компетентност в образователната политика, а програмите за обучение се управляват и на регионално и местно равнище.

Изменение 28

Предложение за директива

Член 1, точка 9

Директива (ЕС) 2018/2001

Член 20, параграф 3

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
В зависимост от своята оценка, включена в интегрираните национални планове в областта на климата и енергетиката в съответствие с приложение I към Регламент (ЕС) 2018/1999, отнасяща се за необходимостта от изграждане на нова инфраструктура за районни отоплителни и охладителни системи, използващи възобновяеми източници, с оглед постигане на целта на Съюза, посочена в член 3, параграф 1 от настоящата директива, държавите членки предприемат по целесъобразност необходимите стъпки с оглед разработване на ефективна инфраструктура за районни отоплителни и охладителни системи с цел насърчаване на топлинната енергия и енергията за охлаждане от възобновяеми източници, включително слънчева енергия, енергия от околната среда, геотермална енергия, биомаса, биогаз, течни горива от биомаса и отпадна топлина и студ, в комбинация с акумулирането на топлинна енергия.	В зависимост от своята оценка, включена в интегрираните национални планове в областта на климата и енергетиката в съответствие с приложение I към Регламент (ЕС) 2018/1999, отнасяща се за необходимостта от изграждане на нова инфраструктура за районни отоплителни и охладителни системи, използващи възобновяеми източници, с оглед постигане на целта на Съюза, посочена в член 3, параграф 1 от настоящата директива, държавите членки предприемат по целесъобразност необходимите стъпки с оглед разработване на ефективна инфраструктура за районни отоплителни и охладителни системи с цел насърчаване на топлинната енергия и енергията за охлаждане от възобновяеми източници, включително слънчева енергия, енергия от околната среда, геотермална енергия, биомаса, биогаз, течни горива от биомаса, рециклирани възглеродни горива и отпадна топлина и студ, в комбинация с термопомпите и акумулирането на топлинна енергия.

Изложение на мотивите

Предложеното изменение не се нуждае от обяснение.

Изменение 29

Предложение за директива

Член 1, точка 10

Директива (ЕС) 2018/2001

Член 20а

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
„1. Държавите членки изискват от операторите на преносни системи и от операторите на разпределителни системи на тяхната територия да предоставят информация относно дела на електрическата енергия от възобновяеми източници и „съдържанието“ на емисии на парникови газове в електрическата енергия, доставена във всяка пазарна зона, възможно най-точно и възможно най-близко до реално време на нейното предоставяне, но на времеви интервали от не повече от един час, с прогнозиране, когато и/на такова. Тази информация се предоставя цифрово по начин, който гарантира, че тя може да се използва от участници на пазара на електроенергия, доставчици на агрегирани услуги, потребители и крайни потребители и че може да се чете от електронни средства за комуникация, като например интелигентни измервателни системи, зарядни точки за електрически превозни средства, отоплителни и охладителни системи и системи за енергийно управление на сградите. 2. В допълнение към изискванията в [предложението за регламент относно батериите и отпадъчните батерии, за отмяна на Директива 2006/66/ЕО и за изменение на Регламент (ЕС) 2019/1020] държавите членки гарантират, че производителите на битови батерии и промишлени батерии позволяват достъп в реално време до основна информация за системата за управление на батерията, включително информация за капацитета на батерията, състоянието на изправност, степента на зареждане и зададената стойност за мощността, на собствениците и потребителите на батерии, както и на трети страни, действащи от тяхно име, като например дружества за енергийно управление на сгради и участници на пазара на електроенергия, при недискриминационни условия и безплатно. Държавите членки гарантират, че производителите на превозни средства предоставят в реално време данни в превозното средство, свързани със състоянието на изправност на батерията, степента на зареждане на батерията, зададената стойност за мощността на батерията, капацитета на батерията, както и местоположението на електрически превозни средства, на собственици и ползватели на електрически превозни средства, както и на трети страни, действащи от името на собствениците и ползвателите, като например участници на пазара на електроенергия и доставчици на услуги в областта на електромобилността, при недискриминационни условия и безплатно, в допълнение към допълнителните изисквания в разпоредбите относно одобряването на типа и надзора на пазара.	„1. Държавите членки изискват от операторите на преносни системи и от операторите на разпределителни системи на тяхната територия да предоставят информация относно дела на електрическата енергия от възобновяеми източници и „съдържанието“ на емисии на парникови газове в електрическата енергия, доставена във всяка пазарна зона, възможно най-точно и на какъвто времеви интервал държавите членки считат за подходящ за насърчване на по-широкото използване на енергия от възобновяеми източници. Тази информация се предоставя цифрово по начин, който гарантира, че тя може да се използва от участници на пазара на електроенергия, доставчици на агрегирани услуги, потребители и крайни потребители и че може да се чете от електронни средства за комуникация, като например интелигентни измервателни системи, зарядни точки за електрически превозни средства, отоплителни и охладителни системи и системи за енергийно управление на сградите. 2. В допълнение към изискванията в [предложението за регламент относно батериите и отпадъчните батерии, за отмяна на Директива 2006/66/ЕО и за изменение на Регламент (ЕС) 2019/1020] държавите членки гарантират, че производителите на битови батерии, обществени батерии и промишлени батерии позволяват достъп в реално време до основна информация за системата за управление на батерията, включително информация за капацитета на батерията, състоянието на изправност, степента на зареждане и зададената стойност за мощността, на собствениците и потребителите на батерии, както и на трети страни, действащи от тяхно име, като например дружества за енергийно управление на сгради и участници на пазара на електроенергия, при недискриминационни условия и безплатно. Държавите членки гарантират, че производителите на превозни средства и кораби предоставят в реално време данни в превозното средство, свързани със състоянието на изправност на батерията, степента на зареждане на батерията, зададената стойност за мощността на батерията, капацитета на батерията, както и местоположението на електрически превозни средства и кораби, на собственици и ползватели на електрически превозни средства и кораби, както и на трети страни, действащи от името на собствениците и ползвателите, като например участници на пазара на електроенергия и доставчици на услуги в областта на електромобилността, при недискриминационни условия и безплатно, в допълнение към допълнителните изисквания в разпоредбите относно одобряването на типа и надзора на пазара.

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
3. В допълнение към изискванията в [предложението за регламент относно разгръщането на инфраструктура за алтернативни горива и за отмяна на Директива 2014/94/ЕС] държавите членки гарантират, че недостъпните за обществено ползване зарядни точки с нормална мощност, инсталирани на тяхна територия от [крайния срок за транспониране на настоящата директива за изменение] могат да поддържат функционални възможности за интелигентно зареждане и, когато е целесъобразно, въз основа на оценка от регулаторния орган — функционални възможности за двупосочно зареждане. 4. Държавите членки гарантират, че националната регулаторна рамка не дискриминира участието на пазарите на електроенергия, включително управлението на претоварванията и предоставянето на услуги за гъвкавост и балансиране, на малки или мобилни системи, като например битови батерии и електрически превозни средства, както директно, така и чрез агрегиране.“;	3. В допълнение към изискванията в [предложението за регламент относно разгръщането на инфраструктура за алтернативни горива и за отмяна на Директива 2014/94/ЕС] държавите членки гарантират, че недостъпните за обществено ползване зарядни точки с нормална мощност, инсталирани на тяхна територия от [крайния срок за транспониране на настоящата директива за изменение] могат да поддържат функционални възможности за интелигентно зареждане и, когато е целесъобразно, въз основа на оценка от регулаторния орган — функционални възможности за двупосочно зареждане. 4. Държавите членки гарантират, че националната регулаторна рамка не дискриминира участието на пазарите на електроенергия, включително управлението на претоварванията и предоставянето на услуги за гъвкавост и балансиране, на малки или мобилни системи, като например битови батерии, общностни батерии и електрически превозни средства, включително калони и кораби, както директно, така и чрез агрегиране.“;

Изложение на мотивите

Батериите на равнището на системата на общността се оказват по-безопасни при работа и изискват по-малко инвестиции в сравнение с битовите батерии; корабите предоставят по-голяма гъвкавост и не би трябвало да бъдат пропускани от този пазар.

Изменение 30

Предложение за директива

Член 1, точка 10

Директива (ЕС) 2018/2001

Член 20а

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
	Параграф 6 се изменя, както следва: <i>Държавите членки могат да предвидят, че общностите за възобновяема енергия са отворени за трансгранично участие. Това може да включва пряка физическа трансгранична връзка за целите на облена на електроенергия в рамките на Съюза.</i>

Изменение 31

Предложение за директива

Член 1, точка 11

Директива (ЕС) 2018/2001

Член 22а

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
„1. Държавите членки се стремят да увеличат дела на възобновяемите източници в количеството енергийни източници, използвани за крайни енергийни и неенергийни цели в промишления сектор, с индикативно средно минимално годишно увеличение от 1,1 процентни пункта до 2030 г. Държавите членки включват планираните и предприети мерки за постигане на това индикативно увеличение в своите интегрирани национални планове в областта на енергетиката и климата и доклади за напредъка, представени съгласно член 3, член 14 и член 17 от Регламент (ЕС) 2018/1999. Държавите членки гарантират, че приносят на възобновяемите горива от небиологичен произход, използвани за крайни енергийни и неенергийни цели, е 50 % от количеството водород, използван за крайни енергийни и неенергийни цели в промишлеността до 2030 г. За изчисляването на този процент се използват следните правила: а) за изчисляването на знаменателя се взема предвид енергийното съдържание на водорода, използван за крайни енергийни и неенергийни цели, с изключение на водорода, използван като междинен продукт за производството на конвенционални транспортни горива; б) за изчисляването на числителя се взема предвид енергийното съдържание на възобновяемите горива от небиологичен произход, използвани в промишления сектор за крайни енергийни и неенергийни цели, с изключение на възобновяемите горива от небиологичен произход, използвани като междинни продукти за производството на конвенционални транспортни горива; в) за изчисляването на числителя и знаменателя се използват стойностите за енергийното съдържание на горивата, посочени в III.	„1. В координация с регионите и градовете държавите членки се стремят да увеличат дела на възобновяемите източници в количеството енергийни източници, използвани за крайни енергийни и неенергийни цели в промишления сектор, с индикативно средно минимално годишно увеличение от 1,1 процентни пункта до 2030 г. В координация с регионите и градовете държавите членки включват планираните и предприети мерки за постигане на това индикативно увеличение в своите интегрирани национални планове в областта на енергетиката и климата и доклади за напредъка, представени съгласно член 3, член 14 и член 17 от Регламент (ЕС) 2018/1999. В координация с регионите и градовете държавите членки се стремят да гарантират, че приносят на възобновяемите горива от небиологичен произход, използвани за крайни енергийни и неенергийни цели, е 50 % от количеството водород, използван за крайни енергийни и неенергийни цели в промишлеността до 2030 г. За изчисляването на този процент се използват следните правила: а) за изчисляването на знаменателя се взема предвид енергийното съдържание на водорода, използван за крайни енергийни и неенергийни цели, с изключение на водорода, използван като междинен продукт за производството на конвенционални транспортни горива; б) за изчисляването на числителя се взема предвид енергийното съдържание на възобновяемите горива от небиологичен произход и водородът с талък въглероден отпечатък, използвани в промишления сектор за крайни енергийни и неенергийни цели, с изключение на възобновяемите горива от небиологичен произход, използвани като междинни продукти за производството на конвенционални транспортни горива; в) за изчисляването на числителя и знаменателя се използват стойностите за енергийното съдържание на горивата, посочени в III.

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
2. Държавите членки гарантират, че при промишлените продукти, които са етикетирани или за които се твърди, че са произведени с енергия от възобновяеми източници и възобновяеми горива от небиологичен произход, се посочва процентът на използваната енергия от възобновяеми източници или възобновяеми горива от небиологичен произход, използвани при придобиването на суровини и в етапа на предварителна обработка, производство и разпространение, изчислен въз основа на методиките, посочени в Препоръка 2013/179/ЕС ⁽¹⁾ или като алтернатива — ISO 14067:2018.“; ⁽¹⁾ 2013/179/ЕС: Препоръка на Комисията от 9 април 2013 г. относно използването на общи методи за измерване и оповестяване на показатели за екологосъобразността на продукти и организации на база жизнения цикъл, ОВ L 124, 4.5.2013 г., стр. 1.	2. В координация с регионите и градовете държавите членки гарантират, че при промишлените продукти, които са етикетирани или за които се твърди, че са произведени с енергия от възобновяеми източници и възобновяеми горива от небиологичен произход, се посочва процентът на използваната енергия от възобновяеми източници или възобновяеми горива от небиологичен произход, използвани при придобиването на суровини и в етапа на предварителна обработка, производство и разпространение, изчислен въз основа на методиките, посочени в Препоръка 2013/179/ЕС ⁽¹⁾ или като алтернатива — ISO 14067:2018.“; ⁽¹⁾ 2013/179/ЕС: Препоръка на Комисията от 9 април 2013 г. относно използването на общи методи за измерване и оповестяване на показатели за екологосъобразността на продукти и организации на база жизнения цикъл, ОВ L 124, 4.5.2013 г., стр. 1.

Изложение на мотивите

Местните и регионалните власти следва да участват в усилията за ефективно прилагане на преразгледаната директива. Те следва да бъдат включени в определянето на националните планове и цели, а техният принос да бъде вземан предвид.

Изменение 32

Предложение за директива

Член 1, точка 12, буква г)

Директива (ЕС) 2018/2001

Член 23, параграф 4

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
„4. За да постигнат средното годишно увеличение, посочено в параграф 1, първа алинея, държавите членки могат да прилагат една или повече от следните мерки: а) физическо включване на енергия от възобновяеми източници или отпадна топлина и студ в енергийните източници и горивата, доставяни за отопление и охлаждане; б) инсталиране на високоефективни отоплителни и охлаждателни системи на основата на енергия от възобновяеми източници в сгради или използване на енергията от възобновяеми източници или от отпадна топлина и студ в промишлени процеси на отопление и охлаждане;	„4. За да постигнат средното годишно увеличение, посочено в параграф 1, първа алинея, държавите членки могат да прилагат една или повече от следните мерки: а) физическо включване на енергия от възобновяеми източници или отпадна топлина и студ в енергийните източници и горивата, доставяни за отопление и охлаждане; б) инсталиране на високоефективни отоплителни и охлаждателни системи на основата на енергия от възобновяеми източници в сгради или използване на енергията от възобновяеми източници или от отпадна топлина и студ в промишлени процеси на отопление и охлаждане;

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
в) мерки, попадащи в обхвата на търгуеми сертификати, които доказват спазване на задължението, посочено в параграф 1, чрез подпомагане на мерки за инсталиране съгласно буква б) от настоящия параграф, изпълнени от друг икономически оператор, като например независим монтажник на технология за възобновяеми енергийни източници или дружество за енергийни услуги, изпълняващо услуги за монтаж на инсталации за енергия от възобновяеми източници; г) изграждане на капацитет за националните и местните органи за планиране и изпълнение на проекти и инфраструктури в областта на възобновяемите енергийни източници; д) създаване на рамки за смекчаване на риска с цел намаляване на цената на капитала за проекти за изграждане на отоплителни и охладителни системи на основата на възобновяеми енергийни източници; е) насърчаване на споразумения за закупуване на топлинна енергия за корпоративни и колективни малки потребители; ж) планирани схеми за подмяна на системи за отопление, работещи с изкопаеми горива, или схеми за постепенно премахване на изкопаемите горива с основни етапи; з) планиране на топлинна енергия от възобновяеми източници, включващо охлаждане, и изисквания на местно и регионално равнище; и) други мерки на политиката с равностоен ефект, включително фискални мерки, схеми за подпомагане или други финансови стимули. При приемането и прилагането на тези мерки държавите членки гарантират тяхната достъпност за всички потребители, по-специално домакинствата с ниски доходи или уязвимите домакинства, които е възможно да не притежават достатъчен начален капитал, за да могат да се възползват от предимствата.	в) мерки, попадащи в обхвата на търгуеми сертификати, които доказват спазване на задължението, посочено в параграф 1, чрез подпомагане на мерки за инсталиране съгласно буква б) от настоящия параграф, изпълнени от друг икономически оператор, като например независим монтажник на технология за възобновяеми енергийни източници или дружество за енергийни услуги, изпълняващо услуги за монтаж на инсталации за енергия от възобновяеми източници; г) изграждане на капацитет за националните, регионалните и местните органи за планиране и изпълнение на проекти и инфраструктури в областта на възобновяемите енергийни източници; д) създаване на рамки за смекчаване на риска с цел намаляване на цената на капитала за проекти за изграждане на отоплителни и охладителни системи на основата на възобновяеми енергийни източници; е) насърчаване на споразумения за закупуване на топлинна енергия и енергия за охлаждане за корпоративни и колективни малки потребители, включително МСП; ж) планирани схеми за подмяна на системи за отопление, работещи с изкопаеми горива, или схеми за постепенно премахване на изкопаемите горива с основни етапи; з) планиране на топлинна енергия от възобновяеми източници, включващо охлаждане, и изисквания на местно и регионално равнище; и) насърчаване на възобновяемите отоплителни и охладителни системи като част от общностите за възобновяема енергия; й) други мерки на политиката с равностоен ефект, включително фискални мерки, схеми за подпомагане или други финансови стимули. При приемането и прилагането на тези мерки държавите членки гарантират тяхната достъпност за всички потребители, по-специално домакинствата с ниски доходи или уязвимите домакинства и уязвимите микро- и малки предприятия, които е възможно да не притежават достатъчен начален капитал, за да могат да се възползват от предимствата.

Изложение на мотивите

Добавя се регионалното равнище и се адаптират критериите за енергийна бедност, както са определени от Социалния фонд за климата. Общностите за възобновяема енергия могат да получат значителни екологични ползи чрез свързването на отоплителните/охладителните системи с електроенергийните системи.

Изменение 33

Предложение за директива

Член 1, точка 13, буква д)

Директива (ЕС) 2018/2001

Член 24, параграф 8

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
Държавите членки установяват рамка, съгласно която операторите на електроразпределителни системи ще оценяват поне веднъж на всеки четири години, в сътрудничество с операторите на районни отоплителни и охладителни системи в съответните им райони, потенциала на отоплителните и охладителните системи да предоставят услуги за балансиране и други системни услуги, включително реакция на потребителите и акумулиране под формата на топлина на излишъка от електрическа енергия от възобновяеми източници, както и ще оценяват дали използването на констатирания потенциал би било ресурсно и разходно по-ефективно в сравнение с алтернативни решения. Държавите членки гарантират, че операторите на електро-разпределителни и електропреносни системи надлежно вземат предвид резултатите от оценката, изисквана съгласно първата алинея, при планирането на мрежата, инвестициите в мрежата и развитието на инфраструктурата в съответните им територии. Държавите членки улесняват координацията между операторите на районни отоплителни или охладителни системи и операторите на електроразпределителни и електропреносни системи, за да гарантират, че услугите за балансиране и акумулиране и другите услуги за гъвкавост, като например реакция на потребителите, предоставяни от операторите на районни отоплителни или охладителни системи, могат да участват в техните пазари на електроенергия. Държавите членки могат да разширят изискванията за оценка и координация съгласно първа и трета алинея, така че те да обхванат оператори на газопреносни и газоразпределителни системи, включително мрежи за транспортиране на водород и други енергийни мрежи.	Държавите членки или техните компетентни регионални и местни власти установяват рамка, съгласно която операторите на електроразпределителни системи ще оценяват поне веднъж на всеки четири години, в сътрудничество с операторите на районни отоплителни и охладителни системи в съответните им райони, потенциала на отоплителните и охладителните системи да предоставят услуги за балансиране и други системни услуги, включително реакция на потребителите и акумулиране под формата на топлина на излишъка от електрическа енергия от възобновяеми източници, както и ще оценяват дали използването на констатирания потенциал би било ресурсно и разходно по-ефективно в сравнение с алтернативни решения. При оценката се разглеждат приоритетно алтернативи на развитието на мрежата в съответствие с принципа за поставяне на енергийната ефективност на първо място. Държавите членки гарантират, че операторите на електро-разпределителни и електропреносни системи надлежно вземат предвид резултатите от оценката, изисквана съгласно първата алинея, при планирането на мрежата, инвестициите в мрежата и развитието на инфраструктурата в съответните им територии. Държавите членки улесняват координацията между операторите на районни отоплителни или охладителни системи и операторите на електроразпределителни и електропреносни системи, за да гарантират, че услугите за балансиране и акумулиране и другите услуги за гъвкавост, като например реакция на потребителите, предоставяни от операторите на районни отоплителни или охладителни системи, могат да участват в техните пазари на електроенергия. Държавите членки могат да разширят изискванията за оценка и координация съгласно първа и трета алинея, така че те да обхванат оператори на газопреносни и газоразпределителни системи, включително мрежи за транспортиране на водород и други енергийни мрежи. Държавите членки се координират с регионите и градовете с цел улесняване на въвеждането на настоящата рамка и нейното функциониране след това.

Изложение на мотивите

Местното и регионалното равнище следва да участват в целия процес с оглед на безпроблемното прилагане на директивата.

Изменение 34

Предложение за директива

Член 1, точка 14, параграф 2

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
Държавите членки установяват механизъм, който позволява на доставчиците на горива да обменят на тяхна територия кредити за доставка на енергия от възобновяеми източници в транспортния сектор. Икономически оператори, които подават електрическа енергия от възобновяеми източници на електрически превозни средства чрез обществени зарядни станции, получават кредити независимо дали икономическите оператори ще изпълняват задължението, определено от държавата членка за доставчиците на горива, и могат да продават тези кредити на доставчици на горива, на които се разрешава да използват кредитите за изпълнение на задължението, посочено в параграф 1, първа алинея.“;	Държавите членки установяват механизъм, който позволява на доставчиците на горива да обменят на тяхна територия кредити за доставка на енергия от възобновяеми източници и (в рамките на различен механизъм) водород с малък въглероден отпечатък в транспортния сектор. Икономически оператори, които подават електрическа енергия от възобновяеми източници на електрически превозни средства чрез обществени зарядни станции, енергия от възобновяеми източници, водород с малък въглероден отпечатък или горива от възобновяеми източници от небиологичен произход, получени от водород , получават кредити независимо дали икономическите оператори ще изпълняват задължението, определено от държавата членка за доставчиците на горива, и могат да продават тези кредити на доставчици на горива, на които се разрешава да използват кредитите за изпълнение на задължението, посочено в параграф 1, първа алинея.“;

Изложение на мотивите

Ускореното разработване на нови възобновяеми енергийни източници следва да се вземе предвид.

Изменение 35

Предложение за директива

Член 1, точка 16, букви б) и буква а)

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
ii) за възобновяеми горива от небиологичен произход и рециклирани въглеродни горива, чрез умножаване на количеството на тези горива, което се доставя за всички видове транспорт, по техните намаления на емисии, определени в съответствие с делегираните актове, приети съгласно член 29а, параграф 3;	ii) за възобновяеми горива от небиологичен произход, водород с малък въглероден отпечатък, горива от възобновяеми източници от небиологичен произход , получени от водород , и рециклирани въглеродни горива, чрез умножаване на количеството на тези горива, което се доставя за всички видове транспорт, по техните намаления на емисии, определени в съответствие с делегираните актове, приети съгласно член 29а, параграф 3;

Изложение на мотивите

Съобразяване на текста с добавянето на водорода с малък въглероден отпечатък.

Изменение 36

Предложение за директива

Член 1, точка 16, буква б) и г)

Директива (ЕС) 2018/2001

Член 27, параграф 1, буква г)

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
г) намалението на интензитета на парниковите газове от използването на енергия от възобновяеми източници се определя, като се разделят емисиите на парникови газове от използването на биогорива, биогаз и електрическа енергия от възобновяеми източници, доставяни за всички видове транспорт, на базовия дял.	г) намалението на интензитета на парниковите газове от използването на енергия от възобновяеми източници се определя, като се разделят емисиите на парникови газове от използването на биогорива, биогаз, горива от възобновяеми източници от небиологичен произход, водород с малък въглероден отпечатък, рециклирани въглеродни горива и електрическа енергия от възобновяеми източници, доставяни за всички видове транспорт, на базовия дял.

Изложение на мотивите

Предложеното изменение не се нуждае от обяснение.

Изменение 37

Предложение за директива

Член 1, точка 16, буква г)

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
г) параграф 3 се изменя, както следва: и) първа, втора и трета алинея се заличават; ii) четвъртата алинея се заменя със следното: „Когато се използва електрическа енергия за производството на възобновяеми горива от небиологичен произход, било пряко или за производството на междинни продукти, за определянето на дела на възобновяемата енергия се използва средният дял на електрическата енергия от възобновяеми източници в страната производител на горивото, като съответният дял е измерен две години преди разглежданата година.“;	г) параграф 3 се изменя, както следва: и) първа, втора и трета алинея се заличават; ii) четвъртата алинея се заменя със следното: „Когато се използва електрическа енергия за производството на възобновяеми горива от небиологичен произход, било пряко или за производството на междинни продукти, за определянето на дела на възобновяемата енергия се използва средният дял на електрическата енергия от възобновяеми източници в страната производител на горивото, като съответният дял е измерен две години преди разглежданата година.“;

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
iii) в пета алинея уводното изречение се заменя със следното: „Въпреки това електрическата енергия от пряка връзка с инсталация, произвеждаща електрическа енергия от възобновяеми източници, може изцяло да се отчете като електрическа енергия от възобновяеми източници, използвана за производството на възобновяеми горива от небиологичен произход, при условие че инсталацията:“;	iii) пета алинея, включително букви а) и б), се заменя със следното: „Въпреки това електрическата енергия от пряка връзка с инсталация, произвеждаща електрическа енергия от възобновяеми източници, може изцяло да се отчете като електрическа енергия от възобновяеми източници, използвана за производството на възобновяеми горива от небиологичен произход, при условие че инсталацията не е свързана с прежата или е свързана с прежата, но може да се докаже, че съответната електрическа енергия е доставена, без да се използва електрическа енергия от прежата. iv) шестата алинея се заменя със следното: „Взетата от прежата електрическа енергия може изцяло да се отчете като електрическа енергия от възобновяеми източници, при условие че се произвежда изключително от възобновяеми източници, което е потвърдено с гаранции за произход.“ v) седмата алинея се заличава.

Изложение на мотивите

Принципите на допълняемост и съответствие усложняват и без това трудната икономическа обосновка на производството чрез електролиза и по-широкото разпространение на чистия водород. Би следвало да може да се осигури публична подкрепа за производството на чист водород и посредством договор със съществуващ парк за слънчева или вятърна енергия, например чрез гаранции за произход.

Изменение 38

Предложение за директива

Член 1, точка 18, буква а)

Директива (ЕС) 2018/2001

Член 29, параграф 1

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
Член 29 се изменя, както следва: а) параграф 1 се изменя, както следва: и) в първата алинея буква а) се заменя със следното: „а) отчитане като принос за постигане на дяловете на държавите членки на възобновяема енергия и на целите, посочени в член 3, параграф 1, член 15а, параграф 1, член 22а, параграф 1, член 23, параграф 1, член 24, параграф 4 и член 25, параграф 1 от настоящата директива;“;	Член 29 се изменя, както следва: а) параграф 1 се изменя, както следва: и) в първата алинея буква а) се заменя със следното: „а) отчитане като принос за постигане на дяловете на държавите членки на възобновяема енергия и на целите, посочени в член 3, параграф 1, член 15а, параграф 1, член 22а, параграф 1, член 23, параграф 1, член 24, параграф 4 и член 25, параграф 1 от настоящата директива;“;

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
ii) четвъртата алинея се заменя със следното: „Газообразните и твърдите горива от биомаса отговарят на критериите за устойчивост и намаляване на емисиите на парникови газове, определени в параграфи 2—7 и параграф 10, ако се използват, – а) в случая на твърди горива от биомаса — в инсталации за производство на електрическа енергия, топлинна енергия и енергия за охлаждане с обща номинална входяща топлинна мощност, равна или по-голяма от 5 MW, – б) в случая на газообразни горива от биомаса — в инсталации за производство на електрическа енергия, топлинна енергия и енергия за охлаждане с обща номинална входяща топлинна мощност, равна или по-голяма от 2 MW, – в) в инсталации за производство на газообразни горива от биомаса със следния среден дебит на биометан: i) над 200 m³ еквивалент на метан/час при стандартни условия на температура и налягане (т.е. 0 °C и 1 bar атмосферно налягане); ii) ако биогазът е съставен от смес от метан и други негорими газове, за дебита на метан под стойността, получена при преизчисляване на посочения в подточка i) праг, пропорционално на обемния дял на метана в сместа; iii) след четвъртата алинея се въвежда следната алинея: „Държавите членки могат да прилагат критериите за устойчивост и за намаляване на емисиите на парникови газове и за инсталации с по-малка обща номинална топлинна мощност или дебит на метан.“;	

Изложение на мотивите

Изменението има за цел да възстанови част от текста на Директива 2018/2001, която понастоящем е в сила и беше приета само преди три години (все още не е транспонирана от всички държави членки).

Нестабилното законодателство ще породи ефект на намаляване на инвестициите и ще затрудни развитието на пазара.

Изменение 39

Предложение за директива

Член 1, точка 18, букви д) и е)

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
д) в параграф 6, първа алинея, буква а), подточка iv) се заменя със следното: „iv) дърводобивът се извършва, като се взема предвид запазването на качеството на почвата и биоразнообразието с цел свеждане до минимум на отрицателните последици, по начин, при който се избягва прибирането на пънове и корени, деградацията на девствени гори или превръщането им в горски насаждения и дърводобивът върху уязвими почви; свежда се до минимум мащабната гола сеч и се осигуряват подходящи прагове на местно равнище за добив на мъртва дървесина и изисквания за използване на дърводобивни системи, които свеждат до минимум въздействието върху качеството на почвата, включително уплътняването на почвата, и върху характеристиките на биологичното разнообразие и местообитанията:“;	д) в параграф 6, първа алинея, буква а), подточка iv) се заменя със следното: „iv) дърводобивът се извършва, като се взема предвид запазването на качеството на почвата и биоразнообразието с цел свеждане до минимум на отрицателните последици, по начин, при който се избягва деградацията на девствени гори или превръщането им в горски насаждения и дърводобивът върху уязвими почви; свежда се до минимум мащабната гола сеч и се осигуряват подходящи прагове на местно равнище за добив на мъртва дървесина и изисквания за използване на дърводобивни системи, които свеждат до минимум въздействието върху качеството на почвата, включително уплътняването на почвата, и върху характеристиките на биологичното разнообразие и местообитанията:“;
е) в параграф 6, първа алинея, буква б), подточка iv) се заменя със следното: „iv) дърводобивът се извършва, като се взема предвид запазването на качеството на почвата и биоразнообразието с цел свеждане до минимум на отрицателните последици, по начин, при който се избягва прибирането на пънове и корени, деградацията на девствени гори или превръщането им в горски насаждения и дърводобивът върху уязвими почви; свежда се до минимум мащабната гола сеч и се осигуряват подходящи прагове на местно равнище за добив на мъртва дървесина и изисквания за използване на дърводобивни системи, които свеждат до минимум въздействието върху качеството на почвата, включително уплътняването на почвата, и върху характеристиките на биологичното разнообразие и местообитанията:“;	е) в параграф 6, първа алинея, буква б), подточка iv) се заменя със следното: „iv) дърводобивът се извършва, като се взема предвид запазването на качеството на почвата и биоразнообразието с цел свеждане до минимум на отрицателните последици, по начин, при който се избягва деградацията на девствени гори или превръщането им в горски насаждения и дърводобивът върху уязвими почви; свежда се до минимум мащабната гола сеч и се осигуряват подходящи прагове на местно равнище за добив на мъртва дървесина и изисквания за използване на дърводобивни системи, които свеждат до минимум въздействието върху качеството на почвата, включително уплътняването на почвата, и върху характеристиките на биологичното разнообразие и местообитанията:“;

Изложение на мотивите

Дългогодишните полеви изпитвания в лесовъдния сектор в скандинавските държави показват, че е възможно да се извършва частично прибиране на пънове и корени, без да се вреди на биологичното разнообразие. Различните стратегии за управление на горите следва да отчитат местните и регионалните условия, когато става дума за екологични последици.

Изменение 40

Предложение за директива

Член 8, точка 18, буква ж)

Директива (ЕС) 2018/2001

Член 29, параграф 10

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
ж) в параграф 10, първа алинея, буква г) се заменя със следното: „г) най-малко 70 % за производство на електрическа енергия, топлинна енергия и енергия за охлаждане от горива от биомаса, използвани в инсталации до 31 декември 2025 г., и най-малко 80 % от 1 януари 2026 г.“;	

Изложение на мотивите

Правилата на ДЕВИ II са приложими за инсталации, чиято дейност стартира до 31 декември 2025 г.

Въвеждането на нови, по-строги критерии за съществуващите инсталации (със задна дата) би подкопало стабилността на правната рамка и инвестициите. То би се отразило изключително неблагоприятно върху селските райони.

Изменение 41

Предложение за директива

Член 1, точка 19

Директива (ЕС) 2018/2001

Член 29а, параграф 2

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
Енергията от рециклирани въглеродни горива може да се отчита към целта за напалвяване на емисиите на парникови газове, посочена в член 25, параграф 1, първа алинея, буква а), само ако намаленията на емисиите на парникови газове от използването на тези горива са поне 70 %.	Енергията от рециклирани въглеродни горива и водород с малък въглероден отпечатък може да се отчита към целите за напалвяване, посочени в член 15а, параграф 1, член 22а, параграф 1, член 23, параграф 1, член 24, параграф 4 и член 25, параграф 1, само ако намаленията на емисиите на парникови газове от използването на тези горива са поне 70 %.

Изложение на мотивите

Европейската комисия поставя силен акцент върху улавянето и използването на въглерод, които ще играят важна роля в декарбонизиращата се промишленост, и поради тази причина и в тази сфера следва да се създаде пазар за полученото гориво.

Изменение 42

Предложение за директива

Член 1, точка 22

Директива (ЕС) 2018/2001

Член 31, параграфи 2, 3 и 4

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
1. Комисията гарантира създаването на база данни на Съюза, която позволява да се проследят течни и газообразни възобновяеми горива и рециклирани въглеродни горива. 2. Държавите членки изискват от съответните икономически оператори да въвеждат своевременно в тази база данни точна информация за извършените сделки и характеристиките за устойчивост на горивата, предмет на тези сделки, включително техните емисии на парникови газове през целия жизнения цикъл, като се започне от мястото им на производство до момента, в който те се потребяват в Съюза. В базата данни също така се включва информация за това дали е предоставена подкрепа за производството на конкретна партида гориво и ако е така, за вида на схемата за подпомагане. Когато е целесъобразно за подобряване на проследимостта на данните по цялата верига на доставки, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 35 за допълнително разширяване на обхвата на информацията, която трябва да бъде включена в базата данни на Съюза, за да се обхванат съответните данни от мястото на производство или събиране на суровината, използвана за производството на гориво. Държавите членки изискват от доставчиците на горива да въвеждат в базата данни на Съюза информацията, необходима за проверка на спазването на изискванията, установени в член 25, параграф 1, първа алинея. 3. Държавите членки имат достъп до базата данни на Съюза за целите на мониторинга и проверката на данните. 4. Ако са издадени гаранции за произход за производството на партида от газове от възобновяеми източници, държавите членки гарантират, че тези гаранции за произход се анулират преди партидата от газове от възобновяеми източници да може да бъде регистрирана в базата данни.	1. Комисията гарантира създаването на база данни на Съюза, която позволява да се проследят течни и газообразни възобновяеми горива и рециклирани въглеродни горива. 2. Държавите членки изискват от съответните икономически оператори да въвеждат своевременно в тази база данни точна информация за извършените сделки и характеристиките за устойчивост на горивата, предмет на тези сделки, включително тяхната суровина и нейния произход, и техните емисии на парникови газове през целия жизнения цикъл, като се започне от мястото им на производство до момента, в който те се потребяват в Съюза. В базата данни също така се включва информация за това дали е предоставена подкрепа за производството на конкретна партида гориво и ако е така, за вида на схемата за подпомагане. Когато е целесъобразно за подобряване на проследимостта на данните по цялата верига на доставки, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 35, единствено в крайни случаи, за допълнително разширяване на обхвата на информацията, която трябва да бъде включена в базата данни на Съюза, за да се обхванат съответните данни от мястото на производство или събиране на суровината, използвана за производството на гориво. Държавите членки изискват от доставчиците на горива да въвеждат в базата данни на Съюза информацията, необходима за проверка на спазването на изискванията, установени в член 25, параграф 1, първа алинея. 3. Държавите членки и регионалните власти имат достъп до базата данни на Съюза за целите на мониторинга и проверката на данните. 4. Ако са издадени гаранции за произход за производството на партида от газове от възобновяеми източници, държавите членки гарантират, че тези гаранции за произход се анулират преди партидата от газове от възобновяеми източници да може да бъде регистрирана в базата данни.

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
5. Държавите членки гарантират, че точността и пълнотата на информацията, включена от икономическите оператори в базата данни, се проверява, например чрез използване на доброволни или национални схеми. За проверка на данните доброволните или национални схеми, признати от Комисията съгласно член 30, параграфи 4, 5 и 6, могат да използват информационни системи на трети страни като посредници за събиране на данните, при условие че Комисията е нотифицирана за такава употреба.	5. Държавите членки гарантират, че точността и пълнотата на информацията, включена от икономическите оператори в базата данни, се проверява, например чрез използване на доброволни или национални схеми. За проверка на данните доброволните или национални схеми, признати от Комисията съгласно член 30, параграфи 4, 5 и 6, могат да използват информационни системи на трети страни като посредници за събиране на данните, при условие че Комисията е нотифицирана за такава употреба. 6. В базата данни на Съюза се събират и могат да се показват данни на регионално равнище.

Изложение на мотивите

Подробните данни могат да подобрят проследимостта и разбирането на потока от течни и газообразни възобновяеми горива и рециклирани въглеродни горива. Делегирани актове могат да се използват само в крайни случаи и при надлежно зачитане на принципа на субсидиарност.

Изменение 43

Предложение за директива

Член 3, точка 2, буква б)

Изменения на Директива 98/70/ЕО

Член 2

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
б) точки 8 и 9 се изменят, както следва: „(8) „доставчик“ означава „доставчик на гориво“ съгласно определението в член 2, параграф 1, точка 38 от Директива (ЕС) 2018/2001 на Европейския парламент и на Съвета; „(9) „биогорива“ означава „биогорива“ съгласно определението в член 2, параграф 1, точка 33 от Директива 2018/2001;“;	б) точки 8 и 9 се изменят, както следва: „(8) „доставчик“ означава „доставчик на гориво“ съгласно определението в член 2, параграф 1, точка 38 от Директива (ЕС) 2018/2001 на Европейския парламент и на Съвета; „(9) „биогорива“ означава „биогорива“ съгласно определението в член 2, параграф 1, точка 33 от Директива 2018/2001;“; „10. „Водород с малък въглероден отпечатък“ означава водород на базата на полезни изкопаеми с улавяне и съхранение на въглерод или водород на базата на електроенергия, като този водород постига намаление на емисиите на парникови газове през цялостния жизнен цикъл в размер най-малко на 73,4 %, което води до емисии на парникови газове през цялостния ил жизнен цикъл под 3 tCO₂eq/tH₂ спрямо относителното сравнение с изкопаеми горива от 94g CO₂e/MJ (2,256 tCO₂eq/tH₂). Въглеродното съдържание на водород, произведен с електроенергия, се определя от пределния генератор в тържната зона, където електролизьорът се намира в периодите за отстраняване на дисбаланса, когато електролизьорът консумира електроенергия от тръжата;“

II. ПОЛИТИЧЕСКИ ПРЕПОРЪКИ

ЕВРОПЕЙСКИЯТ КОМИТЕТ НА РЕГИОНИТЕ (КР),

1. подчертава, че след нахлуването на Русия в Украйна необходимостта от неотложен енергиен преход и гарантиране на сигурността на енергийните доставки е по-силна и ясна от всякога;
2. приветства предложеното преразглеждане на Директивата за енергията от възобновяеми източници, което произтича от общата амбиция на ЕС континентът да постигне неутралност по отношение на климата до 2050 г.;
3. подкрепя увеличаването на целта за енергия от възобновяеми източници до 2030 г. и факта, че се очаква всички сектори да дадат своя принос, и подчертава, че мащабното и бързо разрастване на възобновяемите енергийни източници, съчетано с повишена енергийна независимост и ефективност, е от основно значение за постигането на целите на ЕС в областта на климата, както и за укрепването на ценовата достъпност и сигурността на доставките за енергийната система на ЕС.
4. Въпреки това се застъпва за прилагане на гъвкав и балансиран подход към целите за енергията от възобновяеми източници, който да насърчава непрекъснатото развитие на технологиите, да предоставя сигурност на инвеститорите, като същевременно запазва конкурентоспособността на ЕС и гарантира устойчив и справедлив преход;
5. подчертава, че е от първостепенно значение да се гарантира съгласуваност между законодателните текстове, предложени в рамките на пакета „Подготвени за цел 55“, както и да се отстояват принципът за поставяне на енергийната ефективност на първо място и технологичната неутралност, за да се постигнат нетни нулеви емисии до 2050 г. по възможно най-устойчивия и най-ефективния по отношение на разходите начин;
6. настоява, че държавите членки трябва да транспонират ДЕВИ II в предвидения в документа дух;

Субсидиарност и оценка на въздействието

7. приветства включването на матрица за субсидиарността, придружаваща законодателните предложения, в съответствие с предложението на КР; същевременно споделя забележките на Комитета за регулаторен контрол, направени преди публикуването на предложението, по-специално относно необходимостта от систематичен подход към въпросите, свързани с принципите на субсидиарност и на пропорционалност, необходимостта от по-добро представяне на въздействието на предложените мерки във всички държави членки и региони, включително въздействието на критериите за устойчивост на биоенергията;
8. посочва, че правомощията на местните и регионалните власти не са еднакви в целия Европейски съюз и че решенията следва да се вземат на равнището на управление, което предоставя най-ефективното решение: КР е поел ангажимент да наблюдава прилагането на принципите на субсидиарност и пропорционалност, както и териториалното въздействие на предлаганото законодателство, за да се гарантира успешното изпълнение на целите в областта на климата по най-устойчивия и най-разходоефективния начин;
9. отново посочва, че е важно Съюзът да вземе предвид съществуващите регионални различия и специфичните характеристики на всеки регион, както и да подкрепя ефективни решения по отношение на разходите и ресурсите, като същевременно се гарантира, че разходите за енергия ще останат приемливи за гражданите и предприятията;
10. подчертава, че производството на енергия от възобновяеми източници често се извършва на местно и регионално равнище и зависи от регионалните МСП; призовава държавите членки да включат пълноценно местните и регионалните власти при определянето и прилагането на националните мерки в областта на климата, напр. чрез приноси, определени на регионално и местно равнище, като допълнение към национално определените приноси, въведени от Парижкото споразумение;

Общности за възобновяема енергия

11. изразява съжаление във връзка с решението да не се изменя членът относно общностите за възобновяема енергия в светлината на поуките, извлечени от настоящото транспониране, а също и във връзка с липсата на нови разпоредби за улесняване на получаването на разрешителни, намаляване на административните трудности и други фактори, които възпрепятстват достъпа до мрежата, и за засилване на внедряването на такива технологии, като слънчевата топлинна и фотоволтаична технология, водната технология, вятърната технология и геотермалната технология;
12. подчертава, че е необходимо пълно обхващане и оползотворяване на приноса на „произвеждащите потребители“, общностите за възобновяема енергия и новите технологии, като съхранение на енергия, реакция на потреблението, микромрежи (евентуално трансгранични), електрическа мобилност;

13. подчертава значението на електрическата мрежа за ниско и средно напрежение, където трябва да се създаде необходимата инфраструктура за множество нови, децентрализирани производители, подаващи електроенергия в системата; подчертава, че също така е необходимо да се свържат новите малки производители към мрежите за ниско и средно напрежение; призовава Комисията да предостави рамка за обединяването на няколко по-малки проекта, за да им позволи да отговорят на критериите съгласно действащото законодателство. Гъвкавостта в това отношение е от голямо значение за местните и регионалните власти, за да могат да създават определени обединени проекти и потенциално да получават финансиране за тези усилия;

14. посочва, че системите за съхранение на равнището на системата на общността се оказват по-безопасни при работа и изискват по-малко инвестиции в сравнение с битовите системи за съхранение;

Трансгранично сътрудничество

15. приветства предложението за засилване на сътрудничеството между държавите членки и за насърчаване на регионалното и местното сътрудничество в областта на възобновяемите енергийни източници с цел подобряване на синергиите на енергийния пазар; изтъква водещата роля на регионите за увеличаване на производството на вятърна енергия от инсталации, разположени в морето, и на океанска енергия;

16. отново потвърждава значението на насърчаването и подкрепата на проекти за трансгранично сътрудничество (като проекти от общ интерес) между местните и регионалните власти, за да се гарантира разходоэффективна, интегрирана, декарбонизирана и децентрализирана енергийна система; във връзка с това изтъква и значението на междусистемната свързаност за стабилизирането на мрежата с оглед на променливия характер на възобновяемите енергийни източници и натиска, оказван от изменението на климата върху околната среда, които засягат функционалността на електроенергийната инфраструктура;

17. подчертава необходимостта от предоставяне на финансова и техническа помощ на местните и регионалните власти с цел подобряване на техния капацитет за привличане и мобилизиране на инвестиции;

Биоенергия

18. счита, че устойчивото производство на биомаса е необходимо, за да се гарантира опазването на околната среда и биологичното разнообразие; подчертава обаче, че въвеждането на нови и по-строги критерии за всички съществуващи малки инсталации за биомаса, отопление и електроенергия би подкопало стабилността на правната рамка и би оказало огромно социално въздействие върху уязвимите потребители, особено в селските райони, както и върху предприятията, чиито съществуващи инсталации и планирани инвестиции не могат да бъдат пренебрегнати;

19. посочва, че намаляването на прага за приложимост на изискванията за докладване от 20 MW на 5 MW би увеличило значително административната тежест за много средно големи електроцентрали и отправя искане настоящите критерии за устойчивост на ДЕВИ да се запазят, наред с националното законодателство, за да се отговори на различните национални и регионални условия; нови изисквания следва да се въвеждат само ако оценките показват, че настоящите изисквания водят до рискове за околната среда, които дават основание за по-строг подход;

20. призовава за отключване на потенциала на производството на биометан в Европа като начин за спешно диверсифициране и намаляване на зависимостта на ЕС от руския газ, като същевременно се засили амбицията за постигане на целите в областта на климата; подкрепя целта до 2030 г. да се достигне производство на биометан в рамките на ЕС в размер на 35 милиарда кубични метра (bcm), както се предлага в плана REPowerEU;

Кръгова икономика и ресурсна ефективност

21. изразява съжаление, че екологосъобразните и кръговите обществени поръчки не се споменават като инструмент, чрез който публичните администрации да насърчават енергията от възобновяеми източници в стоки и услуги, свързани с енергията;

22. подчертава, че за да се постигне по-голяма ефективност на ресурсите по устойчив и екологосъобразен начин, възобновяемите и рециклираните въглеродни горива могат да бъдат преходно гориво в краткосрочен план, ако се прилагат критерии за устойчивост, и да допринасят за декарбонизацията на икономиката, включително на транспортния сектор;

23. се застъпва за координирани действия между производителите на превозни средства, използващи алтернативни горива, производителите на алтернативни горива и доставчиците на инфраструктура за зареждане с гориво, за да се гарантира декарбонизацията на транспортния сектор;

Отопление и охлаждане

24. призовава за зачитане на принципа на субсидиарност във връзка с отоплението и охлаждането;

25. подкрепя целта за увеличаване на дела на възобновяемите енергийни източници и на отпадната топлина в сектора за топлинна енергия и енергия за охлаждане, както и в районните отоплителни и охладителни системи. Въпреки това счита, че е необходимо да се преформулират целите, така че отпадната топлина и енергията от възобновяеми източници да се поставят на равни начала, вместо да се формулират отделни цели. Следва да се даде предимство на оползотворяването на отпадната топлина от промишлеността, центровете за данни и др., когато такива възможности са налични, вместо те да бъдат дискриминирани в името на постигането на определен дял на възобновяемите енергийни източници.

26. посочва, че повишаването на квалификацията чрез програми за обучение на монтажници и проектантите по технологии за отопление и охлаждане с използване на възобновяеми източници и технологии за съхранение следва да се гарантира от съответния компетентен орган в държавите членки; следва да се предприемат целенасочени действия в рамките на плана REPowerEU в тясно сътрудничество с националните, регионалните и местните власти и в съответствие с принципа на субсидиарност;

Енергийна бедност

27. изразява съжаление относно липсата на насърчаване на използването на възобновяеми енергийни източници като инструмент за борба с енергийната бедност сред домакинствата, микро- и малките предприятия и ползвателите на услуги за мобилност в уязвимо положение;

28. отбелязва, че стратегията на ЕС за диверсифициране на доставките на енергия от изкопаеми горива изглежда недостатъчна; призовава ЕС и държавите членки да увеличат инвестициите си във възобновяеми енергийни източници и подчертава значението на местното производство на енергия от възобновяеми източници като начин за намаляване на зависимостта от трети държави за вноса на изкопаеми горива и свързаните с тях по-високи и нестабилни цени в съответствие с философията на REPowerEU;

29. призовава за съгласуван набор от мерки и инвестиции, подкрепян от съвместни решителни усилия на всички равнища, за изкореняване на енергийната бедност по пътя към справедлив и неутрален по отношение на климата континент до 2050 г., като се надгражда над съществуващи инициативи като Конвента на кметовете и Консултантския център по въпросите на енергийната бедност;

Водород и „зелени молекули“

30. посочва ключовата роля на „зелените молекули“ и други нови устойчиви носители в енергийния преход и приветства по-нататъшното събиране на научни доказателства за тяхната роля;

31. подчертава значението на водорода от възобновяеми източници в секторите, в които водородът се използва като изходна суровина или когато мерките за енергийна ефективност и директната електрификация не са жизнеспособни решения, като в същото време се създават големи възможности за иновации, създаване на стойност и заетост в много европейски региони;

32. отбелязва, че в краткосрочен план все още ще е необходимо да се внася значителна част от водорода от възобновяеми източници, за да се компенсира ограниченото му производство в ЕС;

33. подчертава, че предложените при преразглеждането на Директивата за енергията от възобновяеми източници изисквания относно водорода от възобновяеми източници и неговите производни (възобновяеми горива от небиологичен произход), в съответствие с исканията в становището на КР „Пътна карта за чист водород“ (COR 549/2020) ⁽¹⁾, са важни за навлизането на пазара на водород от възобновяеми източници в контекста на стратегията на ЕС за водорода; поради това подкрепя планираното сертифициране на водорода от възобновяеми източници, новите подцели за възобновяемите горива от небиологичен произход в транспорта и промишлеността и планираното етикетиране на промишлените продукти, произведени с енергия от възобновяеми източници и възобновяеми горива от небиологичен произход, като „зелената“ стомана;

34. припомня, че приоритетът следва да бъде водородът от възобновяеми източници; водородът с малък въглероден отпечатък може да се използва за целите на декарбонизацията като преходно решение в краткосрочен план, докато стане възможно водородът от възобновяеми източници да изпълнява самостоятелно тази роля; с оглед на това призовава институциите на ЕС, държавите членки и промишлеността да засилят капацитета за електрическа енергия от възобновяеми източници и водород;

35. отправя искане към Комисията да преосмисли предстоящия Делегиран акт относно възобновяемите горива от небиологичен произход, изготвен въз основа на Директива 2018/2001, за да гарантира, че той е приведен в съответствие с настоящия преглед;

Слънчева енергия

36. приветства обявяването на предстоящото стартиране на стратегията на ЕС за слънчевата енергия. Тя следва да включва цели и конкретни мерки за ускоряване на внедряването на слънчева енергия, включително в подкрепа на новите изисквания, посочени в член 15а от Директивата за енергията от възобновяеми източници, относно включването на енергията от възобновяеми източници в сградите и борбата с енергийната бедност, и следва да допринесе за създаването на конкурентоспособна система за слънчева енергия;

⁽¹⁾ ОВ С 324, 1.10.2020 г., стр. 41.

Енергия от възобновяеми източници в морето

37. подкрепя изрично предложеното в Директивата за енергията от възобновяеми източници ново изискване за съвместно планиране на енергията от разположени в морето инсталации, цели и мерки за свързаното с него интегрирано планиране на мрежа на държавите членки, граничещи с морски басейни; подчертава, че за по-нататъшно разрастване на инсталациите в морето се изисква по-нататъшно хармонизиране на регулаторните рамки на равнището на ЕС, по-специално по отношение на тържните процедури, пазарните правила, техническите аспекти и здравословните и безопасни условия на труд, така че да се постигне желаното сътрудничество между държавите членки и регионите;

38. приветства наскоро представения пакет на Европейската комисия за водорода и декарбонизацията на газовите пазари и правилата, насърчаващи използването на съществуващата газова инфраструктура за приемане на други „зелени молекули“ като смеси, както и реновирането на съществуващата и добавянето на нова газова инфраструктура за пренос на водород; подкрепя рамката за инвестиции за развитието на пазара на водород **от възобновяеми източници** и безопасни за околната среда и икономически жизнеспособни проекти за улавяне, използване и съхранение на въглерод (CCUS);

39. като се има предвид потенциалното въздействие на настоящия регламент върху местните и регионалните власти, КР подчертава, че е важно да бъде информиран от съзаконодателите за всички промени в първоначалното предложение на всеки етап от законодателната процедура, включително тристранните преговори, в съответствие с принципа на лоялно сътрудничество, за да му се даде възможност да изпълнява правилно прерогативите си по Договора (член 91 от ДФЕС).

Брюксел, 28 април 2022 г.

Председател
на Европейския комитет на регионите
Apostolos TZITZIKOSTAS

Становище на Европейския комитет на регионите — Преразглеждане на Регламента относно земеползването, промените в земеползването и горското стопанство (ЗПЗГС) и Регламента за разпределяне на усилията

(2022/C 301/17)

Докладчик:	Åsa ÅGREN WIKSTRÖM (SE/ЕНП), член на Съвета на окръг Вестерботен
Отправни документи:	Предложение за регламент на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Регламент (ЕС) 2018/841 по отношение на обхвата, опростяването на правилата за съответствие, определянето на целите на държавите членки за 2030 г. и поемането на ангажимент за колективно постигане на неутралност по отношение на климата до 2035 г. в сектора на земеползването, горското стопанство и селското стопанство, и на Регламент (ЕС) 2018/1999 по отношение на подобряването на мониторинга, докладването, проследяването на напредъка и прегледа COM(2021) 554 Предложение за регламент на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Регламент (ЕС) 2018/842 за задължителните годишни намаления на емисиите на парникови газове за държавите членки през периода 2021—2030 г., допринасящи за действията в областта на климата в изпълнение на задълженията, поети по Парижкото споразумение COM(2021) 555

I. ПРЕПОРЪКИ ЗА ИЗМЕНЕНИЯ

Предложение за регламент на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Регламент (ЕС) 2018/841 по отношение на обхвата, опростяването на правилата за съответствие, определянето на целите на държавите членки за 2030 г. и поемането на ангажимент за колективно постигане на неутралност по отношение на климата до 2035 г. в сектора на земеползването, горското стопанство и селското стопанство, и на Регламент (ЕС) 2018/1999 по отношение на подобряването на мониторинга, докладването, проследяването на напредъка и прегледа

COM(2021) 554

Изменение 1

Съображение 7

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
(7) В съобщението от 17 септември 2020 г. на тема „Засилване на европейската амбиция в областта на климата за 2030 г.“ ³³ е очертан вариант за обединяване на селскостопанските емисии на парникови газове, различни от CO ₂ , с нетните поглъщания в земеползването, промените в земеползването и горското стопанство, като по този начин се създава нов регулиран поземен сектор. Такъв принос може да насърчи полезните взаимодействия между терките за спекчаване на изменението на климата, които се прилагат на сушата, и да даде възможност за по-интегрирано създаване и прилагане на политики на национално равнище и на равнището на Съюза. Във връзка с това следва да се засили задължението на държавите членки на представят интегрирани планове за спекчаване на изменението на климата за поземления сектор.	заличава се

Изложение на мотивите

Съществува опасност сливането на двата сектора да се окаже непродуктивно, неефективно и несправедливо. Основният акцент на ЕС следва да бъде върху намаляване на емисиите, като същевременно се оптимизира потенциалът за смекчаване на сектора на ЗПЗГ.

Изменение 2

Съображение 8а (ново)

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
	(8а) Обработваемите земи, пасищата и влажните зони понастоящем са нетни източници на емисии на парникови газове в Съюза, но имат потенциала да се превърнат в източник на нетни поглъщания на парникови газове, по-специално чрез възстановяването на влажните зони и торфищата.

Изменение 3

Съображение 10

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
За да се увеличат поглъщанията на парникови газове, за отделните земеделски или горски стопани трябва да има пряк стимул да съхраняват повече въглерод в своите земи и гори. [...] [...] Подобни стимули и бизнес модели ще подобрят смекчаването на изменението на климата в областта на биоикономиката, включително чрез използването на продукти от устойчиво добита дървесина, при пълно зачитане на екологичните принципи, които стимулират биологичното разнообразие и кръговата икономика. Следователно в допълнение към продуктите от добита дървесина следва да се въведат нови категории продукти за съхранение на въглерод. Възникващите бизнес модели, земеделски практики и практики за управление на земята за увеличаване на поглъщанията допринасят за балансирано териториално развитие и икономически растеж в селските райони. [...]	За да се увеличат поглъщанията на парникови газове, за отделните земеделски или горски стопани трябва да има пряк стимул да съхраняват повече въглерод в своите земи, гори и продукти за съхранение на въглерод. [...] [...] Подобни стимули и бизнес модели ще подобрят смекчаването на изменението на климата в областта на биоикономиката, включително чрез използването на продукти от устойчиво добита дървесина и запяната на изкопаеми горива или материали с висок въглероден интензитет, при пълно зачитане на екологичните принципи, които стимулират биологичното разнообразие и кръговата икономика. Следователно в допълнение към продуктите от добита дървесина следва да се въведат нови категории за всички продукти за съхранение на въглерод, включително нови иновативни решения и биоенергия с улавяне и съхранение на въглерод. Държавите членки следва също така да представят оценки на потенциала за смекчаване чрез запяна на изкопаемите горива или материалите с висок въглероден интензитет с дървесина. Възникващите бизнес модели, по-нататъшното развитие на технологиите за биоенергийно улавяне и съхранение на въглерод, земеделските практики и практики за управление на земята за увеличаване на поглъщанията и дългосрочните инвестиции в биоикономиката допринасят за балансирано териториално развитие и икономически растеж в селските райони. [...]

Изложение на мотивите

Трябва да бъде изцяло отчетено въздействието на иновативните продукти на биологична основа върху климата. Следва да се включат всички категории, които са от значение, като например целулоза, хартия, картон, фурнир, плочи от дървесни влакна, плочи от дървесни частици, дъски, композитен дървен материал, текстилни изделия, композитни материали, лигнин, химикали, биовъглища и други биогенни въглеродни продукти.

Целта на ЕС е да се постигне въглеродна неутралност, като до 2050 г. емисиите от изкопаеми горива бъдат премахнати в значителна степен. Представителите на академичната общност и специалистите по моделиране (напр. UN и Междуправителствения комитет по изменението на климата (МКИК) считат, че без внедряване на основано на технологиите поглъщане на въглерод, едва ли ще можем да постигнем целите на Парижкото споразумение. Биоенергийното улавяне и съхранение на въглерод (БЕУСВ) е процесът на извличане на биоенергия от биомаса и улавянето и съхранението на въглерода, като по този начин той се премахва от атмосферата,

Логично е БЕУСВ да бъде включено в регламента, тъй като биоенните емисии се образуват от възобновяеми източници на земята. Използването на една и съща рамка за отчитане за всички продукти за съхранение на въглерод, въглеродни емисии и поглъщания на въглерод от този сектор ще помогне за избягване на двойното отчитане.

Изменение 4

Съображение 11a (ново)

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
	(11a) <i>Като се има предвид, че устойчивото управление на горите засилва улавянето на въглерод и се бори срещу застаряването на горите и природните бедствия, които са сред факторите, допринасящи за напояването на поглъщанията на въглерод в поземления сектор през последните години, настоящият регламент следва, във всички видове гори в ЕС, да насърчава устойчивите практики за управление на горите, които допринасят за стекчаването на изменението на климата и приспособяването към него, както е посочено в стратегията на ЕС за горите за 2030 г.</i>

Изложение на мотивите

Прекомерното ограничаване на възможностите за активно управление на горите ще ги направи по-уязвими спрямо щетите, причинени от пожари и нашествия на вредители и ще намали потенциала на горите за улавяне на въглерод в дългосрочен аспект.

Изменение 5

Член 1 — параграф 1 — точка 1

Регламент (ЕС) 2018/841

Член 1 — параграф 1 — буква д)

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
д) ангажиментите на държавите членки за предприемане на необходимите мерки, насочени към колективно постигане до 2035 г. на неутралност по отношение на климата в Съюза в сектора на земеползването, промените в земеползването и горското стопанство, включително емисии от въглеродно неутралното селско стопанство. “;	д) ангажиментите на държавите членки за предприемане на необходимите мерки, насочени към колективно постигане до 2035 г. на неутралност по отношение на климата в Съюза в сектора на земеползването, промените в земеползването и горското стопанство;“;

Изложение на мотивите

КР се опасява, че общ сектор на земеползването и въглеродно неутралното селско стопанство би отслабил необходимия напредък в селскостопанския сектор, тъй като затруднението, което изпитва във връзка с намаляването на емисиите, би могло да бъде компенсирано от други сектори, като например сектора на горското стопанство. Поглъщанията на въглерод от сектора на ЗПЗГС играе ключова роля за постигане на целите на ЕС в областта на климата. Сливането на двата сектора крие риск да се окаже непродуктивно, неефективно и несправедливо. Основният акцент на ЕС следва да бъде върху намаляване на емисиите, като същевременно се оптимизира потенциалът за смекчаване на сектора на ЗПЗГС.

Изменение 6**Член 1 — параграф 1 — точка 2**

Регламент (ЕС) 2018/841.

Член 2 — параграф 2 — уводна част

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
2. Настоящият регламент се прилага и по отношение на емисии и поглъщания на парникови газове, изброени в раздел А от приложение I, докладвани съгласно член 26, параграф 4 от Регламент (ЕС) 2018/1999 и възникващи на териториите на държавите членки в периода 2026—2030 г. във всяка от посочените по-долу категории площи и/или сектори за докладване:	2. Настоящият регламент се прилага и по отношение на емисии и поглъщания на парникови газове, изброени в раздел А от приложение I, докладвани съгласно член 26, параграф 4 от Регламент (ЕС) 2018/1999 и възникващи на териториите на държавите членки от 2026 г. нататък във всяка от посочените по-долу категории площи и/или сектори за докладване:

Изложение на мотивите

КР се опасява, че общ сектор на земеползването и въглеродно неутралното селско стопанство би отслабил необходимия напредък в селскостопанския сектор, тъй като затруднението, което изпитва във връзка с намаляването на емисиите, би могло да бъде компенсирано от други сектори, като например сектора на горското стопанство. Поглъщанията на въглерод от сектора на ЗПЗГС играе ключова роля за постигане на целите на ЕС в областта на климата. Сливането на двата сектора крие риск да се окаже непродуктивно, неефективно и несправедливо. Основният акцент на ЕС следва да бъде върху намаляване на емисиите, като същевременно се оптимизира потенциала за смекчаване на сектора на ЗПЗГС.

Изменение 7**Член 1 — параграф 1 — точка 2**

Регламент (ЕС) 2018/841.

Член 2 — параграф 3

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
3. Настоящият регламент се прилага и по отношение на емисии и поглъщания на парникови газове, изброени в раздел А от приложение I, докладвани съгласно член 26, параграф 4 от Регламент (ЕС) 2018/1999 и възникващи на териториите на държавите членки от 2031 г. и след това при всяка от изброените в параграф 2, букви а) — й) категории площи и във всеки от посочените по-долу сектори:	заличава се
а) ентерична ферментация; б) управление на оборския тор; в) отглеждане на ориз; г) земеделски почви; д) предписано изгаряне на савани; е) изгаряне на селскостопански остатъци; ж) обработка с вар; з) използване на карбамид; и) „други торове, съдържащи въглерод“; й) „други“.	

Изложение на мотивите

КР се опасява, че общ сектор на земеползването и въглеродно неутралното селско стопанство би отслабил необходимия напредък в селскостопанския сектор, тъй като затруднението, което изпитва във връзка с намаляването на емисиите, би могло да бъде компенсирано от други сектори, като например сектора на горското стопанство. Поглъщанията на въглерод от сектора на ЗПЗГС играе ключова роля за постигане на целите на ЕС в областта на климата. Сливването на двата сектора крие риск да се окаже непродуктивно, неефективно и несправедливо. Основният акцент на ЕС следва да бъде върху намаляване на емисиите, като същевременно се оптимизира потенциала за смекчаване на сектора на ЗПЗГС.

Изменение 8**Член 1 — параграф 1 — точка 3**

Регламент (ЕС) 2018/841

Член 4 — параграф 2

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
2. Целта на Съюза до 2030 г. за нетни поглъщания на парникови газове е 310 млн. тона CO₂ еквивалент като сбор от целите на държавите членки, установени в съответствие с параграф 3 от този член и се основава на средната стойност от данните им от инвентаризацията на парникови газове за 2016 г., 2017 г. и 2018 г. [...]	2. Целта на Съюза до 2030 г. за нетни поглъщания на парникови газове е 310 млн. тона CO₂ еквивалент като сбор от целите на държавите членки, установени в съответствие с параграф 3 от този член и се основава на средната стойност от данните им от инвентаризацията на парникови газове за 2016 г., 2017 г. и 2018 г. [...] <i>До 30 юни 2024 г. всяка държава членка определя национален принос към целта до 2030 г. за нетни поглъщания на парникови газове, посочена в параграф 2 на настоящия член, който е по-висок от националната цел, определена в приложение IIa. Този принос може да бъде включен в интегрираните национални планове в областта на климата и енергетиката, представени съгласно член 14 от Регламент (ЕС) 2018/1999.</i> <i>Националният принос включва информация и цели във връзка с намаляването на емисиите или увеличаването на поглъщанията на парникови газове от обработваемите земи, пасища и влажни зони във връзка с докладваните данни за 2016 г., 2017 г. и 2018 г.</i>

Изложение на мотивите

КР подкрепя амбициозната, справедлива и приобщаваща цел за ЗПЗГС, за да се спомогне за постигането на целите на ЕС в областта на климата. Местните и регионалните власти са запознати с последиците от изменението на климата на място и подкрепят амбициозните и справедливи действия в областта на климата.

Изменение 9

Член 1 — параграф 1 — точка 3

Регламент (ЕС) 2018/841

Член 4 — параграф 3

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
3. [...]Тези национални траектории се основават на докладваната от всяка държава членка средна стойност на данните от инвентаризацията на парникови газове за 2021 г., 2022 г. и 2023 г. Стойността от 310 млн. тона CO₂ еквивалент на нетни поглъщания като сбор от целите на държавите членки, определени в приложение Па, може да бъде предмет на техническа корекция поради промяна на методологията от държавите членки. Методът за определяне на техническата корекция, която трябва да бъде добавена към целите на държавите членки, се определя в тези актове за изпълнение. [...]	3. [...]Тези национални траектории се основават на докладваната от всяка държава членка средна стойност на данните от инвентаризацията на парникови газове за 2021 г., 2022 г. и 2023 г. Стойността за целта на държавите членки, определена в приложение Па, и стойността от 310 млн. тона CO₂ еквивалент на нетни поглъщания като сбор от целите на държавите членки, определени в приложение Па, може да бъде предмет на техническа корекция поради промяна на методологията от държавите членки. Техническата корекция, която трябва да бъде добавена към целта на дадена държава членка, следва да съответства на ефекта от промяната в методологията и източниците на данни относно целите и да се определя в тези актове за изпълнение. [...]

Изложение на мотивите

Важно е държавите членки да работят непрекъснато за подобряване на своите методологии и тези подобрения също така да бъдат отразени в оценката на целта, за да се избегне поставянето на непропорционално ниски или високи цели. Непрекъснатото разработване на методи за предоставяне на данни за дейността и усъвършенствани емисионни фактори е в съответствие с настоящата практика за докладване. Поради това държавите членки следва да бъдат насърчавани да използват нови резултати от национални изследвания, както и актуализирани насоки от Междуправителствения комитет по изменението на климата (МКИК).

Изменение 10

Член 1 — параграф 1 — точка 3

Регламент (ЕС) 2018/841

Член 4 — параграф 4

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
4. Емисиите на парникови газове в целия Съюз в секторите, посочени в член 2, параграф 3, букви а) — й), трябва да бъдат неутрални до 2035 г., след което Съюзът трябва да постигне отрицателни емисии. Съюзът и държавите членки предприемат необходимите мерки, за да е възможно колективно постигане на целта за 2035 г. До 31 декември 2025 г. и въз основа на интегрираните национални планове в областта на енергетиката и климата, представени от всяка държава членка, съгласно член 14 от Регламент (ЕС) 2018/1999 до 30 юни 2024 г. Комисията представя предложения за приноса на всяка държава членка към намаляването на нетните емисии.“	заличава се

Изложение на мотивите

КР се опасява, че общ сектор на земеползването и въглеродно неутралното селско стопанство би отслабил необходимия напредък в селскостопанския сектор, тъй като затруднението, което изпитва във връзка с намаляването на емисиите, би могло да бъде компенсирано от други сектори, като например сектора на горското стопанство. Поглъщанията на въглерод от сектора на ЗПЗГС играе ключова роля за постигане на целите на ЕС в областта на климата. Сливането на двата сектора крие риск да се окаже непродуктивно, неефективно и несправедливо. Основният акцент на ЕС следва да бъде върху намаляване на емисиите, като същевременно се оптимизира потенциала за смекчаване на сектора на ЗПЗГС.

Изменение 11**Член 1 — параграф 1 — точка 7 — буква б)**

Регламент (ЕС) 2018/841

Член 9 — параграф 2

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
параграф 2 се заменя със следното: „2. Комисията приема делегирани актове в съответствие с член 16, с цел да измени параграф 1 от настоящия член и приложение V чрез добавяне на нови категории продукти за съхранение на въглерод, включително продукти от добита дървесина, които улавят въглерод, въз основа на ръководствата на МКИК, приети от Конференцията на страните по РКООНИК или Конференцията на страните, служеща като среща на страните по Парижкото споразумение, и които осигуряват екологосъобразност“;	параграф 2 се заменя със следното: „2. Комисията приема в близко бъдеще делегирани актове в съответствие с член 16, с цел да измени параграф 1 от настоящия член и приложение V чрез добавяне на нови категории продукти за съхранение на въглерод, включително продукти от добита дървесина, получен от дървесина от дърводобива, биоенергия с улавяне и съхранение на въглерод и всички други съответни категории продукти на биологична основа, които улавят въглерод, въз основа на ръководствата на МКИК, приети от Конференцията на страните по РКООНИК или Конференцията на страните, служеща като среща на страните по Парижкото споразумение, и които осигуряват екологосъобразност“;

Изложение на мотивите

Трябва да бъде изцяло отчетено въздействието върху климата на иновативните продукти на биологична основа. Следва да се включат всички категории, които са от значение, като например целулоза, хартия, картон, фурнир, плочи от дървесни влакна, плочи от дървесни частици, дъски, композитен дървен материал, текстилни изделия, композитни материали, лигнин, химикали, биовъглища и други биогенни въглеродни продукти.

Изменение 12**Член 1 — параграф 1 — точка 14**

Регламент (ЕС) 2018/841

Член 13в — параграф 1 — втора алинея

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
В съответствие с мерките, приети съгласно член 15, към данните за емисиите на парникови газове, докладвани от тази държава членка през следващата година, се добавя сума, равна на тоновете CO₂ еквивалент на излишните нетни емисии на парникови газове, умножени по коефициент 1,08.“;	заличава се

Изложение на мотивите

КР се опасява, че изискванията за годишното докладване биха могли да окажат влияние на местно и регионално равнище, давайки възможност на държавите членки да противодействат на непредвидени годишни разлики чрез решения за бърза промяна на дейностите по управлението и земеползването. Това може да окаже неблагоприятно въздействие върху способността на местно и регионално равнище за развитие на собствената им икономика.

Секторът на ЗПЗГС се характеризира с естествени колебания и несигурност при измерването на въглеродния поток. Една държава членка е невъзможно да контролира въглеродния поток на депата в поземления сектор за всяка година. Ето защо е невъзможно да се определят годишни цели и да се налагат глоби за несъответствие на годишна база.

Изменение 13**Член 1 — параграф 1 — точка 15**

Регламент (ЕС) 2018/841

Член 14 — параграф 1

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
[...]	[...]
Докладът за съответствието трябва да включва оценка на:	Докладът за съответствието трябва да включва оценка на:
а) политиките и мерки относно възможностите за компромисни варианти;	а) политиките и мерки относно възможностите за компромисни варианти;
б) полезните взаимодействия между смекчаването на изменението на климата и адаптацията към него;	б) полезните взаимодействия между смекчаването на изменението на климата и адаптацията към него;
в) полезните взаимодействия между смекчаването на изменението на климата и биологичното разнообразие.	в) полезните взаимодействия между смекчаването на изменението на климата и биологичното разнообразие.
[...]	г) <i>полезните взаимодействия между смекчаването на изменението на климата, адаптирането към него и развитието на биоикономиката, включително прогнози за напаления на емисиите на парникови газове, свързани със замаяната на материали и изкопаеми горива с висок въглероден интензитет с дървесни материали.</i>
[...]	[...]

Изложение на мотивите

Подкрепянето на използването на всички продукти на горското стопанство ускорява прехода към кръгова биоикономика, която заменя материалите от изкопаеми горива и емисиите на парникови газове. Следва да се отбележи, че ползата от замаяната (а именно намаляването на емисиите на парникови газове, свързани с производството на дървесни продукти, спрямо други функционално еквивалентни материали и продукти) се свързва както с дълготрайните продукти от дървесина, така и с продуктите на основата на влакна.

Предложение за регламент на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Регламент (ЕС) 2018/842 за задължителните годишни намаления на емисиите на парникови газове за държавите членки през периода 2021—2030 г., допринасящи за действията в областта на климата в изпълнение на задълженията, поети по Парижкото споразумение

COM(2021) 555

Изменение 14

Съображение 6а (ново)

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
	<i>Постигането на целта за неутралност по отношение на климата най-късно до 2050 г. може да бъде възпрепятствано от прекомерни различия в целите на държавите членки за разпределяне на усилията; в контекста на периода 2021—2027 г. програмирането на фондовете на политиката на сближаване, и по-специално на Европейския фонд за регионално развитие, Кохезионния фонд и Фонда за справедлив преход, би трябвало да предвижда специални програми, приоритетни оси, стратегии и териториални планове, насочени и към увеличаване на капацитета на държавите членки за напалвяване на емисиите на парникови газове от секторите, обхванати от Регламент (ЕС) 2018/842 и по този начин към допринасяне за по-добро сближаване на техните цели още през настоящия програмен период.</i>

Изменение 15

Съображение 18a (ново)

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
	(18a) За запазване на постижливостта на целта от 1,5 °C и гарантиране на справедливост в областта на климата се изискват колективни усилия от всички сектори на икономиката, включително от селското стопанство. В своята дългосрочна стратегическа визия за просперираща, модерна, конкурентоспособна и неутрална по отношение на климата икономика ⁽¹⁾ Комисията потвърди, че емисиите на различни от CO₂ парникови газове от селското стопанство, биха могли да бъдат напалени до 211 млн. тона CO_{2e} през 2050 г., като по този начин се напали необходимостта от неустойчиви технологии за отрицателни емисии, за да се постигнат нулеви нетни емисии на парникови газове. Въпреки това някои сектори, обхванати от настоящия регламент, са постигнали много малък напредък през последните години. Минималният принос на сектора за постигането на целта за намаляване на емисиите на парникови газове на равнището на ЕС, определена с настоящия регламент за 2030 г. и след това, придружен от подходящ мониторинг, докладване и мерки от страна на Комисията, ще работи, за да се гарантира, че всички сектори, обхванати от РПУ, допринасят за своевременното постигане на целите в областта на климата. Регламент (ЕС) 2018/1999 на Европейския парламент и на Съвета изисква от държавите членки да разработят дългосрочни стратегии, допринасящи за изпълнението на ангажирантите на държавите членки по отношение на целите на Парижкото споразумение и за постигането на дългосрочно намаляване на емисиите на парникови газове и увеличаване на отстраняването чрез поглъщатели във всички сектори в съответствие с целта на Съюза за неутралност по отношение на климата. Тези стратегии, както и други планове и доклади на държавите членки съгласно Регламент (ЕС) 2018/1999, ще бъдат използвани от Комисията за определяне и наблюдение на колективното постигане на целите на РПУ на равнището на ЕС. ⁽¹⁾ Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Европейския съвет, Съвета, Европейския икономически и социален комитет, Комитета на регионите и Европейската инвестиционна банка — Чиста планета за всички — Европейска стратегическа дългосрочна визия за просперираща, модерна, конкурентоспособна и неутрална по отношение на климата икономика.

Изменение 16**Член 1 — параграф 1 — точка 3а (нова)**

Регламент (ЕС) 2018/842

Член 4 — параграф 3а (нов)

Текст в сила	Изменение на КР
	3а) В член 4 се добавя следният параграф 3а: <i>Цели на държавите членки за намаляване на емисиите за 2030 г. и след това</i> <i>За да се постигне целта за неутралност по отношение на климата, определена в член 2, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2021/1119 („Европейски закон за климата“), и общата за целия Съюз цел за климата за 2040 г. съгласно Регламент (ЕС) 2021/1119, до края на 2025 г. Комисията представя, по целесъобразност, въз основа на подробна оценка на въздействието, законодателно предложение за изменение на настоящия регламент с цел въвеждане на минимален принос по сектори за постигането на целта за намаляване на емисиите на парникови газове на равнището на ЕС, определена с настоящия регламент за 2030 г. и след това, придружено от подходящ мониторинг, докладване и терки, за да се гарантира, че всички сектори, обхванати от настоящия регламент, допринасят за своевременното постигане на целите в областта на климата.</i>

Изложение на мотивите

Да се гарантира, че всички сектори допринасят за намаляването на емисиите на парникови газове.

Изменение 17**Член 1 — параграф 1 — точка 3б (нова)**

Регламент (ЕС) 2018/842

Член 5 — параграфи 1 и 2

Текст в сила	Изменение на КР
1. По отношение на годините в периода 2021—2025 г. държавите членки могат да заемат до 10 % от годишно разпределеното ил количество емисии за следващата година. 2. По отношение на годините в периода 2026—2029 г. държавите членки могат да заемат до 5 % от годишно разпределеното ил количество емисии за следващата година.	3б) В член 5 параграфи 1 и 2 се заменят със следното: <i>„1. По отношение на годините в периода 2021—2029 г. държавите членки могат да заемат до 5 % от годишно разпределеното ил количество емисии за следващата година.“</i>

Изложение на мотивите

За да се гарантира прилагането на регламента, е препоръчително да се намали гъвкавостта, за да се предотврати това краткосрочните отсрочки, породени от заемите, да доведат до проблеми, свързани със средносрочното изпълнение, включително за местните и регионалните власти, които често не участват пряко в националните решения относно гъвкавостта.

Изменение 18**Член 1 — параграф 1 — точка 3в (нова)**

Регламент (ЕС) 2018/842

Член 5 — параграф 4

Текст в сила	Изменение на КР
4. Държава членка може да прехвърли до 5 % от годишно разпределеното ѝ количество емисии за дадена година на други държави членки за годините в периода 2021—2025 г. и до 10 % за годините в периода 2026—2030 г. Получаващите държави членки могат да използват това количество за целите на съответствието съгласно член 9 за дадената година или за следващите години до 2030 г.	3в) В член 5 параграф 4 се заменя със следното: 4. Държава членка може да прехвърли до 5 % от годишно разпределеното ѝ количество емисии за дадена година на други държави членки за годините в периода 2021—2030 г. Получаващите държави членки могат да използват това количество за целите на съответствието съгласно член 9 за дадената година или за следващите години до 2030 г.

Изложение на мотивите

Прехвърлянията следва да се ограничат, за да се гарантира ефективното прилагане във всички държави членки. Следва да се подчертае, че в дадена отделна държава членка с потенциал за прехвърляне може да има регионални различия. Преди вземането на решения за прехвърляне в други държави, следва да се отчетат регионалните предизвикателства.

Изменение 19**Член 1 — параграф 1 — точка 5а (нова)**

Регламент (ЕС) 2018/842

Член 8

Текст в сила	Изменение на КР
1. Ако при годишната оценка съгласно член 21 от Регламент (ЕС) № 525/2013 и след като отчете предвидената употреба на възможностите за гъвкавост, посочени в членове 5, 6 и 7 от настоящия регламент, Комисията констатира, че дадена държава членка не постига достатъчен напредък за изпълнение на задълженията си по член 4 от настоящия регламент, тази държава членка в срок от три месеца представя на Комисията план за коригиращи действия, който включва: [...]	5а) Член 8 се заменя със следното: 1. Ако при годишната оценка съгласно член 21 от Регламент (ЕС) № 525/2013 и след като отчете предвидената употреба на възможностите за гъвкавост, посочени в членове 5, 6 и 7 от настоящия регламент, Комисията констатира, че дадена държава членка не постига достатъчен напредък за изпълнение на задълженията си по член 4 от настоящия регламент, тази държава членка в срок от три месеца представя на Комисията план за коригиращи действия, който включва: [...]

Текст в сила	Изменение на КР
2. В съответствие с годишната ѝ работна програма Европейската агенция за околната среда подпомага Комисията в нейната работа по оценяването на планове за коригиращи действия. 3. Комисията може да приеме становище относно надеждността на планове за коригиращи действия, представени в съответствие с параграф 1, като в такива случаи го прави в срок от четири месеца от получаването на планове. Съответната държава членка взема в максимална степен предвид становището на Комисията и може да преразгледа своя план за коригиращи действия съответно.	<i>в) в случай на значителни регионални различия при изпълнението или сериозни структурни предизвикателства на регионално равнище, като случаят с определени островни територии, планът за корективни действия включва конкретни разпоредби за тези проблеми.</i> [...] 2. В съответствие с годишната ѝ работна програма Европейската агенция за околната среда подпомага Комисията в нейната работа по оценяването на планове за коригиращи действия. 3. Комисията може да приеме становище относно надеждността на планове за коригиращи действия, представени в съответствие с параграф 1, като в такива случаи го прави в срок от четири месеца от получаването на планове. Съответната държава членка взема в максимална степен предвид становището на Комисията и може да преразгледа своя план за коригиращи действия съответно. <i>Държавата членка публикува становището на Комисията и осигурява неговото разпространение сред местните и регионалните власти.</i> 4. <i>Държавата членка гарантира публикуването на плана за корективни действия и евентуалните му преразглеждания и разпространението му сред местните и регионалните власти.</i>

Изложение на мотивите

В планове за действие, предназначени за разрешаване на проблемни ситуации, трябва да бъдат включени мерки за регионалното равнище, ако регионалните проблеми представляват съществена причина за ситуацията. Местните и регионалните власти трябва да бъдат уведомени за планове за действие, за да се окаже пълноценен принос към политиката в областта на климата.

II. ПОЛИТИЧЕСКИ ПРЕПОРЪКИ

ЕВРОПЕЙСКИЯТ КОМИТЕТ НА РЕГИОНИТЕ

1. е наясно с пагубното въздействие на изменението на климата върху местните общности и признава необходимостта от решителни действия за постигане на необходимите цели на ЕС в областта на климата. КР подкрепя високото ниво на ангажираност по отношение на ЗПЗГС, но също така отново изтъква необходимостта от гъвкавост по отношение на постигането на целите;

2. счита, че местните и регионалните власти несъмнено имат решаваща роля в секторите, обхванати от регламента за разпределяне на усилията ⁽¹⁾ и от регламента за ЗПЗГС ⁽²⁾, тъй като тези регламенти изискват включването на териториалното измерение. Това са области, в които местните и регионалните власти поради своите компетентности и правомощия, могат да предприемат действия;

3. призовава мерките на Регламента относно ЗПЗГС да останат в съответствие с целите на стратегията за биологичното разнообразие и стратегията на ЕС за адаптиране към изменението на климата. За да се постигнат целите в областта на климата, от съществено значение е всяка държава членка, в сътрудничество с местните и регионалните власти, да прилага правна рамка по отношение на горите, която да гарантира баланс между производството, биологичното разнообразие и опазването;

⁽¹⁾ Регламент (ЕС) 2018/842 на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 2018 г. за задължителните годишни намаления на емисиите на парникови газове за държавите членки през периода 2021—2030 г., допринасящи за действията в областта на климата в изпълнение на задълженията, поети по Парижкото споразумение, и за изменение на Регламент (ЕС) № 525/2013 (ОВ L 156, 19.6.2018 г., стр. 26).

⁽²⁾ Регламент (ЕС) 2018/841 на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 2018 г. за включването на емисиите и поглъщанията на парникови газове от земеползването, промените в земеползването и горското стопанство в рамката в областта на климата и енергетиката до 2030 г. и за изменение на Регламент (ЕС) № 525/2013 и Решение № 529/2013/ЕС (ОВ L 156, 19.6.2018 г., стр. 1).

4. подчертава, че преходът не трябва да се извършва за сметка на териториалното сближаване, нито да поставя в риск най-уязвимите групи и територии. Всички държави членки и сектори на икономиката допринасят за постигането на целите за намаляване на емисиите на CO₂, като се осигурява баланс между съображенията за справедливост и солидарност. Във връзка с това счита, че оценките на териториалното въздействие върху отделните земеделски и горски стопани биха могли да предоставят по-ясна представа за реалните разходи и ползи;
5. категорично възразява на този аспект в предложението, в който акцентът се поставя главно върху горите като въглеродни поглъщатели, без да се отчита ролята им в предоставянето на устойчиви суровини за замяна на изкопаеми алтернативи, като по този начин не се оценява пълният потенциал на сектора на горското стопанство за смекчаване на изменението на климата и за развитието на местната и регионалната биоикономика;
6. отбелязва, че за постигането на целите в сектора на ЗПЗГС е необходимо намаляване на оползотворяването на енергия от дървесна биомаса. На преден план следва да бъде каскадното използване на материали, които се използват многократно и с максимално качество, преди да може да се премине към оползотворяването за енергийни цели;
7. подчертава, че по-амбициозните цели в сектора на ЗПЗГС не трябва да водят до внос на суровини с несигурен произход от държави извън ЕС. Това би могло да означава, че предприетите мерки за увеличаване на нетните поглъщания в сектора на ЗПЗГС може да не доведат до никакви реални подобрения за климата в световен аспект. Необходима е по-широка системна перспектива за предприемане на всеобхватен подход относно начина, по който улавянето на въглерод в горите и използването на продуктите и биоенергията от горите може да спомогне за намаляване на въздействието върху климата;
8. споделя оценката на Комисията, че трябва да се противодейства на отрицателната тенденция на намаляване на поглъщането на въглерод в ЕС като част от постигането на дългосрочната цел за неутралност по отношение на климата; изразява съгласие с предложената цел на ЕС за нетни поглъщания от 310 млн. тона CO₂ еквивалент до 2030 г. и предлага допълнителен национален принос за поставяне на по-висока цел за 2030 г. от националните цели, определени в приложение Па, който да бъде определен от отделните държави членки. Потенциалът за увеличаване на нетните поглъщания на въглерод и намаляване на емисиите на парникови газове в сектора на ЗПЗГС се различава значително между държавите членки. Това зависи от естествения производствен капацитет на земята и разпределението на общата площ на различни категории земеползване. КР счита, че по-амбициозните цели до 2030 г. следва да са на равнище, което да е съвместимо с националната рамка на политиката на държавите членки и да дава възможност за развитието на биоикономиката във всяка държава членка;
9. счита, че един общ сектор на селско и горско стопанство създава риск от отслабване на натиска за намаляване на емисиите в сектора на селското стопанство и че богатите на гори държави ще увеличат нетните поглъщания в горите, което ще „компенсира“ емисиите в държавите с голям сектор на селското стопанство, или емисиите от изкопаеми горива като цяло. Във всяка държава и всеки сектор следва да се предприемат мерки за смекчаване на изменението на климата въз основа на техните специфични условия;
10. подчертава, че Регламентът за ЗПЗГС не следва да се разширява, като се включат мониторингът и докладването в други области на политиката, които се уреждат в други законодателни актове. Предложението на Комисията за включване в докладването за ЗПЗГС на информация относно съхраняването на въглерод в богати на въглерод почви, райони с висока степен на биоразнообразие, възстановени почви и почви в риск от естествени нарушения не подобрява качеството на докладването от сектора на ЗПЗГС относно парниковите газове;
11. подчертава, че финансирането от държавите членки не е за сметка на регионите. КР признава необходимостта от информиране на местните и регионалните власти за възможностите за финансиране в подкрепа на действията в областта на климата;
12. отправя предупреждение относно риска от неефективно прилагане. КР подкрепя планирания преглед и необходимостта от вземане под внимание на последиците от пандемията от Covid-19, но подчертава необходимостта да се гарантира, че се следват траекториите, предложени от Регламента за разпределяне на усилията;
13. насърчава Комисията да определи методология, по която местните и регионалните власти да могат да изчисляват усилията си за намаляване на емисиите по начин, който е в съответствие с националните цели, и да избягват непропорционални нарушения;
14. подчертава рисковете от прекомерна гъвкавост по отношение на заемането от годишното разпределение на квоти и трансферите между държавите членки. Местните и регионалните власти се нуждаят от сигурност, за да планират своята политика в областта на климата и икономическата си политика. Националните ситуации, които позволяват гъвкавост в рамките на регламента, може да включват съществени регионални различия;

15. признава необходимостта от намиране на решения, по-специално стимули, генериращи приходи, на проблема на регионите, които могат да изпитват затруднения или да отбелязват спад в успеха към необходимия преход към нисковъглеродна икономика; подчертава значението на включването на местните и регионалните власти в разработването на траектории за устойчиво развитие, които биха могли да стимулират икономиката на тези региони;
16. подкрепя по-сериозните разпоредби относно плановете за коригиращи действия и прозрачност, с които се подчертава регионалното измерение и в които се изисква подробно описание на начина за справяне с регионалните неравенства, като се насърчават практическите решения на регионалните предизвикателства;
17. подчертава значението на проверките за съответствие и предлага да се извърши оценка на възможността за финансови санкции в случай на липса на съответствие. Приходите от санкциите следва да се реинвестират в действия в областта на климата и справедливия преход със специален акцент върху регионалните предизвикателства;
18. предлага обсъждане относно предпазния резерв за държави членки с нисък БВП на глава от населението. БВП вече се взема предвид при определянето на националните цели, но се подлага под въпрос като единствен критерий, тъй като не отчита цялостната картина на положението на регионите и не е задължително да съответства на комплексните нужди от развитие на дадена територия.

Брюксел, 28 април 2022 г.

Председател
на Европейския комитет на регионите
Apostolos TZITZIKOSTAS

ISSN 1977-0855 (електронно издание)
ISSN 1830-365X (печатно издание)

Служба за публикации
на Европейския съюз
L-2985 Люксембург
ЛЮКСЕМБУРГ

BG